



Åbo stads verksamhetsplan

Budget för 2022 och ekonomiplan för 2022 - 2025

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Innehållsförteckning

Borgmästarens överblick	1
Inledning	2
Den strategiska styrningen av Åbo stad	2
Verksamhetsmiljöns utvecklingsutsikter	3
Övriga utvecklingsutsikter för omvärlden	12
Åbo stads organisation ja Åbokoncernen	14
Utveckling av Åbo stad och spetsprojekt	15
Förnyandet av ledningssystemet, målen för organiseringsverksamheten och verkställandet av	21
Budgeten och ekonomiplanerna	22
Resultaträkning	25
Skatteinkomster och statsandelar	26
Finansieringskalkyl	26
Investeringsdelen	28
Preliminära åtgärder enligt borgmästarprogrammet	31
Servicehelheternas och de separata nämndernas mål för verksamheten och ekonomin	
Stadsfullmäktige	35
Revisionsnämnden	36
Centralvalnämnden	37
Koncernförvaltningen	38
Stadsstyrelsen	
Stadens gemensamma funktioner	
Servicehelheten för sysselsättning	
Servicehelheten för välfärd	53
Social- och hälsovårdsnämnden	
Servicehelheten för fostran och undervisning	63
Nämnden för fostran och undervisning	
Servicehelheten för fritid	69
Kultur- och ungdomsnämnden	
Idrottsnämnden	
Servicehelheten för stadsmiljö	81
Stadsmiljönämnden	
Byggnads- och tillståndsnämnden	
Kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion	
Avfallshanteringsnämnden i Sydvästra Finland	
Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd	
Koncernsammanslutningar	
Koncernen Arkea Oy	98
Stiftelsen Forum Marinum	99
Kaarea Oy	100
Koncernen Kuntec Oy	101
Logomo Oy	102
Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab	103
Stiftelsen Åbo 2029 sr.	105
Åbo City Data Ab	106
Koncernen Åbo Energi	109
Turku Science Park Oy Ab	111
Turun Aikuiskoulutussäätiö	114

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Turun Ammattikorkeakoulu Oy	116
Åbo Stadsteater Ab	118
Åbo Stadstrafik Ab	119
Åbo Musikundervisning Ab	121
Koncernen Åbo Hamn Ab	123
Turun seudun puhdistamo Oy	125
Turun Seudun Vesi Oy	128
Koncernen Åbo Teknologifastigheter Ab	130
Åbo Vattenförsörjning Ab	132
Studentbystiftelsen i Åbo	134
TVT Asunnot Oy	136
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy	139
Kalkyler	141
Resultaträkning	
Finansieringskalkyl	
Bilaga 1: Egentliga Finlands regionala räddningsnämnds budgetberäkning	144
Bilaga 2: Bestämmelserna om iakttagande av budgeten	145

Borgmästarens överblick

Förändringarna i omvärlden fortsätter

Den kraftiga förändringen i omvärlden i Åbo och i hela landet fortsätter år 2022. Ekonomin har snabbt återhämtat sig från coronapandemin och återhämtningen förutspås fortsätta under de närmaste åren. Å andra sidan ökar frågor kring utvecklingen av viruset, virusändringar och vaccintäckningen osäkerheten när det gäller att förutspå ekonomin.

En annan stor osäkerhetsfaktor är vårdreformen i och med vilken de nya välfärdsområdena inleder sin verksamhet 2022 och övertar ansvaret för att organisera social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster 2023. Reformen är den största förvaltningsmässiga reformen under Finlands självständighetstid och medför flera betydande osäkerhetsfaktorer för såväl Åbo som hela den offentliga sektorns helhet.

I enlighet med borgmästarprogrammet är Åbo stads viktigaste mål för social- och hälsovårdstjänsterna år 2022 en kontrollerad överföring av ansvaret för att organisera tjänsterna till välfärdsområdena. De nya administrativa gränserna får inte utgöra ett hinder för Åbobornas välfärd. Samtidigt tillkännages att reformen medför mycket betydande verkningar för stadens ekonomi. Under 2022 fattas beslut om de åtgärder som behövs i stadens egen organisation och ekonomi. Stadens ekonomi och förvaltning anpassas vad gäller uppgifter som överförs till välfärdsområdet i enlighet med reformen.

Staten har understött den kommunala ekonomin i betydande grad. När stödåtgärderna upphör kan man förvänta sig att den strukturella obalansen mellan kommunernas inkomster och utgifter åter framhävs. Året innan coronapandemin, dvs. år 2019, var rekordartat svagt inom den kommunala ekonomin. Trots reformen av social- och hälsovårdstjänster är det nödvändigt att genomföra en helhetsgranskning av kommunekonomin strukturella problem inom det differentierade kommunfältet och av förhållandet mellan staten och kommunerna i helheten av den offentliga ekonomin.

Borgmästarprogrammet och ett dynamiskt näringsliv medför stabilitet

År 2022 är det första hela verksamhetsåret efter införandet av stadens nya ledningssystem och borgmästarmodellen. Stadsfullmäktige har godkänt borgmästarprogrammet som fastställer tyngdpunkterna och prioriteringarna inom stadens verksamhet. I borgmästarprogrammet avtalas också om de ekonomiska ramarna för ekonomiplanepreioden.

Borgmästarprogrammet medför stabilitet, långsiktighet och genomförandekapacitet i en svårt förutsägbar omvärld.

I Åbo och närområdena är näringslivets framtidsutsikter positiva och visar för sin del att området befinner sig i ett positivt läge ur näringslivets synvinkel sett.

Bayers beslut om att investera i en ny läkemedelsfabrik och modernisera den nuvarande produktionsanläggningen förstärker Bayers fototryck i Finland och Åbos ställning som ett centrum för finländsk läkemedelsutveckling och -industri.

Valmet Automotives viktiga investeringar i batteriindustrin i Nystad och Salo ökar omedelbart Valmet Automotives konkurrenskraft i branschen och medför mycket positiva sysselsättningsverkningar i hela landskapet.

Investeringar tryggar servicekvaliteten och skapar tillväxt

Stadens investeringsutgifter är sammanlagt 953 miljoner euro under hela ekonomiplanepreioden. Största delen, dvs. 787 miljoner euro, används till byggande: 408 miljoner euro av beloppet används till lokaler och 379 miljoner euro till byggandet av infrastruktur. Målet för investeringsutgifterna år 2022 är 158,2 miljoner euro.

Investeringsplanen granskas under 2022 så att genomförandeplanen för investeringshelheten kan genomföras inom ramen för skuldtaksanvändningen i borgmästarprogrammet.

Målet är att förbättra den tidsmässiga hanteringen av investeringar och vid behov genomföra auditering av processen. För stadsstyrelsen föreläggs också en utredning av de viktigaste projekten som ökar försäljningsinkomsterna samt en utredning av alternativa granskningar för att öka hyresinkomsterna vid sidan av försäljningsinkomsterna.

Lokalprojekten bildas i huvudsak av behoven hos servicenätet inom helheten av fostrings- och undervisningstjänster. Av skolorna renoveras bland annat Nummen koulu, Sirkkala skola, Hannunniitun koulu och Pääskyyvuoren koulu. Av daghemmen renoveras bland annat Kaskenkadun päiväkoti. Nybyggnader är bl.a. Taito-campusen och samskolan Karhunaukion yhtenäiskoulu. Merparten av infrastrukturinvesteringarna består av strategiska projekt, fastighetsutvecklingsobjekt och objekt som har reparationskostnader.

Dessutom genomför staden investeringsprojekt utanför balansräkningen, såsom utvecklingsfasen för en spårväg samt hyresprojekt, såsom daghemmen Sofiekatans daghem och Elinanpuiston päiväkoti och lösningarna för missbrukarvården.

Andra omfattande nybyggnadsprojekt under ekonomiplanepreioden är det nya Konserthuset och fastighetsutvecklingsåtgärder inom Byråboprojektet.

Genom investeringar genomförs en trivsamt och hållbar stad och tryggas hälsosamma och trygga tjänster för invånarna i högklassiga fastigheter. Investeringarna är också stadens sätt att svara mot den starkt påverkande demografiska utvecklingen i omvärlden: tillväxten av arbetsför befolkning minskar i Finland och dess placering sprids kraftigt till olika områden i landet.

För att vi kan svara mot det ökande servicebehovet både med tanke på tillgången till arbetskraft och de ekonomiska resurserna måste staden vara en lockande miljö såväl för nya arbetstagare som för företag. Med hjälp av investeringar, planläggning och serviceutbudet kan vi erbjuda både nuvarande och nya Åbobor mångsidiga boende- och arbetsmöjligheter som möter olika behov och önskemål.

För att trygga investeringsförmågan är det fortfarande av största vikt att vi arbetar målmedvetet för att förstärka stadens driftsekonomi.

Minna Arve

borgmästare

INLEDNING

Inledning

Den strategiska styrningen av Åbo stad

Stadsstyrelsen beslutade 8.10.2018 § 378 inleda arbetet med att granska Åbo stads besluts- och ledningssystem. Stadsfullmäktige beslutade 14.10.2019 § 151 godkänna rekommendationerna i ledningsgruppens rapport som riktlinjer för fortsatt beredning av den nya förvaltningsstadgan. Stadsfullmäktige beslutade 14.12.2020 § 214 att borgmästarmodellen träder i kraft 1.6.2021.

Strategin är ett central verktyg för ledarskap. Strategin uppdateras varje fullmäktigeperiod. Den senaste uppdateringen av Åbo stads strategi har gjorts under år 2018. Då budgeten för 2022 utarbetas håller man precis på att uppdatera strategin. Då budgeten utarbetas har man inte ännu kännedom om alla eventuella ändringar i de strategiska riktlinjerna. Den nya, uppdaterade strategin föreläggs fullmäktige för godkännande i början av 2022.

Stadsstrategin

Stadsstrategin Åbo 2029 beskriver hur staden ska se ut år 2029, vilka centrala mål staden ställer för sin verksamhet och vilka principer stadens anställda och förtroendevalda lovar att förbinda sig till i sin verksamhet.

Strategin är avsedd att vara ett verktyg som styr verksamheten i Åbo stads organisation men kan också användas i större utsträckning av hela staden. Det är ett dokument som även invånarna och intressentgrupperna kan förbinda sig till. Det centrala målet med dokumentet är att främja stadsbornas välfärd samt stadens konkurrenskraft på ett hållbart sätt.

Stadsstrategins mätare är indikatorer som mångsidigt berättar om utvecklingen av hela stadens konkurrenskraft och välfärd. De är i regel nationell statistik med långsiktiga referensvärden även från andra städer.

De strategiska målen styrs av borgmästarprogrammet och styrningsdokumenten på stadsnivå

I styrgruppens rapport om bedömningen av stadens nya ledningssystem konstateras att avtalsstyrningsmodellen som används förnyas i sin helhet.

I och med borgmästarmodellen utgör borgmästarprogrammet och de strategiska styrdokumenterna de handlingar som styr målen.

Borgmästarmodellen fastställer fokusområdena för fullmäktigeperioden 2021–2025. Programmet har godkänts av alla fullmäktige grupper i Åbo stadsfullmäktige.

Styrningsdokumenten på stadsnivå preciserar verkställandet av strategiska mål. Sådana är bl.a. ägarpolitiken, generalplanen, byggnadsordningen, klimat- och miljöprogrammet, personalprogrammet, strategin för dataadministration, upphandlingsstrategin, lokalstrategin, bostads- och markanvändningsprogrammet, avtalet om markanvändning, boende och trafik (MBT-avtalet) och planen för utveckling av vattenförsörjningen. Styrningsdokumenten fastställs i samband med godkännandet av strategin och de uppdateras i huvudsak en gång per fullmäktigeperiod.

Verkställande genom planering av verksamheten och ekonomin samt genom spetsprojekten

Verksamhetsplanen som uppdateras varje år verkställer stadens strategi och borgmästarprogram. Riktlinjerna i borgmästarprogrammet konkretiserar i verksamhetsplanen som åtgärder som genomförs av stadens serviceenheter. På basis av åtgärderna utarbetas en serviceplan

och en årlig budget. Verksamhetsplanens tidsspann är 1+3 år och serviceplanernas 18 månader.

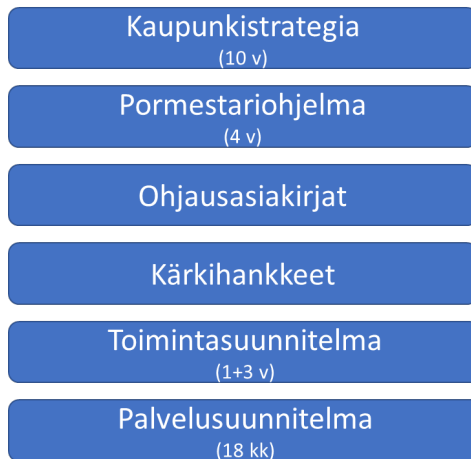


Bild 1 stadens styrmodell.

Med spetsprojekt genomförs de mål som är allra viktigast för staden. Under fullmäktigeperioden 2021–2025 har staden fem spetsprojekt. Dessa är 1) Utvecklandet av centrumområdet, 2) Åbo vetenskapspark, 3) Spetsprojektet för kultur, 4) Spetsprojektet för kompetens och 5) Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden.

Personalprogrammet och ändringsbehov

Programmet Personalen som resurs har som mål att förtydliga arbetsgivarens och hela personalens ansvar för hurdan arbetsplats Åbo stad är. Genom att vara en pålitlig arbetsplats som ökar personalens välbefinnande gör vi Åbo till en attraktiv och eftertraktad arbetsplats som vi är stolta över.

Programmet Personalen som resurs har delats in i tre tydliga insatsområden:

1. Arbetet ökar välbefinnandet
2. Konstruktiv och kontrollerad förändring - förändring är en möjlighet
3. Bättre ledarskap

För var och en av dessa insatsområden har fastställts målen, metoderna och mätarna. Programmet gäller åren 2018–2021 och uppdateras på basis av strategiarbetet. Serviceenheter och vid behov serviceområdena väljer ut de utvecklingsobjekt och -metoder som bäst lämpar sig för dem så att målen kan uppnås. Ett år räcker inte till för att genomföra stora förändringar, vilket innebär att de utvalda åtgärderna och målen kan gälla flera år. Programmet uppdateras vid behov varje år allt efter förändringarna i omvärlden och resultaten.

Programmets tyngdpunkt ligger på själva arbetet: när arbetet är bra och ansvaren tydliga mår personalen också bra. Förändringar i arbetet och arbetsmiljön innebär en utmaning för arbetets grundstrukturer och ställer nya krav på personalen. Även cheferna behöver möjligheter för att kunna vara så kompetenta representanter för arbetsgivaren som möjligt och den enhetliga arbetsgivarpolitiken främjas inom alla sektorer.

Programmet Personalen som resurs förankras genom serviceplanerna som en fast del av ordnandet av verksamheten. Dessutom främjas det bl.a. genom programmet för arbetshälsa samt genom kompetensutveckling. De gemensamma personaltjänsterna stöder verksamheten centralt, men serviceenheternas behov definierar genomförandesätten.

Rapporteringen av programmet Personalen som resurs sker centraliserat som en del av personalrapporten på stadsnivå.

Riskhantering

Riskhanteringsprocessen grundar sig på identifiering av riskbedömnarnas centrala funktioner och de största riskerna som hotar dessa samt valet och genomförandet av de bästa riskhanteringsmetoderna. Hur stor risken är bedöms med hjälp av en riskmatris som ett resultat av sannolikhet och följd. Ju mer sannolikt det är att risken inträffar och ju mer allvarliga effekter den har, desto större risk handlar det om.

Sektorernas serviceområden och de centrala strategiska sammanslutningarna har årligen genomfört en riskbedömning genom att använda samma riskbedömningsverktyg. På så sätt har man lyckats förenhetliga riskhanteringsprocessen. Riskbedömningen fortsätter i och med borgmästarmodellen. Också i fortsättningen genomför de olika funktionerna och de centrala strategiska sammanslutningarna årligen en riskbedömning. År 2021 togs ett nytt riskbedömningsprogram i bruk. Programmet förbättrar i synnerhet bedömningen av risker och rapporteringen av riskhanteringen. Riskerna som ska bedömas delas in i operativa risker, skaderisker, ekonomiska risker och strategiska risker. Genom skadefonden har staden för sin del förberett sig för att ersätta egendomsskador och andra skador som staden ansvarar för.

Riskhanteringen och utvecklingen av den är en del av strategin. De nödvändiga uppgifterna rapporteras till ledningen i realtid. När man utvecklar verksamheten och överväger strategiska tyngdpunkter ska man se riskhanteringen som en del av helheten. Riskhanteringen utvecklas så att man kan svara på utmaningarna i den föränderliga omvärlden genom att följa anvisningarna om riskhanteringen och den interna revisionen.

Verksamhetsmiljöns utvecklingsutsikter

Ekonomiska konjunkturutsikter 2021–2025

Utsikter på kort sikt 2021–2023

Bruttonationalprodukten beräknas öka med 3,3 procent under 2021. Den ekonomiska återhämtningen efter covid-19-pandemin har varit snabb sedan våren i år. I synnerhet sysselsättningen har förbättrats snabbt. Återhämtningen fortsätter under hösten, särskilt inom de branscher som för närvarande berörs av restriktionerna. Till följd av detta är den ekonomiska tillväxten fortsatt stark i slutet av året och fortsätter 2022. BNP beräknas öka med 2,9 procent 2022 och med 1,4 procent 2023.

I prognosen antas en försämrad sjukdomssituation inte begränsa den ekonomiska återhämtningen, även om öppnandet av samhället sker långsammare än i sommarens prognos. Osäkerheten kring sjukdomsutvecklingen, virusvarianterna och vaccinationstäckningen ökar osäkerheten i prognosen.

Underskottet i de offentliga finanserna minskar kraftigt i år och nästa år, då den ekonomiska återhämtningen och den snabba sysselsättningsökningen ökar skatteinkomsterna och minskar arbetslöshetsutgifterna. Den offentliga ekonomin stärks också av att utgifterna och stödbehovet i anslutning till covid-19-epidemin minskar. Den temporära ekonomiska återhämtningen eliminerar ändå inte den strukturella obalansen i den offentliga ekonomin.

Den ekonomiska återhämtningen eliminerar inte obalansen i de offentliga finanserna

Obalansen mellan utgifter och inkomster i de offentliga finanserna minskar kraftigt i år och nästa år, då den snabba ekonomiska tillväxten och

Åbo stad utgår från ett riskbaserat genomförande av dataskyddet och informationssäkerheten. Som registeransvarig bedömer staden eller dess organisationsenhet de risker som är förknippade med behandlingen av personuppgifter och beslutar om de åtgärder som den uppskattade risknivån kräver. Hanteringen av dataskydds- och informationssäkerhetsrisker är en del av Åbo stads riskhanteringsprocess varvid riskerna av särskilt stor betydelse rapporteras till ledningen. Den riskbaserade verksamhetsprincipen styr behandlingen av personuppgifter och är en mycket viktig del av den registeransvariges lagstadgade ansvars skyldighet.

För att säkerställa den riskbaserade verksamhetsprincipen genomför Åbo stad konsekvensbedömningar av dataskyddet i sådana fall där behandlingen av personuppgifter är förknippad med betydande risker med tanke på individernas rättigheter och friheter. Resultaten av konsekvensbedömningen används vid fastställandet av de hanteringsmetoder varmed man försöker minimera risknivån för behandlingen av personuppgifter. Samtidigt säkerställer man att kraven i EU:s allmänna dataskyddsförordning uppfylls.

I Åbo stads verksamhet följer man principen om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard. Dataskyddet beaktas mångsidigt i samband med basverksamheten bl.a. när det gäller ledarskap, upphandlingar, utvecklingsarbete samt verksamhetsprocesser. Genomförandet av dataskyddet och informationssäkerheten på rätt sätt säkerställer man också genom att använda situationsmässigt bästa möjliga tekniska och organisatoriska lösningar som grundar sig på riskbedömningen.

sysselsättningsökningen ökar skatteinkomsterna och minskar arbetslöshetsutgifterna. Den offentliga ekonomin stärks också av att utgifterna och stödbehovet i anslutning till covid-19-epidemin minskar.

Den temporära ekonomiska återhämtningen eliminerar ändå inte den strukturella obalansen i den offentliga ekonomin. När konjunkturcykeln har jämnats ut blir förstärkningen av den offentliga ekonomins finansieringsställning långsammare och den offentliga ekonomin uppvisar ett underskott på drygt 3 miljarder euro när vi närmar oss mitten av 2020-talet.

Under hela prognosperioden uppvisar statsförvaltningen det största underskottet i de offentliga finanserna. Även lokalförvaltningens finansiella ställning uppvisar ett underskott efter det exceptionellt starka fjolåret. Välfärdsområdenas sektor, som uppkommer i och med social- och hälsovårdsreformen, börjar likaså uppvisa ett litet underskott 2023 på grund av stora investeringsprojekt. Socialskyddsfonderna uppvisar däremot ett överskott under hela prognosperioden.

Den offentliga ekonomins skuld i förhållande till bruttonationalprodukten ökade under 2020 med 10 procentenheter till nästan 70 procent. Under prognosperioden avtar skuldsättningstakten klart och i mitten av 2020-talet verkar skuldkvoten tillfälligt jämnas ut till drygt 73 procent, med stöd av den exceptionellt låga räntenivån. Ökningen av de åldersrelaterade utgifterna hotar dock att så småningom på nytt vända skuldkvoten i tillväxt, som tilltar när räntenivån normaliseras. På lång sikt råder obalans mellan de offentliga utgifterna och inkomsterna, det vill säga ett hållbarhetsunderskott på drygt 2,5 procent av BNP.

	2019	2020	2021**	2022**	2023**	2024**	2025**
BNP till marknadspris, volymförändring, %	1,3	-2,9	3,3	2,9	1,4	1,1	1,0
BNP, md euro	240	236	249	261	269	278	286
Konsumentprisindex, förändring, %	1,0	0,3	1,8	1,6	1,7	1,8	1,9
Arbetslöshetsgrad, %	6,7	7,7	7,8	6,8	6,4	6,3	6,2
Sysselsättningsgrad, %	71,6	70,7	72,4	73,6	74,1	74,3	74,5
Den offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-0,9	-5,4	-3,9	-2,4	-1,5	-1,3	-1,2
Statsförvaltningen	-1,1	-5,5	-4,2	-2,8	-1,7	-1,6	-1,5
Localförvaltningen	-1,2	0,0	-0,4	-0,7	-0,7	-0,6	-0,6
Välfärdsområdena					-0,3	-0,2	-0,2
Socialskyddsfonderna	1,4	0,1	0,7	1,0	1,2	1,2	1,2
Den strukturella balansen, i förhållande till BNP, %	-1,2	-3,2	-2,8	-2,3	-1,5	-1,3	-1,2
Den offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %	59,5	69,5	71,2	71,3	72,2	72,9	73,4
Statsskulden, i förhållande till BNP, %	44,3	52,9	55,1	55,3	55,9	56,3	56,5
Produktionsgap, % av potentiella produktionen ¹	0,3	-3,8	-1,8	-0,3	-0,1	-0,0	0,0

Bild 2 centrala nyckeltal för ekonomin. Källa: Finansministeriet. ¹ Beräknad enligt EU:s gemensamma metod

Utsikter på medellång sikt 2023–2024

Ekonomin växer snabbt under 2021–2022, vilket leder till att den ekonomiska produktionen närmar sig den uppskattade potentiella produktionsnivån och produktionsgapet sluts nästan helt redan 2023. I finansministeriets uppskattning på medellång sikt förblir produktionsgapet slutet efter innevarande konjunkturcykel, det vill säga ekonomin antas växa i potentiell takt 2024–2025. Den ekonomiska tillväxten beräknas alltså avta till cirka en procent per år.

Effekten av förändringen i arbetsinsatsen på den potentiella produktionen är liten under 2021–2025. Före mitten av årtiondet börjar arbetsinsatsen minska, när befolkningen i arbetsför ålder minskar och deltagargraden inte längre ökar. Även uppnåendet av den strukturella arbetslöshetsgraden begränsar ökningen av arbetsinsatsen.

Utöver arbetsinsatsen påverkas produktionsförutsättningarna för ekonomin av kapitalstocken. Under fjolåret minskade investeringsgraden till följd av recessionen och osäkerheten i de ekonomiska utsikterna, vilket tillfälligt bromsade upp den potentiella produktionstillväxten. Kapitalstockens tillväxt ökar den potentiella produktionstillväxten med cirka 0,5 procent årligen 2021–2025.

Den totala produktiviteten är den tredje källan till den potentiella produktionstillväxten. Den potentiella produktionstillväxten har förbättrats under de senaste åren jämfört med början av 2010-talet. Produktivitetsökningen är dock svag jämfört med början av 2000-talet. Den sämre tillväxten har sin förklaring i bland annat omstruktureringen av ekonomin. Produktionen inom sektorer med hög produktivitet har krympt och hela den ekonomiska strukturen har blivit allt mer serviceintensiv. Åren 2021–2025 beräknas trendtillväxten i totalfaktorproduktiviteten uppgå till drygt 0,5 procent, medan ökningen i början av 2000-talet i genomsnitt nådde över 2 procent per år.

Internationell ekonomi

Förväntansfull stämning på finansmarknaden

På aktiemarknaden har volatiliteten ökat något under sensommaren, men aktieindexen är fortfarande på historiskt hög nivå. Förenta staternas centralbanks planer på att gradvis börja strama åt penningpolitiken har försämrat stämningen på marknaden. Efter våren har euron försvagats något i förhållande till den amerikanska dollarn.

Konsumentprisinflation har tilltagit, långfristiga räntor sjunker igen

Konsumentpriserna har stigit snabbt i synnerhet i Förenta staterna, på grund av flaskhalsar i utbudet och faktorer som stöder efterfrågan. I euroområdet har inflationstakten varit betydligt måttligare. Prisstegringen anses dock i stor utsträckning vara tillfällig. Problemen med utbudet av konsumtionsvaror torde lösas och upplösningen av konsumenternas besparingar avta.

De långfristiga räntornas uppgång i början av innevarande år har matats av när kapitalet strömmat in i skuldebrev. Inga nämnvärda förändringar har skett i de kortfristiga räntorna. Både de kortfristiga och de långfristiga räntorna stiger dock måttfullt under prognosperioden.

Råvarupriserna har legat på rekordnivå, priset på råolja förväntas sjunka

Råvarupriserna inom industrin har varit rekordhöga under den gångna sommaren och återspeglar i hög grad industrins positiva utveckling. Sedan dess har priserna sjunkit något. Råvarupriserna kommer att vara högre än genomsnittet under de närmaste åren.

Sedan mars 2020 har priset på råolja stigit relativt högt i år. Avvecklingen av produktionsbegränsningarna enligt OPEC+-avtalet förväntas dock sänka priset under prognosperioden. Även oljeterminerna förutspår sjunkande priser.

Flaskhalsar i världshandeln

Världshandeln med varor har börjat växa i en mycket snabb takt till stor del tack vare fjolårets låga referensnivå, men handeln hämmas av industrins brist på komponenter, problemen med logistiken inom containertrafiken och den partiella stängningen av en stor kinesisk hamn i augusti. Handeln ökar med 8,3 procent 2021 och återgår till en tillväxtbana på längre sikt under innevarande år. År 2022 avtar tillväxten till 5 procent.

Riskerna något mer negativa än tidigare

Konsumenternas och företagens ljusare utsikter än väntat samt vaccinationsprogrammets snabbare framsteg även i tillväxtländer förväntas påskynda tillväxten i världsekonomin och -handeln mer än vad som

anges ovan. Betydande negativa risker är att pandemin förvärras på nytt på grund av nya virusvarianter, att den stigande konsumentprisinflationen orsakar en mer omfattande kostnadsspiral i den amerikanska ekonomin samt att industrins flaskhalsar fortsätter längre än väntat.

Inhemsk produktion

De preliminära årliga uppgifterna om nationalräkenskaperna, som offentliggjordes i juli, förändrade knappast uppfattningen om att BNP minskade med -2,9 procent i fjol. De nya uppgifterna om huvudbranschernas utveckling avvek avsevärt från de uppgifter som publicerades i mars. Industriproduktionen minskade klart mindre än enligt tidigare uppgifter, medan tjänster och byggande minskade betydligt mer än enligt förhandsuppgifterna. Mest minskade produktionen under fjolåret i branscher inom inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (33 procent) samt transport- och lagringsverksamhet (26 procent). Till skillnad från andra branscher uppvisade värdeökningen inom el- och elektronikindustrin samt inom informations- och kommunikationstjänsterna en kraftig ökning.

I år ökade Finlands ekonomi under det andra kvartalet med cirka 2 procent jämfört med föregående kvartal. Både tjänsteproduktionen och industriproduktionen ökade snabbt. Deras tillväxttakt förutspås avta under det tredje kvartalet på grund av att tillväxten blivit tidigare lagd. De förbättrade ekonomiska utsikterna och den fortsatt mycket låga räntenivån har stött efterfrågan på byggande, vilket har syns i det ökade antalet påbörjade byggprojekt. Bostadsbyggandet har tilltagit till nästan rekordnivå. Finlands exportefterfrågan ökade bra i början av året och innebär för sin del en starkare efterfrågan än i den tidigare prognosen i synnerhet inom industrin. Dessutom bidrar företagets goda investeringsplaner till att den ekonomiska tillväxtprognosen har höjts. Enligt prognosen utvecklas även primärproduktionen bättre än i fjol, främst tack vare skogsbrukets inverkan. BNP antas växa med 3,3 procent 2021.

Omsättningen inom alla huvudbranscher har ökat under det första halvåret 2021. Omsättningen av tjänster ligger fortfarande något under 2019 års nivå. Effekterna av coronapandemin syns knappt i utvecklingen av byggverksamhetens omsättning. Företagens utmaningar är en kraftig ökning av producentpriserna och en brist på komponenter. Det råder också brist på kompetent arbetskraft i synnerhet inom servicebranscherna.

År 2022 förutspås BNP växa med 2,9 procent. Industribranschernas positiva trend förutspås fortsätta tack vare stimulans från export och investeringar. Inom inkvarterings- och förplägnadstjänsterna samt transporttjänsterna fortsätter ökningen att vara kraftigare än genomsnittet. BNP-tillväxten under året normaliseras dock och den största tillväxteffekten förs över från innevarande år. På årsnivå är det först 2022 som BNP överstiger nivån 2019.

År 2023 återgår ekonomin till sin genomsnittliga tillväxttakt på lång sikt samtidigt som produktionsgapet småningom sluts. Tjänsterna utgör cirka 70 procent av produktionen inom hela Finlands ekonomi. Deras tillväxtkontribution till utvecklingen av Finlands BNP kommer under de närmaste åren att vara större än inom de övriga huvudbranscherna.

Den ekonomiska produktiviteten per sysselsatt minskade med 1,4 procent i fjol och den ökar i genomsnitt med 1,2 procent per år mellan 2021 och 2023. Per arbetstimme stannade produktiviteten på samma nivå som året innan och ökar också med cirka en procents årsfart. Driftsöverskottet minskade med 2,3 procent i fjol. Under de närmaste åren beräknas tillväxten öka till 4,5–6,5 procent. Enhetsarbetskostnaderna i Finland stiger med i genomsnitt cirka två procent per år mellan 2021 och 2023.

Arbetskraft

Sysselsättningen har ökat i betydligt snabbare takt under årets första hälft. I juni var antalet sysselsatta 2,1 procent, det vill säga drygt 50 000 fler än i slutet av förra året. Även jämfört med juni 2019 hade antalet sysselsatta ökat med tiotusentals personer. Under årets första hälft ökade både antalet löntagare och antalet företagare med tiotusentals jämfört med året innan. Bland löntagarna ökade i synnerhet visstids- och deltidsarbetet, medan heltidsarbetet minskade. Sysselsättningsökningen var särskilt stark inom primärproduktionen samt inom vissa privata servicebranscher och den offentliga förvaltningen. Sysselsättningen minskade däremot inom förädlingsbranscherna. Antalet utförda arbetstimmar ökade med 1,9 procent.

Arbetsmarknaden drar för närvarande mycket arbetskraft och inom vissa branscher finns ytterligare potential. Enligt näringslivets förtroendekäter har företagets personalförväntningar förbättrats under sommaren inom huvudbranscherna. Särskilt inom vissa servicebranscher börjar det förekomma brist på yrkesutbildad arbetskraft. Det finns många arbetstillfällen, eftersom arbetskraftsförvaltningen har ett rekordstort antal lediga platser. Även enligt Statistikcentralens statistik över lediga platser finns det just nu gott om lediga platser. I medelstora och stora företag i södra Finland finns det många fler platser som är svåra att tillsätta än tidigare år.

I fjol anpassade företagen sina arbetskraftskostnader genom uppsägningar och permitteringar. Före sommaren hade antalet permitteringar minskat till en tredjedel jämfört med året innan och till slutet av sommaren hade inledda permitteringsperioder minskat till 2019 års nivå.

Vaccinationerna blir allt vanligare under årets andra hälft, vilket inger hopp om att ekonomin stegvis kommer att öppnas. Eftersom sjukdomen finns kvar i samhället kvarstår ändå en viss osäkerhet kring avvecklingen av restriktionerna i näringsverksamheten och tillväxttakten för ny sysselsättning ser ut att avta under årets andra hälft. På grund av den mycket snabba sysselsättningsökningen i början av året kommer ökningen av sysselsättningen i år att överstiga två procent, även om tillväxttakten avtar i slutet av året på grund av osäkerheten kring sjukdomssituationen. Sysselsättningsgraden stiger till 72,5 procent, även om antalet personer i arbetsför ålder minskar.

Den ekonomiska tillväxten upprätthåller efterfrågan på arbetskraft, som på kort sikt kan fyllas tack vare den höga arbetslösheten och regeringens åtgärder för att öka utbudet på arbete. Den ekonomiska återhämtningen ökar antalet sysselsatta under 2022 och 2023, i synnerhet inom servicebranscherna. Sysselsättningen förutspås öka med 1,5 procent 2022. Tillväxten avtar i takt med den ekonomiska aktiviteten 2023, men sysselsättningsgraden stiger till drygt 74 procent 2023.

En kraftig sysselsättningsökning leder i allmänhet till en klar minskning av arbetslösheten. Detta var dock inte fallet i början av året, eftersom sysselsättningen ökade utanför arbetskraften, varvid deltagandet i arbetet ökade till rekordnivå, medan antalet arbetslösa samtidigt ökade. Till grund för den exceptionella utvecklingen ligger i viss mån det kraftigt ökade antalet permitterade, som delvis statistikfördes som personer utanför arbetskraften. I år har permitterade återanställt, vilket innebär att arbetslösheten inte samtidigt har minskat. I synnerhet bland äldre män och kvinnor är arbetslösheten vanligare än för ett år sedan, och i synnerhet för två år sedan. Dessutom ökar långtidsarbetslösheten.

Enligt Statistikcentralen var antalet arbetslösa i början av året 12,4 procent fler än för ett år sedan. Under sommaren har trenden för arbetslösa dock inte längre ökat och den kontinuerliga ökningen av sysselsättningen börjar småningom också minska antalet arbetslösa. Arbetslöshetsgraden stiger dock från fjolåret till drygt 7,8 procent, till följd av ök-

ningen i början av året. I synnerhet återhämtningen inom servicebranscherna nästa år kommer att bidra till minskningen av arbetslösheten och arbetslöshetsgraden sjunker under 7 procent. Om matchningen på arbetsmarknaden och tillgången på arbetskraft per område eller yrke inte blir ett hinder för en fungerande arbetsmarknad, vilket förutspås i prognosen, sjunker arbetslöshetsgraden 2023 till under 6,5 procent. Detta är något mer än nivån på den strukturella arbetslösheten i Finland enligt kommissionens gemensamma beräkningsmetod.

Löner

De nominella lönerna steg snabbare under årets första hälft till 2,2 procent jämfört med året innan. Den snabbare ökningen berodde på större avtalsenliga höjningar, eftersom löneglidningarna förblev nästan lika stora som året innan på cirka en halv procentenhet. Inom industrin och vissa servicebranscher inom det privata näringslivet steg de nominella lönerna snabbare. Däremot avtog ökningen av de nominella lönerna betydligt inom handeln och i synnerhet fastighetstjänsterna. Reallönernas ökningstakt halverades till drygt 0,5 procent, eftersom inflationen ökade till drygt 1,5 procent. De nominella lönerna för hela året 2021 ökar med 2,3 procent tack vare avtalslöner och löneglidningar.

De förhöjningar av avtalslönerna som avtalats för detta år har till största delen redan gjorts. Dessutom går många av de kollektivavtal som nu gäller ut i slutet av året, vid årsskiftet och nästa vår. På 2000-talet har kollektivavtalens genomsnittliga längd varit nära två år. De avtalsenliga förhöjningarna i dessa avtal har oftare varit större än föregående år under det första avtalsåret.

I prognosen har man antagit att inkomstökningen för 2022 och 2023 är kopplad till den förutspådda, långsammare produktivitetsökningen. Å andra sidan antas den förbättrade ekonomiska aktiviteten och därmed den förbättrade sysselsättningen samt den branschvisa bristen på arbetskraft öka löneglidningarna. De nominella inkomsterna förutspås öka med cirka 3 procent 2022 och med cirka 2,5 procent 2023.

Lönesumman ökade med 4,5 procent under årets första hälft. Lönesumman steg snabbare ju högre lön de sysselsatta tjänade. Således var lönesummans tillväxttakt till och med snabbare än vad som hade kunnat förmodas med hänsyn till den i sig goda sysselsättningsutvecklingen. Utvecklingen av lönesumman påverkas förutom av de nominella inkomsterna även av sysselsättningsutvecklingen. I takt med att sysselsättningen ökar och de nominella inkomsterna stiger förutspås lönesumman öka med 4,5 procent i år. Nästa år antas inkomstökningen bli snabbare medan sysselsättningsökningen avtar, så lönesumman ökar med cirka 4,5 procent 2022. Den långsammare inkomstökningen och ökningen av sysselsättningen leder också till att lönesumman ökar långsammare 2023. Lönesumman förväntas då öka med cirka 3 procent.

Offentlig ekonomi

Covid-19-epidemin ökade underskottet i de offentliga finanserna avsevärt i fjol. De offentliga finanserna försvagades av den ekonomiska recessionen samt av de många stödåtgärder som vidtogs på grund av epidemin. Den snabba ekonomiska tillväxten efter recessionen förbättrar de offentliga finanserna i år, men underskottet i de offentliga finanserna förblir stort. Den ekonomiska tillväxten och den kraftiga minskningen av stödåtgärderna som vidtagits på grund av coronavirusituationen stärker den offentliga ekonomin ännu 2022. Efter den snabba konjunktursvängningen uppvisar den offentliga ekonomin dock fortfarande ett underskott. Alltså råder en strukturell obalans fortfarande mellan inkomsterna och utgifterna i de offentliga finanserna.

Den offentliga skulden i förhållande till bruttonationalprodukten ökade i fjol till en nivå som är 10 procentenheter högre än före krisen. Öningen

av skuldkvoten avtar nästa år, men tilltar därefter till drygt 73 procent i mitten av årtiondet. Den offentliga skuldkvoten håller på att bli betydligt högre än i slutet av förra årtiondet.

Statsförvaltningen har stått för största delen av kostnaderna för de stödåtgärder som man beslutat om på grund av epidemin. Statsförvaltningen är också den sektor i den offentliga ekonomin som uppvisar det största underskottet. Statens aktiva finanspolitik stimulerade ekonomin i fjol och upprätthåller den ekonomiska aktiviteten även i år. Finanspolitikens dimensionering beskrivs närmare i rutan på sidan 63. Statsförvaltningens underskott minskar under prognosperioden tack vare den ekonomiska tillväxten och de stödåtgärder som avslutas.

Lokalförvaltningens finansiella ställning började uppvisa ett litet överskott i fjol. Detta berodde till stor del på statens omfattande stödåtgärder. I år och nästa år uppvisar lokalförvaltningens finansiella ställning återigen ett underskott. År 2023 förändras strukturen i de offentliga samfunderna i Finland när ansvaret för att ordna social- och hälsovården och räddningsväsendet överförs från kommunerna till välfärdsområdena. Detta underlättar det strukturella utgiftstrycket på kommunerna på grund av den åldrande befolkningen. Välfärdsområdena inleder sin verksamhet med ett svagt underskott. Underskottet beror på omfattande investeringar.

Arbetspensionsanstaltarnas överskott minskade betydligt i fjol på grund av den tillfälliga sänkningen av arbetspensionsavgiften samt de minskade avgifts- och kapitalinkomsterna. Arbetspensionsanstaltarnas finansiella ställning återställs då den tillfälliga sänkningen av pensionsavgiften avslutas och tack vare den starka utvecklingen av avgiftsinkomsterna till följd av den förbättrade sysselsättningen. Under de kommande åren är överskottet dock måttligt, eftersom pensionsutgifterna fortsätter att öka och den mycket låga räntenivån bromsar upp ökningen av arbetspensionsanstaltarnas kapitalinkomster.

De övriga socialskyddsfonderna uppvisade ett underskott i fjol. Den finansiella ställningen försämrades på grund av det stora antalet permitteringar, den ökade arbetslösheten och de tillfälliga utvidgningarna av utkomstskyddet för arbetslösa. De övriga socialskyddsfondernas situation underlättas i år och nästa år av att arbetslöshetsförsäkringspremien höjs. Även arbetslösheten minskar från och med nästa år, vilket stärker de övriga socialskyddsfonderna.

De offentliga samfundens utgiftskvot, det vill säga deras utgifter i förhållande till BNP, ökade snabbt i fjol. Under prognosperioden kommer utgiftskvoten att sjunka när de tidsbegränsade stödåtgärderna upphör och de arbetslöshetsrelaterade utgifterna minskar. Skattegraden, det vill säga den andel av BNP som skatterna och avgifterna av skattenatur står för, sjönk förra året och stiger igen i år när skatteintäkterna ökar snabbare än BNP i och med återhämtningen från recessionen. Under senare år sjunker skattegraden, eftersom intäkterna från de indirekta skatterna ökar långsammare än BNP.

De största riskerna inom de offentliga finanserna är fortfarande kopplade till den allmänna ekonomiska utvecklingen. Eventuella nya varianter av coronaviruset kan bromsa upp ekonomins återhämtning och försvaga den offentliga ekonomin i och med en långsammare ekonomisk tillväxt och en eventuell ny ökning av utgifterna i anslutning till epidemin.

Kommunekonomiprogrammet för 2022

De senaste två åren har varit mycket exceptionella inom den kommunala ekonomin. Jämfört med den rekordsvaga situationen år 2019 var läget inom den kommunala ekonomin år 2020, mätt enligt ekonomiska siffror, förhållandevis gott. Det goda resultatet påverkades i synnerhet av det stöd som staten anvisade kommunerna och som klart översteg de ekonomiska förluster som coronaepidemin orsakade kommunerna.

Coronaläget påverkar kommunernas verksamhet och ekonomi ännu i år. Statens stödåtgärder fortsätter, dock i betydligt mindre mån än i fjol.

Samtidigt som coronakrisen kastar sin skugga över den ekonomiska utvecklingen står kommunerna inför en historiskt stor förändring. Ansvaret för social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet överförs vid ingången av 2023 till välfärdsområdena. Förändringen får stora konsekvenser för kommunernas uppgifter och ekonomi.

Regeringen beslutade vid sin halvtidsöversyn våren 2021 att fortsätta beredningen av överföringen av arbets- och näringstjänsterna till kommunerna. I samband med överföringen skapas en finansieringsmodell som sporrar kommunerna att utveckla sin verksamhet så att den främjar sysselsättningen så att man genom reformen uppnår 7 000–10 000 nya sysselsatta. Syftet med beredningen är att utvidga kommunens ansvar för kostnaderna för basdelen av utkomstskyddet för arbetslösa. Därtill skulle man bryta sambandet mellan utkomstskyddet och aktiveringen av arbetslösa. Avsikten är att överföringen av uppgifterna genomförs under 2024.

Det största problemet inom den kommunala ekonomin har redan länge varit den strukturella obalansen i inkomst- och utgiftsutvecklingen. Kommunernas utgiftstryck lättar i och med social- och hälsovårdsreformen då utgifterna för befolkningens äldre överförs från kommunerna till välfärdsområdena. Å andra sidan kommer förändringen i befolkningens åldersstruktur och den långsamma ekonomiska tillväxten på medellång sikt även i fortsättningen att påverka kommunerna genom en svag ökning av skatteinkomsterna. Dessutom differentierar de regionala skillnaderna i befolkningsutvecklingen och flytt rörelsen fortfarande den ekonomiska utvecklingen i kommunerna.

Den kommunala ekonomin stärktes av statens omfattande stödåtgärder 2020

I höstens kommuneekonomiprogram granskas utfallet för den kommunala ekonomin utifrån de preliminära bokslutsuppgifter som Statistikcentralen publicerade i slutet av maj. Förändringarna jämfört med de bokslutsuppgifter som publicerades i februari och den lägesbild som presenterades i vårens kommuneekonomiprogram var små. Såsom beskrivs i kommunprogrammet för våren 2021 var året 2020 mycket exceptionellt i den kommunala ekonomin. Coronaepidemin påverkade kommunernas verksamhet och ekonomi på många olika sätt. För att trygga bas-tjänsterna och utjämna coronaepidemiens effekter stödde staten kommunsektorn med ett omfattande stöd paket som slutligen klart överskred de kostnader och inkomstbortfall som epidemin medförde för den kommunala ekonomin.

Det sammanräknade årsbidraget för den kommunala ekonomin fördubblades år 2020 och uppgick till cirka 4,7 miljarder euro. Därmed förbättrades årsbidraget med cirka 100 miljoner euro jämfört med uppskattningen från februari. Årsbidraget räckte klart till att täcka avskrivningarna och i praktiken också nettoinvesteringarna, vilket är mycket exceptionellt. Nettoinvesteringsnivån förblev hög såsom under föregående år, men länestocken ökade klart måttligare än året innan. Däremot ökade de likvida medlen starkt, vilket i hög grad beror på ett starkt överskottsresultat. Det ekonomiska läget förbättrades i alla kommunstorleksgrupper. Antalet kommuner med negativt årsbidrag var det minsta under hela 2000-talet då antalet kommuner med negativt årsbidrag var endast två.

I likhet med primärkommunerna var kommunkoncernernas bokslut mycket starka. Årsbidraget förbättrades med inemot 2,5 miljarder euro till sammanlagt cirka 6,9 miljarder euro och räckte till för att täcka avskrivningarna med ett belopp på cirka 2,2 miljarder euro. Årsbidraget var negativt i endast en kommunkoncern. Det ackumulerade överskottet i kommunkoncernernas balansräkning ökade med drygt 2 miljarder euro och uppgick till nästan 14,7 miljarder euro. Ett ackumulerat underskott på sammanlagt 68 miljoner euro hade 35 kommunkoncerner. Det var i huvudsak fråga om små koncerner med under 10 000 invånare.

Urval ur åtgärder som ingår i statens budgetproposition för 2022 och deras effekter på kommunerna

Största delen av kommunernas utvidgade uppgifter och skyldigheter som ingår i regeringsprogrammet har redan genomförts under tidigare år. Kostnaderna för dessa och ökningarna av statsandelarna stiger årligen. En del av uppgiftsökningarna och kostnaderna överförs dock till välfärdsområdena när de inleder sin verksamhet 2023. När man beaktar neutraliseringen av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna 2022 så försvagar statens åtgärder den kommunala ekonomin för 2022 med ca 1,2 miljarder euro jämfört med 2021.

För småbarnspedagogiken utvecklas en modell för stöd i tre steg. Lagändringen som gäller detta är avsedd att träda i kraft den första augusti 2022. För stödet för småbarnspedagogiken föreslås 2022 ett anslag på sammanlagt 15 miljoner euro, av vilket 6,25 miljoner euro utgörs av en ökning av statsandelarna och 8,75 miljoner euro av statsunderstöd till stöd för genomförandet.

I syfte att säkerställa den undervisning och handledning som de studerande inom yrkesutbildningen behöver anvisas 2022 för anställning av lärare och handledare 70 miljoner euro. Det beräknas att cirka 51,8 miljoner euro av detta belopp riktas till den kommunala ekonomin.

Under 2022–2024 genomförs ett försök med att revidera grunderna för bestämmande av utbildningsersättningen för läroavtalsutbildning i syfte att stödja ungas utbildning och sysselsättning. För försöket anvisas 5 miljoner euro 2022, varav uppskattningsvis cirka 3,7 miljoner euro anvisas för den kommunala ekonomin.

Elev- och studerandevårdstjänsterna stärks inom den grundläggande utbildningen och på andra stadiet genom en reglering av den bindande dimensioneringen inom elevvården. Till åtgärden riktas 2022 sammanlagt 20 miljoner euro, varav 8,4 miljoner euro i statsandel för basservicen och 11,6 miljoner euro i statsunderstöd. Dimensioneringen träder i kraft stegvis så att dimensioneringen för kuratorernas del träder i kraft i januari 2022 och för psykologernas del 2023. Från och med 2023 överförs ansvaret för ordnande av elev- och studerandevårdstjänster samt finansieringen av dessa tjänster till välfärdsområdena.

För integrationsutbildning för invandrare föreslås ett tillägg på 5 miljoner euro från och med 2022. Tillägget betalas till anordnare av fritt bildningsarbete i form av statsandelar, varav uppskattningsvis 1,5 miljoner euro riktas till kommunerna.

För personaldimensionering för socialarbetare inom barnskyddet anvisas 4,8 miljoner euro.

Från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens riktas 2022 ca 134 miljoner euro till kommunsektorn varav 124 miljoner anvisas för förbättring av tillgången till social- och hälsovårdstjänster. För reformen av det kontinuerliga lärandet föreslås 4 miljoner euro, för stödjande av Navigatorernas sektorsövergripande kompetens föreslås 3,2 miljoner euro och för understöd till kommuner för slopande av oljeuppvärmning i kommunalt ägda fastigheter föreslås 2,5 miljoner euro.

Ikraftträdandet av lagstiftningen som gäller reformen av social- och hälsovården innebär nya förpliktelser för kommunerna innan organiseringsuppgifterna överförs till välfärdsområdena 2021 – 2022 och efter det från och med 2023. Genomförandelagen förpliktar kommunerna att bl.a. delta i beredningen av verkställandet av reformen och därtill i deltagandet av ordnandet av nödvändig handräckning. De kostnader som följer av förpliktelsen har beaktats i statsandelen för kommunal basservice genom ett tillägg på 2 miljoner euro. Dessutom har man reserverat 47 miljoner euro för beredningskostnaderna för välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. Reformen orsakar kommunerna även kostnader för ICT-ändringar, men avsikten är att beslutet

om ersättning för dessa kostnader fattas våren 2022 i samband med beredningen av en plan för de offentliga finanserna för 2023 – 2026.

I skattegrunderna för förvärvsinkomster görs en indexjustering år 2022 motsvarande ändringen av förvärvsindexet. Den progressiva inkomstskatteskalans gränser i eurobelopp höjs, maximibeloppet av grundavdraget i kommunalbeskattningen höjs och maximibeloppet av arbetsinkomstsvdraget höjs. Ändringarna antas minska kommunalskatteintäkterna med sammanlagt 209 miljoner euro år 2022.

Hushållsavdraget i fråga om hushålls-, omsorgs- och vårdarbete höjs 2022 och 2023. Dessutom höjs hushållsavdraget för dem som avstår från oljeuppvärmning i syfte att stödja ändringar av uppvärmningssätt. Ändringen gäller 2022–2027. Höjning av hushållsavdraget uppskattas minska intäkterna av kommunalskatten med 17 miljoner euro år 2022.

Bortfall av skatteinkomsterna som föranleds av de ändringar i beskattningsgrunderna som staten fattat beslut om kompenseras kommunerna till fullt belopp.

Coronastöden upphör, men nya uppgifter och indexhöjningar ökar statsandelen år 2022

Statsbidragen till kommunerna (kalkylerade statsandelar, statsunderstöd och ersättningar för skatteförluster) uppgår i budgetpropositionen för 2022 till sammanlagt 13,1 mrd. euro, vilket är ca 900 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2021. Minskningen beror i huvudsak på att temporära coronastöd som budgeterats för 2021 slopas.

För statsandelen för kommunal basservice anvisas något under 8 miljarder euro år 2022 och den ökar med ca 290 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för föregående år. Vid en jämförelse med föregående år ska det emellertid beaktas att det på grund av coronapandemin gjordes ett tillägg av engångsnatur på 300 miljoner euro i statsandelen för basservice 2021. Tillägget slopas 2022.

Ökningen i statsandelen förklaras framför allt av den separata höjning av statsandelen med 246 miljoner euro som regeringen beslutade om vid ramförhandlingarna våren 2021 och av indexhöjningen som är ca 188 miljoner euro. Därtill höjer kommunernas nya och utvidgade uppgifter statsandelarna med sammanlagt nästan 120 miljoner euro. De ekonomiskt sett viktigaste av dessa är äldreomsorgslagen (43,7 miljoner euro), reformen av klientavgiftslagen (28,0 miljoner euro), utvidgningen av eftervården inom barnskyddet (12 miljoner euro), utvidgningen av screeningprogrammet (10 miljoner euro) samt stärkandet av elev- och studerandevården (8,4 miljoner euro).

Effekten av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna är cirka 564 miljoner euro. Regeringen beslutade i samband med vårens ramförhandlingar att inte ta i beaktande statsandelseffekterna av justeringen av kostnadsfördelningen, eftersom den kommunala ekonomin har understötts så kraftigt år 2020. Understödet fortsätter 2021 och kommunerna kompenseras för de direkta coronakostnaderna.

Från statsandelen för kommunal basservice överförs 10 miljoner euro till sammanslagningsunderstödet enligt prövning till stöd för sammanslagningar och 10 miljoner euro till kommunernas incitamentsystem för digitalisering. För höjning av statsandelen enligt prövning reserveras 10 miljoner euro.

Ersättningarna för de förlorade skatteinkomster som föranletts av de ändringar i skattegrunderna som staten beslutat om uppgår till sammanlagt ca 2,6 miljarder euro, vilket är nästan 300 miljoner större än i den ordinarie budgeten för 2021.

Av statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamhet riktas uppskattningsvis 1,1 miljarder euro till den kommunala ekonomin och de ökar med ca 58 miljoner euro jämfört med året innan. Indexhöjningen ökar kommunernas statsandelar med ca 18 miljoner euro. Kostnadsför-

delningen mellan staten och kommunerna samt justeringen av kostnadsnivån ökar statsandelen med 17,6 miljoner euro varav kommunernas beräknade andel är 12,7 miljoner euro.

Ekonomin har återhämtat sig snabbt från coronaepidemin och återhämtningen fortsätter år 2022

Den ekonomiska återhämtningen från coronaepidemin har varit snabb sedan våren och i synnerhet sysselsättningen har förbättrats snabbt. Den ekonomiska återhämtningen fortsätter under hösten, särskilt inom de branscher som ännu berörs av restriktionerna. Enligt prognosen från finansministeriets ekonomiska avdelning beräknas bruttonationalprognosen öka med 3,3 procent 2021. Tillväxten fortsätter nästa år tack vare stimulans från exporten, för återhämtningen i den utvecklade världen och framför allt i euroområdet är fortsatt stark. Totalproduktionen förutspås öka med 2,9 procent 2022. Det försämrade sjukdomsläget antas inte begränsa den ekonomiska återhämtningen. Utvecklingen av sjukdomsläget, virusvarianter och vaccinationstäckning är de osäkerhetsfaktorer som är förknippade med prognosen. På medellång sikt blir den ekonomiska tillväxten långsammare och ökar med ca en procent per år, vilket närmar sig den potentiella tillväxten.

Den kommunala ekonomin förutspås vara svår 2022

Året 2021 har fortfarande varit exceptionellt inom den kommunala ekonomin på grund av coronaepidemin. Skötseln och bekämpningen av coronasituationen bland annat genom begränsningsåtgärder har fördröjt återgången till det normala. Inom hälsovården har man åter varit tvungen att skjuta upp icke-brådskande åtgärder på grund av den akuta skötseln av coronakrisen. Som en helhet har utsikterna för den kommunala ekonomin inte förändrats nämnvärt jämfört med uppskattningen i vårens kommunekonomiprogram, utan årbidraget inom den kommunala ekonomin samt kassaflödet från verksamheten och investeringarna beräknas förbli nästan på samma nivå som år 2020. Det som återspeglas i året 2021 är att 2020 enligt bokslutsuppgifterna var lite bättre i den kommunala ekonomin än i bokslutsprognoserna. Skatteinkomstprognosen för det här året är ca 200 miljoner euro bättre än vad som beräknades på våren på grund av att ekonomin har utvecklats positivare än vad som förutspåddes tidigare, även om prognosen proaktivt har beaktat justeringen av utdelningarna som görs på hösten och som minskar kommunalskatteinflödet. Ändringen av utdelningarna beror på att sysselsättningen, lönesumman och i synnerhet kapitalinkomsterna har ökat mer än tidigare beräknat.

Utifrån utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin ser året 2021 ut att vara svårt inom den kommunala ekonomin, eftersom utgifterna ökar snabbare än inkomsterna. De tilläggskostnader som orsakats av coronaepidemin beräknas försvinna så småningom, men även statens stödåtgärder såsom höjningen av kommunernas utdelning av samfundsskatten och ökningarna av statsandelarna slopas. Ökningen av verksamhetsutgifterna beräknas avta till 3 procent år 2022. Det är ändå sannolikt att coronaläget i någon mån orsakar tilläggskostnader inom hälsovården även nästa år. Dessa kostnader har inkluderats i utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin till ett belopp av 600 miljoner euro.

I utvecklingsprognosen har man beaktat såväl den riktade finansieringen via EU:s facilitet för återhämtning och resiliens för avveckling av vård-, rehabiliterings- och serviceskulden till följd av coronakrisen som motsvarande kostnader för 2022. Förutom de direkta och indirekta effekterna av coronakrisen beror ökningen av verksamhetsutgifterna på de ökade social- och hälsovårdsutgifterna på grund av den åldrande befolkningen, kommunernas utvidgade uppgifter till följd av regeringens beslut samt prisökningen. Kommunernas kostnadsnivå beräknas stiga med 2,5 procent nästa år.

De kommunala arbets- och tjänstekollektivavtalen löper ut i slutet av februari 2022. Personalkostnaderna är den största utgiftsposten inom

kommunsektorn och därför har löneuppgörelserna inom kommunbranschen en stor betydelse för utvecklingen inom den kommunala ekonomin. I utvecklingsscenariot har förtjänstutvecklingen inom kommunbranschen antagits följa den beräknade förtjänstutvecklingen inom hela samhällsekonomin 2022–2025. Det skärpta läget på arbetsmarknaden syns redan inom kommunsektorn och det råder brist på arbetskraft inom många branscher och yrkesgrupper.

Verksamhetsbidraget inom den kommunala ekonomin beräknas minska kraftigt, för verksamhetsutgifterna ökar och dessutom beräknas verksamhetsinkomsterna minska med över 5 procent. Minskningen av verksamhetsinkomsterna beror bland annat på att coronaunderstöden och flera temporära åtgärder upphör. I utvecklingsprognosen har man ändå gjort ett tekniskt antagande att cirka 600 miljoner euro av det statsunderstöd på 1,6 miljarder euro som ingår i budgetpropositionen för 2021 och som avsetts för kostnader till följd av covid-19 flyttas till nästa år.

Ökningen av kommunernas skatteinkomster avtar till knappt en procent 2022. Den främsta orsaken till den avtagande ökningen är att den temporära höjningen av utdelningen av samfundsskatteinkomsterna upphör. Även fastighetsskatteinkomsterna minskar jämfört med året innan då fastighetsskatte-redovisningarna steg på grund av systemändringen av engångsnatur. Statsandelarna ökar däremot med cirka 6 procent på grund av den utvidgning av uppgifterna, de höjda statsandelsnivåer och de indexjusteringar som ingår i regeringsprogrammet.

Enligt kalkylen över utgiftstrycket minskar årsbidraget för den kommunala ekonomin avsevärt jämfört med det här året, men det räcker till för att täcka avskrivningarna och nedskrivningarna. Investeringarnas snabbaste tillväxtfas bedöms vara förbi i den kommunala ekonomin, men investeringsnivån förblir hög under hela prognosperioden. Kassaflödet från verksamheten och investeringarna minskar kraftigt och är cirka 1,5 miljarder euro negativt 2022.

I och med social- och hälsovårdsreformen minskar kommunernas verksamhetsutgifter 2023 och ungefär hälften av driftsektoriutgifterna överförs till välfärdsområdena. Kommunernas statsandelar, ersättningar för förlorade skatteinkomster och skatteinkomster minskas så att de motsvarar de kostnader som överförs på riksnivå. Det är värt att notera att kalkylerna i anslutning till social- och hälsovårdsreformen fortfarande är preliminära och kommer att preciseras i samband med beredningen av planen för de offentliga finanserna 2023–2026 våren 2022.

Från och med 2023 utgörs största delen av kostnaderna av ordnandet av småbarnspedagogiken och utbildningen. Den sjunkande nativiteten som pågått under hela 2010-talet gör att servicebehovet inom småbarnspedagogiken och utbildningen minskar. I utvecklingsprognosen har minskningen av servicebehovet ändå mjukats upp, för den kalkylerade sparpotentialen kan inte utnyttjas i alla kommuner åtminstone i en mycket snabb takt.

Enligt antagandet som beskrivits ovan beräknas kassaflödet från verksamheten och investeringarna förbli negativt bortsett från år 2023. Effekterna av social- och hälsovårdsreformen syns ännu inte fullt ut i kommunernas skatteinkomster 2023, eftersom kommunerna ännu då får inkomster av kommunal- och samfundsskatt enligt en högre skattesats och utdelning från tidigare skatteår. År 2024–2025 uppvisar kassaflödet från verksamheten och investeringarna ett underskott på över 700 miljoner euro.

Av de upptagna lånen överförs uppskattningsvis 4,6 miljarder euro bort från den kommunala ekonomin i samband med social- och hälsovårdsreformen. Efter detta fortsätter lånestocken i den kommunala ekonomin att växa betydligt långsammare än under det senaste årtiondet i genomsnitt. I och med social- och hälsovårdsreformen överförs de snabbast växande utgifterna med anknytning till den åldrande befolkningen bort från den kommunala ekonomin, vilket lättar kommunernas utgiftstryck och samtidigt minskar trycket att höja skattesatserna. Den strukturella obalansen mellan kommunernas inkomster och utgifter försvinner dock

inte helt, så att det fortfarande behövs strukturella reformer som ökar produktiviteten och effektiviteten i den kommunala ekonomin. I den personalintensiva kommunbranschen spelar även löneuppgörelser en viktig roll.

Det är skäl att beakta att en utvecklingsprognos för den kommunala ekonomin upprättas i form av en kalkyl över utgiftstrycket som varken innehåller antaganden om ändringar i kommunernas skattesatser eller andra beslutsbaserade åtgärder för kommande år. I förhållande till vårens kommunekonomiprogram finns det inga stora ändringar i den prognos som presenterats ovan. Coronavirusläget och eventuella nya virusvariationer ökar ändå osäkerheten i prognosen för den kommunala ekonomin.

Trycket att anpassa ekonomin ökar i alla kommunstorleksgrupper

I kommunekonomiprogrammet utvärderas ändringen i kommunernas finansiella ställning utöver utsikterna för hela landet även per kommunstorleksgrupp. Den kommunala ekonomins balans beskrivs i programmet med hjälp av begreppet för kassaflödet för verksamheten och investeringarna. Förenklat så beskriver nyckeltalet då det är negativt press att öka lånestocken eller höja skatteprocenten och då det är positivt kalkylmässiga möjligheter att bl.a. amortera på lånen eller sänka skatteprocenten.

Enligt den kommunvisa kalkylen över utgiftstrycket varierar verksamhetens och investeringarnas kassaflöde (den s.k. finansiella balansen) betydligt mellan olika kommunstorleksgrupper under de närmaste åren. Verksamheten och investeringarnas kassaflöde för 2022–2025 är i huvudsak negativt i alla kommunstorleksgrupper. Ett undantag till detta utgör året 2023 då den finansiella balansens förbättras avsevärt av att kommunernas skatteinkomster trots social- och hälsovårdsreformen redovisas 2023 delvis på grund av den situation som ännu rådde året innan. Med tanke på den finansiella balansen är situationen svagast år 2022, vilket förklaras av att verksamhetsbidraget dvs. nettoutgifterna ökar tydligt, skatteinkomsterna ökar blygsamt samt statens coronaunderstöd upphör.

År 2022–2025 är det genomsnittliga trycket på att höja kommunalskatten större i de kommuner som till invånarantalet är stora än i mindre kommuner. Enligt kalkylen riktas det största trycket på att höja kommunalskatten mot kommunstorleksgruppen med 20 000–40 000 invånare. I slutet av ramperioden ökar trycket på att höja kommunalskatten i alla kommunstorleksgrupper och 2024–2025 ökar trycket särskilt i mindre kommuner med under 2 000 invånare. Trycket på att höja kommunalskatten i stora kommuner förklaras av en hög investeringsnivå. Om vi bara tittar på årsbidraget så är situationen starkast i kommungruppen med över 100 000 invånare under hela granskningserioden. Det försvagade kassaflödet för verksamheten och investeringarna speglas förstås även i kommunernas lånestock. Lånestocken beräknas öka mest i kommunstorleksgruppen med över 10 000 invånare, medan det största trycket riktas till kommuner med 20 000–40 000 invånare.

Antalet kommuner med negativt årsbidrag varierar avsevärt under åren 2022–2025. År 2021 beräknas antalet kommuner med negativt årsbidrag vara mycket litet, men situationen försvagas avsevärt år 2022 då antalet kommuner med negativt årsbidrag beräknas uppgå till över 20. År 2023 förstärks den kommunala ekonomin tydligt på grund av social- och hälsovårdsreformen och redovisningen av skatteinkomster. Även antalet kommuner med negativt årsbidrag minskar. Åren 2024–2025 försvagas ändå den kommunala ekonomin igen och antalet kommuner med negativt årsbidrag beräknas uppgå till något under 15.

I likhet med tidigare år har kommunerna med negativt årsbidrag i huvudsak varit små kommuner med under 5 000 invånare.

Enligt tryckkalkylen kan utvärderingsförfarandet i fråga om kommuner som har en speciellt svår ekonomisk ställning omfattas av cirka 1–3 kommuner 2022 på grund av underskottet i balansräkningen. Antalet

kommuner som blir föremål för utvärderingsförfarandet beräknas stanna på samma nivå som 2023–2025.

Effekten av de ändrade skattegrunderna på den kommunala ekonomin

Kommunalskatt

Hushållsavdraget i fråga om hushålls-, omsorgs- och vårdarbete höjs 2022 och 2023. Dessutom höjs hushållsavdraget för dem som avstår från oljeuppvärmning i syfte att stödja ändringar av uppvärmningssätt. Ändringen är tidsbunden och gäller 2022–2027.

Beskattningsvärdet för utsläppssnåla tjänstebilar sänks med 85 euro i månaden för 2022–2025. Därtill begränsas rätten till ränteavdrag på bostadslån enligt regeringsprogrammet. Rätten till avdrag begränsas under åren 2021–2023 med fem procentenheter per år så att år 2023 skulle rätten till ränteavdrag för bostadslån helt avskaffas. Lättnaderna i villkoren för skattebetalningsarrangemangen år 2020 och 2021 gör att inflödet av kommunalskatt från dessa år överförs till ett belopp av sammanlagt cirka 49 miljoner euro till år 2022.

Samfundsskatt

Gällande regleringen av begränsningen av rätten till ränteavdrag föreslås att undantaget som grundar sig på en jämförelse av balansräkningar och undantaget som gäller infrastrukturprojekt ska ändras. Ändringen gällande undantaget som grundar sig på en jämförelse av balansräkningar ökar ackumuleringen av kommunernas samfundsskattesats år 2022 med ca 15 milj. euro och år 2022 med ca 18 milj. euro. Ändringen med anknytning till undantaget som gäller infrastrukturprojekt minskar ackumuleringen av statens samfundsskattesats år 2022 med ca 5 milj. euro och debiteringen med ca 7 milj. euro på årsnivå.

Därtill föreslås att regelverket för rättelse av internprissättning ska ändras. Ändringen ökar ackumuleringen av statens samfundsskattesats år 2022 med ca 40 milj. euro och debiteringen år 2022 med ca 75 milj. euro på årsnivå. Dessutom föreslås att tilläggsavdraget för forsknings- och utvecklingsverksamhet ska höjas till 150 procent av utgifterna för forskningssamarbete från början av 2022. Ändringen minskar ackumuleringen av statens samfundsskattesats år 2022 med ca 8 milj. euro och debiteringen med ca 11 milj. euro på årsnivå. Ändringen är tidsbunden och gäller 2022–2027.

I enlighet med regeringsprogrammet kompenseras kommunerna till ett nettobelopp för de effekter på skatteintäkterna som ändringen i beskattningsgrunderna medför. Kompensationen genomförs genom att utdelningen av samfundsskatten ändras så att skatteintäkten är neutral för kommunerna. Som en del av åtgärds paketet för att stödja kommunerna i samband med covid-19-pandemin höjdes kommunernas andel av samfundsskatteintäkterna med 10 procentenheter för skatteåret 2021. På grund av periodiseringen av intäkterna från samfundsskatten beräknas ändringen ytterligare öka kommunernas redovisning av samfundsskatt med ca 40 miljoner euro 2022. Lättnaderna i villkoren för skattebetalningsarrangemangen år 2020 och 2021 gör att inflödet av samfundsskatt från dessa år överförs till ett belopp av sammanlagt cirka 4 miljoner euro till år 2022. Enligt den preliminära bedömningen sänks kommunernas samfundsskatteandel med 0,43 procentenheter.

Fastighetsskatt

I enlighet med regeringsprogrammet fortsätter den pågående reformen av fastighetsskatten så att reformen huvudsakligen träder i kraft i beskattningen för 2023. Reformen sköts fram med ett år. Lättnaderna i villkoren för skattebetalningsarrangemangen år 2020 och 2021 gör att inflödet av fastighetsskatteinkomster överförs uppskattningsvis 5 miljoner euro till år 2022.

Effekten av ändringar i skattegrunderna som anknyter till budgeten på kommunernas skatteinkomster år 2022 (miljoner euro)	
Indexjustering av skattegrunderna för förvärvsinkomster	-209
- varav den progressiva inkomstskatteskalen	-69
- varav arbetsinkomstavdrag	-93
- varav grundavdrag	-47
Begränsning av ränteavdraget för bostadslån	4
Ökning av anställningsförmånerna inom trafiken	-3
Ökning av hushållsavdraget	-17
Sammanlagt	-225

Ytterligare uppgifter om ändringarna i skatter hittas i kommunekonomiprogrammet som finansministeriet publicerat:

[HYPERLINK "http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-522-3"](http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-522-3) Program för kommunernas ekonomi (hösten 2021, punkt 2.3)

Statsbidrag till kommunerna

Statsbidragen till kommunerna uppgår till 13,1 miljarder euro, vilket är ca 900 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2021. Om tilläggsbudgetarna för 2021 beaktas, är 2022 års föreslagna statsbidrag 1,1 miljarder euro mindre än statsbidragen för 2021. Minskningen förändras i huvudsak av att motsvarande temporära coronastöd som budgeterades för 2021 inte har budgeterats för 2022. För exempelvis de kostnader som coronavirussituationen föranleder inom hälsovården har 1,6 miljarder euro reserverats 2021.

De kalkylerade statsandelarna uppgår till sammanlagt 9,1 mrd. euro dvs. 0,3 mrd. euro mer än i den ordinarie budgeten för 2021. Tilläggsbudgetarna för 2021 har inte beaktats i jämförelsen.

Åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens

Från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens riktas ca 134 miljoner euro till den kommunala ekonomin 2022. För social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås stöd på 124 miljoner euro för 2022. För en utvidgning av programmet för arbetsförmåga och IPS-modellen föreslås 3 miljoner euro, för mentalvårdstjänster och tjänster som stöder arbetsförmågan 2 miljoner euro och för uppfyllelsen av vårdgarantin samt för en avveckling av serviceskulden inom social- och hälsovården till följd av coronavirussituationen 80 miljoner euro. Dessutom föreslås finansiering på 15 miljoner euro för uppfyllelsen av vårdgarantin, 14 miljoner euro för digitala innovationer som främjar vårdgarantin samt 15 miljoner euro för det kunskapsunderlag och den effektivitetsbaserade styrning som stöder kostnadseffektiviteten inom social- och hälsovården.

Som en del av målen för faciliteten för återhämtning och resiliens riktas uppskattningsvis 4 miljoner euro i finansiering för kontinuerligt lärande och dess digitaliseringsprogram till den kommunala ekonomin 2022.

För det statsunderstöd för Navigatorverksamheten som inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde beviljas kommuner eller samkommuner föreslås 3,2 miljoner euro, som finansieras genom EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Inom miljöministeriets förvaltningsområde föreslås det att 2,5 miljoner euro i finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens riktas till slopande av oljeuppvärmning i kommunalt ägda fastigheter.

Ytterligare uppgifter om ändringarna i statsbidrag hittas i kommunekonomiprogrammet som finansministeriet publicerat:

[Program för kommunernas ekonomi \(hösten 2021, punkt 2.1\)](#)

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

miljoner euro	Budget 2020	BU 2020 + TBU 2020	Budget 2021	BU 2021 + TBU 2021	Budget- förslag 2022	Förändring, procent	Förändring, procent
						BU 2021– BUP 2022	BU + TBU:n 2021–BUP 2022
Kalkylerade statsandelar	8 106	9 701	8 755	8 762	9 100	3,9	3,9
FM	7 074	8 652	7 698	7 700	7 985	3,7	3,7
UKM ¹⁾	1 032	1 049	1 057	1 062	1 115	5,5	5,0
varav samkommunernas andel är	1 041	1 478	1 522	1 526	1 544	1,4	1,2
Statens ersättning till kommunerna för förluster av skatteintäkter till följd av ändringar i skattegrunderna	2 269	2 383	2 360	2 362	2 652	12,4	12,3
Övriga statliga stöd							
JM sammanlagt	0	0	0	6	11	100,0	77,4
IM sammanlagt	0	0	0	1	0	0,0	-100,0
FM sammanlagt	40	420	20	20	30	50,0	47,1
UKM sammanlagt	238	382	286	312	264	-7,7	-15,4
JSM sammanlagt	4	6	4	4	4	0,0	-9,1
KM sammanlagt	42	208	42	55	45	7,1	-17,9
ANM sammanlagt	196	230	247	250	211	-14,6	-15,7
SHM sammanlagt	517	900	2 229	2 324	690	-69,0	-70,3
MM sammanlagt	61	97	61	57	57	-6,6	0,2
Övriga statsbidrag sammanlagt, miljoner euro	1 099	2 243	2 889	3 029	1 313	-54,5	-56,6
Statsbidrag sammanlagt, miljoner euro	11 474	14 326	14 004	14 153	13 065	-6,7	-7,7

1) Den kalkylerade andelen till kommunerna har uppskattats utifrån finansieringen (inklusive den privata) inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som helhet.

Bild 3 Statsandelar och -bidrag.

Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin

Genom statens åtgärder ökar kommunernas utgifter med ca 60,1 miljoner euro 2022 jämfört med de beslut som ingår i budgeten för innevarande år (den ordinarie budgeten och tilläggsbudgetarna 1–3 sammanlagt). Statens åtgärder innebär att kommunernas inkomster minskar med ca 0,6 miljarder euro 2022, vilket till stor del beror på att den höjda utdelningen av samfundsskatten slopas. När man också beaktar neutralisering av ändringen av utjämning av statsandelen (564 miljoner euro) minskar statens åtgärder kommunernas inkomster med sammanlagt cirka 1,1 miljarder euro. Således försvagar statens åtgärder den kommunala ekonomin 2022 med uppskattningsvis ca 1,2 miljarder euro. Här är det skäl att beakta att det 2021 beviljades exceptionella coronastöd av engångsnatur, som nu upphör. I dessa siffror har man inte beaktat statens understöd 2021 för utgifterna för hälsosäkerheten med anledning av coronavirussituationen.

[Program för kommunernas ekonomi \(hösten 2021, punkt 2.2\)](#)

Staten har genom beslut ökat kommunernas utgifter med sammanlagt ca 1,2 miljarder euro på 2022 års nivå räknat från valperiodens början. Besluten har ökat kommunernas inkomster med sammanlagt ca 1,5 miljarder euro på 2022 års nivå. Kommunerna får 100 % statlig finansiering för nya och mer omfattande uppgifter.

Siffrorna baserar sig på tabell 7 över effekterna av statens åtgärder. Uppskattningen är riktgivande och innehåller de viktigaste åtgärderna som har effekt på den kommunala ekonomin. I konsekvenserna för utgifterna inom den kommunala ekonomin har man inte beaktat kommunernas självfinansieringsandelar, som är vanliga i samband med statsunderstöd.

Närmare upplysningar om statens åtgärder finns i finansministeriets program för kommunernas ekonomi:

Övriga utvecklingsutsikter för omvärlden

Punkter i regeringsprogrammet som särskilt ska beaktas

Verkställandet av den offentliga ekonomin som ingår i regeringens regeringsprogram sker med hjälp av planen för de offentliga finanserna och det därtill hörande programmet för kommunernas ekonomi. Dessa ingår i statens budgetproposition.

En del av åtgärderna har inga direkta budgeteffekter men de förknippas i övrigt med utvecklingsutsiktarna för den kommunala ekonomin eller ordnandet av kommunernas uppgifter.

Åtgärder i regeringsprogrammet som påverkar den kommunala ekonomin:

Finansministeriet:

- Statsandelar för kommunens basservice år 2022
- Kompensation för förlorade skatteinkomster
- Utvecklande av kommunernas statusuppgifter

Undervisnings- och kulturministeriet:

- Statsandelar för undervisnings- och kulturministeriets förvaltning år 2022
- Programmet för kvalitets- och jämlikhetsarbete inom småbarnspedagogiken
- Programmet för kvalitets- och jämlikhetsarbete inom den grundläggande utbildningen
- Möjlighet till fritidsaktiviteter för alla under skoldagen
- Stärkande av elev- och studerandevården
- Integrationsprogram för invandrare
- Förlängning av läroplikten
- Programmet för kvalitets- och jämlikhetsarbete inom gymnasieutbildningen
- Anställning av lärare och handledare och stödåtgärder för undervisningen och handledningen
- Prövning av förnyande av utbildningsersättningen för läroavtalsutbildningen
- Utökande av antalet studieår i närvardarutbildningen så att man är beredd om dimensioneringen av antalet vårdare ändras
- Utveckling av kontinuerligt lärande och kunskande
- Förvaltning av motion och idrott
- Uppsökande ungdomsarbete

Kommunikationsministeriet:

- Inköp till den offentliga persontrafiken
- MBT-avtal och infrabidrag för trafiken
- Förbättrande av förhållandena för främjande av gång och cykling
- Genomförande av planen för Trafik 12
- Lag om miljö- och energieffektivitetskrav vid upphandling av fordon och trafik tjänster

Arbets- och näringsministeriet:

- Utveckling av sysselsättningstjänsternas förvaltning
- Den nordiska modellen för arbetskraftsservice
- Förstärkning av Navigatorernas sektorövergripande arbete
- Nationell områdesutveckling
- Talent Hub-verksamhetsmodellen
- Stärkande av kommunernas roll vid integreringen
- Integrering
- Ett förnybart och kompetent Finland – beredning av EU:s program för regionalpolitik och strukturpolitik

Social- och hälsovårdsministeriet:

- Utveckling av servicestrukturen

Miljöministeriet:

- Kommunernas klimatåtgärder
- MBT-avtal
- Bostadspolitiska åtgärder
- Programmet för hållbara städer
- Statsbidrag för att avskaffa bostadslöshet
- EU:s medel för att återuppliva ekonomin

Tilläggsinformation om åtgärderna hittas i programmet för kommunernas ekonomi som publicerats av finansministeriet: [Program för kommunernas ekonomi \(hösten 2021, punkt 3\)](#)

Covid-19

På grund av undantagstillståndet som Covid-19-viruset förorsakat har servicehelheten för välfärd år 2021 vidtagit ett stort antal åtgärder för att sköta och förebygga ekonomin. Dessa åtgärder fortsätter ännu. Epidemin har medfört vård- och serviceskulden som kommer att överföras till 2022. Olika åtgärder genom vilka man skött epidemin och försökt hindra dess spridning har lett till en tillfällig minskning av serviceutbudet för vissa tjänster. På längre sikt kommer detta att ha konsekvenser bl.a. för välfärden och ökningen av servicebehov hos barn, unga och personer som lider av mentala problem. Som helhet utmanar skötseln av epidemin och det förebyggande arbetet både de funktionella och ekonomiska målen också under 2022. Sannolikt uppstår det kostnader också senare, men staden identifierar aktivt riskerna som uppstår i och med epidemin, förbereder sig proaktivt för dem och försöker minimera deras direkta och indirekta verkningar så ingående som möjligt. Skötseln av kommunernas ekonomi förväntas underlättas av att Finlands regering vid budgetmanglingen under hösten 2021 beslutade om riktlinjer för att avverka vård- och serviceskulden. Vid budgetmanglingen reserverades sammanlagt 450 miljoner euro för avverkandet av vård- och serviceskulden under 2021–2023.

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt

Beredningen av budgeten för Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt år 2022, grundar sig på en plan i vilken medlemskommunernas betalningsandelar kan höjas med högst 2,5 % i förhållande med antalet betalningsandelar det föregående året. Kostnadsutvecklingen på 2,5 % i budgeten motsvarar de planeringstal för sjukvårdsdistriktets ekonomi som tidigare uppgjorts för åren 2020–2022.

För att hålla sjukvårdsdistriktets budget på den planerade nivån på en tillväxt på 2,5 % förutsätter åtgärder för att balansera ekonomin. Balanseringen av ekonomin grundar sig på anpassningen av kostnaderna på 9,7 miljoner euro i de olika funktionerna inom sjukvårdsdistriktet. I åtgärderna ingår också en realisering av egendom på ca 1 miljon euro. Sjukvårdsdistriktets budget 2022 bereds så att den blir 4,1 miljoner euro negativ. Som en följd av vårdreformen ska sjukvårdsdistriktets underskott täckas 2022. I sjukvårdsdistriktets balans finns ett ackumulerat överskott, som kan användas för att täcka underskottet.

Ökningen i kostnader på grund av Covid-19 har planerats täckas med den tilläggsfinansiering i anknäring till coronapandemin som staten betalar ut. Kostnaderna som Covid-19 gett upphov till skapar inte underskott för sjukvårdsdistriktet. Man förväntar att sjukvårdsdistriktet inte riktar extra kostnader till kommunerna för bekämpningen av coronapande-

min. Planeringen av VSSHP:s budget för 2022 grundar sig på förväntningen att de direkta verkningarna av coronapandemin på servicen och verksamheten gradvis normaliseras.

De framtida utmaningarna i tillgången till sjukvårdspersonalen kommer att påverka sjukvårdsdistriktets verksamhet. Därtill kan eventuellt lönelösningarna för de nya kollektivavtalen som förhandlas 2022 skapa kostnadstryck för sjukvårdsdistriktet. VSSHP har förberett sig på att lönekostnaderna kommer att stiga med 2 %. Personalkostnadernas andel av sjukvårdsdistriktets kostnadsstruktur är ca 57 %.

Slutsumman av sjukvårdsdistriktets investeringsutgifter i budgetförslaget för 2020 (utan T3-projektets byggnadskostnader som finansieras med finansieringsleasing) landar på 43,0 miljoner euro. Investeringsplanen för år 2021 är på samma grunder totalt 58,5 miljoner euro och för år 2022 totalt 72,3 miljoner euro (budgeten och ekonomiplanen för 2020–2022).

Det största enskilda projektet i investeringsplanen är byggandet av ersättande lokaler för U-sjukhuset (T3-projektet). Byggandet blir färdigt i oktober 2021 och byggnadskostnaderna uppgår till 185 miljoner euro utan moms.

Av de byggnadsprojekt som kommer att inledas är nybyggnaden för psykiatrisk vård den mest betydande. Preliminärt har anslag på sammanlagt 60,0 miljoner euro budgeterats för de olika åren (budgeten och ekonomiplanen för 2020–2022).

Social- och hälsovårdsreformen

Riksdagen har i juni 2021 godkänt regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet (241/2020 vp). Välfärdsområden som är offentligrättsliga samfund enligt vad som föreskrivs i 2 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) inrättades 1.7.2021.

Statsfinansieringen som riktas till beredningen av välfärdsområdena och HUS-samfundet och compensationen av ändringskostnaderna beaktas i planerna för den offentliga ekonomin och i statens budget i de olika skedena vartefter att kostnaderna preciseras under beredningen. Bedömningarna om ändringskostnader har behandlats i bedömningarna av verkningarna i regeringspropositionen som handlar om reformen.

Ansvaret för att ordna social- och hälsovård samt räddningsväsendet överförs till välfärdsområdena 1.1.2023. Enligt 37 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) betalas i fråga om finansieringen för 2023 hälften av betalningsposten för januari till välfärdsområdet dock redan den 1 december 2022. I budgetförslaget ingår för detta syfte ett förslag till anslag på 880 miljoner euro, i moment 28.89.31. Anslagsnivån grundar sig på finansieringsnivån för välfärdsområden 2023 som fastställts i planen för de offentliga finanserna så att anslaget motsvarar hälften av den månatliga andelen av hela årets finansiering. Anslaget för momentet granskas vid behov i tilläggsbudgeten för 2022.

Ersättning av beredningskostnaderna för välfärdsområdena, Helsingfors stad samt HNS.

I 15 § i införandelagen (616/2021) föreskrivs om finansieringen av ett temporärt beredningsorgan inom välfärdsområdet samt om finansieringen av välfärdsområdet och verksamheten före 2023. Finansiering av verksamheten år 2021 och 2022 grundar sig på statsbidrag som betalas ur statens medel. Enligt 15 § 3 mom. i införandelagen bär staten kostnaderna för de organ som väljs i den temporära beredningsgruppen och i HUS-sammanslutningen åren 2021 och 2022.

I budgetförslaget för 2022 ingår ett förslag till anslag på 47,146 milj. euro till moment 28.89.30 för välfärdsområdena, beredningen av HUS-sammanslutningen och Helsingfors stad (år 2021 var motsvarande anslag cirka 15 milj. euro).

Kostnader för ändringar i ICT som orsakas på välfärdsområdena och kommunerna

I rambeslutet för våren 2021 ingår till områdena riktade ICT-ändringskostnader på grund av grundandet av välfärdsområdena åren 2022–2025 ca 390 miljoner euro. Därtill har riksdagen i juni 2021 godkänt den tredje tilläggsbudgeten för 2021, i vilken beslutades om ett anslag på 50 miljoner euro för reformens ICT-ändringskostnader. Enligt dessa beslut riktas till områdena ICT-beredningsfinansiering som statsandelar sammanlagt ca 440 miljoner euro under 2021–2025.

ICT-ändringskostnaderna budgeteras i statens budget till momentet 28.70.05. I statens budgetförslag för 2022 ingår i momentet ett anslag på 175,3 miljoner euro. ICT-ändringskostnaderna kompenseras till välfärdsområdena, beredningen av HUS-sammanslutningen och Helsingfors stad genom statsbidrag på grundval av projektplaner.

Ändringskostnader gällande ICT har också uppskattats falla på kommunerna, men de har tills vidare inte kunnat bedömas med tillräcklig precision. I planen för den offentliga ekonomin för 2022–2025 konstateras att de ändringskostnader som anpassningen av ICT-verksamheten medför behandlas under våren 2022 i samband med beredningen av planen för offentlig ekonomi för åren 2023–2026.

Kostnader för kommunerna som uppstår i och med deltagandet av verkställandet av reformen

Då den nya lagstiftningen gällande reformen träder i kraft, skapar det flera nya förpliktelser som ger upphov till kostnader för kommunerna, både före ansvaret för ordnandet av hälsovård övergår till välfärdsområdena under 2021–2022 och efter det från 2023 framåt. Genomförandelagen (616/2021) förpliktar kommunerna att bl.a. delta i beredningen av verkställandet av reformen och därtill i deltagandet av ordnandet av nödvändig handräckning. I budgetförslaget för 2022 ingår ett tillägg på 2 miljoner för statsandelsmomentet för basservice i anknytning till skyldigheten att delta i beredningen av reformen.

Åbo stads organisation och Åbokoncernen

Åbo stads organisation

Åbo stads högsta beslutanderätt utövas av stadsfullmäktige. Fullmäktigeledamöterna och deras ersättare väljs vid kommunalval som förrättas vart fjärde år. Stadsfullmäktige har sammanlagt 67 ledamöter under mandatperioden 2021–2025. Antalet fullmäktigeledamöter är bundet till stadens invånarantal enligt kommunallagen.

Ordförande för stadsfullmäktige är Mika Maaskola (SDP), första vice ordförande är Muhis Azizi (Saml.), andra vice ordförande är Abdullahi Sultan (VF), tredje vice ordförande är Mikael Miikkola (Sannf) och fjärde vice ordförande är Saara Ilvessalo (Gröna).

Stadsstyrelsen svarar för stadens förvaltning och ekonomi samt bereder och verkställer stadsfullmäktiges beslut och svarar för tillsynen över beslutens laglighet. Stadsstyrelsen bevakar stadens intressen och, om inte något annat bestäms i lag eller anges i förvaltningsstadgan, företräder staden och för stadens talan i vittomfattande ärenden och ärenden som gäller hela staden.

Stadsstyrelsen har 14 ledamöter och varje ledamot har en personlig ersättare. Stadsfullmäktige utser ledamöterna i stadsstyrelsen för två år i taget.

Stadsstyrelsens ordförande är borgmästare Minna Arve (Saml.), första vice ordförande är biträdande borgmästaren Piia Elo (SDP), andra vice ordförande är biträdande borgmästaren Elina Rantanen (Gröna) och tredje vice ordförande är biträdande borgmästaren Ville Valkonen (Saml.).

Åbo övergick till borgmästarmodellen i juni 2021: staden leds av borgmästaren och tre biträdande borgmästare.

Modellen förstärker demokratin genom att ge kommuninvånarna möjlighet att mer direkt påverka valet av stadens högsta politiska ledning.

De politiska styrkeförhållandena i stadsfullmäktige och stadsstyrelsen hösten 2021:

	Fullmäktige	Styrelsen
Samlingspartiet	16	4
Finlands Socialdemokratiska Parti	13	3
Vänsterförbundet	11	2
Gröna förbundet	10	2
Sannfinländarna	9	2
Svenska folkpartiet	3	1
Centern i Finland	3	0
Rörelse Nu	1	0
Kristdemokraterna i Finland	1	0

Åbo stads organ

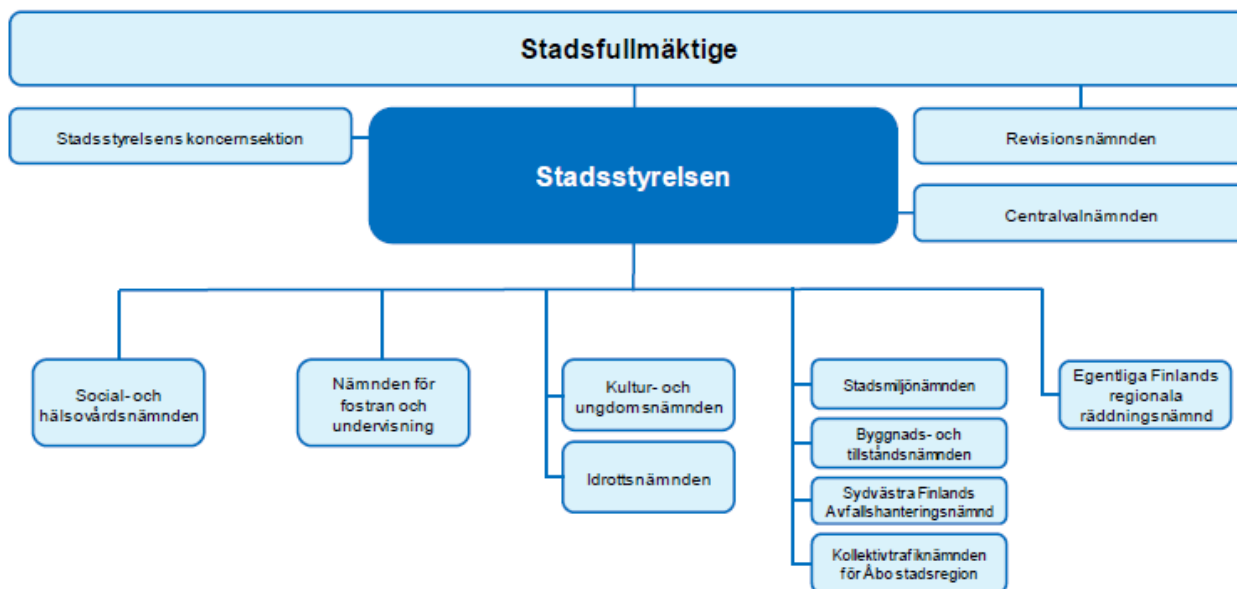


Bild 4 Åbo stads organ.

Åbokoncernen

Stadskoncernen leds och styrs av stadsstyrelsens koncernsektion. Enligt kapitel 2 punkt 5 i förvaltningsstadgan sköter stadsstyrelsens koncernsektion verkställandet av stadskoncernens koncernstyrning och koncern tillsyn och deras funktion. Koncernsektionen framställer förslag till riktlinjer för ägarpolitiken och principer för koncernstyrningen, mål för verksamheten och ekonomin i dottersammanslutningar och dotterstiftelser samt andra ärenden i anslutning till sammanslutningarnas och stiftelsernas verksamhet och ekonomi. Dessutom styr, följer och övervakar koncernsektionen verksamheten hos stadens dottersammanslutningar och dotterstiftelser samt hur väl de mål som uppställts för dessa uppnås.

Koncernbolagen delas in i strategiska och operativa bolag.

De strategiska sammanslutningarna år 2021:

Strategiska dottersammanslutningar

Oy Turku Energia – Åbo Energi Ab
Turun Seudun Vesi Oy
Turun seudun puhdistamo Oy
Stiftelsen Åbo 2029
Arkea Oy
Kaarea Oy
Kuntec Oy
Turku Science Park Oy
Åbo City Data Ab
Varsinais-Suomen Asumisoikeus Oy
Åbo Stadsteater Ab
TVT Asunnot Oy
Åbo Stadstrafik Ab
Åbo Hamn Ab
Studentbystiftelsen i Åbo
Stiftelsen Forum Marinum
Turun Aikuiskoulutussäätiö
Turun Ammattikorkeakoulu Oy
Åbo Vattenförsörjning Ab
Åbo Musikundervisning Ab

Strategiska intressebolag

Turun Teknologiaikiinteistö Oy
Logomo Oy
Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab

Organisationsförändringar och ägararrangemang

I Åbokoncernen ingick Åbo stad som modersammanslutning samt 39 dotterbolag, varav 16 är strategiska bolag som hör till stadsstyrelsens koncernsektionens befogenheter. Av dotterbolagen är 33 aktiebolag och 6 stiftelser.

Staden har ägarandelar i 12 intressebolag, varav 3 strategiska bolag hör till koncernsektionens befogenhet: Turun Teknologiaikiinteistö Oy (koncernens ägarandel 47,9 %) Logomo Oy (39 %) och Lounais-Suomen Jätehuolto (23 %).

Med Åbokoncernens koncernbokslut sammanställs också 4 samkommuner.

Utveckling av Åbo stad och spetsprojekt

Utvecklingen av Åbo stad utgår från stadsstrategin. Samtidigt som budgeten för 2022 utarbetas uppdaterar man stadsstrategin, och den uppdaterade versionen föreläggs fullmäktige för godkännande i början av 2022.

Borgmästarprogrammet och verksamhetsplanen som uppdateras årligen verkställer målen som uppställts i stadsstrategin. Staden genomför viktiga utvecklingsåtgärder i projektform. Med spetsprojekt genomförs de mål som är allra viktigast för staden.

Stadsstyrelsen beslutade 29.9.2014 om att införa principerna för utvecklingsmodellen och portföljhanteringen som en del av förnyandet av stadens verksamhetsmodell och verkställandet av strategin. Samtidigt beslutade man införa de gemensamma arbetsmetoderna och verktygen som gäller hela staden.

Hanteringen av utvecklingsportföljer styr helhetsutvecklingen av staden med tanke på nyttorna och resursanvändningen. De enskilda projekten som ingår i utvecklingsportföljen bereds och genomförs med enhetliga projekthanteringsmetoder och verktyg som grundar sig på bästa praxis.

Åbo stads utvecklingsmodell fick kvalitetsutmärkelsen Committed to Excellence som grundar sig på det europeiska EFQM-kvalitetsstandarden år 2017.

Stadens spetsprojekt

Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet

1. Beskrivning av spetsprojektets innehåll

Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet är ett verktyg för stadens strategiska ledningssystem som går ut på att genomföra de mål som gäller centrumområdet. Enligt riktlinjerna i strategin speglar stadens centrum stadens framgång, välfärd och konkurrenskraft, och därför bör den kunna förnya sig kontinuerligt. Målet med spetsprojektet som siktar på att utveckla staden på ett heltäckande sätt är att förstärka konkurrenskraften och attraktionskraften i Åbo centrum med tanke på affärsverksamhet, turism och boende.

Å ena sidan är målet att förstärka stadscentrumets ställning som en trivsamt miljö för stadsinvånarna genom att förbättra offentliga stadrum, öka attraktiviteten året runt samt genom att skapa förutsättningar för ett livligt kulturliv och en vital evenemangsverksamhet i stadens centrum. Å andra sidan har man som mål att hitta metoder att förstärka livskraften i centrum och återföra tilltron till investeringar som är inriktade på centrumområdet. Målet är också att se till att centrum även i framtiden kan nås med alla trafikformer såväl internationellt som nationellt och regionalt.

Centrumvisionen 2050 har utarbetats för att staka ut riktlinjerna för utvecklingsarbetet.

Spetsprojektets struktur och genomförande

Genomförandet av spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet styrs av fullmäktiges beslut om tio åtgärdsområden som för projektet framåt (sfm 14.5.2018 § 92) och åtgärdsplanen för spetsprojektet som stadsstyrelsen godkänt (ssn 13.8.2018 § 288). Enligt besluten bygger utvecklingen av centrum på tre målinriktade insatsområden som skapar en grund för utvecklingen av ett levande och attraktivt stadscentrum:

- Centrum som är tillgängligt och lätt att gå i: Åbo centrum som en stadsdel för alla präglas av tillgänglighet utan like och intrycket av trafikmiljön är exemplariskt trivsamt och attraktivt året runt.
- Kommersiellt attraktivt centrum: Åbo centrum är Västra Finlands viktigaste och Norra Östersjöns mest intressanta koncentration för ekonomi, handel och pendling.
- Trivsamt och levande centrum för möten: Åbo centrum är en europeisk koncentration för boende, kultur och turism som pulserar av liv året runt.

Funktionellt sett består spetsprojektet av fyra regionalt begränsade utvecklingsprojekt: utvecklingen av den kommersiella stadskärnan (Hansatown), utvecklingen av Gamla staden, utvecklingen av Aningaisområdet och utvecklingen av det Maritima Åbo (Slottsudden och Aura ås stränder), samt den omfattande helheten för trafik och rörlighet som utgör ett gemensamt utvecklingsprojekt för de fem spetsprojekten. Till spetsprojektet för centrum hör dessutom projekten för utveckling av centrumbelysningen och innovationstävlingen gällande centrum. Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet samarbetar tätt med de andra spetsprojekten och främjar målen i Borgmästarprogrammet.

De målinriktade insatsområdena för spetsprojektet, dvs. ett centrum som är tillgängligt och lätt att gå i, ett kommersiellt attraktivt centrum samt en trivsamt och levande mötesplats, är ett övergripande inslag i samtliga utvecklingsprojekt och styr deras planering och genomföring.

2. Tidtabell

Ovan nämnda insatsområden och projekt med åtgärdsområden som syftar till att utveckla centrumområdet bildar en stomme till spetsprojektets åtgärdsprogram för åren 2022–2025. Utvecklingen av centrumområdet om en fortlöpande process, och därmed förknippade åtgärder preciseras varje år. Genom en långsiktig och helhetsmässig utveckling av stadscentrum stöds Åbo stads tillväxt, förstärks dess varumärke och förbättras dess ställning i den allt hårdare internationella konkurrensen om invånare, experter och investeringar.

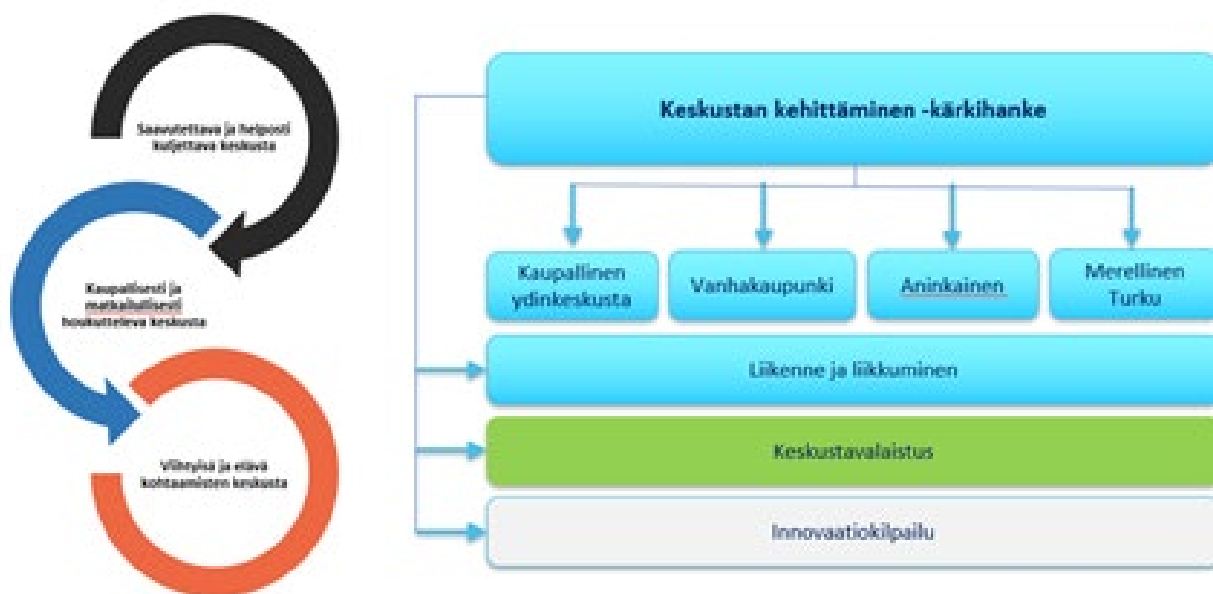


Bild 5 Strukturen för spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet.

Åbo Vetenskapspark

Spetsprojektets mål

Åbo Vetenskapspark är det viktigaste tillväxstödande stadsutvecklingsobjektet i stadsregionen. Spetsprojektet Vetenskapsparken är i sin tur ett verktyg för stadens strategiska ledningssystem som går ut på att genomföra de mål i stadsstrategin som gäller vetenskapsparkens område. Syftet med spetsprojektet är att skapa ett internationellt attraktivt och djärvt innovativt kompetenskluster med mångsidiga funktioner och logistisk dragningskraft. Utvecklingsarbetet i enlighet med spetsprojektet för Vetenskapsparken syftar framför allt till att de exceptionella utgångspunkterna för Vetenskapsparkens läge och den potential som det mångsidiga kompetensklustret skapar ska gynna den heltäckande utvecklingen så fullt ut som möjligt.

Principer som styr planeringen och genomförandet av spetsprojektet

Planeringen och genomförandet av spetsprojektet Vetenskapsparken styrs enligt fullmäktiges beslut av följande principer:

1. Åbo Vetenskapspark är det viktigaste utvecklingsobjektet i stadsregionen.
2. Stadsstrukturen för Åbo Vetenskapspark görs mångsidigare på det sätt som anges i spetsprojektets mål. Fokus ligger i första hand på en ökad dragningskraft som bygger på arbetsplatser och kompetens.
3. Genom utvecklingen av Åbo Vetenskapspark stöds nyttan med Entimmetåget fullt ut till förmån för den riksomfattande och regionala tillväxten.
4. I Åbo Vetenskapspark är rörligheten smart.
5. Åbo Vetenskapspark är en stadsdel för välbefinnande.
6. I Åbo Vetenskapspark görs innovativa investeringar.
7. Det offentliga stadsrummet i Åbo Vetenskapspark håller toppkvalitet.
8. Åbo Vetenskapspark utvecklas genom samarbete och i partnerskap enligt verksamhetsmodellen Triple Helix med hjälp av ett kontinuerligt samarbete mellan den offentliga och privata sektorn samt universitets- och högskolevärlden.
9. Utvecklingen av Åbo Vetenskapspark programmeras ambitiöst och genom stora helheter.
10. Under den pågående generalplanerundan styr spetsprojektet Vetenskapsparken generalplaneringen i och med att tyngdpunkten i förnyelsen av stadsutvecklingen flyttas till Österås.

Strukturen för spetsprojektet

Spetsprojektet Vetenskapsparken utgörs av insatsområdena på bild 6. Insatsområdena för utvecklingen av Vetenskapsparken utgör grunden för genomförandeprogrammet för spetsprojektet. Åtgärdsprogrammet förknippas med mätare med hjälp av vilka genomförandet av projektet uppföljs.



Bild 6 Insatsområden för spetsprojektet Vetenskapsparken.

Insatsområdena för utvecklingen skapar en grund för förstärkande av områdets konkurrens- och dragningskraft både som en mångsidig utbildnings- och forskningskoncentration och som ett internationellt viktigt centrum för kompetensintensiv företagsverksamhet och en attraktiv boendemiljö. Den målgruppsinriktade kommunikationen om insatsområdena främjar också uppbyggandet av ett internationellt attraktivt varumärke för Åbo vetenskapspark (Turku Science Park på engelska).

Spetsprojektets åtgärdsområden

Djärvt experimentellt innovations- och kompetenskluster

Åbo Vetenskapspark profilerar sig som ett internationellt betydande och djärvt experimentellt innovations- och kompetenskluster samt skapar en konkurrenskraftig omvärld och tillväxtmiljö för kunskapsintensiv forsknings- och företagsverksamhet.

- Utveckling av innovations- och försöksplattformar: Vi utvecklar målmedvetet tematiska innovations- och försöksplattformar och stöder områdets aktörer i internationalisering och tillväxt. Partnerskap och möjligheter till extern finansiering utnyttjas vid finansieringen av utvecklingsåtgärderna.
- Samarbete mellan aktörerna: Vi utvecklar samarbetsätten, samarbetsnätverken och samarbetsplattformarna mellan Vetenskapsparkens aktörer utifrån Triple Helix-verksamhetsmodellen för att förstärka områdets konkurrenskraft och dragningskraft samt en heltäckande stadsutveckling. Vi ordnar tematiska Turku Future Forum-evenemang för att aktivera en målinriktad och framtidsbetonad dialog mellan områdets företag, studerande, invånare och andra aktörer.
- Kännedom om Vetenskapsparken och dess varumärke: Vi skapar ett områdesvarumärke för Åbo Vetenskapspark som bygger på områdets särpräglade identitet och centrala konkurrensfaktorer samt en därpå byggande marknadsförings- och försäljningshelhet, som främjar områdets omvandling till ett viktigt investerings- och finansieringsobjekt. Vi främjar etableringen av nya aktörer i området genom aktiv marknadsföring och förutseende tomtpolitik och förstärker resurseringen av business-to-business-försäljningen tillsammans med Turku Science Park.

Logistiskt attraktivt centrum för smart mobilitet

Åbo Vetenskapspark är ett logistiskt attraktivt centrum för smart mobilitet där de hållbara färdssätten förenas med varandra på ett flexibelt sätt och tjänsterna som stöder dem gör vardagen smidigare.

- Förbättrande av trafiken inom området: Vi utvecklar fördelningen mellan olika färdssätt i området i riktning mot hållbara färdssätt. Vi förbättrar förbindelser för gång- och cykeltrafik samt gör gång- och cykelvägarna trivsammare och tryggare.
- Parkering: Som en del av projektet med en överbyggnad i Kuppis investerar staden i byggandet av en centraliserad anläggning för krävda parkeringsplatser. Vi främjar och möjliggör byggandet av centraliserade parkeringsanläggningar i Vetenskapsparkens utvidgningsområde. På basis av utarbetade parkeringsutredningar, pilotprojekt för parkeringen och stadens parkeringspolitik utarbetar vi en utvecklingsplan för parkeringen tillsammans med centrala aktörer i området som strävar efter en flexibel, utrymmessnål och strukturell parkeringslösning som stöder spetsprojektets mål. Vi främjar en förnyelse av parkeringstjänsterna utifrån en ny verksamhetsmodell och en digital plattform som stöder den.
- Utveckling av förbindelser och tjänster inom kollektivtrafiken: Vi förbättrar närheten av och kollektivtrafikförbindelserna till Vetenskapsparken genom att förnya stomlinjen och utveckla ringstomlinjen. Vi främjar användningen av kollektivtrafiken genom att utveckla digitala lösningar och modellen rörlighet

som en tjänst. Vi kopplar genomförandeplaneringen av spår-
vägsprojektet till en del av planeringen av de övriga trafik-
tjänsterna och infrastrukturen i området.

- Huvudlederna i Österås: Vi planerar trafiknätet i Österås utifrån förslaget som vann tävlingen Däcket i Vetenskapspar-
ken, och som en del av områdets general- och detaljplane-
ringsprocesser. Vi uppdaterar planen för områdets trafiknät.
Vi integrerar Entimmeståget och dess dubbelspårslösningar i
projektet Däcket i Vetenskapsparken och servicehelheten
som den bildar.
- Trafikterminalen: Vi utvecklar trafikterminalen som ett trafik-
centrum som smidigt kopplar olika trafikmedel till varandra
och som en väsentlig del av det regionala trafiksystemet. Vi
öppnar en trafikpunkt i anslutning till trafikterminalen som
sammanslår de gemensamma trafikcyklarna och bilpoolbi-
larna samt kollektivtrafiken. Vi utarbetar en plan för utveckling
av stationsområdet i Kuppis så att det på ett heltäckande sätt
betjänar de framtida trafik-, logistik- och servicebehoven.

Oas för möten som lever 24/7/365

Åbo Vetenskapspark är en trivsamt oas för möten som lever dygnet runt
och där olika välfärds- och hälsofrämjande plattformar, lösningar och
tjänster länkas samman till en naturlig del av vardagen för de boende,
studerande och anställda.

- Utveckling av områdets funktion och de offentliga stadsrum-
men: Vi förbättrar funktionen och trivselt i infrastrukturen och
de offentliga rummen i arbetsplatsklustret i Kuppis i samar-
bete med områdets aktörer. Vi betonar betydelsen av trivsel
då nya stadsrum, såsom däcket i Vetenskapsparken, plane-
ras. Gällande utvecklingen av Österås ser vi till att ökningen
av mängden parkområden och närparker spelar en viktig roll.
Vi ökar antalet parkområden och gröna stadsområden i Ve-
tenskapsparkens område.
- Evenemangsverksamhet och tjänster: Vi stöder ordnandet av
evenemang som förstärker samhörigheten och aktiverar ak-
törerna i området för såväl invånare, studerande som an-
ställda i Vetenskapsparken. Vi stöder förutsättningar för ett
mångsidigare serviceutbud i området. Vi främjar försök som
görs enligt fristadskonceptet i Kuppis parkområde (yoga,
parkkonserter, picknickevenemang).
- Referensstadsdel för välfärd: Vi utvecklar olika välfärds- och
hälsofrämjande plattformar, lösningar och tjänster som länkas
samman till en del av invånarnas, de studerandes och anställ-
das vardag samt mångsidig innovation- och affärsverksam-
het.
- Vi investerar i byggandet av Taito-campusen i Vetenskapspar-
kens däcksområde samt kopplar processen för planering av
servicenätet till processerna för uppdatering av Vetenskaps-
parkens innehåll.

Hållbart växande stadsdel

Åbo Vetenskapspark är stadens mest energieffektiva byggda område
där fokus vid utvecklingen av området ligger förutom på en högklassig
basinfrastruktur också på lösningarna och teknologierna i en smart och
hållbar stad.

- Däcket i Vetenskapsparken: Vi kopplar Österås samman med
Vetenskapsparken genom Vetenskapsparkens däckprojekt
och stadens därtill anslutande investeringar (genomförs enligt
alliansmodellen). Vi utvecklar däcket i Kuppis som ett trivsamt
och urbant stadsrum, men också som en funktionell innova-
tionsplattform med partnerskap. Tillsammans eller samtidigt
med alliansen bygger vi kvartersområden i Österås spets som
förstärker spetsprojektet.

- Smart byggande och energieffektivitet: Vi strävar efter försök
som stöder energieffektivitet och kolneutralitet genom konkur-
rensutsättningar i anslutning till utvecklingen av området. Vi
utnyttjar möjligheterna med 5G-höghastighetsnät och nya tek-
nologier (IoT, sensorer mm.) som stöd för smart byggande,
företagsverksamhet och utvecklingen av forsknings- och test-
miljöer. Vi utarbetar en plan för byggande av en nätverks-
skola i Vetenskapsparkens område genom att utnyttja använ-
ningen för behovsutredning och planering av infrastrukturpro-
jekt på ett nytt sätt. Vi främjar hybridbyggande med hjälp av
planläggning.
- Samhällsplanering: Vi främjar utvecklingen av området ge-
nom omfattande helheter som fastställts som vägledande i ut-
vecklingsplanen. Vi påbörjar planläggningen av däcket i Ve-
tenskapsparken genom partnerskapsplanläggning då allians-
byggandet framskrider. Konkurrensutsättningen av däcket
styr vidareutvecklingen av hela området.
- Lösningar för delningsekonomi: Vi utvecklar plattformar, lös-
ningar, tjänster och verksamhetsmodeller som stöder del-
ningsekonomin. Vi främjar sam användningen av bilar och
cyklar i området. Vi strävar efter att sammanslå olika tjänster
som ingår i delningsekonomin till större helheter och på så
sätt stöda deras verksamhetsförutsättningar.

2. Tidtabell

Ovannämnda innehåll i insatsområdena för att utveckla Vetenskapspar-
ken bildar de innehållsmässiga målen i långsiktplanen (PTS) för spets-
projektet. Den långsiktiga utvecklingsplanen för Vetenskapsparken är
en fortlöpande och delaktiggörande process som består av de samar-
betsforum som tas upp nedan. Målen för Vetenskapsparken preciseras
enligt årsklockan via eller av samarbetsforum. Med hjälp av samarbets-
forum tas även utvecklingsförslag fram för att prioriteras av olika besluts-
fattande organ. De prioriterade utvecklingsförslagen projekteras och
verkställs som en del av kortsiktplanen (LTS). Den kortsiktiga genom-
förandeplanen integreras i planeringen av stadens ekonomi och verk-
samhet dvs. stadens serviceverksamhet (t.ex. planlägningsprogram-
met, investeringsprogram, servicebehovs- och nätverksplaner mm.). En
del av utvecklingsåtgärderna som fås via den långsiktiga planen kan ge-
nomföras med resurser utanför stadsorganisationen eller via olika part-
nerskap.

Enligt fullmäktiges beslut styr spetsprojektet det behöriga organets och
tjänsteinnehavarens beredning och beslutsfattande i anslutning till ut-
vecklingen av Vetenskapsparken. Genom en långsiktig och helhets-
mässig stadsutveckling (fysisk, digital, social, funktionell dimension)
stöds Åbo stads tillväxt, förstärks dess varumärke och förbättras dess
ställning i den allt hårdare internationella konkurrensen om invånare,
experter och investeringar.

Spetsprojektet för kultur

1. Beskrivning av spetsprojektets innehåll

Bakgrund

I bakgrunden ligger kulturhuvudstadsåret som firades i Åbo 2011. År 2021 har det gått tio år sedan kulturhuvudstadsåret och under jubileumsåret framlyftes bestående spår och nya öppningar från 2011. Detta ligger till grund för spetsprojektet för konst, kultur och kulturellt välbefinnande och fortsätter att förstärka kulturens ställning i staden.

Bakom spetsprojektet för konst, kultur och kulturellt välbefinnande ligger också lagen om kommunernas kulturverksamhet som reviderades i slutet av 2019, och riktlinjerna i denna lag bl.a. gällande kulturellt välbefinnande, kulturell omfattning och samarbete mellan många aktörer. Betydelsen av kulturtjänster och andra fritidstjänster kommer också att öka och med vårdreformen.

Beredningen av spetsprojektet har koordinerats av servicehelheten för fritid, men i genomförandet av spetsprojektet beaktas stadens andra aktörer, konstnärer, det fria kulturfältet och andra intressenter.

Målen för spetsprojektet

Målet är en kulturstig som varje Åbobo kan själv delta i och utöva och uppleva kultur. I stadsbilden kan man möta konsten och kulturen på överraskande sätt, oberoende av bostadsområde eller plats. Kulturstigen ger Åboborna möjlighet till och garanterar kultur under hela livscykeln. Särskild uppmärksamhet fästs vid Åbobor som befinner sig i en utmanande livssituation genom att tillhandahålla skraddarsydda tjänster och servicetigar som genomförs av flera olika aktörer.

Konsten och kulturen och deras metoder beaktas genomgående i utvecklingen av staden. Synvinkeln och kreativiteten hos yrkespersoner inom konsten och kulturen samt den konstnärliga korsbefruktningen av fenomen ses som resurser och möjligheter. Målet är att stadens sektorsövergripande kulturella arbetsgrepp syns i Åbobornas vardag; i livsmiljön och i tjänsterna.

Åbo är en attraktiv europeisk kulturstad och är också känd som en dynamisk idrotts-, evenemangs- och turiststad. Denna dragningskraft förstärks genom att främja upplevelser och evenemang som aktiverar stadsborna och lockar turister. Stadens konkurrenskraft förstärks genom intressant innehåll, upplevelser och stadskultur, som är centrala attraktionsfaktorer och skapar en levande stad.



Bild 7 Förslag till konstnärliga, kulturella och kulturvälfärdsrelaterade spetsprojekt som ska lyftas till borgmästarprogrammet under fullmäktigeperioden

Kulturlöftet skapar en grund för handlingar

Till grund för spetsprojektet för konst, kultur och kulturellt välbefinnande ligger ett kulturlöfte.

Kulturlöftet är en kulturstrategi, vision och framtidsvy som utarbetas för Åbo stad fram till 2029. Kulturlöftet utarbetas i omfattande samspel mellan invånare, yrkespersoner inom konstbranschen, det fria kulturfältet, föreningar, stadens egen organisation, kulturcampuset och dylika aktörer i Åbo. Kulturlöftet genomförs i slutet av 2021 och verkställs från och med 2022, då planeringen preciseras.

2. Tidtabell

Under arbete

Spetsprojektet för kompetens

1. Beskrivning av spetsprojektets innehåll

Syftet med spetsprojektet för kompetens är att förstärka Åbobornas kompetens, locka nya experter till Åbo och bättre identifiera all den kompetens som Åboborna besitter. I bakgrunden till spetsprojektet ligger Kompetensvision 2040 som utarbetats i samarbete med framtidsforskningsinstitut vid Åbo universitet: "År 2040 är det attraktiva och mångformiga Åbo en global föregångare som en inlärnings- och kompetensmiljö. Staden tillhandahåller utomordentliga förutsättningar för en branschövergripande förnyande av kompetens och en hållbar användning av dessa." Denna vision styr utvecklingen av utbildningen och är förenlig med stadsutvecklingsarbetet, utvecklar kompetensen och välfärden i området samt de intellektuella resurserna. Åbo är den första staden i

Finland som reflekterar över framtida kompetensbehov i denna skala. Målet med spetsprojektet är att framhäva betydelsen av kompetens i utvecklingen av staden samt att lyfta fram Åbo som en vägvisare såväl regionalt som nationellt. Tanken är att omvandla tanken om utbildning till utveckling av kompetensen och att mångsidigt framhäva den kompetens som stadsborna har och som har förvärvats också utanför den officiella utbildningen. Målet är att hjälpa Åboborna att identifiera sina egna kunskaper och att utnyttja dem i allt större utsträckning. I kompetensutvecklingen är det också viktigt att svara mot framtida behov inom arbetslivet i regionen.

2. Tidtabell

Under arbete



Bild 8 Kompetens som en del av staden och kompetensvision 2040

Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden

1. Beskrivning av spetsprojektets innehåll

Med spetsprojektet för gemenskap ges Åboborna möjlighet att förstärka sitt välbefinnande samt att handla och växa tillsammans i särpräglade bostadsområden. Med hjälp av spetsprojektets åtgärder förstärks Åbos livskraft och avgörs knepiga samhälleliga utmaningar genom omfattande partnerskap, såsom ensamhet, problem med den mentala hälsan, utslagning, orolighet och områdesvis differentiering.

Det samhälleliga Åbo är en vital, vacker, hållbar och inkluderande stad.

Projektet består av tre arbetshelheter: Det goda humörets Åbo, Åbo i rörelse och Åbo med förorter som förnyas.

2. Tidtabell

Spetsprojektet genomförs 2022–2025. Gällande främjandet av rörlighet och förebyggandet av utslagning inleds engagerande processer för utarbetandet av åtgärdsprogram redan under hösten 2021.

Förnyandet av ledningssystemet, målen för organiseringsverksamheten och verkställandet av borgmästarprogrammet

Allmänt om förnyandet av ledningssystemet

Förnyandet av Åbo stads ledningssystem har genomförts i faser med ändringar i förvaltningsstadgan (Sfm 18.5.2020 § 60, Sfm 14.12.2020 § 214, Sfm 17.5.2021 § 103). I och med ändringarna genomfördes det nya ledningssystemets administrativa struktur men reformens genomförande förutsätter funktionella och kulturella ändringar under en längre tidsperiod.

Det mest centrala innehållet i reformen av ledningssystemet definierades i en rapport som utarbetats av den styrgrupp som utsetts för att granska Åbo stads system för beslutsfattande och ledning. Stadsfullmäktige antecknade rapporten för kännedom 14.10.2019 § 151. Därtill beslutade stadsfullmäktige godkänna rekommendationerna i rapporten som riktlinjer för den fortsatta beredningen av en ny förvaltningsstadga.

Målet med det nya ledningssystemet är att skapa en lägre organisation samt förmåga att svara på kundernas behov på ett bättre sätt. Därtill har man velat möjliggöra ledningen av tjänsterna för kunder oberoende av produktionen med tonvikt på organiseringsansvaret och invånar- och kundorienterad verksamhet.

Enligt riktlinjerna i borgmästarprogrammet följs regelbundet upp verksamheterna av och framgången hos reformen av ledningssystemet under fullmäktigeperioden och noggrannare delmål ställs upp för ändringen. Särskild uppmärksamhet fästs vid uppföljningen av ändringarna i beslutsfattandets struktur, borgmästarmodellens funktion samt ställandet av mål för ändringarna i tjänsteorganisationen. Därtill säkerställs att ett servicetänkande som följer livscykelmodellen involveras i verksamheten.

Beskrivning av ledningsfunktionen

Som arrangör ansvarar kommunen för främjandet av livskraften och kommuninvånarnas välfärd samt för styrningen och tillsynen av all service som den ansvarar för.

Åbo stads organiseringsfunktion ansvarar för ordnandet av stadens tjänster. Organiseringsfunktionen främjar befolkningens välfärd samt utvecklar stadens verksamhetsmiljö, vilket stöder uppnåendet av målen för välfärd. Organiseringsfunktionen styr både den produktion som ligger på det egna organiseringsansvaret med följande metoder: information, mjuka styrningsmetoder, resurser och befogenheter. I organiseringsfunktionen stärks tjänsternas inriktning på kunden och säkerställs att staden som en helhet fungerar enligt existerande information med beaktande av kundernas behov. Stadens organiseringsfunktion stöder beredningen och ledningen av ordnandet av service som produceras för externa kunder

Organiseringsfunktionens konkreta uppgift är bl.a. att

- för sin del sköta om att staden har en fungerande verksamhetsmiljö
- definiera sätten att producera tjänster och fastställande av de tjänster som staden producerar
- definiera kriterierna för den service som staden ordnar
- följa upp och styra servicens funktion och produktivitet
- bedöma och styra användningen av tjänsterna enligt de uppställda målen för kundströmmar och med beaktande av kundernas behov
- definiera tillgången till tjänster

- definiera tillgång till tjänster och servicenätverk

Målen för organiseringsfunktionen

Målet för organiseringsfunktionen är att förankra organiseringsledningen till en del av stadens ledningssystem med beaktande av effekterna av vårdreformen. Organiseringsfunktionen främjar digitaliseringens framskridande bl.a. på stadsnivå genom att ta i bruk ett kundkonto och digitala tjänster bland ungdomstjänsterna och tjänsterna för personer i arbetsför ålder.

Via organiseringsfunktionen ökas kompetent informationsledning genom grundandet av en datasjö. Med en datasjö möjliggörs bl.a. genomförandet av förutseende dataledarskap.

Organiseringsfunktionen ansvarar för utarbetandet av en holistisk modell för främjandet av välfärd och hälsa i staden med beaktande av vårdreformens effekter.

Organiseringsfunktionen verkställer verkställningen av det centraliserat koordinerade integrationsprogrammet i stadens alla servicehelheter

Organiseringsfunktionen produktifierar alla servicehelheters tjänster under 2022. Med hjälp av de produktifierade tjänsterna främjas dynamisk styrning av tjänsterna, som grundar sig på bl.a. uppföljningen av användningen av de produktifierade tjänsterna.

I organiseringsfunktionen skapas en lokalstrategi för servicenätverket. Arbetet i servicenätverk riktas 2022 särskilt till skol- och daghemsnätverket samt uppdateringen av nätverket över idrottsplatser.

Organiseringsverksamheten ansvarar för den första versionen av ekosystemet för kundstyrningen i ungas kundsegment 2022. Likaså piloteras i organiseringsfunktionen verksamhetsstyrning genom de valda uppgifter som finns tillgängliga i de ungas kundsegment som rör ekonomi, personal och kunder. Verksamhetsstyrningen inkluderas i pilotprojektet som en del av ledningsmodellen för organisering.

Organiseringsfunktionen genomför under 2022 utarbetandet av servicestrategin med beaktande av övriga än servicehelheten för välfärd.

Verkställandet av borgmästarprogrammet

Åbo stads borgmästarprogram Borgmästarnas Åbo – Årtiondet för handling är ett politiskt avtal, som godkändes av fullmäktige 23.8.2021 § 180. I programmet definieras stadens värden, de viktigaste betoingsområdena och verksamhetssätten för fullmäktigeperioden samt rambudgeten för fullmäktigeperioden 2021–2025.

Borgmästarprogrammet styr stadens tjänsteberedning samt politiska beslutsfattande.

Borgmästarprogrammet är ett nytt element i hierarkin bland stadens styrdokument. För verkställandet av programmet och genomförandet av uppföljningen har innehållet förankrats till åtgärder och till mål i anknytning till dessa för ekonomiplaneringsperioden.

De åtgärder som verkställer borgmästarprogrammet godkänns med budgetbeslutet och åtgärdernas verkställande följs upp i samband med uppföljningen av budgeten.

BUDGETEN OCH EKONOMIPLANERNA

LÄSANVISNING:

RESULTATRÄKNING

VERKSAMHETS BIDRAGET visar hur mycket av driftsekonomin kostnader måste täckas med skatteinkomster och statsandelar.

ÅRS BIDRAGET visar de internt tillförda medel som kan användas till investeringar, placeringar och låneamorteringar. Årsbidraget är ett centralt tal vid bedömningen av huruvida internt tillförda medel räcker till. Det grundläggande antagandet är att om årsbidraget är lika stort som avskrivningarna enligt plan som dras av årsbidraget, är kommunens internt tillförda medel tillräckliga.

RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT är skillnaden mellan inkomster och utgifter som periodiserats för räkenskapsperioden, och den antingen ökar eller minskar kommunens frivilliga reserver eller eget kapital. Efter räkenskapsperiodens resultat presenteras ändringarna i avskrivningsdifferenser, frivilliga reserver och fonder.

Kalkylscheman för nyckeltalen som ingår i resultaträkningen

Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %

Definiering: $100 \times \text{verksamhetsintäkter} / (\text{verksamhetskostnader} - \text{tillverkning för eget bruk})$

Årsbidragets andel i procent av avskrivningarna:

Definiering: $100 \times \text{årsbidrag} / \text{avskrivningar}$

FINANSIERINGSKALKYL

KASSAFLÖDET I VERKSAMHETEN visar i vilken utsträckning kommunen med hjälp av verksamheten (driftsekonomin) har lyckats erhålla penningtillgångar under räkenskapsperioden för att bevara verksamhetsförutsättningarna, göra nya investeringar och betala tillbaka lån utan att använda sig av utomstående finansieringskällor.

Årsbidraget fås direkt ur resultaträkningen och justeringar av årsbidraget beskrivs på raden Korrektivposter till internt tillförda medel. Med korrektivposter avses försäljningsvinster för tillgångar bland bestående aktiva, om dessa har tagits upp bland övriga verksamhetsintäkter, samt försäljningsförluster för tillgångar bland bestående aktiva som inskrivits bland övriga verksamhetskostnader.

INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE visar den användning av medel som kommunen har använt för att ordna förutsättningar för serviceproduktion och för att ackumulera framtida kassaflöde på lång sikt.

Med investeringar menas de medel som använts för bestående aktiva i finansieringskalkylen under räkenskapsåret. Investeringskostnaderna och finansieringsandelar som erhållits för att täcka dem, presenteras i finansieringskalkylen till sina bruttosummor. Investeringskostnaderna är både köp av aktier och andelar och immateriella och materiella investeringar i bestående aktiva tillgångar. Under beteckningen Kassaflödet för investeringarna visas också finansieringsandelarna för investeringar och överlåtelseinkomsterna av tillgångar bland bestående aktiva.

KASSAFLÖDET FÖR FINANSIERINGEN visar förändringarna av utlåningen och andra fordringar, förvaltade medel och förvaltad kapital, omsättningstillgångar samt eget och främmande kapital under räkenskapsperioden.

Ur finansieringskalkylen ska finansieringens kassaflöde separat framgå. För det syftet presenteras först ändringarna i utlåningen och lånebeståndet i kassaflödeskalkylen för finansieringen. Ändringarna i likviditeten påverkas också av förändringarna av förvaltade medel och förvaltad kapital, omsättningstillgångar, lång- och kortfristiga fordringar och räntefria lång- och kortfristiga skulder.

Den sammanräknade ändringen i kassaflödet för verksamheten och investeringarna och kassaflödet för finansieringen, motsvarar den ändring i medel som beräknats i balansen.

Formel för beräkning av nyckeltalen i finansieringskalkylen

Intern finansiering av investeringar, %

Definiering: $100 \times \text{årsbidrag} / \text{egen anskaffningsutgift för investeringar}$ (=anskaffningsutgift för anläggningstillgångar - finansieringsandelar för investeringar)

Lånestock 31.12

Definiering: Främmande kapital – (erhållna förskott + skulder till leverantörer + resultatregleringar + övriga skulder)

Budgeten och ekonomiplanerna

Budgetresultat

Verksamhetens nettoutgifter = verksamhetsbidraget

Från och med 2020 har vi levt i en synnerligen avvikande tid. Vid ingången av detta år antog vi att coronapandemin lättar under våren. Situationen har dock ändrat flera gånger under årets lopp. Vi har trots allt börjat avveckla begränsningarna under hösten.

Lägesbilden har blivit tydligare under årets lopp och vi klarar av att bedöma pandemins direkta verkningar bättre än tidigare. Däremot är det svårt att bedöma de indirekta verkningarna. Det har varit ytterst viktigt att landets regering förbinder sig att ersätta kostnaderna som coronapandemin förorsakat till fullt belopp, och det är viktigt att denna linje fortsätter.

Enligt en prognos som gjordes i samband med den andra delårsöversikten för 2021 hotade stadens underskott att öka upp till -47 miljoner euro. I år har skatteinkomsterna utvecklats i positivare riktning än väntat, men coronapandemins verkningar på servicehelheten för välfärd uppskattades försämra ekonomin med cirka 30 miljoner euro. I det skedet hade beslut ännu inte fattats angående statens åtgärder.

I årets tredje prognos håller läget på att förbättras betydligt, något som i huvudsak beror på statens coronarelaterade stödåtgärder och avgifts- och försäljningsintäkter i anslutning till byggande som var större än väntat. Prognosen för underskottet under det gångna året är -9,1 miljoner euro.

Trots att prognosen var positivare än väntat uppskattas stadens ekonomiska situation fortsättningsvis uppvisa ett underskott under ekonomiplanperioden. Staden försöker i första hand att balansera ekonomin med hjälp av pågående och planerade anpassningsåtgärder.

Coronapandemins verkningar på serviceproduktionen är i år mindre än tidigare. Tillsviare är det ännu oklart hur snabbt läget återställs och kunderna igen börjar använda tjänsterna såsom tidigare. Det är också möjligt att kundernas beteende och servicebehov permanent ändras på grund av coronaviruset.

Därför är det viktigt att försöka identifiera kundernas servicebehov och vid behov anpassa tjänsteproduktionen för att möta dessa behov. Läget förutsätter smidighet och eventuellt en omvärdering av verksamhetsmålen under ekonomiplanperioden.

Verksamhetsplanen och den därpå baserade ekonomiplanen har upprättats utifrån de nuvarande verksamhetsstyrande målnivåerna.

Verksamhetsintäkter har flutit in mer än väntat under det gångna året då markanvändningsersättningar har betalats proaktivt. Hur detta påverkar de kommande åren ska bedömas i samband med delårsöversikterna.

Trycket på att öka verksamhetskostnaderna fokuseras främst på servicehelheten för välfärd. Ibruktagningen av nya lokaler ökar kostnaderna också inom servicehelheten för fostran och undervisning. Det är dock viktigt att beakta att största delen av lokalkostnaderna utgörs av ökningen av interna hyror, dvs. det handlar om stadens interna kostnadsfördelning. Som motvikt har betydande besparingar uppstått i och med att resor, utbildningar och skolbespisningen minskat.

Sysselsättningsläget försvagades kraftigt under 2020. Läget har förbättrats en aning, men i synnerhet ökningen av antalet långtidsarbetslösa kommer att förorsaka kostnader för staden. Kommunandelen för arbetsmarknadsstöd uppskattas öka under ekonomiplanperioden. Arbetslös-

hetsutvecklingen återspeglas på detta och den s.k. bötesavgiften minskar i och med att arbetslösheten minskar. Åtgärder som syftar till att påverka utvecklingen av långtidsarbetslöshet är ytterst viktiga.

Budgeten innehåller ett centraliserat produktivetsmål på 7 miljoner euro. Nästa år kommer omfattande kollektivavtalsförhandlingar att föras. För tillfället har det varit mycket svårt att bedöma verkningarna av förhandlingarna och den behövliga budgetändringen kommer att beredas för fullmäktige efter att förhandlingarna slutförts.

Borgmästaren har lagt till följande ändringar av verksamhetsbidraget i förslaget:

- För stadsstyrelsen ett centraliserat produktivetsmål på 7,0 miljoner euro
- För stadsstyrelsen försäljningsintäkter på 2,3 miljoner euro till följd av arrangemangen gällande Blue Industry Park och utvecklingskostnadsersättning på 3,3 miljoner euro
- För social- och hälsovårdsnämnden ett tillägg på 4,0 miljoner euro för verksamhetskostnader för att underlätta tillgången till vård på hälsostationer

Utöver dessa ändringar i eurobelopp har budgetklausuler över åtgärder tagits upp i budgeten, gällande vilka en del av effekterna kommer att inriktas på verksamhetsintäkter och -kostnader.

I budgeten uppgår verksamhetsbidraget för 2022 till 1 177,7 miljoner euro. Ökningen av nettodriftsutgifter ökar med 1,3 procent jämfört med den tredje delårsöversikten för 2020. På grund av coronapandemin kan åren dock inte jämföras med varandra.

För att uppnå målet krävs förutom en åtstramad ekonomi även strukturella och produktivetsfrämjande ändringar.

Vårdreformen som genomförs 2023 kommer att påverka stadens ekonomi på ett markant sätt. Tillsviare har staden dock inte tillgång till kalkyler med vilka den kan förutse stadens ekonomiska läge från år 2023 och framåt. Överföringskalkylerna kommer att påverkas av utvecklingen av kostnaderna för uppgifterna som överförs 2021 och 2022. Särskild uppmärksamhet ska alltså fästas vid utvecklingen av verksamhetsbidraget ur den fortsättande stadens synvinkel.

Enligt uppgifter från finansministeriet kommer överföringskalkylerna att vara tillgängliga tidigast början av våren 2022. Efter att överföringskalkylerna färdigställts ska staden se över den gällande verksamhetsplanen på nytt och göra de ändringar som behövs i målnivåerna.

De ekonomiska verkningarna av funktioner som överförs i och med vårdreformen har tagits bort från verksamhetsintäkterna och -kostnaderna för 2023–2025.

Skatteinkomster

Coronapandemin har haft en kraftig inverkan på skatteinkomsterna när det gäller kommunal- och samfundsskatterna. Staten har höjt kommunernas andelar temporärt med 10 procent åren 2020–2021 och därefter permanent med 2 procent. Förhöjningarna kompenserar för coronapandemins verkningar och sänkningen av avgifterna för småbarnspedagogiken.

Hösten 2019 uppskattades att skatteinkomsterna utvecklas i en positiv riktning särskilt till följd av det förbättrade sysselsättningsläget. Denna lovande prognos har fått ett hårt slag år 2020. Som helhet var effekten mindre än befarat och återhämtningen har skett snabbare än väntat.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Sysselsättningen har utvecklat i rätt riktning, men i långsam takt. Sysselsättningen återspeglas kraftigt i både kommunalskatteinkomsterna och samfundsskatteinkomsterna.

Stadens åtgärder strävar efter att trygga och främja områdets livskraft.

De beskattningsbara inkomsterna uppskattas utvecklas positivt både när det gäller kommunalskatterna och samfundsskatterna. Under ekonomiplanepreioden är utvecklingen måttlig. Kalkylerna förknippas dock med osäkerhet och det är skäl att aktivt följa upp utvecklingen av det allmänna ekonomiska läget.

Regeringens ändringar av skattegrunderna kommer att sänka intäkterna av kommunalskatten år 2022. Den största verkningen beror på justeringarna av förtjänstnivåindex enligt regeringsprogrammet.

I skatteprognosen för 2023–2025 beaktas de förväntade verkningarna av vårdreformen på kommunalskatteintäkterna. Förvärvsinkomsterna ändras inte till följd av reformen. Avdragen för kommunalskatten kommer däremot att ändras betydligt.

Skattebasen för stats- och kommunalbeskattningen sammanslås i reformen så att avdragen för inkomster beviljas på samma grunder och till samma belopp såväl när det gäller statsbeskattningen som kommunalbeskattningen. Reformen gäller grundavdraget i kommunalbeskattningen, förvärvsinkomstavdraget och studiepenningavdraget. Pensionsinkomstavdraget skulle också beviljas på samma grunder. Beskattningsberäkningen skulle dock fortfarande göras separat för stats- och kommunalbeskattningen.

Minskningen av inkomstskattesatsen för skatteåret 2023 (% -enheter) från 2022 års nivå är lika stor i alla kommuner på fastlandet. I prognosen beaktas minskningen -12,39 %-enheter som tillämpas i överföringskalkylen från maj och som kommer att ändras då beredningen framskrider. En allt större andel av skatteminskningarna kommer att göras i statsbeskattningen. Därför minskar andelen som dras av kommunalskatten betydligt och samtidigt förbättras kommunalskattens effektivitet (differensen mellan den nominella och den effektiva skattegraden).

I redovisningarna av kommunalskatten under kalenderåren 2023–2025 bör beaktas kommunalskatterna som utbetalats före skatteåret 2023. Dessa inflyter enligt gamla skattegrunder och med högre inkomstskattesatser och höjer på så sätt tillfälligt skatteprognosnivån, särskilt under ändringsåren 2023 och 2024.

Vårdreformen kommer att överföra en betydlig andel av stadens interna finansiering till välfärdsområdena. Särskilt dessa överföringskalkyler förknippas med betydlig osäkerhet och man bör förhålla sig kritiskt till prognoserna för åren 2023–2025. Hur stor minskningen av kommunalskatten kommer att vara fastställs under 2022.

Helhetsnivån för samfundsskatten som betalas under vårdreformsåren 2023–2025 uppskattas öka i god takt. Kommungruppens andel minskar dock med en tredjedel i samband med reformen, vilket leder till att kommunernas andel av samfundsskatten minskar med närmare 30 % under skatteåret 2023. I redovisningarna av samfundsskatten under kalenderåren 2023–2025 bör beaktas samfundsskatterna som redovisas före skatteåret 2023. Dessa inflyter enligt kommungruppens gamla andelar och höjer på så sätt tillfälligt skatteprognosnivån, särskilt under ändringsåren 2023 och 2024.

Målen för kommunal- och samfundsskatten har utgått från Kommunförbundets skatteprognosfil som grundar sig på finansministeriets kalkyler.

Inga ändringar föreslås i skattesatsen, genom vilket staden för sin del vill trygga invånarnas ekonomiska ställning i det rådande läget. Därtill

vill man bevara stadens dragningskraft också ur skattefinansieringens synvinkel.

Åbos skattesatser 2022

	2021	2022
Inkomstskattesats:	19,50	19,50
Fastighetsskattesats:		
Allmän skattesats	1,15	1,15
Permanent bostadsbyggnad	0,45	0,45
Obebyggd byggnadsplats	4,00	4,00
Annan än permanent bostadsbyggnad	1,10	1,10
Allmännyttigt samfund		

Statsandelar

Kommunernas statsandelar uppgår år 2022 till totalt cirka 10,6 miljarder euro och växer nationellt med cirka 600 miljoner euro (6,1 %) från år 2021. Den procentuella förändringen för de enskilda kommunerna varierar stort bland annat beroende på befolkningsutvecklingen. Av ökningen beror omkring hälften på större kompensation för förlorade skatteinkomster. Statsandelarna ökar bland annat med anledning av indexhöjningen på 2,5 procent (188 M€), höjningen av statsandelarna (246 M€) och ändringarna i kommunernas uppgifter (117 M€).

Det görs ingen justering av kostnadsfördelningen i statsandelarna, vilket är att tolka som en statsandelsnedskärning. Nedskärningen enligt konkurrenskraftsavtalet har gjorts permanent, vilket minskar kommunernas statsandelar med 234 miljoner euro. I statsandelarna 2022 ingår inte längre något coronastöd.

Slutliga enhetspriser som påverkar undervisnings- och kulturministeriets slutliga statsandel är ännu inte tillgängliga.

Finansieringsposter

Nettobeloppet av ränteintäkter och räntekostnader samt finansieringsintäkter och finansieringskostnader år 2022 beräknas uppgå till 29,2 miljoner euro. Nettobeloppet hålls på nästan samma nivå 2022–2024 trots att den räntebelagda totala skuldmängden ökar på grund av den mycket låga räntenivån.

Ränteinkomster ja ränteutgifter

Enligt budgeten 2022 beräknas dotterbolagens utlåningar generera cirka 16 milj. euro i ränteinkomster. De största ränteinkomsterna härrör från TVT Asunnot Oy, Åbo Energi Ab, Åbo Vattenförsörjning Ab och Åbo Hamn Ab. Räntevillkoren för vissa av dotterbolagens lån orsakar osäkerhet, eftersom dotterbolagens låneräntor påverkas av dotterbolagens resultatutveckling bl.a. för Åbo hamns del. Ränteinkomsterna från skadefonden har beräknats uppgå till cirka 0,5 miljoner euro trots att den nuvarande räntenivån är mycket låg.

Under ekonomiplanepreioden 2023–2025 ökar ränteinkomsterna från utlåningar något, eftersom en betydlig del av bolagens investeringar finansieras internt inom koncernen. Beloppet av lån som lyfts och räntevillkoren påverkar betydligt ränteinkomsterna från utlåningar.

Enligt budgeten 2022 beräknas de externa ränteutgifterna uppgå till 8,3 miljoner euro. Detta belopp innehåller kostnaderna för inlåning och ränteskydd. Ränteskyddens andel av räntekostnaderna är betydande. Rän-

tenivån är för tillfället mycket låg och en stor del av stadens räntekostnader är skyddade under ekonomiplanepreioden. Den genomsnittliga räntan är cirka 1,3 % av den totala räntebelagda skulden.

Under åren 2023–2025 förväntas räntekostnaderna öka måttligt, eftersom räntenivån för såväl de korta som de långa referensräntorna ligger på en väldigt låg nivå eller är till och med negativa.

Övriga finansiella inkomster och utgifter

Enligt uppskattningar uppgår de övriga finansiella inkomsterna 2022 till cirka 21,5 miljoner euro. Största delen av detta belopp, dvs. 20 miljoner euro, beräknas härröra från vinstutdelningen som Åbo Energi betalat. Övriga dividendinkomster förknippas ännu delvis med en stor osäkerhet på grund av coronapandemin, och för dessa har därför budgeterats endast 0,5 milj. euro år 2022.

Dessutom kan inkomster fås från utdelningar till fonderna och vinster från försäljning av värdepapper och andra extraordinära intäkter. För dessa har för skadefondens del budgeterats 0,5 miljoner euro för 2022.

Under 2023–2025 beräknas inkomsterna förbli på samma nivå eller öka i liten utsträckning, även om värderingsnivåerna på aktiemarknaden ligger på en historiskt hög nivå, något som ökar osäkerheten i prognosen.

Skadefondens värdeutveckling och resultat förväntas dock vara måttlig och följa de riktlinjer som stakats ut i placeringsprinciperna.

Andra finansiella kostnader 2023–2025 uppskattas uppgå till cirka 0,5 miljoner euro per år. För skadefondens del har man inte beaktat skador som eventuellt ersätts med fondens medel.

Årsbidrag

Årsbidraget för 2022 är 38,8 miljoner euro. Detta motsvarar det eurobelopp som blir kvar av inkomstfinansieringen för att täcka investeringar, amorteringar och andra utgifter med lång verkningstid. Stadens årsbidrag förväntas försämrats under ekonomiplanepreioden, men läget preciseras efter att kalkylerna gällande vårdreformen färdigställts. Årsbidraget borde täcka avskrivningarna, men denna nivå underskrids betydligt under hela ekonomiplanepreioden.

Extraordinära poster

Ekonomiplanen innehåller en icke allokerad extraordinär resultatmål på 20 miljoner euro åren 2023–2025. Dessa kommer att utvärderas på nytt år 2022.

Räkenskapsperiodens över-/underskott

Underskottet för räkenskapsperioden 2022 uppgår till -22,6 miljoner euro. Hela ekonomiplanepreioden uppvisar underskott, men detta beror på den ännu oklara vårdreformens verkningar. Helhetssituationen utvärderas på nytt år 2022.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Resultaträkning, 1 000 €

	Bokslut 2020	Budget 2021 med änd- ringar	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
Försäljningsintäkter	138 838	148 553	152 720	127 970	130 323	136 817
Avgiftsintäkter	64 559	62 999	76 775	23 237	23 369	23 502
Understöd och bidrag	39 974	37 060	34 751	24 273	25 042	24 740
Hysesintäkter	165 204	165 146	168 529	141 643	145 018	148 474
Övriga verksamhetsintäkter	28 018	33 315	27 284	24 224	24 261	24 298
VERKSAMHETSINTÄKTER	436 593	447 073	460 058	341 347	348 013	357 831
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	1 601	1 610	1 610	1 610	1 610	1 610
Personalkostnader	522 299	560 695	576 905	306 547	311 166	314 798
Köp av tjänster	699 331	744 041	757 701	310 950	316 629	329 307
Köp av kundtjänster	364 506	392 361	406 682	38 533	38 939	39 347
Köp av övriga tjänster	334 825	351 680	351 019	272 417	277 689	289 961
Material, förnödenheter och varor	57 696	53 619	57 119	30 443	30 944	31 448
Understöd	102 678	66 699	72 012	52 650	53 586	54 540
Hyror		186 147	197 089	159 116	161 727	164 381
Övriga verksamhetskostnader	175 004	-21 638	-21 465	-27 404	-27 741	-28 082
VERKSAMHETSUTGIFTER	1 557 007	1 589 562	1 639 361	832 303	846 311	866 393
VERKSAMHETSBIDRAG	-1 118 814	-1 140 879	-1 177 693	-489 346	-496 688	-506 952
Skatteinkomster och statsandelar	1 153 131	1 143 877	1 187 334	487 362	488 271	492 971
Finansiella intäkter och kostnader	30 583	27 300	29 199	29 904	31 082	31 764
Årsbidrag	64 899	30 297	38 840	27 920	22 666	17 783
Avskrivningar och nedskrivningar	56 741	57 922	63 517	62 115	64 438	65 726
Extraordinära intäkter och kostnader				20 000	20 000	20 000
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	8 158	-27 625	-24 677	-14 195	-21 772	-27 943
Förändring av reserver och fonder	2 078	1 945	2 145	2 145	2 145	2 145
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	10 236	-25 680	-22 532	-12 050	-19 627	-25 798

Resultaträkningens nyckeltal	Bokslut 2020	Budget 2021 med änd- ringar	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
Verksamhetsintäkter - ändring-% från föreg. år	-2,5 %	2,4 %	2,9 %	-25,8 %	2,0 %	2,8 %
Verksamhetskostnader - ändring-% från föreg. år	2,4 %	2,1 %	3,1 %	-49,1 %	1,7 %	2,4 %
Verksamhetsbidrag - ändring-% från föreg. år	4,4 %	2,0 %	3,2 %	-58,6 %	1,5 %	2,1 %
Verksamhetsintäkter / Verksamhetskostnader	28,0 %	28,1 %	27,8 %	41,0 %	41,1 %	41,3 %
Årsbidrag / avskrivningar -%	114,4 %	52,3 %	61,1 %	44,9 %	35,2 %	27,1%
Årsbidrag / invånare	334	154	196	139	112	87
Invånarantal 31.12	194 391	196 239	198 224	200 593	203 124	205 498

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Skatteinkomster och statsandelar, 1 000 €

	Bokslut 2020	Budget 2021 med änd- ringar	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
VERKSAMHETSINTÄKTER	436 593	447 073	460 058	341 347	348 013	357 831
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	1 601	1 610	1 610	1 610	1 610	1 610
VERKSAMHETSUTGIFTER	1 557 007	1 589 562	1 639 361	832 303	846 311	866 393
VERKSAMHETSBRIDRAG	-1 118 814	-1 140 879	-1 177 693	-489 346	-496 688	-506 952
Ändring %	4,4 %	2,0 %	3,2 %	-58,4 %	1,5 %	2,1 %
SKATTEINKOMSTER OCH STATSANDELAR	1 152 130	1 143 877	1 187 334	487 362	488 271	492 971
Skatteinkomster	815 676	847 259	870 487	462 594	454 224	450 792
Kommunens inkomstskatt	654 073	652 096	692 816	312 215	302 911	302 911
Fastighetsskatt	51 411	65 598	66 696	68 697	70 758	72 881
Andel av samfundsskatteintäkterna	110 192	129 564	110 975	81 682	80 555	75 000
Statsandelar	336 454	296 618	316 847	24 768	34 047	42 179
Statsandel för kommunal basservice (utan utjämning)	204 091	171 000	175 605			
Utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomster	-716	-2 196	-3 097			
Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet	46 162	43 500	46 048			
Kompensation för förlorade skatteinkomster	86 916	84 314	98 291			

Finansieringskalkyl och lån

Finansieringskalkyl, 1 000 €

	Bokslut 2020	Budget 2021 med änd- ringar	Budget 2022	Eko- nomi- plan 2023	Eko- nomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
Årsbidrag	64 899	30 297	38 840	27 920	22 666	17 783
Extraordinära intäkter och kostnader	0	0	0	20 000	20 000	20 000
Korrektivposter till internt tillförda medel	16 822	27 899	22 008	21 900	21 900	21 900
Kassaflödet i verksamheten	48 077	2 398	16 832	26 020	20 766	15 883
Investeringsutgifter	80 404	170 268	158 161	237 925	278 550	278 510
Statsandelar och övriga finansieringsandelar	3 382	1 819	3 063	2 525	2 025	1 775
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	24 401	32 871	26 214	27 000	27 000	27 000
Kassaflödet för investeringarnas del	-52 621	-135 578	-128 883	-208 400	-249 525	-249 735
VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-4 544	-133 179	-112 051	-182 380	-228 759	-233 853
Kassaflödet för finansieringens del						
Förändringar i utlåningen	-25 035	-111 300	-37 709	-26 461	-25 618	-33 801
Ökning av utlåningen	-	29 500	115 500	63 000	45 000	50 000
Minskning av utlåningen	+	4 466	4 200	25 291	19 382	16 199
Förändringar i lånebeståndet	-28 757	150 000	125 760	205 760	255 760	263 367
Ökning av långfristiga lån	-	110 000	200 000	250 000	250 000	260 000
Minskning av långfristiga lån	+	104 240	50 000	124 240	4 240	46 633
Förändringar i kortfristiga lån		34 517	0	30 000	10 000	50 000
Övriga förändringar av likviditeten		-3 465				
KASSAFLÖDET FÖR FINANSIERINGENS DEL	-57 257	38 700	88 051	179 299	230 142	229 566
INVERKAN PÅ LIKVIDITETEN	-61 801	-94 479	-24 001	-3 081	1 382	-4 286

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Förändringar i utlåningen

Under 2022 fortsätter den centraliserade koncernfinansieringen, dvs. utlåningen till stadens dotterbolag.

För TVT Asunnot Oy har reserverats 40 miljoner euro i nya långfristiga lån enligt följande: 20 M€ för nytt lån för betalning av lån som förfaller till betalning, tertiärlån på 3 M€ för lån för den egna finansieringsandelen för ARA-nybyggnader och 17 M€ för finansieringen av nybyggnader och ombyggnader. För Koy Turun Puistovalkama som samägs av TVT och staden reserveras 3 M€. För TVT Asunnots dotterbolag har dessutom reserverats långfristig utlåning till ett värde om 6 miljoner euro för finansiering av daghem.

För Åbo Energi Ab har reserverats ett utlåningsbelopp om 10 miljoner euro varmed i huvudsak finansieras bolagets nya investeringar. Beslut har fattats om att finansiera byggtiden för Åbo hamn Ab:s projekt gällande en gemensam terminal (TFT) med en kontolimit som beviljas bolaget, och efter att projektet färdigställts konverteras limiten till bolagets långfristiga skuld. Detta leder till att de sammanlagda långfristiga lånefordringarna ökar med högst 125 M€ först år 2025.

För icke allokerade utlåningar har reserverats sammanlagt 10 miljoner euro.

Sammanlagt uppgår ökningarna av utlåningen till 63,0 miljoner euro och minskningarna av utlåningen till 25,3 miljoner euro år 2022, nettobelopp 37,7 miljoner euro.

Stadens dottersammanslutningar kan förutom ovan nämnda lån beviljas kortfristiga kreditlimiter (eller limiter för koncernkontot) sammanlagt högst 300 milj. euro ur stadens kassamedel.

Stadens utlåning till dotterbolagen hålls också under de kommande åren på en hög nivå, i synnerhet om stadens stora utvecklingsprojekt (bl.a. spårvägen och den gemensamma terminalen i hamnen) finansieras med koncernintern utlåning under de kommande åren. Utlåningen till dotterbolagen gör att stadens nettoskuld inte ökar lika snabbt som stadens bruttoskuld.

	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
FÖRÄNDRINGAR I UTLÅNINGEN	110 300	37 709	26 461	25 618	33 801
Ökning av utlåningen	115 500	63 000	55 000	45 000	50 000
TVT Asunnot Oy	44 000	40 000	35 000	25 000	25 000
Turun Päiväkodit Oy	6 000	0			
Åbo Energi Ab	10 000	10 000	10 000	10 000	15 000
Åbo Hamn Ab	15 000				
Koy Turun Puistovalkama	2 000	3 000			
Övriga oriktade	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Minskning av utlåningen	5 874	25 291	28 539	19 382	16 199
TVT Asunnot Oy	3 077	21 642	24 472	15 666	12 498
Turun Päiväkodit Oy	332	332	332	332	332
Åbo Energi Ab	0	0	0	0	0
Åbo Hamn Ab	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Koy Turun Puistovalkama	0	0	0	0	0
Övriga oriktade	0	2 317	2 735	2 384	2 369

Övriga fullmakter och gränser för stadens finansieringsverksamhet och riskhantering

Stadens dottersammanslutningar kan förutom ovan nämnda lån beviljas kortfristiga (eller limiter för koncernkontot) kreditlimiter sammanlagt högst 300 milj. euro ur stadens kassamedel.

Staden upprätthåller kommuncertifikatlimiter till ett värde av minst 420 miljoner euro eller andra icke-bindande limiter som vid behov kan användas fullt ut för att kortvarigt trygga likviditeten.

Staden lyfter i regel de nya långfristiga lånen med fast ränta, vilket gör att det inte behövs ett separat ränteskydd. Meningen är att maturiteten för lånen är så lång som möjligt, vilket gör det möjligt att utnyttja den mycket låga nivån på långfristiga räntor. Staden fördelar ränterisken för koncernskulden mellan olika räntegrunder genom att vid behov ingå nya avtal om valuta- och räntebyte för högst 200 miljoner euro under budgetåret. Om ett långfristigt lån lyfts i annan valuta än i euro, så ändras valuta- och ränterisken genom avtal om valuta- och räntebyte till euro. Ränterisken för andra poster eller ränterisken för ansvar utanför balansräkningen (t.ex. leasingavtal) eller en annan risk kan ändras för högst 100 miljoner euro under budgetåret.

Förändringar i lånefinansieringen

Stadens räntebelagda skuld beräknas i början av 2022 uppgå till 750–800 miljoner euro varav ca 550–600 miljoner euro är långfristiga lån, högst 50 miljoner euro kortfristiga lån (kommuncertifikat), 30–35 miljoner euro depositioner i personalkassan och 130–160 miljoner euro bolagens depositioner. År 2022 beräknas staden ta högst 220 miljoner euro långfristigt lån och högst 50 miljoner euro kortfristigt lån.

Av de långfristiga lånen förfaller 124 miljoner euro till betalning under 2022. Bolagens depositioner förväntas växla mellan 130–160 milj. euro. Personalkassans verksamhet läggs ner senast våren 2022, vilket innebär att de totala depositionerna försvinner helt. På så sätt ökar de kort- och långfristiga lånen med 146 milj. euro år 2022. Finansieringen av projektet gällande den gemensamma terminalen i hamnen ökar finansieringsbehovet med sammanlagt 125 miljoner euro under planperioden.

Den sammanlagda långfristiga skulden beräknas öka med högst 910 miljoner euro under 2022–2025. Den räntebelagda skulden beräknas

uppgå till 1,7 miljarder euro i slutet av 2025.

Staden har för tillfället kommuncertifikatlimiter sammanlagt 420 miljoner euro som vid behov kan användas fullt ut för att trygga likviditeten kortvarigt eller ersätta långfristiga lån.

Staden höjer finansieringen genom att utnyttja flera finansieringskällor såsom Europeiska investeringsbanken (EIB), Europarådets utvecklingsbank (CEB) och av inhemska finansiärer Kuntarahoitus, som är en viktig och konkurrenskraftig finansiär för staden.

Skydd av räntekostnaderna för koncernskulden

Fördelning av ränterisken för koncernskulden är ännu viktigare när skuldsättningen ökar. Detta verkställs i huvudsak genom att lyfta stadens lån med fast ränta bundna till lång referensränta. Dessutom kan ränteswapavtal ingås om det behövs, genom vilka staden strävar efter att hålla ökningen av de finansiella kostnaderna på en moderat nivå om räntorna eventuellt stiger. Stadsstyrelsen beslutar närmare om tidpunkten och skyddsgraden för höjning av finansieringen då den godkänner låneuttags- och placeringsplanen.

Staden fördelar ränterisken för koncernskulden mellan olika räntegrunder genom att ingå nya valuta- och ränteswapavtal om högst 200 miljoner euro under budgetåret. Om ett långfristigt lån lyfts i annan valuta än i euro, så ändras valuta- och ränterisken till euro genom valuta- och ränteswapavtal. Ränterisken för andra balansposter eller ränterisken för ansvar utanför balansräkningen (t.ex. leasingavtal) eller en annan risk kan ändras med högst 100 miljoner euro under budgetåret.

Investeringsdelen

Investeringar som genomförs av staden

Enligt Åbo stads verksamhetsplan uppgår bruttoinvesteringarna under budget- och ekonomiplanepreioden till 158,2 miljoner euro år 2022, 237,9 miljoner euro år 2023, 278,6 miljoner euro år 2024 och 278,5 miljoner euro år 2025. I investeringsdelen beaktas överföringen av ansvaret för att organisera social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster från kommunerna till välfärdsområdena i början av 2023.

Planeringssiffor för de olika organens investeringsutgifter för åren 2022–2025 beslutades av stadsfullmäktige i juni (14.6.2021 § 152). En del av anslagen för infrastrukturprojekten för 2022 godkändes av fullmäktige i juni för att genomförandeplaneringen och utredningar av projekten i fråga skulle kunna inledas under det aktuella budgetåret och för att konkurrensutsättningar vid behov skulle kunna inledas genast i början av nästa år (Sfm 14.6.2021 § 153).

Under ekonomiplanepreioden 2022–2025 är anslagen för stadens investeringsutgifter sammanlagt 954,6 miljoner euro. Finansieringsandelarna för investeringsutgifter var sammanlagt 9,4 miljoner euro under planperioden. Självfinansieringsandelen för investeringar är sammanlagt 943,8 miljoner euro.

Anslagen för finansieringsandelarna för investeringsutgifter var sammanlagt 158,2 miljoner euro under budgetåret. Stadsstyrelsens finansieringsandel delas in i en del på 10,2 miljoner euro för utveckling av stadens informationssystem och utveckling av verksamheten och en andel för hantering av egendom på 141,1 miljoner euro, som är gemensam för staden. För Egentliga Finlands räddningsverk har föreslagits 2,4 miljoner euro i investeringsutgifter, för servicehelheten för fostran och undervisning 2,2 miljoner euro, för servicehelheten för stadsmiljön 0,9 miljoner euro, för servicehelheten för fritid 0,8 miljoner euro och för servicehelheten för välfärd 0,5 miljoner euro.

Förändringar i kassareserven

Kassareserven uppskattas vara cirka 10–50 milj. euro i början av år 2022, och avsikten är att den hålls på denna nivå under hela år 2022. Staden har varit tvungen att pressa ner kassanivån, eftersom största delen av bankerna som staden använder har påfört straffräntor på sina transaktionskonton för den del som överskrider ett visst saldo. Det är inte ändamålsenligt att staden betalar straffräntor på överskridande likviditet, utan kassanivån ska anpassas till en sådan nivå där man undviker straffräntor. Dessutom används kommuncertifikat aktivt som ett redskap för kassaförvaltningen, och de är en förmånlig finansieringskanal för staden.

De långfristiga ränteplaceringarna av kassareserven har realiserats under 2021, eftersom sänkningen av räntenivån har lett till att avkastningsnivån för placeringarna sjunkit och stadens basuppgifter inbegriper inte att ta kreditrisk med stadens kassareserv, som i huvudsak finansieras med skuld. Avkastningen på ränteplaceringarna med de nuvarande negativa räntenivåerna har sjunkit mycket lågt och förhållandet mellan risk och avkastning är svag gällande de kreditvärdiga placeringarna.

Under hela ekonomiplanepreioden, dvs. åren 2022–2025, förväntas stadens finansiella ställning vara fortsättningsvis god och staden får skuldfinansiering från marknaden på ett kostnadseffektivt sätt. Dessutom tryggas stadens likviditet genom kommuncertifikatlimiter som ingåtts med olika parter, som vid behov kan användas som en förmånlig medelanskaffningskanal.

Stadens investeringsprogram och investeringsnivåer

Stadsstyrelsens stadsutvecklingssektion godkände i maj prioriteringarna och utgångspunkterna för den bebyggda stadsmiljön och för fast egendom för ekonomiplanepreioden 2022–2025 (24.5.2021 § 40). Uppdateringarna som gjordes i infrastruktur- och lokalinvesteringsprogrammen efter våren har behandlats i stadsmiljönämnden i september 2021. Stadsmiljönämnden lämnade till stadsstyrelsen 28.9.2021 § 373 med ändringar kompletterade verksamhetsplanen för servicehelheten för stadsmiljön för åren 2022–2025 samt infrainvesteringsprogrammet och lokalinvesteringsprogrammet.

Efter det har flera tilläggs- och ändringsbehov identifierats infrastruktur- och lokalinvesteringsprogrammen som har beretts för behandling i stadsstyrelsen i borgmästarförslaget. De mål och åtgärder som ingår i verksamhetsplanen binder organen i förhållande till stadsstyrelsen. Stadsstyrelsen utfärdar särskilda bestämmelser om hur de mål och åtgärder som skrivits in i verksamhetsplanen är bindande för stadens myndigheter i förhållande till stadsstyrelsen.

I stadsstyrelsens investeringsdel ingår investeringsanslag och investeringarnas inkomstposter för lokaler, infra och fast egendom gällande bebyggandet av stadsmiljön och de aktier som hör till stadens gemensamma helhet för hantering av egendom. I verksamhetsplanen för servicehelheten för stadsmiljön har lagts till stadsstyrelsens servicebeställning för servicehelheten, vilket innehåller en riktning av budgetanslagen från stadsstyrelsens resultatenheter för egendomshantering (1602 SSN/markegendom, 1603 SSN/fastighetsegendom, 1604 SSN/infrastrukturegendom) till servicehelheten för stadsmiljösektorn. Servicehelheten för stadsmiljö ansvarar för genomförandet och rapporteringen för de ovannämnda helheterna. I investeringsanslagen för stadens gemensamma, hantering av egendom ingår dessutom investeringsanslag och inkomstposter för investeringar i anknäpning till anskaffning av aktier och andelar, för genomförandet och rapporteringen gällande dessa svarar koncernförvaltningen.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Behovsutredningar och utredningar som krävs enligt anvisningen för projektplanering pågår eller har blivit färdiga gällande de investeringsprojekt som ingår i lokalinvesteringsprogrammet. Den uppdaterade anvisningen för behovsutredning och projektplanering godkändes i stadsfullmäktige 23.9.2019 § 139. I och med uppdateringen av infrastruktur-anvisningen, har möjliggjorts att detaljplanen och planen för byggande av gatu- och stadsmiljön uppgörs samtidigt, vilket gör genomförandet av projekten väsentligt snabbare och förbättrar samordningen av och kvaliteten på planerna.

Investeringsutgifterna för infrastrukturbyggandet inom stadsmiljösektorn och stadens eget byggande av lokaler uppgår till sammanlagt 120,0 miljoner euro under budgetåret 2022. Under ekonomiplanepreioden 2022–2025 är stadens investeringsutgifter för eget byggande av infrastruktur- och lokalinvesteringsobjekt sammanlagt 786,6 miljoner euro.

Infrastrukturinvesteringarnas totala summa år 2022 är 77,6 miljoner euro. I infrastrukturinvesteringsprogrammet kategoriseras projekten i huvudklasser. Penninganvändning har presenterats i tabellen Infrainvesteringsprogrammet. Av investeringsanslagen riktas 30,2 miljoner euro till strategiska spetsprojekt, 23,9 miljoner euro till fastighetsutvecklingsprojekt, 14,6 miljoner euro till projekt som minskar reparationsskulden och den resterande andelen på 8,8 miljoner euro till projekt som förbättrar boendetrivseln, projekt som förbättrar smidigheten och säkerheten i trafiken samt stöder funktionerna och därtill till tidigarelagd genomförandeplanering.

Ekonomiskt och strategiskt viktiga infrastrukturinvesteringsobjekt för 2022 är bl.a. Salutorget, Åbo bangård och Kuppis dubbelspår som ingår i spetsprojekten för utvecklande av centrum, samt investeringarna i infrastrukturen i allmänna områden i fastighetsutvecklingsobjekt, såsom Slottsstaden.

Kostnadsförslag och förslag för penninganvändning i lokalinvesteringsprogrammet har presenterats i tabellen Lokalinvesteringsprogrammet. Det totala värdet för lokalinvesteringsprogrammet uppgår år 2022 till 42,4 miljoner euro, av vilka det totala värdet av mindre investeringar, det vill säga projekt vars kostnadsberäkning underskrider 1 miljon euro, är

9,0 miljoner euro och energieffektivitetsinvesteringar 1 miljon euro. Ekonomiskt betydande sanerings- och nybyggnadsobjekt under budgetåret 2022 är skol- och daghemsfastigheterna.

Det totala värdet på nybyggnadsobjekten i stadens egen balans under ekonomiplanepreioden 2022–2025 är sammanlagt 407,7 milj. euro. De ekonomiskt mest betydande nybyggnadsobjekten under ekonomiplanepreioden är Konserthuset och TAITO-campusen.

I infrastruktur- och lokalinvesteringsprogrammet har projektens kostnadsberäkningar, penninganvändning och tidsplan för genomförande presenterats.

Investeringsinkomster ja finansieringsandelar

Andelen försäljningsinkomster bland bestående aktiva i investeringsdelen är 26,2 miljoner euro för år 2022, varav målet för försäljningsvinst är 19,2 miljoner euro. Under planepreioden 2022–2025 budgeterades överlåtelseinkomster sammanlagt 107,2 milj. euro och försäljningsvinster 87,2 milj. euro.

Summan för statsandelar och övriga finansieringsandelar för budgetåret 2022 föreslås vara sammanlagt 3,1 miljoner euro. Under ekonomiplanepreioden 2022–2025 är finansierings- och statsandelarna sammanlagt 9,4 miljoner euro. Statsandelar beviljas bl.a. till byggandet av ny kommunalteknik i nya bostadsområden.

Åbokoncernens genomförandelösningar och genomförande av koncernens externa hyresprojekt

Man har strävat efter att lätta stadens investeringsnivåer för bl.a. lokalprojektens del genom att utnyttja Åbokoncernens lösningar för genomförande. Staden kan för den tid som byggprojektet pågår temporärt finansiera projekten via koncernkontots limit eller gå i proprieborgen för finansieringen av projekten. Projekt utanför balansen under budget- och ekonomiplanepreioden har presenterats i tabellen Investeringsprojekt som genomförs i bolagsform eller som hyresprojekt.

Investeringsanslag och intäktsposter för investeringar, 1 000 €

Budgeten för 2021 innehåller budgetändringar som stadsfullmäktige gjort före slutet av september 2021.

Åbo, sammanlagt	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsutgifter	80 404	170 268	158 161	237 925	278 550	278 510
Statsandelar och övriga finansieringsandelar	3 382	1 819	3 063	2 525	2 025	1 775
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	24 401	32 871	26 214	27 000	27 000	27 000
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-52 621	-135 578	-128 883	-208 400	-249 525	-249 735
Ändring- %		157,7 %	-4,9 %	61,7 %	19,7 %	0,1 %

Stadsstyrelsen, stadens gemensamma funktioner	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsutgifter	59 398	149 293	141 103	222 435	262 620	256 325
Statsandelar och övriga finansieringsandelar	443	0	2 775	2 350	1 850	1 600
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	24 361	32 700	26 043	27 000	27 000	27 000
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-34 595	-116 593	-112 285	-193 085	-233 770	-227 725
Ändring- %		237,0 %	-3,7 %	72,0 %	21,1 %	-2,6 %

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Resten av baskommunen (Egentliga Finlands regionala räddningsverk och servicehelheten för välfärd ingår inte i siffrorna för ekonomiplaneåren 2023-2025)	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsutgifter	12 434	20 975	17 057	15 490	15 930	22 185
Statsandelar och övriga finansieringsandelar	2 718	1 819	288	175	175	175
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	2 524	171	171	0	0	0
INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-7 193	-18 985	-16 598	-15 315	-15 755	-22 010
Ändring- %		263,9 %	-12,6 %	-7,7 %	2,9 %	39,7 %

Stadens investeringsprogram som en del av budgeten

Infrainvesteringsprogrammet indelat i huvudklasser, euro

Huvudklasser	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Strategiska spetsprojekt	13 719 441	23 849 994	30 205 000	42 050 000	68 480 000	59 830 000
Fastighetsutveckling	7 136 748	17 511 499	23 946 500	35 260 000	26 215 000	15 850 000
Projekt som stöder funktionerna	207 085	1 150 000	4 150 000	150 000	150 000	150 000
Projekt som sänker reparationsskulden	11 445 245	14 555 211	14 635 000	12 135 000	13 135 000	12 185 000
Projekt som förbättrar trafikens funktion och säkerhet	1 669 721	2 680 107	1 950 000	1 050 000	2 200 000	4 200 000
Projekt som förbättrar invånartrivseln	1 950 619	3 070 000	2 210 000	3 760 000	2 060 000	3 760 000
Tidigarelagd plan för genomförande	222 533	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Infrainvesteringsprogram sammanlagt	36 378 391	63 316 811	77 596 500	92 005 000	112 740 000	96 475 000

Lokalinvesteringsprogrammet indelat i huvudklasser, euro

Huvudklasser	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Namngivna investeringsprojekt > 1 miljoner euro	11 844 403	17 984 247	32 393 514	105 701 932	129 380 217	100 250 391
Mindre projekt < 1 miljon euro	4 877 642	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Investeringar i energieffektivitet	30 368	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Lokalinvesteringsprogram sammanlagt	16 752 412	27 984 247	42 323 514	115 701 932	139 380 000	110 250 391

Investeringsobjekt som byggs i bolagsform eller som hyresprojekt

Byggnader för stadens serviceverksamhet som byggs i bolagsform eller som hyresprojekt, euro

Projektets namn	Behovsutredning	Projektplan	Kostnadsberäkning 2021	Mål för projektets färdigställande (år)
Pansio allaktivitetshus (bolagsform)	SsnUtv 25.5.2020	2021	18 586 000	2025
Allaktivitetshuset i Slottsstaden (bolagsform)	SsnUtv 8.2.2021	2022	45 000 000	2026
Allaktivitetshuset i Runosbacken (bolagsform)	Ssn 24.4.2017 § 169	Sfm 14.10.2019	13 713 405	2024
Lokallösning för missbrukarvården	2.9.2019	2021	10 000 000	2023
Oxvägens daghem (ersättande lokal för Kuratorsstigens hyreslokal)	SsnUtv 22.10.2018	Sfm 14.12.2020	5 125 000	2024
ByråBo / Universitetsgatan 27/ Förnyande av hyresavtalet	1.10.2019	Sfm 25.1.2021		2023
Museets samlingscenter (hyresprojekt)	SsnUtv 30.11.2020	2021		2024
Slut- och patientdataarkiv (hyresprojekt)		Ssn 7.12.2020		2023

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Infrastrukturprojekt som genomförs i bolagsform, euro

Projektets namn	Riktlinjer som rör den fortsatta beredningen av spårvägen	Kostnadsberäkningens grund	Kostnadsberäkning 2021	Mål för år då projektet blir färdigt
Spårvägen	Ssn 18.1.2021 § 18	Projektindelberäkning	283 500 000	2029

Preliminära åtgärder enligt borgmästarprogrammet

Närmare beskrivningar på målen för budgetåret 2022 finns i anslutning till servicehelheterna.

Nr	Mål	Tema
1	En läkemedelsutvecklingscentral i Åbo för att förstärka utvecklingen av läkemedels- och diagnostikbranschen till en ekonomisk grundpelare i Finland.	Intressebevakning
2	Genomförande av skydd av Skärgårdshavet och tillräcklig finansiering för det så att världens sköraste, vackraste och mest förorenade skärgårds tillstånd förbättras och den fortsätter att glädja även kommande generationer. Dessutom förstärker vi naturens mångfald i vår region.	Intressebevakning
3	Byggande av Entimmeståget och ett investeringsbeslut om en ny banförbindelse så att järnvägsförbindelsen kan tas i bruk 2030.	Intressebevakning
4	Vi beaktar stadens klimatmål särskilt vid fattandet av beslut gällande markanvändning, energi, byggande och trafik.	Kolneutrala och resurssmarta Åbo
5	Vi främjar övergången till cirkulär ekonomi och utarbetar ett åtgärdsprogram för att stöda övergången.	Kolneutrala och resurssmarta Åbo
6	Vi utreder budgeteringen av utsläpp med målet att inkludera detta i budgetprocessen.	Kolneutrala och resurssmarta Åbo
7	Vi genomför beslut som fattats om Åbo stads program om kolneutralitet 2029. Vi uppdaterar åtgärdsprogrammet med beaktande av att det förhållandevis största målet för att minska utsläppen riktar sig till trafiken under den kommande perioden.	Kolneutrala och resurssmarta Åbo
8	Vi genomför beslut som fattats för att förstärka naturens mångfald (LUMO-programmet). Vi uppställer ett naturmål på basis av beredningen.	Kolneutrala och resurssmarta Åbo
9	Vi inrättar ett nytt naturskyddsområde i Mälikkälä-Kuninkojas område.	Kolneutrala och resurssmarta Åbo
10	Skol- och daghemlokaler ska vara sunda och trygga. Vi uppdaterar skol- och daghemsnätverket så att det motsvarar bostadsområdenas behov och utarbetar en tydlig reparations- och nybyggnadsplan inklusive behov av ersättande lokaler. Vi förstärker användningen av lokaler utanför skolan för fritidsbruk.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
11	Vi ökar stadsinvånarnas valfrihet.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
12	Vi utarbetar en servicestrategi där vi fastställer kvalitetsnivån för tjänsterna och vilka produktionsätt som är möjliga.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
13	Vi utreder möjligheterna att sammanställa svenskspråkiga tjänster till en helhet.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
14	I samarbete med den tredje sektorn utarbetar vi en övergripande välfärdsfrämjande verksamhetsmodell före början av 2023.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
15	I anslutning till lekplatser planeras vi funktioner som stöder de vuxnas närmotion. De äldres behov av motion beaktas i byggandet av motionsställen.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
16	Vi främjar samarbetet och dialogen mellan ungdomsarbetet och den tredje sektorn så att den tredje sektorn aktivt deltar i främjandet av de ungas välfärd vid återhämtningen från coronapandemin.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
17	I skolorna genomförs försök som uppmuntrar till naturlig motion i vars planering vi lyssnar på barnen och ungdomarna.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
18	Målet är att varje Åbobo har möjlighet att delta samt utöva och uppleva kultur oberoende av ålder eller livssituation.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
19	Konceptet Konstens hus genomförs i Åbo.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
20	Utredningen av motionsnätverket föreläggs fullmäktige för godkännande.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
21	Kulturen är en del av en god livskvalitet och kontinuerligt lärande, och den spelar en särskild roll vid främjandet av välfärd och bekämpandet av ensamhet.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
22	Åbobördiga konstnärer är en styrka i kulturstaden och de kreativa branschernas betydelse ökar också ekonomiskt sett hela tiden.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
23	Specialklassverksamheten inom den grundläggande utbildningen utvidgas. Utbudet av språkinriktad småbarnspedagogik utökas.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Nr	Mål	Tema
24	Möjligheterna till kompletterande utbildning hos personalen inom småbarnspedagogiken utreds.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
25	Åbo är Finlands bästa utbildare på andra stadiet. Varje ung person avlägger examen åtminstone på andra stadiet. Det utreds möjligheten att utvidga gymnasieutbildningen för att så många Åboudommar som möjligt ska ha möjlighet till gymnasiestudier.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
26	Vi arbetar utan kompromisser för en trygg skolgång genom att bland annat förebygga mobbning och våld i skolan.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
27	Vi förstärker stödet för elevernas inläring och elevvården. Vi sköter finansieringen av s.k. positiv diskriminering i syfte att eftersträva språkfärdigheter som ger alla elever möjlighet till fortsatta studier. Vi förstärker också föräldrarnas och elevernas delaktighet i utbildningsstigen.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
28	Tyngdpunkten för social- och hälsovårdstjänster ändras kraftigt så att den nu ligger på att erbjuda tjänster i rätt tid. Vi identifierar personer som använder mycket tjänster och förser dem med en individuell vårdplan och ett utsett husläkarteam.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
29	Vi genomför terapigarantin i Åbo	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
30	Den viktigaste målsättningen är en behärskad överföring av ansvaret för organisationen av social- och hälsovårdstjänsterna till välfärdsområdena från och med början av 2023.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
31	För läkarna fastställs ett rättskaligt befolkningsansvar. Varje Åbobo får välja en egen primärläkare om hen vill. Vid uppbyggandet av modellen med husläkare prioriterar vi invånare som fyllt 60 år och invånare som faller utanför företagshälsovården inom ramen för tillgången till läkare. Vi bereder en genomförandemodell för mottagning under hösten 2021.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
32	Inom spetsprojektet för kompetens tillsätts mål för en höjning av utbildnings- och kompetensnivån samt ett genomförandeprogram för att genomföra denna höjning.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
33	Vi utreder möjligheterna att öka boendetjänsterna för äldre. Vi bedömer helhetssituationen för de äldres hem- och boendetjänster genom en extern bedömning.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
34	Vi stärker servicehandledningen, särskilt i äldreomsorgen och tjänsterna för barn och unga, och reder ut utvidgandet av familjecentralsmodellen med beaktande av målen för vårdreformen.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
35	Den vård- och serviceskuld och de brister i lärande som uppstått under coronatiden reds ut och projekt och åtgärdsprogram för att avhjälpa dem grundas.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
36	Konsten, kulturen och de kreativa branscherna förstärker välfärden och områdets livskraft.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
37	Motion ska vara en del av barnens dag också i skolorna. Skolornas undervisningslokaler och gårdar samt skolresorna ska sporra till naturlig motion.	Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo
38	Vi främjar en god informationsledningskultur. I samarbete med områdets universitet tillsätter vi en utvärderingspanel vars uppgift är att utvärdera spetsprogrammets åtgärdsprogram, genomförande och effektivitet.	Åbo – en stad i ständig förbättring
39	Vi inför ett ärendehanteringskonto via vilket Åboborna lätt och smidigt kan sköta sina egna ärenden oberoende av tid och plats. Därtill utnyttjar vi digitalisering och data också som en del av planläggningen, tillståndsprocessen samt underhållet och skyltningen av gator och gatunät.	Åbo – en stad i ständig förbättring
40	Inom byggherreverksamheten övergår vi till en modell där byggherreverksamheten och ägandet av stadens nya lokaler överförs till ett bolag som antingen ska grundas eller som redan existerar. Bolaget ansvarar också för fastigheternas underhåll.	Åbo – en stad i ständig förbättring
41	Vi allokerar resurser till verksamhetsmodeller med anknytning till invånarnas delaktighet, såsom medborgarpaneler, och etablerar dem. Invånärbudgeteringens andel ökas. Särskilt ungas delaktighet främjas.	Åbo – en stad i ständig förbättring
42	Vi säkerställer att ett servicetänkande som följer livscykelmodellen blir en del av verksamheten.	Åbo – en stad i ständig förbättring
43	Vi följer regelbundet upp verkningarna av och framgången hos reformen av ledningssystemet under fullmäktigeperioden och ställer upp noggrannare delmål för ändringen.	Åbo – en stad i ständig förbättring
44	Målet är att Åbo är en attraktiv arbetsgivare. Personalens kunskapsvärdesätts och utveckling av personalens kompetens uppmuntras och stöds. Satsningar riktas till personalens arbetshälsa.	Åbo – en stad i ständig förbättring
45	Den bärande principen för verksamheten är inriktning på kunden och kommuninvånaren, och till följd av det ska invånarna och verksamhetsutövarna i Åbo få allt bättre service allt snabbare.	Åbo – en stad i ständig förbättring
46	Vi genomför ägarpolitikens riktlinjer på ett målmedvetet och logiskt sätt så att bolagen effektivt kan handla på det sätt som de valt med beaktande av utmaningarna i omvärlden.	Åbo – en stad i ständig förbättring

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Nr	Mål	Tema
47	Under coronatiden har vi visat att vi är en snabb och smidig aktör.	Åbo – en stad i ständig förbättring
48	Vi ser till att den internationella skolan fortsätter sin verksamhet och flyttas närmare centrum (till exempel Österås).	Internationalism och nätverk – Åbo, större än sin storlek i världen
49	Vi medverkar aktivt i sådana internationella nätverk som stöder uppnåendet av Åbos egna mål.	Internationalism och nätverk – Åbo, större än sin storlek i världen
50	Åbo är en internationell stad och vi önskar alla nya invånare välkomna. Vi ser till att nya Åbobor med invandrabakgrund integreras enligt integrationsprogrammet.	Internationalism och nätverk – Åbo, större än sin storlek i världen
51	Vi gör staden tätare genom kompletteringsbyggande längs goda kollektivtrafikförbindelser, beaktar betydelsen av naturen i närmiljön och grönområden och granskar servicenätet med beaktande av nya bostadsområden. Vi ökar utbudet av småhus- och flervåningshustomter särskilt i attraktiva områden och utarbetar en utredning av kompletteringsbyggande för hela staden.	Den hållbara tillväxtens Åbo
52	Vi ser till att det är smidigt att röra sig i staden och att centrum lätt kan nås med alla trafikformer även i fortsättningen.	Den hållbara tillväxtens Åbo
53	Vid byggandet av staden beaktar vi säkerheten som en viktig del av såväl den mänskliga hållbarheten som trivseln.	Den hållbara tillväxtens Åbo
54	Vi ger ett servicelöfte för partnerskapsprojekt och behandlingen av såväl planläggningsinitiativ som tillstånd. Partnerskapsplanläggningen ska vara det primära alternativet i mindre, privata initiativ. Vi ser till att resurserna för planläggning och tillstånd är tillräckliga.	Den hållbara tillväxtens Åbo
55	Vi utarbetar en vision av utvecklingen av det Maritima Åbo med särskild fokus på området Västra Åbo. I generalplaneringen beaktar vi de nya målen för att förbättra boendetrivseln och öka boendet i de västra områdena samt det maritima.	Den hållbara tillväxtens Åbo
56	Vi säkerställer att mångsidigt boende genomförs i alla områden. Vi avvecklar segregation aktivt genom bostads- och markpolitik.	Den hållbara tillväxtens Åbo
57	Vi genomför ändringar i fördelningen av färdsätt genom att bygga cykelvägar, göra gångtrafiken mer lockande och inleda byggandet av ett stombussystem.	Den hållbara tillväxtens Åbo
58	I samband med uppdateringen av upphandlingsprinciperna säkerställer vi att små och medelstora företag har möjlighet att delta i anbudsförfaranden.	Högskolesamarbete, företag och sysselsättning – Ett framgångsrikt Åbo
59	Vi allokera resurser till sysselsättningsförsök och ställer upp tydliga sysselsättningsmål för dem som har svårt att sysselsätta sig.	Högskolesamarbete, företag och sysselsättning – Ett framgångsrikt Åbo
60	I samband med beslutsfattandet gör vi bedömningar av företagsverkningarna då ärendet gäller näringslivet. I all beredning och beslutsfattande beaktas inriktningen på kunden. Vi förtydligar stadsorganisationens ansvar i enlighet med principen att få alla tjänster över en disk.	Högskolesamarbete, företag och sysselsättning – Ett framgångsrikt Åbo
61	Samarbetet är viktigt för Åbo och vi ställer upp alla stora näringspolitiska mål för området tillsammans med olika aktörer.	Högskolesamarbete, företag och sysselsättning – Ett framgångsrikt Åbo
62	Vi påverkar aktivt främjandet av kompetent arbets- och utbildningsrelaterad invandring.	Högskolesamarbete, företag och sysselsättning – Ett framgångsrikt Åbo
63	Vi bereder ett nytt sysselsättningsprojekt för att säkerställa att Åbo utnyttjar sysselsättningsförsöket framgångsrikt och förbereder sig för att ta över ansvaret för att ordna sysselsättningstjänsterna år 2024.	Högskolesamarbete, företag och sysselsättning – Ett framgångsrikt Åbo
64	I samband med beslutsfattandet gör vi bedömningar av företagsverkningarna då ärendet gäller näringslivet. I all beredning och beslutsfattande beaktas inriktningen på kunden. Vi förtydligar stadsorganisationens ansvar i enlighet med principen att få alla tjänster över en disk.	Högskolesamarbete, företag och sysselsättning – Ett framgångsrikt Åbo
65	Spetsprojektet Vetenskapsparken, Det befintliga spetsprojektet fortsätter, ett åtgärdsprogram uppdateras för fullmäktigeperioden.	Spetsprojekt
66	Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet, Det befintliga spetsprojektet fortsätter, ett åtgärdsprogram uppdateras för fullmäktigeperioden.	Spetsprojekt
67	Spetsprojektet för kompetens, Vi bereder det nya spetsprojektet för kompetens, vars syfte är att långsiktigt förstärka Åboregionens regionala konkurrenskraft med fokus på kompetens och forskning samt att svara på megatrender såsom digitaliseringen, urbaniseringen och klimatförändringen.	Spetsprojekt
68	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden, Under det nya spetsprojektet genomför vi åtgärdsprogram för att minska ensamhet och stödja den mentala hälsan under fullmäktigeperioden. Vi säkerställer att program för integration och förebyggande av utslagning har rätta mätare för att resultatinjektat genomföra programmet.	Spetsprojekt

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Nr	Mål	Tema
69	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden, Vi fastställer principen för att minska segregation till vårt primära mål när det gäller utvecklingen av förorterna. Vi förstärker invånarnas gemenskap och deltagande i stadsutvecklingen.	Spetsprojekt
70	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden, Målen i åtgärdsprogrammet för motion uppställs tillsammans med föreningar och organisationer. Vi kompletterar programmet med målet gällande hobbymöjligheten för alla barn och reformen av föreningsbidrag för att trygga jämställdheten mellan grenar, könen och områden.	Spetsprojekt
71	Spetsprojektet för kultur; Vi bereder ett nytt spetsprojekt i anslutning till kulturen och mer omfattande till främjandet av välfärden, och utarbetar ett åtgärdsprogram till stöd för dess genomförande under fullmäktigeperioden.	Spetsprojekt
72	Inom turismen eftersträvar vi ett mer omfattande regionalt samarbete och kopplar våra mål och vår struktur allt bättre till den riksomfattande Visit Finland-helheten.	Turism och tillgänglighet – Evenemangstaden Åbo
73	Vårt mål är att intressanta, starka evenemang inom kultur, sport och vetenskap ska erbjudas året runt.	Turism och tillgänglighet – Evenemangstaden Åbo
74	Åbo satsar kraftigt på att utveckla turismen och sammanför aktörer i branschen. Flygplatsens och hamnfunktionernas konkurrenskraft ska vara en angelägenhet. Ökandet av den internationella turismen är ett av näringspolitikens centrala mål.	Turism och tillgänglighet – Evenemangstaden Åbo
75	Stadens 800-års jubileumsår 2029 utgör grunden för ett evenemang som pågår året runt för vilket vi uppställer tydliga mål.	Turism och tillgänglighet – Evenemangstaden Åbo
76	Kulturen är en väsentlig del av ett intressant och attraktivt Åbo.	Turism och tillgänglighet – Evenemangstaden Åbo
77	Det redan fastställda anpassningsprogrammet genomförs.	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
78	På basis av kostnads- och lönsamhetsberäkningen för spårvägen fattar vi beslut om en kollektivtrafiklösning som är viktig för stadsutvecklingen.	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
79	En effektiv tidsmässig och ekonomisk hantering av investeringarna och en kompetent och noggrann byggherreverksamhet spelar en central roll för att investeringar kan genomföras på ett hållbart sätt.	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
80	Vi bygger ett nytt konserthus inom en sådan tidtabell som ger orkestern möjlighet att flytta direkt till nya lokaler, målet är 2025.	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
81	Vi genomför projektet med en överbyggnad i Kuppis för att möjliggöra spetsprojektet för vetenskapsparken och för att skapa en ny sammanslagen stadsdel Kuppis-Österås intill en stark knutpunkt för kollektivtrafiken och arbetsplatser. Vi bygger campuset TAITO.	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
82	Åbo strävar efter en betydlig mängd ny bebyggelse för att förstärka inkomstbasen.	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
83	Stadens ekonomi och förvaltning anpassas vad gäller uppgifter som överförs i enlighet med reformen (social- och hälsovårdsreformen)	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
84	En hållbar baslinje i ekonomin	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
85	Beredskap för vårdreformens inverkan på stadsekonomin	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
86	Åbo strävar efter att sänka arbetslöshetsgraden till 11,2 procent.	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
87	Förfarande vid oväntade negativa undantagstillstånd	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
88	Skuldtak	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet
89	Skattepolitik	Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet

NÄMNDERNAS MÅL FÖR VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige

Kort beskrivning av verksamheten

Den högsta beslutanderätten inom staden utövas av stadsfullmäktige som valts av stadens invånare. Fullmäktige väljs för en mandatperiod på fyra år genom val som förrättas vart fjärde år.

Åbo stadsfullmäktige har 67 ledamöter under mandatperioden 2021–2025. Antalet ledamöter är bundet till stadens invånarantal enligt kommunallagen.

Kommunen har ett fullmäktige som ansvarar för kommunens verksamhet och ekonomi samt utövar kommunens beslutanderätt. Om stadsfullmäktiges uppgifter föreskrivs i kommunallagen. Enligt kommunallagen fattar fullmäktige beslut om

1. kommunstrategin,
2. förvaltningsstadgan,
3. budgeten och ekonomiplanen,
4. principerna för ägarstyrningen samt koncerndirektiv,
5. de mål för verksamheten och ekonomin som sätts upp för affärsverk,
6. grunderna för skötseln av tillgångarna och placeringsverksamheten,
7. grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen,
8. de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer,
9. ingående av borgensförbindelse eller ställande av annan säkerhet för annans skuld,
10. valet av ledamöter i organ, om inte något annat föreskrivs nedan,
11. grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner,
12. valet av revisorer,
13. godkännande av bokslutet och ansvarsfrihet,
14. annat som fullmäktige enligt gällande bestämmelser eller föreskrifter ska besluta om.

Den partivisa fördelningen av fullmäktigeplatserna 2021–2025:

Samlingspartiet	16
Finlands Socialdemokratiska Parti	13
Vänsterförbundet	11
Gröna förbundet	10
Sannfinländarna	9
Svenska folkpartiet	3
Centern i Finland	3
Kristdemokraterna i Finland	1
Rörelse Nu	1

Fullmäktigeledamöternas sammanträdesarvoden och hyror som uppstår av användningen av lokaler betalas ur stadsfullmäktiges anslag.

Anslag och investeringar, 1000 €

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter						
Tillverkning för eget bruk						
Verksamhetsutgifter	1 005	1 061	1 055	1 081	1 107	1 133
Verksamhetsbidrag	-1 005	-1 061	-1 055	-1 081	-1 107	-1 133
Ändring-%			-0,5 %	2,4 %	2,4 %	2,4 %

Revisionsnämnden

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: stadsrevisor Kari Koivuluhta

Kort beskrivning av verksamheten

Revisionsnämnden har till uppgift att

- ordna granskning och bedömning av förvaltning och ekonomi
- se till att granskningen av staden och dess dottersammanslutningar samordnas
- ta fram pålitliga och väsentliga utvärderingsuppgifter som stöd för utvecklandet av staden och dess strategiska ledarskap och verksamhet
 - för fullmäktige och andra beslutsfattare
 - för kommuninvånarna och det omgivande samhället
 - för stadens personal
- samt
- bedöma huruvida de strategiska målen och budgetmålen som fullmäktige satt upp har nåtts i hela kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt
- övervaka att skyldigheten enligt 84 § i kommunallagen att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige
- andra uppgifter som enligt kommunallagen överförs på nämnden.

Syftet med utvärderings- och revisionsverksamheten är att säkerställa att stadskoncernens verksamhet är ändamålsenlig och resultatriktad samt att tillgodose kommuninvånarnas intressen.

Förändringar i omvärlden

Revisionsnämndens uppgiftsfält påverkas av kraven att balansera eko-

nomin samt behovet av att bedöma innehållet i planerna för balansen-ingen och genomförandet av och tillräckligheten hos åtgärderna.

Verksamheten påverkas också av organiseringen, anordnings sättet och ledningen av kommunkoncernens verksamhet och serviceproduktion samt ändringar i dessa.

Dessutom ska nämndens verksamhet beakta strukturen och innehållet i gällande styrdokument samt de ändringsfaktorer som påverkar stadskoncernens och dess olika delars verksamhet och resultat. Omvärlden ändras konstant bland annat på grund av lagstiftningen och det allt mer ökande samarbetet över kommungränserna.

Utveckling av verksamheten

Revisionsnämnden har som mål att stödja uppnåendet av de strategiska mål som stadsfullmäktige fattat beslut om enligt sin verksamhetsidé. Uppnåendet av målen stöds med utvärderingsverksamhet där genomförandet, uppnåendet och effekterna av målen betraktas på organisationens olika nivåer och i funktioner. Utvärderingen strävar efter att omfatta de ärendehelheter eller funktioner som anses vara de mest väsentliga under fullmäktigeperioden. Utvärderingsresultaten rapporteras på det sätt som vid ifrågavarande tidpunkt är ändamålsenligt.

Innehållet av revisionsnämndens verksamhet påverkas av ändringar och mål i bland annat omvärlden och stadens egen verksamhet. Revisionsnämndens verksamhetssätt och verksamhetsinnehåll utvecklas kontinuerligt för att svara mot utmaningar som den står inför.

Anslag, 1 000 €

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter						
Tillverkning för eget bruk						
Verksamhetsutgifter	489	540	554	563	571	580
Verksamhetsbidrag	-489	-540	-554	-563	-571	-580
Ändring-%			2,6 %	1,6 %	1,4 %	1,6 %

Centralvalnämnden

Redovisningsskyldiga tjänsteinnehavare: jurist Henna Puska och assisterande jurist Niina Kujansuu

Kort beskrivning av verksamheten

Enligt vallagen ska fullmäktige tillsätta en centralvalnämnd för sin mandatperiod. Centralvalnämnden består av en ordförande, en vice ordförande och tre andra medlemmar samt ett behövligt antal ersättare, dock minst fem. Centralvalnämnden har anställt som sekreterare två jurister från stadens enhet för juridiska ärenden vid koncernförvaltningen.

Centralvalnämnden sammanträder vid de tidpunkter som stadgas i vallagen och vid behov vid övriga tidpunkter på kallelse av nämndens ordförande. Centralvalnämnden är verksam både vid kommunalval och vid statliga val. Centralvalnämndens uppgift är att upprätthålla beredskap för att ordna val och folkomröstningar, svara för ordnandet av val och folkomröstningar och sköta uträkningen av resultatet vid kommunalval inom nationella riktgivande tider.

Förändringar i omvärlden

Centralvalnämnden är ett lagstadgat organ som grundar sig på vallagen. Nämndens viktigaste uppgift är att förrätta val. Valfärdsområdesval förrättas 23.1.2022, riksdagsval 2.4.2023 och presidentval 28.1.2024 (dessutom en eventuell andra valomgång i februari 2024) samt Europaparlamentsval 9.6.2024 och valfärdsområdes- och kommunalvalet 13.4.2025. Kommunen ska förbereda sig för alla kostnader som ordnandet av val förorsakar.

Regeringens proposition med förslag till en reform av social- och hälsovården och räddningsväsendet (RP 241/2020 rd) har godkänts i riksdagen och lagstiftningen om reformen träder delvis i kraft den 1.7.2021.

Anslag och investeringar, 1 000 €

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter			440	360	720	
Tillverkning för eget bruk						
Verksamhetsutgifter	64	615	525	473	1 069	549
Verksamhetsbidrag	-64	-615	-85	-113	-349	-549
Ändring-%			-86,1%	31,6%	209,8%	57,4%

Ytterligare information:

- 2020 Inga val
- 2021 Kommunalval
- 2022 Valfärdsområdesval
- 2023 Riksdagsval
- 2024 Presidentval (och en eventuell andra valomgång) och Europaparlamentsval
- 2025 Valfärdsområdes- och kommunalval

Genom reformen bildas det i Finland 21 valfärdsområden, av vilka vart och ett har ett valfärdsområdesfullmäktige, som väljs genom allmänna val.

Enligt regeringens proposition (RP 241/2020 rd) förrättas det första valfärdsområdesvalet som ett separat val år 2022 och efter detta förrättas valfärdsområdesvalet i samband med kommunalvalet (valfärdsområdes- och kommunalvalet 2025). Kostnadsstrukturen för områdesvalet som ett separat val är likadan som i riksdagsvalet. I kommunalvalet 2021 förberedde sig centralvalnämnden för undantagsarrangemang på grund av coronapandemin. Justitieministeriet har sänt kommunstyrelsen ett informationsbrev (VN/16839/2021) 30.6.2021 (korr. 14.9.2021), där justitieministeriet uppmanar kommunerna att beakta coronavirussituationen och att förbereda sig på att läget kan kräva liknande specialarrangemang som utnyttjades vid kommunalvalet våren 2021 såsom anskaffning av skyddsutrustning till röstningsställena och tillräcklig skyddsutrustning, såsom masker eller visirer, till valförrättarna vid förhandsröstningsställena. Det är också skäl att skaffa en större mängd handdesinfektionsmedel och rengöringsämnen till röstningsställena. Dessa säkerhetsåtgärder orsakar mer kostnader än normalt.

Utveckling av verksamheten

Centralvalnämnden använder samma ärendehanterings- och informationsförmedlingssystem som de andra organen och tillämpar samma sammanträdespraxis och annan praxis bortsett från vissa undantag som bestäms i vallagen.

Verksamhetsplan 2022

Beskrivning av verksamheten

Stadsstyrelsen svarar för stadens förvaltning och ekonomi samt bereder och verkställer stadsfullmäktiges beslut och svarar för tillsynen över beslutens laglighet. Stadsstyrelsens har också en koncernsektion.

Stadsstyrelsens koncernsektion sköter verkställandet av koncernstyrningen och koncernövervakningen och deras funktion. Koncernsektionen framställer förslag till riktlinjer för ägarpolitiken och principer för koncernstyrningen, mål för verksamheten och ekonomin i dottersammanslutningar och dotterstiftelser samt andra ärenden i anslutning till sammanslutningarnas och stiftelsernas verksamhet och ekonomi. Dessutom styr, följer och övervakar koncernsektionen verksamheten hos stadens dottersammanslutningar och dotterstiftelser samt hur väl de mål som uppställts för dessa uppnås.

Under stadsstyrelsen lyder från och med 1.6.2021 Koncernförvaltningen, servicehelheten för sysselsättning, Egentliga Finlands regionala räddningsverk och 23 strategiska sammanslutningar. Gällande de strategiska sammanslutningarna har stadsstyrelsen delegerat sina befogenheter till koncernsektionen som fastställer och följer upp sammanslutningarnas verksamhetsmässiga och ekonomiska mål.

Borgmästaren leder och övervakar stadens förvaltning, ekonomi och övriga verksamhet. Borgmästaren är en förtroendevald som fullgör sitt uppdrag på heltid. Stadsfullmäktige utser en borgmästare bland fullmäktiges ordinarie ledamöter för fullmäktiges mandattid och mandattiden fortgår tills en ny borgmästare har blivit vald. Borgmästaren utses genom val innan valet av stadsstyrelsens ledamöter och ersättare. Stadsfullmäktige utser en ställföreträdare bland fullmäktiges ordinarie ledamöter om borgmästarens frånvaro varar i över två månader.

Borgmästaren leder den politiska process som förutsätts för att de strategiska mål som stadsfullmäktige och stadsstyrelsen uppställt ska uppnås, är ordförande för stadsstyrelsen och stadsstyrelsens koncernsektion samt svarar för förverkligandet av kommuninvånarnas delaktighet och växelverkan. Borgmästaren representerar staden vid tillställningar med intressentgrupper i hemlandet och utomlands. Borgmästaren styr beredningen av strategin och budgeten samt övriga ärenden som han eller hon tagit för föredragning.

Kanslichefen underställd borgmästaren leder stadskoncernens verksamhet och svarar för dess utvecklande. Kanslichefen är chef för organiseringsdirektören, förvaltningsdirektören för gemensamma tjänster, servicedirektörerna, ägarstyrningsdirektören, livskraftsdirektören, ledande stadssekreteraren, ekonomidirektören, personaldirektören, kommunikationsdirektören, strategidirektören och revisionsdirektören samt administrativ chef för räddningsdirektören.

Koncernförvaltningen svarar för beredningen av beslutsfattande och verkställigheten av beslut i stadens organ. Dessutom bistår koncernförvaltningen borgmästaren och kanslichefen vid ledningen av stadens förvaltning och skötseln av ekonomin samt vid ledningen av verksamheten och ekonomin. Koncernförvaltningen består av:

1 Stöd för ledningen

2 Gemensamma tjänster

3 Organiseringsfunktion

Stöd för ledningen består av de enheter som direkt styrs av borgmästaren och som har till uppgift att stöda ledningen för att förstärka den strategiska ledningen och samordna funktionerna

Gemensamma tjänster svarar för stadens gemensamma tjänster som anknuter till ekonomi, personalärenden, upphandlingar, lokalärenden, kommunikation och marknadsföring, utvecklande, juridiska ärenden, kundtjänst, IT-funktioner, informationstjänster, företagshälsovården samt allmän förvaltning.

Organiseringsfunktionen ansvarar för de uppgifter som gäller organisering av tjänster. Organiseringsfunktionen har till uppgift att styra serviceproduktionen och ansvara för att serviceproduktionen genomförs på det sätt som avses i 8 § i kommunallagen och enligt de mål som staden uppställt. Enligt 8 § i kommunallagen ska den kommun som ansvarar för organiseringen av skötseln av uppgifter svara för lika tillgång till tjänster som ska organiseras och andra åtgärder, fastställandet av behovet, mängden och kvaliteten i fråga om dem, det sätt som de produceras på, tillsynen över produktionen samt utövandet av myndigheternas befogenheter. Organiseringsuppgifterna har indelats i följande servicehelheter:

1. Valfärd
2. Fostran och undervisning
3. Fritid
4. Stadsmiljö
5. Sysselsättning

Servicehelheten för sysselsättning

I organisationsreformen som genomfördes i och med Åbo stads borgmästarmodell bildades servicehelheten för sysselsättning utifrån servicecentralen för sysselsättning inom koncernförvaltningen från och med 1.6.2021. För sysselsättningstjänsternas interna organisation innebär detta en stor förändring, och organisationen måste byggas upp och utvecklas vidare under de närmaste åren med beaktande av de strategiska tyngdpunkterna inom staden och i borgmästaravtalet, och genom att förutse strukturella ändringar i sysselsättningstjänsterna i omvärlden inom den närmaste framtiden.

Verksamheten inom servicehelheten för sysselsättning byggs upp kring arbete; dess uppgift är att främja stadens livskraft, konkurrenskraft, invånarnas välfärd och aktivitet med hjälp av tjänster och åtgärder som stöder sysselsättning. Målet är också att stävja kostnaderna som arbetslöshet förorsakar samhället, såväl staden som staten. Servicehelheten för sysselsättning kallas Työpiste, och den betjänar såväl människor och arbetsgivare i Åbo som själva staden. Inom servicehelheten verkar serviceområdena för främjande av sysselsättning och främjande av arbetsförmågan. Työpistes verksamhetsställen finns på följande adresser: Hantverkaregatan 10, Pansiovägen 56, Rieskalähdevägen 76, Kanslersvägen 19. Dessutom kan kunderna använda e-tjänster.

Inom serviceområdet för främjande av sysselsättning tillhandahåller vi handledning och betjäning i anslutning till karriärplanering, arbetsökning, sysselsättning, arbetsförmedling och placering i utbildning. Ohjaamo betjänar unga som behöver råd och stöd på ett sektorsövergripande sätt. Den sektorsövergripande sysselsättningsfrämjande tjänsten, TYP, samarbetsmodellen, betjänar så som föreskrivs i lagen personer som möter flera hinder för sysselsättning och som är kunder hos olika myndigheter. Työpiste bistår i rekryteringar och sysselsätter extra arbetskraft till stadens olika enheter. Kommunförsöket för sysselsättning genomförs inom serviceområdet för främjande av sysselsättning, men eftersom det handlar om ett storskaligt försök har det också en inverkan

Koncernförvaltningen

på tjänsterna för främjande av arbetsförmågan samt stadens andra tjänster.

Inom serviceområdet för främjande av arbetsförmågan tillhandahåller vi arbetsträning och rehabiliterande arbetsverksamhet samt stött arbete för personer som befinner sig i en svår ställning på arbetsmarknaden och partiellt arbetsföra personer. Arbetsverksamhetens produktion skapar möjligheter till skraddarsydda arbetsuppgifter och rehabiliterande arbete. Arbetsverksamhetens produkter och tjänster marknadsförs och säljs till kunder på beställning. Egna produkter säljs i Työpistes butiker, på mässor och vid olika evenemang.

Rehabiliterande arbetsverksamhet ordnar vi utöver den egna verksamheten också som köpta tjänster med hjälp av servicesedeln. Serviceproducenterna består av 13 föreningar eller stiftelser. Om organiseringskyldigheten föreskrivs i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliterings- syfte

Työpistes verksamhet har ett brett nätverk inuti staden och samarbetet med olika myndigheter är tätt. Till exempel FPA, TE-byrån, NTM-centralen, regionala myndigheter, företag, organisationer, utbildningsorganisationer och flera projekt och aktörer är Työpistes partner.

Förändringar i omvärlden

Den största förändringsfaktorn som påverkar omvärlden kommer att vara vårdreformen och förberedelserna inför den under 2022. Ansvar för en betydande del av stadens verksamhet övergår till de nya välfärdsområdena, och detta kommer att ha en stor inverkan också på koncernförvaltningens verksamhet.

Förberedelserna för reformens effekter inleddes hösten 2021. Efter att övergångskalkylema färdigställts görs behövliga justeringar i budgeten. Under 2022 fattas beslut om de åtgärder som behövs i stadens egen organisation och ekonomi.

Den kommunalekonomiska situationen har varit utmanande redan i en längre tid. Det ökade servicebehovet har höjt kostnaderna och samtidigt har staten fattat beslut som försvagat internt tillförda medel. I praktiken har detta inneburit att skattefinansieringen har utvecklats långsammare än nettoutgifterna för serviceproduktionen.

Staden strävar efter att förstärka sin skattebas genom sysselsättnings- och tillväxtåtgärder. Den ökande skatteförmånen används för att balansera Åbos ekonomi och trygga tjänsterna. I regel avhåller sig staden från att ändra den kommunala skatten och fastighetsskatten under avtalsperioden. Målet är att staden anpassar sig till vårdreformen utan att höja skatterna.

Befolknings- och sysselsättningsutveckling

I slutet av augusti 2021 var antalet invånare i Åbo 193 089, vilket innebär en ökning med 965 personer jämfört med situationen i slutet av augusti 2020. Ökningen har mattats av något, eftersom jämfört med de sex största städerna var den relativa befolkningsökningen i Åbo den femte största.

Antalet invånare med annat modersmål (annat än finska eller svenska) har fortsatt att öka snabbt under 2021. Enligt förhandsuppgifterna i slutet av augusti bodde 24 713 invånare med annat modersmål i Åbo, dvs. 12,7 procent av befolkningen.

Klimat

Åbo fullföljer Parisavtalets mål att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader och därigenom möjliggöra ett hållbart liv tillsammans med

medborgare, företag och sammanslutningar. Klimatplanen 2029 godkändes enhälligt i Åbo stadsfullmäktige 11.6.2018 § 142. Målet är ett klimatneutralt område före 2029 och ett klimatpositivt område från 2029 och framåt - dvs. nettoeffekten i området förändras så att staden kyler ned klimatet i stället för att värma upp det. Vid sidan av utsläppsminskningen krävs ökning av kolsänkor och överproduktion av förnybar energi i förhållande till områdets egen konsumtion samt stärkande av den cirkulära ekonomin. Samtidigt förbereder vi oss för de risker och konsekvenser som klimatförändringen medför på ett så heltäckande sätt som möjligt.

Arbetslösheten

Landets regering har fastställt arbetslöshetsgraden till 75 procent. Det är fortfarande långt till målet såväl i Egentliga Finland som i hela landet. Före covid 19-epidemin höll arbetslösheten på att sjunka och antalet långtidsarbetslösa att minska i Åbo. I och med epidemin stängdes samhället nästan helt ner, vilket vände utvecklingen och ledde till att antalet arbetslösa och permitterade ökade. Tack vare vaccineringsprogrammet förbättras läget och samhället börjar stegvis öppnas. Antalet arbetslösa har minskat jämfört med ifjol och samtidigt finns det mer lediga arbetsplatser än för ett år sedan. Finländarnas tillit till ekonomin har ökat och företag har klarat epidemins verkningar bättre än väntat.

Arbetslösheten är konjunkturkänslig och växlar från omfattande arbetslöshet till brist på arbetskraft. Båda fenomenen förekommer samtidigt; bl.a. på grund av att befolkningen blir äldre finns det brist på kompetent arbetskraft både inom nya och utvecklande branscher, t.ex. inom den tekniska branschen och organisationer som tillhandahåller hälsovård. Under coronatiden har anställda flyttats över till sysselsättande branscher, t.ex. från turism och restaurangbranschen till andra uppgifter. Av detta följer rekryteringsproblem till arbetsuppgifter inom branschen. Gapet mellan arbetsgivarnas behov och arbetskraften är långt.

Den bristande överensstämmelsen mellan utbud och efterfrågan och den allt utdragna arbetslösheten måste fortfarande avgöras efter coronapandemin. Insatser som prioriteras är tryggandet av tillgången till arbetskraft och avbrytandet av långtidsarbetslösheten. För att minska den bristande överensstämmelsen mellan utbud och efterfrågan behövs skraddarsydda tjänster och mångsidiga metoder, såsom utbildning, arbetslöshetstjänster, personlig handledning och framför allt fungerande samarbete mellan företag. Arbetslösheten hos personer som befinner sig i en svår ställning på arbetsmarknaden minskar, men försvinner inte helt ens under goda tider. Orienterande och rehabiliterande tjänster ska ordnas för att främja delaktigheten och för att upprätthålla och förbättra arbetsförmågan. Arbetslösheten förorsakar staden kostnader till exempel till följd av kommunandelarna för arbetsmarknadsstödet, förlusten av skatteinkomster på grund av arbetslöshet och ökningen av stadens social- och hälsovårdsbehov.

Reform av servicestrukturen för sysselsättning

Regeringsprogrammet i Finland har som mål att förstärka de offentliga finanserna. Detta förknippas med flera ändringar som också påverkar sysselsättningstjänsterna. Servicestrukturen för sysselsättning förnyas nationellt i tre steg.

- Kommunförsöken för sysselsättning inleddes 1.3.2021
- Den nordiska modellen för arbetskraftsservice träder i kraft 2.5.2022 och gäller också försökskommunerna
- Överföring av ansvaret för att organisera sysselsättnings-tjänster från staten till kommunerna hösten 2024.

Organiseringsansvaret till kommunerna

Överföringen av ansvaret för att organisera tjänster motiveras med kommunernas mångsidiga befintliga tjänster som stöder sysselsättning. I

Koncernförvaltningen

kommunerna finns livskraftstjänster, kännedom om företag och arbetsgivarfältet, bildnings- och utbildningstjänster, fritidstjänster, kännedom och synpunkter om sysselsättningsläget och redan befintliga mångsidiga sysselsättningstjänster samt nätverk och samarbetsformer med de nuvarande arbetskraftstjänsterna. Kommunerna har erfarenhet och vilja att betjäna arbetslösa kommuninvånare.

Reformen är stor och dess inverkan omfattande. Därför ska den beaktas i de strategiska program som utarbetas för staden under de kommande åren. I och med förändringen kan kommuninvånarna använda sysselsättningstjänsterna som närtjänster där man utgår från personlig växelverkan. Kommunen kan påverka sysselsättningstjänsternas struktur, organiseringen, personalstrukturen, tjänsteproduktionen och samarbetet med olika instanser. Kommunen har möjlighet att påverka samarbetet med andra kommuner och arbetet i gränssnittet till exempel genom välfärdsområdena som uppstår i och med vårdreformen. Reformen påverkar också finansieringen och TE-byråernas roll samt hela arbetskraftsförvaltningens nuvarande organisationer och deras uppgifter.

Också andra lagreformer görs för tillfället: lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice, sektorsövergripande tjänster, granskas och ändras, sysselsättningen av partiellt arbetsföra har lyfts fram, lönesubventionsreformen kommer att genomföras och landets beslutsfattare har tagit upp betydelsen av kontinuerligt lärande av kunskaper och färdigheter som behövs i arbetslivet. Undervisnings- och kulturministeriet har inrättat ett servicecenter för kontinuerligt lärande och sysselsättning för att koordinera detta.

Utvecklingsplan för verksamheten och strategiska tyngdpunkter

Utgångspunkten för utvecklingen av koncernförvaltningen är borgmästarprogrammet som godkändes hösten 2021 och dess verkställande i hela stadens organisation.

Stadens verksamhet strävar efter en hållbar välfärd hos invånarna. Den åldrande befolkningen, arbetslösheten, anhopningen av välfärdspåslag och rätt inriktning av resurser är exempel på omvärldsrelaterade utmaningar som kräver en heltäckande ändring av verksamhetsätten för att kunna lösas. Stadens servicestruktur måste ändras så att dyra specialarbeten och korrigerande arbete minskar och verksamheten inriktas på möjliggörande och förebyggande arbete. Med hjälp av servicedesign och servicestyrning förbättrar man servicekedjorna särskilt hos dem som använder mycket tjänster. Då man investerar på rätt sätt i förebyggande och vid behov sektorsövergripande och samordnade tjänster, uppstår både välfärdsnyttor och ekonomiska besparingar.

Tjänsterna ordnas med hjälp av effektfulla servicekedjor så att fokus ligger på kundbetjäningen. Tjänster genomförs i tätt och brett samarbete med olika aktörer.

Åboregionen har en mångsidig näringsstruktur som behöver högklassiga och flexibla företags- och innovationstjänster. Det bästa sättet att sköta sysselsättningen är att utveckla och stödja uppkomsten av nya företag, konkurrenskraften och tillväxten så att det uppstår en genuin och bestående efterfrågan på arbetskraft. Åbos logistiska läge i EU:s TEN-T-stamnätsskorridor (Trans European Network) och i tillväxtzonen som sträcker sig från Stockholm via Åbo och Helsingfors till S:t Petersburg innebär möjligheter för Åbo att utvecklas som en viktig logistisk knutpunkt.

Till Åbos speciella styrkor hör högklassiga universitet, yrkeshögskolor och andra läroanstalter. De stöder stadens kontinuerliga förnyelse genom att skapa förutsättningar för en bred kompetens och kreativitet. De 40 000 studerandena i Åbo är en viktig potential för staden och företagen.

Med tanke på Åbos utveckling som turist- och kongresstad är Åbos historia, kulturtjänster, evenemangsverksamhet, skärgård, havsnära läge och å viktiga attraktions- och livskraftsfaktorer.

Som utgångspunkt för förnyelsen är en genomskinlig verksamhet och ett informationsledarskap som stöds med moderna datasystem. Därför vill staden känna sina invånare och kunder bättre. Centrala element när det gäller att öka produktiviteten är också effektivisering av stadens lokal användning, en aktiv ägarstyrning och produktifiering av stödtjänsterna. De gemensamma spelreglerna garanterar att stadens resurser används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Digitalisering av tjänster och funktioner gör det möjligt att lätta på organisations- och kostnadsstrukturen och inrikta personalens tidsanvändning på mer krävande arbetsuppgifter. För invånare och kunder innebär detta bättre möjligheter än tidigare att använda stadens tjänster oberoende av tid och plats.

När man förnyar tjänsterna genom ett omfattande innovationssamarbete enligt principerna om öppenhet främjar man också uppkomsten av nya affärsmöjligheter och serviceformer. För att utvecklandet ska kunna ske effektivt behövs gemensamma metoder och verktyg på stadsnivå för att man ska kunna hantera utvecklingsarbetet.

Det aktiva byggandet som innebär både ett målmedvetet nybyggande och kompletteringsbyggande har alltid varit ett av kännetecknen för en växande stad. Att staden utvecklas i omfattande helheter stöder näringslivets konkurrenskraft och invånarnas trivsel.

Globalt sett är Åbo en föregångare inom klimatpolitiken och en del av det internationella stadsnätverket som avgör frågor i anslutning till klimatförändringen. Åbo har som mål att vara en klimatpositiv stad från 2029 framåt och tillämpa principerna om resursklohet (avfallsfrihet, utsläppsfrihet och hållbar användning av naturresurser) före år 2040. Klimatplanen (sfm 11.6.2018 § 142) styr stadskoncernens åtgärder för stävande av och förberedelse inför klimatförändringen. Utsläppen av växthusgaser i Åboregionen har halverats från 1990 års nivå och Åbo har valts till den bästa medelstora klimatstaden i Europa år 2020.

Stadens spetsprojekt

Som en del av Åbo stads borgmästarprogram fortsätter den viktiga utvecklingen av staden att genom koordinering av spetsprojekten. Utifrån erfarenheterna från spetsprojekt under den föregående fullmäktigeperioden, Utvecklandet av centrumområdet, Åbo vetenskapspark och Smart and Wise Turku, har verksamheten, styrmodellen och resultaten evaluerats.

Nya verksamhets- och styrmodeller har utarbetats utifrån erfarenheterna. Sammanlagt 5 spetsprojekt togs upp i borgmästarprogrammet: Spetsprojektet för Vetenskapsparken, Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet, Spetsprojektet för kompetens, Spetsprojektet för kultur och Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden.

Verksamhetsplanerna och verksamhetsmodellerna för spetsprojekten har skapats parallellt och tillsammans för att verksamheten ska stöda målen i borgmästarprogrammet så bra som möjligt.

Personalen

Tyngdpunkterna i verksamheten inverkar också väsentligt på personalen inom sektorn. Reform av förvaltningen, uppdatering av systemet för verksamhetsstyrning, grundande av den centraliserade kundservicen

Koncernförvaltningen

samt genomförande av stadens spetsprojekt avspeglar sig såväl i användningen av arbetskraften som i utvecklingen av välfärd och kompetens hos personalen.

Till arbetsmiljöerna riktar sig förändringar som förutsätter ett bra ledarskap i fråga om verksamheten och personalen. Arbetets meningsfullhet bygger på tydliga ansvar, ett välfungerande samarbete och kunskaper som ständigt utvecklas.

Servicehelheten för sysselsättning

Framgång

I och med organisationsreformen har sysselsättningstjänsternas ställning inom stadens organisation förändrats. Vi organiserar oss enligt det. Åbo stads strategier och tyngdpunkter i borgmästaravtalet beaktas också i serviceområdenas egna serviceplaner. Vårt mål är att lyckas.

Kunden är nummer ett

Kommunförsöket för främjande av sysselsättningen i Åbo och den nordiska modellen för arbetskraftsservice eftersträvar en kundorienterad service. Sysselsättningstjänsternas kunder är privatkunder samt företag och arbetsgivare i regionen. Vi betjänar personligen och kundorienterat. Förutom möjliggörandet av personlig växelverkan utvecklar vi våra e-tjänster. Kunden får de tjänster som hen behöver i rätt tid och utan dröjsmål. Vi betjänar våra kunder på ett vänligt och professionellt sätt. Vår coaching är målinriktad och utgår från kundens situation och behov. Det är viktigt att sysselsättningen sker snabbt, men vi anser det också viktigt att unga i behov av stöd, invånare med annat modersmål och långtidsarbetslösa kan ta sig in i arbetslivet. Kontinuerligt lärande av kunskaper och färdigheter förknippade med arbetslivets behov samt hänvisning till utbildning och rehabiliterande tjänster är en central del av handledningstjänsterna. Vi bygger aktivt upp företagssamarbetet. Vid ändringen av servicestrukturen ökar och effektiviserar vi kommunikationen och marknadsföringen av stadens tjänster. Samarbetet med stadens aktörer och enheter är viktigt, t.ex. projektet för sysselsättning med hjälp av upphandlingar ökar företagssamarbetet och arbetslösa personers sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden.

För att hjälpa personer som befinner sig i en svår ställning på arbetsmarknaden, dvs. unga, invandrare och långtidsarbetslösa, behöver vi förutom företagssamarbete även samarbete med FPA, TE-byrån, NTM-centralen o.d. myndigheter samt aktörer inom tredje sektorn. Organisationsarbetet är viktigt; föreningar erbjuder tjänster för den rehabiliterande arbetsverksamheten och sysselsätter och delaktiggör arbetslösa. Sysselsättning i stadens arbetsuppgifter är en möjlighet för många arbetslösa att få en första arbetsplats och arbetserfarenhet som med tanke på fortsatt sysselsättning är viktigt, eller en möjlighet för personer som under en längre tid befunnit sig utanför arbetsmarknaden att återvända till arbetslivet. Sysselsättningsmöjligheterna för partiellt arbetslösa utvecklas genom projektet Kaveria ei jätetä samt genom arbetsverksamhetens produktion.

Förändringar i klimatet och arbetslivet

För att anlita kompetent arbetskraft utvidgar vi samarbetet med högskolor och utbildningsanordnare på andra stadiet. Kunskaperna kan förbättras också på arbetsplatser och man kan till exempel utnyttja möjligheterna med läroavtal. Identifieringen av kompetens under rehabiliterande arbetsverksamhet eller subventionerade arbetsperioder bidrar till anpassningen av arbetsuppgifter och bedömningen av utbildningsbehov.

Klimatfrågor beaktas bl.a. i uppgifter gällande arbetsverksamhetens produktion. För att främja arbetsförmågan bland arbetslösa tillhandahålls t.ex. arbete i anslutning till återvinning av föremål och textilier. Vi beaktar också ändringarna i arbetslivet i de stödda sysselsättningstjänsterna och strävar efter att underlätta tillgången till arbetskraft t.ex. inom IT-branschen och servicebranscherna. Arbetsverksamhetens produktion kan också betjäna hela staden genom att producera lämpliga tjänster som staden behöver.

Ekonomi

Arbetslöshet försäkrar kostnader för samhället och staden. En minskning av arbetslösheten och utgifterna för arbetsmarknadsstödet har en positiv inverkan på stadens ekonomi. Sysselsättningen med lönesubvention minskar stadens utgifter för arbetsmarknadsstöd. Sysselsättningstjänsterna kan bistå stadens enheter i rekryteringar för vilka det är möjligt att få statlig lönesubvention.

För att vi ska lyckas i uppgiften är det viktigt att vi utvecklar vår personal. I samband med uppgifterna som överförs från staten till kommunerna överförs även personalresurser från staten. Staden ska säkerställa att antalet anställda och deras kompetens räcker till. Till stöd för ändringen genomför vi utvecklingsprogrammet Tulevaisuuden työllisyyspalvelut (ung. Framtida sysselsättningstjänster). Dessutom pågår flera utvecklingsprojekt för att främja sysselsättningen och företagssamarbetet. Samarbetet med andra stora städer medför perspektiv till utvecklingsarbetet. Ändringarna gäller alla kommuner, så samarbete behövs.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

Nyckeltal som beskriver behovet av tjänster

Befolkningsuppgifterna för 2021–2024 grundar sig på Åbo stads befolkningsprognos

Nyckeltal för verksamheten

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Invånarantal	189 669	192 962	194 391	196 239	198 224	200 593	203 124
Under 30-åringar (som omfattas av ungdomsgarantin, dvs. 15–29 år gamla)	47 427	47 645	47 839	48 618	49 440	50 722	51 919
Över 30-åringar i arbetsför ålder	80 149	80 799	81 469	82 113	82 926	83 735	84 744
Antalet arbetslösa (december)	11 440	10 888	15 757		12 000	10 000	10 000
Antalet personer som omfattas av kommunens andel av arbetsmarknadsstödet (december)	3 805	3 528	3 940		3 700	3 500	3 300

Användningen av arbetskraft

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Årsverken (HTV)	571,0	552,3	544,3	595,7	596,2	631,8
Löner och arvoden	30 489 827	32 311 072	31 991 503	35 900 520	35 114 839	39 103 061

Siffrorna är inte sinsemellan jämförbara på grund av förvaltningsreformen, där förvaltningspersonal överfördes från sektorerna till koncernförvaltningen

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

Servicehelheten för sysselsättning

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aktiveringsgrad (Servicehelheten för sysselsättning)	27,9	29,6	22,4	30,0	40,0	50,0	50,0
Personer som deltar i rehabiliterande arbetsverksamhet under året (tjänsten överförs till vårdområdet 2023)	726	891	866	900	1 000		
Personer i lönesubventionerat arbete, under året	663	951	968	1000	1100	1200	1300
Antalet arbetslösa (december)	11 440	10 888	15 757		12 000	10 000	10 000
Antalet långtidsarbetslösa (december)	3 427	2 741	3 726		3 700	3 100	3 100
Antalet arbetslösa ungdomar (december)	1 432	1 345	1 922		1 400	1 200	1 200
Antalet utländska arbetslösa (december)	4 388	4 422	5 161		3 800	2 700	1 600
Beloppet av arbetsmarknadsstöd (€)	21,4 M€	19,4 M€	21,9 M€ *		21 M€	19 M€	18 M€
Personer som omfattas av kommunens andel av arbetsmarknadsstödet (december)	3 805	3 528	3 940		3 700	3 500	3 300
Besparing i arbetsmarknadsstödet	-2,0 M€	-2,0 M€	+2,5 M€ *		- 1,5 M€	- 2,0 M€	- 1,0 M€
Produktivitet: Arbetsmarknadsstöd i förhållande till invånarantalet (sjunkande ändring)?	113 € / inv.	101 € / inv.	113 € / inv.*		107 € / inv.	97 € / inv.	92 € / inv.
Övergången till den öppna arbetsmarknaden för personer som sysselsatts i Työpiste					30 %	40 %	60 %
Antalet lönesubventionerade anställda av stadens rekryteringar					100	100	100
Sysselsättning av partiellt arbetsföra i sysselsättningstjänster					100	100	100
Kundnöjdhet (mål god/utmärkt)					80 %	80 %	80 %

Stadsstyrelsen, Servicehelheten för sysselsättning

Verksamhetsbidraget för driftsekonomi (nettoutgift) i budgetförslaget för servicehelheten för sysselsättning uppgår till -36 600 000 euro. Jämfört med den aktuella budgeten har verksamhetsbidraget ökat med 7,4 procent. Ökningen av utgifter förklaras med trycket på att höja anslaget för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet, eftersom antalet långtidsarbetslösa har ökat på grund av coronapandemin och budgeten för 2021 uppgjordes mycket målinriktat i enlighet med anpassningsprogrammet och med antagandet att coronapandemin lättar efter hösten 2020.

Servicehelheten för sysselsättning har till uppgift att främja invånarnas välfärd med hjälp av tjänster och åtgärder som stöder sysselsättningen. Målet är också att stävja kostnaderna som arbetslösheten förorsakar samhället, såväl staden som staten. Sysselsättningstjänsterna har ändrats och kommer att ändras ytterligare inom de närmaste åren. I samband med stadens organisationsreform bildades servicehelheten för sysselsättning utifrån servicecentralen för sysselsättning inom koncernförvaltningen.

Covid-19-epidemins inverkan på arbetslösheten

Före covid 19-epidemin höll arbetslösheten på att sjunka och antalet långtidsarbetslösa att minska i Åbo. I och med epidemin stängdes samhället nästan helt ner, vilket ändrade riktningen på utvecklingen och

ökade antalet arbetslösa och permitterade. Behovet av subventionerad sysselsättning och rehabiliterande tjänster håller därför på att växa. Kostnadsverkningsarna av coronapandemin för Åbo stad syntes i en avmattning av användningen av sysselsättningsanslagen och en ökning av kommunens andel av arbetsmarknadsstödet. De personer vars arbetsvillkor inte hunnit uppfyllas eller vars tjänst upphörde, överfördes till FPA-listan i likhet med företagare som tidigare fått arbetsmarknadsstöd, men vars huvudsakliga företagsverksamhet upphört till följd av coronaepidemin. År 2020 ökade arbetsmarknadsstödet på grund av coronaepidemin med cirka 2 miljoner euro jämfört med fjolåret. År 2021 uppskattas utgifterna för arbetsmarknadsstödet ytterligare öka med cirka 1 miljon euro. Långtidsarbetslösheten fortsätter att öka ännu en tid, vilket ökar stadens utgifter för arbetsmarknadsstödet. Samtidigt kunde sysselsättningsmetoder såsom rehabiliterande arbetsverksamhet och subventionerad sysselsättning erbjudas mindre än tidigare. I sin helhet har sysselsättningstjänsterna hållit budgeten. I budgeten för 2022 har staden förberett sig för ändringar, en ökning av utgifterna för arbetsmarknadsstödet och finansiering av viktiga sysselsättningsmetoder för att dämpa utgifterna för arbetsmarknadsstödet.

Kommunförsoket med sysselsättning och den nordiska servicemodellen

Servicestrukturen för sysselsättning förnyas som en del av regeringsprogrammet. Kommunförsoket med sysselsättning som påbörjades i

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

mars bereder överföringen av ansvaret för att organisera sysselsättnings tjänster till kommunerna. Det här sker i tre steg: kommunförsöken med sysselsättning, den nordiska modellen för arbetskraftsservice som träder i kraft i början av maj 2022, överföringen av ansvaret för att organisera sysselsättnings tjänster från staten till kommunerna hösten 2024.

Målet med sysselsättningsförsöken är att allt effektivare främja sysselsättningen av arbetslösa arbetssökande och hänvisa dem till utbildning och tillföra nya lösningar för tillgången till kompetent arbetskraft. I försöken utvecklas tjänster och servicemodeller som stöder sysselsättningen och med hjälp av vilka man allt bättre kan identifiera och lösa

kundernas individuella servicebehov, sysselsättningshinder samt behov av att utveckla färdigheterna.

Kommunförsöket har ökat antalet kunder hos sysselsättningstjänsterna. I och med att antalet svårt sysselsatta kunder ökar, ökar också servicebehovet. Det ekonomiska målet är att minska kommunens andel av arbetsmarknadsstödet och uppmuntra arbetslösa att sysselsätta sig och/eller övergå till sysselsättningsfrämjande tjänster före den egentliga sysselsättningen. Åtgärderna har en positiv inverkan på Åbobornas välfärd, t.ex. när det gäller förebyggande av utslagning, ökande av delaktighet, minskande av behovet av social- och hälsovårdstjänster. Inverkan syns också som en ökning av skatteinkomster.

Mål för verksamheten

Budgetklausuler

Nämnden	Budgetklausuler
Stadsstyrelsen	År 2022 förbereder man sig på att öka invånarbudgeteringen till 3 miljoner euro för år 2023.
Stadsstyrelsen	En gemensam rekryteringskampanj för personaltjänsterna och servicehelheterna genom att utnyttja professionella rekryteringsföretag för att få det kritiska behovet av personal tryggt.
Stadsstyrelsen	I alla stadens servicehelheter görs satsningar på personalens arbetshälsa. TVA-granskning fortsätter normalt och riktas i första hand till de grupper som är i den mest utmanande situationen beträffande rekryteringar.
Stadsstyrelsen	Om TVA-processen ger upphov till lönehöjningsbehov över de budgeterade personalkostnaderna, rapporteras detta i samband med delårsöversikten. Samtidigt utvärderas ändringsbehoven i budgeten.
Stadsstyrelsen	I den fortsatta beredningen av bolagiseringen av byggandet enligt borgmästarprogrammet, preciseras bolagets basuppgift och säkerställs att bolaget producerar för staden nödvändiga fastigheter kostnadseffektivt och sköter om fastigheterna på tillbörligt sätt. För stadsstyrelsen framläggs de alternativa modellerna för bolagisering och deras fördelar och nackdelar. Efter det fattas ett beslut gällande bolagiseringen.
Stadsstyrelsen	För den ekonomiska regionens verksamhet reserveras i stadsstyrelsens budget en finansieringsandel på 2 e per invånare.
Stadsstyrelsen	Vid genomförandet av vårdreformen strävar man efter att grunda en egen vårdcentral för svenskspråkig service i samband med Åbolands sjukhus.
Stadsstyrelsen	Funktionen och effektiviteten för den uppdaterade verksamhetsmodellen för delaktighet i Åbo stad bedöms och nödvändiga åtgärder som en del av borgmästarprogrammets verkställande genomförs.
Stadsstyrelsen	Investeringsplanen granskas under 2022 så att en genomförandeplan för investeringshelheten kan genomföras enligt den ram för skuldtak som fastställs i borgmästarprogrammet.
Stadsstyrelsen	Hantering av investeringarnas tidsplan förbättras och vid behov genomförs en auditering av processen.
Stadsstyrelsen	För stadsstyrelsen föreläggs också en utredning av de viktigaste projekten som ökar försäljningsinkomsterna samt en utredning av alternativa granskningar för att öka hyresinkomsterna vid sidan av försäljningsinkomsterna.
Stadsstyrelsen	Taitocampus genomförs i första hand som ett projekt utanför balansen, projektplanen föreläggs för beslut under 2022.
Stadsstyrelsen	Placeringsbeslutet gällande internationella skolan och behovsutredningen för det nya gymnasiet föreläggs för beslut under 2022.
Stadsstyrelsen	I utvecklingen av området Laustis och i behovsutredningen för skolan Karhunaukion koulu beaktas de utredningar om mångsidiga motionsmöjligheter som gjorts i samband med planeringen av Skansens allaktivitetshus. Därtill undersöks den övriga helheten för närservice i Laustis.
Stadsstyrelsen	Som en del av verkställandet av spetsprojektet beaktas att godkännande av förortsprogrammet eftersträvas uppnås under 2022.
Stadsstyrelsen	Klimatprogrammets åtgärder uppdateras under början av 2022 så att de motsvarar de uppställda målen. I samband med uppdateringsarbetet granskas åtgärdernas effekter på budgeten och vid behov görs de ändringar i budgeten som de kräver.

Preliminära åtgärder enligt borgmästarprogrammet

Tema: Intressebevakning

Nr	Mål	Budget 2022
1	En läkemedelsutvecklingscentral i Åbo för att förstärka utvecklingen av läkemedels- och diagnostikbranschen till en ekonomisk grundpelare i Finland	En läkemedelsutvecklingscentral grundas i Åbo.
2	Genomförande av skydd av Skärgårdshavet och tillräcklig finansiering för det så att världens sköraste, vackraste och mest förorenade skärgårds tillstånd förbättras och den fortsätter att glädja även kommande generationer. Dessutom förstärker vi naturens mångfald i vår region.	Vägkartan för programmet Skärgårdshavet och åtgärdsplanen är färdig (YM, VSELY)
3	Byggande av Entimmeståget och ett investeringsbeslut om en ny banförbindelse så att järnvägsförbindelsen kan tas i bruk 2030	Genomförandet av förbindelsesträckorna Åbo-Kuppis och Esbo stadsbana är igång, projektbolaget genomför banplanering för Esbo-Salo och Salo-Åbo.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

Tema: Kolneutrala och resurssmarta Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
4	Vi beaktar stadens klimatmål särskilt vid fattandet av beslut gällande markanvändning, energi, byggande och trafik.	Som en del av bedömningen och uppdateringen av klimatplanen definieras de kritiska planer, investeringar och beslut som bereds gällande markanvändning, energi, byggande och rörlighet. Klimatgrunderna involveras intensifierat i beredningen, målen och genomförandet.
5	Vi främjar övergången till cirkulär ekonomi och utarbetar ett åtgärdsprogram för att stöda övergången.	Verkställandet av en vägkarta för resursklok cirkulär ekonomi påskyndas i samarbete med samarbetsparter. Principerna för resursklokhet och praxis för cirkulär ekonomi genomförs i hela koncernen. Mätare för resursklokhet/cirkulär ekonomi uppdateras och de används i uppföljningen.
6	Vi utreder budgeteringen av utsläpp med målet att inkludera detta i budgetprocessen.	Modellen för klimat/utsläppsbudget utvecklas som en del av utvärderingen och uppdateringen av Klimatplanen och tas i bruk i beredningen av budgeten för 2023. Vi utvecklar och tar i bruk en mätare för kolbalansen vid sidan av utsläppskalkylen för att följa upp hur uppfyllelsen av huvudmålet för stävandet av klimatförändringen framskrider.
7	Vi genomför beslut som fattats om Åbo stads program om kolneutralitet 2029. Vi uppdaterar åtgärdsprogrammet med beaktande av att det förhållandevis största målet för att minska utsläppen riktar sig till trafiken under den kommande perioden.	Den första uppdateringen och utvärderingen för fullmäktigeperioden/EU-utvärderingen av Åbos klimatplan 2029 färdigställs och behandlas i fullmäktige före 30.4, varefter en rapport avläggs i EU-systemet. Uppdateringen av klimatplanen omfattar justerade målsättningar för stävande av och anpassning till klimatförändringen och åtgärderhelheter för åren 2022 – 2025 – 2029. Klimatåtgärder utvecklas och verkställs hela tiden, och detta effektiviseras genom uppdatering med särskild hänsyn till minskandet av trafiken och energiutsläppen, ökandet av kolsänkor samt risker, sårbarheter/konsekvenser och anpassning.
8	Vi genomför beslut som fattats för att förstärka naturens mångfald (LUMO-programmet). Vi uppställer ett naturmål på basis av beredningen.	Beredningen av programmet för naturens mångfald stärks, programmet färdigställs och föreläggs för beslut. Som en del av beredningen utvärderas en eventuell sammanställning av åtgärdsprogrammet för Östersjön. Redskapen för utvärdering utvecklas och tas i bruk. Ett naturmål ställs upp som inbegriper förstärkande av naturens mångfald och närnaturen samt utökandet av grönområden i staden. Arbetet ansluts i tillämpliga delar till anpassningen av klimatförändringen samt därtill till främjande av cirkulär ekonomi, dragningskraft, välbefinnande och hälsa.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

Tema: Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo

Nr	Mål	budget 2022
10	Skol- och daghemslokaler ska vara sunda och trygga. Vi uppdaterar skol- och daghemsnätverket så att det motsvarar bostadsområdenas behov och utarbetar en tydlig reparations- och nybyggnadsplan inklusive behov av ersättande lokaler. Dessutom förstärker vi användningen av lokaler utanför skolan för fritidsbruk.	Vi granskar och gör vid behov nya utvärderingar av skol- och daghemsnätverket och utarbetar utifrån detta åtgärdsförslag för en uppdatering av lokalnätverket. På basis av granskningen av servicenätverket inleds behovsutrednings- och projektplaneringsprocesser för lokalprojekten och de nya investeringsbehoven tas med i lokalinvesteringsprogrammet.
11	Vi ökar stadsinvånarnas valfrihet.	I stadens servicestrategi inkluderas produktionsstrategin för tjänsterna. I produktionsstrategin ställs upp mål för olika serviceproduktionsätt/finansieringsmodeller för tjänsterna, med vilka kommuninvånarnas valfrihet främjas.
12	Vi utarbetar en servicestrategi där vi fastställer kvalitetsnivån för tjänsterna och vilka produktionsätt som är möjliga.	Beredningen av strategin sätts igång och i den beaktas vårdreformen.
13	Vi utreder möjligheterna att sammanställa svenskspråkiga tjänster till en helhet.	I samband med vårdreformen och stadens lösgöring från organiseringsansvaret, utreder vi möjligheterna att sammanställa svenskspråkiga tjänster till en helhet i olika servicehelheter/över servicehelheterna.
14	I samarbete med den tredje sektorn utarbetar vi en övergripande välfärdsfrämjande verksamhetsmodell före början av 2023.	En verksamhetsmodell som beaktar vårdreformens effekter skapas.

Tema: Ett Åbo som kontinuerligt förbättras

Nr	Mål	Budget 2022
38	Vi främjar en god informationsledningskultur. I samarbete med områdets universitet tillsätter vi en utvärderingspanel vars uppgift är att utvärdera spetsprogrammets åtgärdsprogram, genomförande och effektivitet.	Vi evaluerar målprogrammen/åtgärdsprogrammen för spetsprojekten och samordnar gemensamma resurser. Inom ramen för Ekosystemavtalen förhandlar vi om omfattande utvecklingshelheter.
39	Vi inför ett ärendehanteringskonto via vilket Åboborna lätt och smidigt kan sköta sina egna ärenden oberoende av tid och plats. Därtill utnyttjar vi digitalisering och data också som en del av planläggningen, tillståndsprocessen samt underhållet och skyltningen av gator och gatunät.	Produktifieringen av tjänster effektiviseras och utvidgas för att möjliggöra digitalisering av tjänster och utnyttjande av data.
40	Inom byggherreverksamheten övergår vi till en modell där byggherreverksamheten och ägandet av stadens nya lokaler överförs till ett bolag som antingen ska grundas eller som redan existerar. Bolaget ansvarar också för fastigheternas underhåll.	För detta ändamål bereder vi grundandet av ett eller flera bolag.
41	Vi allokera resurser till verksamhetsmodeller med anknytning till invånarnas delaktighet, såsom medborgarpaneler, och etablerar dem. Invånarbudgeteringens andel ökas. Särskilt ungas delaktighet främjas.	En verksamhetsmodell för gräsrotsfinansiering startas. Utveckla och rösta-fasen i invånarbudgeten 2021–2023; fokus på barn och unga. Organisationsarbetet uppdateras för den nya verksamhetsmiljön. Deltagande i utarbetandet av en holistisk modell för främjandet av välfärd och hälsa med beaktande av vårdreformens effekter.
42	Säkerställs att ett servicetänkande som följer livscykelmodellen blir en del av verksamheten.	Inom organiseringsledningen granskas och utvecklas kundstyrningen, verksamhetsstyrningen och servicenät/verksamhetslokaler genom att utnyttja de olika ålderssegmenten. Servicehelheternas produktion knyts i organiseringsledningen närmare livscykelmodellen över servicehelheterna genom att utnyttja nätverksledning.
43	Vi följer regelbundet upp verkningarna av och framgången hos reformen av ledningssystemet under fullmäktigeperioden och ställer upp noggrannare delmål för ändringen.	Verkställandet av verksamhetsmodellen för organisering i det första utvalda kundsegmentet. .
44	Målet är att Åbo är en attraktiv arbetsgivare. Personalens kunskaper värdesätts och utveckling av personalens kompetens uppmuntras och stöds. Satsningar riktas till personalens arbetshälsa.	Vi försäkrar att tillräckligt stöd finns tillgängligt både för personalen och den närmaste ledningen, både för kompetensutveckling i rätt tid och stöd för välbefinnande i arbetet. Programmet Personalen som resurs uppdateras så att det motsvarar strategin.
45	Den bärande principen för verksamheten är inriktning på kunden och kommuninvånaren, och till följd av det ska invånarna och verksamhetsutövarna i Åbo få allt bättre service allt snabbare.	Säkerställandet av tjänster via flera kanaler utgående från kundinformation enligt verksamhetsmodellen för organiseringen samt uppbyggandet av ett ekosystem för kundstyrning påbörjas. För att möjliggöra detta svarar man för att sammanföra och länka servicekedjor över servicehelheterna.
46	Vi genomför ägarpolitikens riktlinjer på ett målmedvetet och logiskt sätt så att bolagen effektivt kan handla på det sätt som de valt med beaktande av utmaningarna i omvärlden.	Vi inleder genomförandet av åtgärder som förutsätts av de bolagsspecifika målen i den uppdaterade ägarpolitiken och verkställer bolagsspecifika separata beslut samt separata företagsarrangemang utanför ägarpolitiken.

Tema: Internationalism och nätverk – Åbo, större än sin storlek i världen

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

Nr	Mål	Budget 2022
48	Vi ser till att den internationella skolan fortsätter sin verksamhet och flyttas närmare centrum (till exempel Österås).	Behovsutredningen för den internationella skolan uppdateras och som ett alternativ reds ut huruvida lokalerna kunde ordnas i samband med Österås och allaktivitetshuset. Vid behov inleds planläggning.
49	Vi medverkar aktivt i sådana internationella nätverk som stöder uppnåendet av Åbos egna mål.	De olika internationella nätverkens betydelse för staden definieras och stadens mål och ansvar i dessa specificeras.
50	Åbo är en internationell stad och vi önskar alla nya invånare välkomna. Vi ser till att nya Åbobor med invandrabakgrund integreras enligt integrationsprogrammet.	Stadens nya integrationsprogram genomförs på alla stadens serviceområden med stöd och handledning av invandartjänsterna. Verksamhetsmodellen för International House Turku etableras.

Tema: Den hållbara tillväxtens Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
54	Vi ger ett servicelöfte för partnerskapsprojekt och behandlingen av såväl planlägningsinitiativ som tillstånd. Partnerskapsplanläggningen ska vara det primära alternativet i mindre, privata initiativ. Samtidigt ser vi till att resurserna för planläggning och tillstånd är tillräckliga.	Styrning av utvecklingen av Saluhallens kvarter (partnerskapsutveckling). Utveckling av partnerskapsmodeller.
55	Vi utarbetar en vision av utvecklingen av det Maritima Åbo med särskild fokus på området Västra Åbo. I generalplaneringen beaktar vi de nya målen för att förbättra boendetrivseln och öka boendet i de västra områdena samt det maritima.	Utarbetandet av visionen och styrningen av beredningen beträffande Västra Åbo inleds. Beredningen inleddes 2021. Utifrån visionen uppdateras generalplanen för Västra Åbos del. Anknyter också till förortsvisionen.
56	Vi säkerställer att mångsidigt boende genomförs i alla områden. Vi avvecklar segregation aktivt genom bostads- och markpolitik.	Vi genomför ARA:s Förortsprogram 2020-2022 och utarbetar en förortsvision. Av bostadsproduktionen ska minst 20 % placeras på tomter som staden äger, vilket möjliggör stadens tomtproduktion och genomförande av statsstött byggande av bostäder (ARA) med måttliga priser. Målen för bostadsproduktionen som staden uppställer för koncernbolagen (600 bostäder/år) förutsätter att staden planlägger årligen en våningsyta på 30.000 v-m ² för koncernbolagen. Av den bostadsvåningsyta som planläggs på stadens mark anvisas cirka 25.000 v-m ² för stadens produktionsbolag (TVT, TYS, Vaso), vilket motsvarar 7-10 tomter som överläts per år. Målet är att den stödda hyresboendets andel av hela storområdets bostäder uppgår till högst 15 procent på sex av nio storområden.

Tema: Höskolesamarbete, företag och sysselsättning – Ett framgångsrikt Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
58	I samband med uppdateringen av upphandlingsprinciperna säkerställer vi att små och medelstora företag har möjlighet att delta i anbudsförfaranden.	Uppdatering av upphandlingsprinciperna (anskaffningsstrategi) gjord. Målhelhet 4 i strategiutkastet, "Sund konkurrens och fungerande marknad", innehåller både mål och åtgärder som gör det lättare för små och medelstora företag att delta i upphandlingar; kommunikationen om upphandlingar är öppen och tydlig, marknader kartläggs, antalet informationsbegäran och marknadsdialoger ökas, dialogen med marknaden ökas, företag i olika storleksklasser uppmuntras att delta i upphandlingar (inkl. lokala företag), samarbetet med företagsorganisationer utvecklas, företagsverkningsarna bedöms (större upphandlingar), anbudsgivarna uppmuntras att samarbeta t.ex. som konsortium eller genom entreprenad, tillgången till mindre upphandlingar ökas. Upphandlingen delas upp i delar inom de ramar som upphandlingslagen tillåter.
59	Vi allokera resurser till sysselsättningsförsök och ställer upp tydliga sysselsättningsmål för dem som har svårt att sysselsätta sig.	Sysselsättningsförsöket fortsätter enligt plan. Resurser allokera till sysselsättningsförsöket och tydliga och uppdaterade mål ställs upp med beaktande av de ändringar som den nordiska modellen för arbetskraftsservice medfört.
60	I samband med beslutsfattandet gör vi bedömningar av företagsverkningsarna då ärendet gäller näringslivet. I all beredning och beslutsfattande beaktas inriktningen på kunden. Vi förtydligar stadsorganisationens ansvar i enlighet med principen att få alla tjänster över en disk.	Vi inleder samarbetsforum där vi bedömer företagsverkningsarna. Det regelbundna forumsamarbetet med de centrala fastighetsägarna i centrum fortsätter. Vi främjar modeller för innovationspartnerskap med våra samarbetsparter. Kring CRM-verktyget genomförs en gemensam servicemodell för företagens tjänster. Det centrala i servicemodellen är skapandet av en gemensam servicemodell som införs tillsammans med företagstjänsterna och sysselsättnings-tjänsterna. Vi utvärderar företagsverkningsarna i samband med viktiga markanvändningsprojekt och upphandlingar då dessa förknippas med väsentliga företagsverkningsarna.
61	Samarbetet är viktigt för Åbo och vi ställer upp alla stora näringspolitiska mål för området tillsammans med olika aktörer.	Turku Science Park Oy startar utgående från strategin uppgörandet av ett gemensamt åtgärdsprogram. Ekosystemsavtalet inleds och de nuvarande spetsbranscherna stärker sin nationella och internationella roll. Konceptet Studiestaden Åbo förnyas.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

Nr	Mål	Budget 2022
62	Vi påverkar aktivt främjandet av kompetent arbets- och utbildningsrelaterad invandring.	Inom Talent Boost-verksamheten marknadsför vi internationellt i samarbete med företag och högskolor. Vi påverkar lagstiftningsprocessen på nationell nivå och förbinder oss till en gemensam marknadsföring med Business Finland. Vi inleder International House Turku-konceptet.
63	Vi bereder ett nytt sysselsättningsprojekt för att säkerställa att Åbo utnyttjar sysselsättningsförsöket framgångsrikt och förbereder sig för att ta över ansvaret för att ordna sysselsättningstjänsterna år 2024.	Vi bereder Framtida sysselsättningstjänster-projektet
64	I samband med beslutsfattandet gör vi bedömningar av företagsverkningsarna då ärendet gäller näringslivet. I all beredning och beslutsfattande beaktas inriktningen på kunden. Vi förtydligar stadsorganisationens ansvar i enlighet med principen att få alla tjänster över en disk.	Vi inleder samarbetsforum där vi bedömer företagsverkningsarna. Det regelbundna forumsamarbetet med de centrala fastighetsägarna i centrum fortsätter. Vi främjar modeller för innovationspartnerskap med våra samarbetsparter. Kring CRM-verktyget genomförs en gemensam servicemodell för företagens tjänster. Det centrala i servicemodellen är skapandet av en gemensam servicemodell som införs tillsammans med företagstjänsterna och sysselsättningstjänsterna. Vi utvärderar företagsverkningsarna i samband med viktiga markanvändningsprojekt och upphandlingar då dessa förknippas med väsentliga företagsverkningsarna.

Tema: Spetsprojekt

Nr	Mål	Budget 2022
65	Spetsprojektet Vetenskapsparken, Det befintliga spetsprojektet fortsätter, ett åtgärdsprogram uppdateras för fullmäktigeperioden.	Spetsprojektet Vetenskapsparken är ett verktyg för stadens strategiska ledningssystem som går ut på att genomföra de mål i stadsstrategin som gäller vetenskapsparkens område. Syftet med spetsprojektet är att skapa ett internationellt attraktivt och djärvt innovativt kompetenskluster med mångsidiga funktioner och logistisk dragningskraft. Utvecklingsarbetet i enlighet med spetsprojektet för Vetenskapsparken syftar framför allt till att de exceptionella utgångspunkterna för Vetenskapsparkens läge och den potential som det mångsidiga kompetensklustret skapar ska gynna den heläckande utvecklingen så fullt ut som möjligt.
66	Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet, Det befintliga spetsprojektet fortsätter, ett åtgärdsprogram uppdateras för fullmäktigeperioden.	Utvecklingen av centrumområdet on en fortlöpande process, och därmed förknippade åtgärder preciseras varje år. Genom en långsiktig och helhetsmässig utveckling av stadscentrum stöds Åbo stads tillväxt, förstärks dess varumärke och förbättras dess ställning i den allt hårdare internationella konkurrensen om invånare, experter och investeringar.
67	Spetsprojektet för kompetens, Vi bereder det nya spetsprojektet för kompetens, vars syfte är att långsiktigt förstärka Åboregionens regionala konkurrenskraft med fokus på kompetens och forskning samt att svara på megatrender såsom digitaliseringen, urbaniseringen och klimatförändringen.	Syftet med spetsprojektet för kompetens är att förstärka Åbobornas kompetens, locka nya experter till Åbo och bättre identifiera all den kompetens som Åboborna besitter. I bakgrunden till spetsprojektet ligger Kompetensvision 2040 som utarbetats i samarbete med framtidsforskningsinstitut vid Åbo universitet: "År 2040 är det attraktiva och mångformiga Åbo en global föregångare som en inlärnings- och kompetensmiljö. Staden tillhandahåller utomordentliga förutsättningar för en branschövergripande förnyande av kompetens och en hållbar användning av dessa."
68	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden, Under det nya spetsprojektet genomför vi åtgärdsprogram för att minska ensamhet och stödja den mentala hälsan under fullmäktigeperioden. Vi säkerställer att program för integration och förebyggande av utslagning har rätta mätare för att resultatitriktat genomföra programmet.	Genomförandeprogram har utarbetats, kontaktytorna till välfärdsområdet har fastställts och en kommunikation som aktiverar kommuninvånarna genomförs. En verksamhetsmodell för förebyggande mentalvårdsarbete har skapats på stadsnivå och kommuninvånarnas utbildningar och ett pilotprojekt för närståendevårdare har inletts. Utvidgandet av verksamheten Tykkää turkulaisesta! och en forskningsbaserad nationell kollegial utveckling för att minska ensamhet pågår. Uppbyggandet av konceptet Asukkaiden olohuoneet har inletts i samarbete med organisationer. Genomförandet av en servicehandledningsmodell för ungdomar har inletts. Ett projekt för förebyggande rusmedelsarbete har inletts (finansieringsansökan inlämnats 2021, vi väntar på ett beslut)
69	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden, Vi fastställer principen för att minska segregation till vårt primära mål när det gäller utvecklingen av förorterna. Vi förstärker invånarnas gemenskap och deltagande i stadsutvecklingen.	Arbetet gällande en förortsvision pågår och blir klar 2023. De första pilotprojekten för delaktighet och nya partnerskap har inletts.
70	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden, Målen i åtgärdsprogrammet för motion uppställs tillsammans med föreningar och organisationer. Vi kompletterar programmet med målet gällande hobbymöjligheten för alla barn och reformen av föreningsbidrag för att trygga jämställdheten mellan grenar, könen och områden.	Ett åtgärdsprogram har utarbetats. Föreningarnas bidragssystem förnyas. Servicekommunikation och utveckling av kompetensnätverken pågår. Främjandet av Finlandsmodellen för barn och ungas hobbyverksamhet pågår. Pilotprojekt för att utveckla tjänsterna för personer i arbetsför ålder har inletts i samarbete med föreningar och företag. Utvidgandet av Voitas-verksamheten och utvecklingen av områdesvisa motionsgrupper för äldre pågår

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

Nr	Mål	Budget 2022
71	Spetsprojektet för kultur; Vi bereder ett nytt spetsprojekt i anslutning till kulturen och mer omfattande till främjandet av välfärden, och utarbetar ett åtgärdsprogram till stöd för dess genomförande under fullmäktigeperioden.	Spetssteman inom spetsprojektet för kultur som fastställts i samband med kulturvisionen och -strategin (kulturlöftet) som utarbetats under 2021 genomförs i enlighet med borgmästarprogrammet under fullmäktigeperioden. Kulturen är en stor del av utvecklingen av tjänsterna och staden. Ökar stadens attraktionskraft och kvarhållningskraft.

Tema: Turism och tillgänglighet – Evenemangstaden Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
72	Inom turismen eftersträvar vi ett mer omfattande regionalt samarbete och kopplar våra mål och vår struktur allt bättre till den riksfattande Visit Finland-helheten.	Samarbetsmodellen genomförs regionalt vad gäller marknadsföring, digitala plattformar, incoming-verksamheten och företagsutvecklingen. Enligt målet fördubblas inkomsterna från turismen innan 2029. Genom samarbetsmodellen tryggas ökningen av inkomster från turismen.
73	Vårt mål är att intressanta, starka evenemang inom kultur, sport och vetenskap ska erbjudas året runt.	En årslocka för att främja ordnandet av lockande evenemang året runt och öka attraktionskraften tas i bruk. Ordnandet av lockande evenemang året runt stärks särskilt på hösten och vintern och man strävar efter att etablera flera evenemang som ordnas varje år. Man strävar efter att omfattande använda stadens område som en plats för evenemang. Genomförandet av upplevelsecentret stöds. En ny evenemangs- och hobbykalender tas i bruk. Enligt de strategiska temana för attraktionskraft främjas ordnandet av storevenemang med betydliga verkningar på turism, image och regionalekonomi.
74	Åbo satsar kraftigt på att utveckla turismen och sammanför aktörer i branschen. Flygplatsens och hamnfunktionernas konkurrenskraft ska vara en angelägenhet. Ökandet av den internationella turismen är ett av näringspolitikens centrala mål.	För att trygga tillgängligheten skapas en strategi för flygtrafiken och samtidigt stärks Åbos logistiska position. Helheten Ferry terminal genomförs och i samband med den genomförs en modell för att få kryssningsgäster till Åbo.

Tema: Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet

Nr	Mål	Budget 2022
77	Det redan fastställda anpassningsprogrammet genomförs.	Separat uppföljning
83	Stadens ekonomi och förvaltning anpassas vad gäller uppgifter som överförs i enlighet med reformen (social- och hälsovårdsreformen)	Funktioner som överförs har kartlagts
84	En hållbar baslinje i ekonomin	Genomförandet av åtgärderna i anpassningsprogrammet uppföljs och programmet uppdateras ifall helhetsmålet inte uppnås. Avveckling av licenserna för de gamla SAP-verksamhetsstyrningssystemen, förnyelse av processer samt kartläggning av skalbara ekonomi- och personalförvaltningssystem.
85	Beredskap för vårdreformens inverkan på stadsekonomin	Effekterna på ekonomin identifieras. Den gällande ekonomiplanen justeras efter att överföringskalkylerna färdigställts. Eventuella åtgärder som riktas mot organisationen eller ekonomin bereds.
86	Åbo strävar efter att sänka arbetslöshetsgraden till 11,2 procent.	Uppföljning av mätare
87	Förfarande vid oväntade negativa undantagstillstånd	
88	Skuldtak	
89	Skattepolitik	

De i borgmästarförordningen godkända budgetändringarna i utgifter och inkomster

Nämnden	Klausul	Inverkan på driftsekonomin (euro)			
		Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Ssn, stadens gemensamma	Avskrivning av självfinansieringsandelarna för Egentliga Finlands regionala räddningsverk under planperioden 2023-2025 (vårdreformen) (minskning av inkomsterna)		-14 791 318	-15 146 310	-15 509 821

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

Koncernförvaltningen	De av social- och hälsovårdsreformen föranledda ändringarna i den rehabiliterande arbetsverksamheten för sysselsättningstjänsterna under planperioden 2023-2025 (minskning av inkomsterna)		-350 000	-350 000	-350 000
Koncernförvaltningen	De av social- och hälsovårdsreformen föranledda ändringarna i den rehabiliterande arbetsverksamheten för sysselsättningstjänsterna under planperioden 2023-2025 (minskning av utgifterna)		-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000
Ssn, stadens gemensamma	Produktionsmål (minskning av utgifterna)	-7 000 000			
Ssn, stadens gemensamma	Inte specificerad försäljningsinkomst (ökning av inkomsterna, sporadiska inkomster)		20 000 000	20 000 000	20 000 000

Nämnden	Klausul	Inverkan på investeringsdelen (euro)			
		Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Ssn, stadens gemensamma	Fastighetsutveckling, Ssn: Kostnadsberäkning för Hertigshörnet och ändringsbehov av anslag per år (minskning av investeringsutgifterna) åren 2022, 2023, 2024	-1 000 000	-1 000 000	-2 000 000	
Ssn, stadens gemensamma	Strategiska spetsprojekt, Ssn: Kostnadsberäkning för Salutorget och ändringsbehov av anslag per år (minskning av investeringsutgifterna) åren 2022 och 2023	5 000 000	1 000 000		
Ssn, stadens gemensamma	Projekt som förbättrar trafikens funktion och säkerhet, ssn: Kostnadsberäkning för gång- och cykelbron i Färjstranden och ändringsbehov av anslag per år (minskning av investeringsutgifterna) åren 2024 och 2025			1 000 000	2 000 000
Ssn, stadens gemensamma	Fastighetsutveckling, ssn: Skansens centralpark och Vallgatan skjuts upp med ett år (minskning av investeringsutgifterna) år 2022 (ökning av investeringsutgifterna) år 2023	-4 800 000	-1 900 000	5 800 000	700 000
Ssn, stadens gemensamma	Strategiska spetsprojekt, ssn: Reparation av stödmuren intill Kulturflottan (ökning av investeringsutgifterna) år 2023 3 miljoner euro och sanering av Barkplan år 2024 3 miljoner euro och 2025 0,3 miljoner euro		3 000 000	3 000 000	300 000
Ssn, stadens gemensamma	Utsett objekt: Avskaffandet av allaktivitetshuset i Skansen (hyresobjekt) påverkar inte investeringsdelen, det årliga anslagsavdraget gällande skolan Lausteen koulu åren 2022-2025 (minskning av investeringsutgifterna), eftersom Lauste II inte hinner tas med i planperioden (planläggning av det nya stället)	-100 000	-5 000 000	-8 000 000	-1 626 000
Ssn, stadens gemensamma	Utsett objekt: Ändringsbehov av anslag för Paavo Nurmi stadion (ökning av investeringsutgifterna) år 2022	167 000			
Ssn, stadens gemensamma	Åtgärder som förbättrar invånartrivseln, ssn: Deltagande		2 000 000		2 000 000

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

	budgetering (ökning av investeringsutgifterna åren 2023, 2025). Anslagsnivån får inte stiga (avdrag på åren 2023 och 2025 som motsvarar ökningen av investeringsutgifter)				
Ssn, stadens gemensamma			-2 000 000		-2 000 000
Ssn, stadens gemensamma	Blue Industry Park Oys kapitalplacering (ökning i investeringsutgifterna) år 2022	5 660 458			
Ssn, stadens gemensamma	BIP: Ersättning för markanvändningsavtal (övriga inkomster tillägg) år 2022	3 320 243			
Ssn, stadens gemensamma	BIP: Försäljningsvinst år 2022	2 343 215			
Ssn, stadens gemensamma	BIP: Yard Park markförsäljningsintäkter (ökning av överlåtelseintäkterna för bestående aktiva) år 2022	2 343 215			
Ssn, stadens gemensamma	Korrektivposter till internt tillförda medel justering av försäljningsvinsten	-2 343 215			

Anslag och investeringar, 1 000 €

Koncernförvaltningen

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter	213 149	221 337	227 375	231 470	236 245	241 133
Tillverkning för eget bruk	188		0			
Verksamhetsutgifter	258 787	278 822	286 620	283 870	291 166	297 125
Verksamhetsbidrag	-45 449	-57 485	-59 245	-52 400	-54 922	-55 992
Ändring-%			12,9%	-19,3%	4,8 %	1,9 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	69 747	158 075	151 253	232 585	272 770	266 475
Statsandelar och övriga finansieringsandelar	443		2 775	2 350	1 850	1 600
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	24 316	32 700	26 043	27 000	27 000	27 000
NETTO	-44 944	-125 375	-122 435	-203 235	-243 920	-237 875
Ändring-%			-2,3%	66,0%	20,0%	-2,5 %

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

Stadsstyrelsen

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter	181 455	177 154	183 389	187 791	192 298	196 913
Tillverkning för eget bruk	168					
Verksamhetsutgifter	231 846	205 042	210 984	215 854	221 034	226 339
Verksamhetsbidrag	-50 222	-27 888	-27 594	-28 063	-28 737	-29 426
Ändring-%			-1,1%	1,7 %	2,4 %	2,4 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	10 349	8 782	10 150	10 150	10 150	10 150
Statsandelar och övriga finansieringsandelar						
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	0	0	0	0	0	0
NETTO	-10 349	-8 782	-10 150	-10 150	-10 150	-10 150
Ändring-%		69,7%	15,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Stadens gemensamma funktioner

(inbegriper stadens gemensamma utgifter samt utgifter och inkomster i anslutning till mark-, lokal- och infrastrukturegen-
dom)

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter	31 694	38 447	37 310	37 195	37 298	37 403
Tillverkning för eget bruk	20					
Verksamhetsutgifter	7 418	33 955	32 361	25 503	26 555	26 120
Verksamhetsbidrag	39 133	4 492	4 949	11 692	10 743	11 283
Ändring-%			3,1 %	136,2 %	-8,1%	5,0 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	59 399	149 293	141 103	222 435	262 620	256 325
Statsandelar och övriga finansieringsandelar	443		2 775	2 350	1 850	1 600
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	24 361	32 700	26 043	27 000	27 000	27 000
NETTO	-34 595	-116 593	-112 285	-193 085	-233 770	-227 725
Ändring-%			-3,7%	72,0 %	21,1 %	-2,6%

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernförvaltningen

I förslaget till budgetanslag för stadens gemensamma funktioner, hantering av egendom ingår anslagen för anskaffning av infrastruktur, lokaler och fast egendom med anknytning till byggandet av stadsmiljön och anslag för driftsekonomi och investeringar för 2022, som anknyter till försäljningen av bestående aktiva. I verksamhetsplanen för servicehelheten för stadsmiljön har lagts till stadsstyrelsens servicebeställning för servicehelheten, vilket innehåller en riktning av budgetanslagen från stadsstyrelsens resultatenhet för egendomshantering

(1602 SSN/markegendom, 1603 SSN/fastighetsegendom, 1604 SSN/infrastrukturegendom) till servicehelheten för stadsmiljösektorn. Servicehelheten för stadsmiljö ansvarar för genomförandet och rapporteringen för de ovannämnda helheterna. I investeringsanslagen för stadens gemensamma, hantering av egendom ingår dessutom investeringsanslag för investeringar i anknytning till anskaffning av aktier och andelar, för genomförandet och rapporteringen gällande dessa svarar koncernförvaltningen.

Servicehelheten för sysselsättning

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter		5 736	6 675	6 485	6 649	6 817
Tillverkning för eget bruk						
Verksamhetsutgifter		39 825	43 275	42 514	43 577	44 666
Verksamhetsbidrag		-34 089	-36 600	-36 028	-36 928	-37 849
Ändring-%			7,4%	-1,6%	2,5 %	2,5 %

Verksamhetsplan för servicehelheten för välfärd 2022

Beskrivning av verksamheten

Tjänsterna inom servicehelheten för välfärd

Servicehelheten för välfärd ordnar och producerar hälsovårdstjänster, familje- och socialtjänster samt äldreomsorg och handikappservice. Därtill ordnar den tjänster inom den specialiserade sjukvården för kommuninvånarna.

Serviceområdet för hälsojourer ansvarar för ordnandet och produktionen av vården av sjukdomar, tjänster inom munhälsa, polikliniska tjänster, sjukhusjourer samt mentalvård (med undantag av psykiatrisk vård). Serviceområdet för familje- och socialtjänsterna ordnar och producerar inom öppenvården och vården utom hemmet socialtjänster, socialjour och krisarbete, tidigt stöd för familjer, rådgivningsverksamheten (mödra-, barn- och preventiv), skol- och studerandehälsovården samt psykosociala tjänster och boende- och missbrukartjänster. Därtill ordnar serviceområdet tolk- och översättningsjourer samt medling i tviste- och brottsärenden. Serviceområdet för äldreomsorgen och handikappservice ansvarar för tjänster som stöder äldres boende hemma (närståendevård, hemvård, stödtjänster) och tjänster för vård dygnet runt samt därtill tjänster inom omsorgen av handikappade och utvecklingsstörda. Servicehelheten för välfärd köper tjänster inom krävande specialiserad sjukvård av Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt och anpassar tjänsterna så att de blir en fungerande vårdkedja.

Förändringar i omvärlden

I omvärlden skedde en dramatisk förändring under våren 2020 då COVID-19-pandemin spred sig till Finland. Coronaepidemins effekter på social- och hälsovårdstjänsterna och hela välfärdens servicehelhet verksamhet kommer att vara stora. I staden konstaterades under början av våren 2020 strax före pandemin började en omfattande välfärdsberättelse, i vilken man rätt ingående beskrev åbobornas välbefinnande och de största utmaningarna för befolkningens välfärd och hälsa. **De största utmaningarna för välfärd** var:

1. Den förändrade åldersstrukturen
2. Psykiska resurser
3. Arbets- och funktionsförmåga
4. Jämlik områdesutveckling

Dessa utmaningar är fortfarande relevanta, trots att coronapandemin har ändrat omvärlden snabbt och kraftigt. Den information som grundar sig på statistik, som utnyttjats vid uppgörandet av välfärdsberättelsen, har förändrats. Coronapandemin har starkt påverkat både befolkningen och tjänsterna. Dessa effekter har man strävat att analysera i servicehelheten för välfärd både med hjälp av nationellt producerat material (bl.a. analyser, rapporter och undersökningar av THL och statsrådets kansli) och de signaler som direkt samlats in av de egna experterna och via kunder.

Coronaepidemin syns som en allt djupare och omfattande förstärkning av ojämlikheten bland befolkningen. Utifrån informationen om både nationell och egen verksamhet kan man se att coronapandemin allt djupare försämrat situationen för de befolkningsgrupper som varit i en sårbar ställning redan innan epidemin (t.ex. personer med drogproblem eller mental ohälsa, äldre och personer i riskgruppen). Utöver detta har man kunnat se att t.ex. permitteringar och uppsägningar samt småföretagares konkurser snabbt har kunnat påverka hela familjers utkomst och hur de klarat sig. Med andra ord har nya grupper utsatts för risken att bli utslagna och blivit sårbara. En del av coronapandemins effekter kommer att kunna observeras under en längre tidsperiod, t.ex. genom att barns

och ungas hobbyverksamhet avstannar och de effekter som begränsningen av sociala kontakter har på barns fysiska och psykiska hälsa. Samtidigt kan man observera att för en del av befolkningen är livet till och med bättre än tidigare. För en del av familjerna har distansarbetet och den långsammare vardagen ökat välbefinnande, tid för motion och nära relationer samt minskat upplevelserna av stress.

I servicehelheten för välfärd har coronapandemins effekter speglats som **ändringar i kundbehoven** i huvudsak på två olika sätt:

1. Epidemin orsakar **ökning av servicebehovet**
2. Som en följd av epidemin har en **vård- och serviceskuld** uppstått

För barns och ungas del har distansundervisningsperioderna och att hobbyverksamheten delvis avstannat, föräldrarnas ekonomiska och psykiska problem, ensamhet och isolering speglats bl.a. som servicebehov inom socialarbetet och barnskyddet och som ett ökande behov inom skolhälsovården och tjänster för att stöda psykisk hälsa. Den psykiska ohälsan bland unga speglas på olika sätt i servicebehovet.

I vuxenbefolkningen har arbetslöshet, permitteringar, utkomstproblem, brist på stödnätverk (t.ex. mor- eller farföräldrar) i vardagen, oro och psykisk belastning speglats som bl.a. ökade behov för missbrukar- och mentalvårdstjänster, socialarbetets och hälsostationernas tjänster. Typiskt för Åbo är den stora andelen av ensamstående i befolkningen.

För äldres del syns effekterna av social isolering, upplevd ensamhet, försvagad funktionsförmåga och sjukdomar som inte vårdats bl.a. som ökat behov av tjänster inom äldreomsorg och rehabilitering samt sjukhus och hälsostationers tjänster.

Vård- och serviceskuld har ackumulerats genom bl.a. de under våren 2020 nerkörda funktionerna (t.ex. munhälsovården, hälsostationernas funktioner, rådgivningsfunktioner, skolhälsovården, gruppverksamhet, servicecentralerna för äldre, närståendevårdarens lediga dagar) samt på längre sikt då personalresursen har behövt bindas till arbetet med att spåra coronasmittor, vaccineringar och gränsbevakning. Genom att köra ned organisationers och frivilligaktörers verksamhet har samma verkan uppnåtts. Servicetillgången är fördröjd och kundernas situation har kunnat försämrats på grund av den fördröjda tillgången till service.

Sist, men inte minst, som ett perspektiv gällande vård- och serviceskuldens tillkomst, kan konstateras att en del av kunderna inte sökt sig till vård i rätt tid och att på lång sikt kommer det att uppstå ett ökat servicebehov. En del av kunderna, särskilt i början av coronapandemin, vågade inte söka sig till vård. Detta har kunnat påverka att kundernas situation som helhet försämrats och att ett ökat behov av tjänster uppstår för att korrigera situationen. En del av problemen har uppstått och kommit fram redan under en längre tidsperiod såsom den försämrade funktionsförmågan hos äldre eller ungas utmaningar gällande psykisk hälsa som en följd av isolering och begränsningen av sociala kontakter.

Utöver coronapandemin kan några betydande ändringar eller potentiella utvecklingsspår observeras i omvärlden för servicehelheten för välfärd. Dessa kan ha betydande effekter på tjänsterna, utfallet av budgeten och det interna utvecklingsarbetet inom servicehelheten under år 2022. Ärenden att beakta:

- **Vårdreformen och deltagande i beredningen av Egentliga Finlands välfärdsområde** (överföring till en del av väl-

Servicehelheten för välfärd

färdsområdet 1.1.2023 och lösgöring från Åbo stads organisation)

- Corona och vårdreformens exit **försvagar kommunekonomin allt mer**. Stadens utmanande ekonomiska situationer speglas som ett tryck på serviceproduktionen, som samtidigt belastas av ökat vård- och servicebehov på grund av corona
- **Säkerställande av resurser i anknytning till utveckling** (hantering av coronapandemin och förberedelser inom "sote-exit" åter fortsättningsvis upp nyckelpersonernas arbetsinsatser både inom ledningen, bland sakkunniga och anställda)
- **Ändringar i lagstiftningen**, som har effekter på t.ex. personaldimensioneringen
- Utmaningar i anknytning till **tillgången till vårdpersonal**

Utvecklingsplan för verksamheten och strategiska tyngdpunkter

Servicehelheten för välfärd har gett sina kunder följande servicelöfte:

- Vi lovar att betjäna våra kunder så att de blir sedda, hörda och bemötta.
- Vi lovar att utveckla våra tjänster tillsammans med våra kunder som jämställda.
- Vi lovar att tillsammans med våra kunder skapa tjänster som ökar deras välbefinnande.

För att uppnå servicelöftet är det för social- och hälsovårdstjänsternas del relevant att kunna svara på kommuninvånarnas servicebehov genom att skapa förutsättningar för välbefinnande, öka förebyggande arbete och att tjänster erbjuds i rätt tid samt förbättra inriktningen av tjänsterna och deras resultat och effekt genom serviceprocesser som utgår från kunden och servicebehoven. Detta förutsätter intensivt och omfattande samarbete mellan stadens aktörer, den tredje sektorn, privata serviceproducenter och kommuninvånarna; i framtiden ska säkerställas att stadens samarbete med välfärdsområdet som tar över ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänsterna 2023, fungerar intensivt och smidigt.

Genom utvecklingsarbetet säkerställs att kommuninvånarnas servicebehov möts i rätt tid och på ett effektivt sätt samt att tjänsterna produceras effektivt. Främjande av välbefinnande och hälsa genomförs i ett omfattande tväradministrativt samarbete med särskilt beaktande av hur samarbetet mellan det nya välfärdsområdet och staden fungerar. Kommuninvånarnas aktivitet stöds och deras möjligheter att delta och påverka planeringen av de egna tjänsterna ökas. De strategiska tyngdpunkterna för välfärdssektorns verksamhet är:

Tyngdpunkten överförs till förebyggande arbete

Genom förebyggande arbete kan kommuninvånarnas behov av social- och hälsovårdstjänster minskas, och därför är satsningar på detta motiverat både ur en human och ekonomisk synvinkel.

Överföringen av tyngdpunkten till förebyggande arbete innebär bl.a. förstärkning av och god tillgång till tjänster på basnivå, ingripande i tidigt skede, tidigare inledning av vård, utveckling av rehabiliteringen, utveckling av servicehandledningen, tjänster som ges i rätt tid och riktas rätt, stödjande av fysisk och psykisk funktionsförmåga och stödjande av människors egen aktivitet. Överföringen av tyngdpunkten till förebyggande arbete är dock inte endast en resursfråga utan kräver också ett djupare samarbete, utveckling av kompetens och arbetssätt och framför allt en ändring av attityder och verksamhetskultur.

De korrigerande tjänsternas produktivitet, effektivitet och effektivitet ökas

Ett välfungerande förebyggande arbete avlägsnas dock inte behovet av korrigerande social- och hälsovårdstjänster. Vid utvecklingen av servicehelheten betonas vidareutveckling av de egna tjänsternas funktion och effektivitet. Därmed är målet att minska användningen av tunga och högspecialiserade köptjänster. De viktigaste strategiska utvecklingsåtgärderna i anslutning till detta är omstruktureringen av äldreomsorgen, stävjandet av kostnadsnivån inom barnskyddet, smidigare utskrivnings- och rehabiliteringsprocesser samt tydligare arbetsfördelning internt och mellan primärhälsovården och den specialiserade sjukvården. Tillgången till tjänster för mental- och missbrukarvård förbättras med hjälp av en egen serviceenhet med låg tröskel. Personer som ofta använder tjänsterna identifieras och för dem uppgörs individuella serviceplaner.

Förbättringen av produktivitet, effektivitet och inverkan kräver dessutom ett kontinuerligt främjande av arbetet för att utveckla informationsledningen.

Beredning av välfärdsområdet och regionalt samarbete

Det viktigaste målet i servicehelheten är en behärskad överföring av social- och hälsovårdstjänsterna till välfärdsområdena i början av 2023 enligt det som konstaterats i borgmästarprogrammet.

I allt utvecklingsarbete har beaktats hur arbetet påverkar stadens grundverksamhet, då social- och hälsovårdstjänsterna överförs till välfärdsområdet och det hur utvecklingsarbetet i den nya kommande strukturen kan användas.

Servicehelheten deltar aktivt i beredningen av välfärdsområdet. I utvecklingen av tjänsternas innehåll utnyttjas bl.a. också strukturen på planen för ordnandet av social- och hälsovården i Egentliga Finland (tills välfärdsområdets verksamhet kommer igång) samt social- och hälsoministeriets projekt Framtidens social- och hälsocentral som finansieras med statsbidrag och administreras av Åbo stad till slutet av 2022. Från och med början av 2023 övergår projektets administrationsansvar till välfärdsområdet.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för välfärd

Nyckeltal som beskriver verksamheten

Typ	Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019
Efterfrågan / behov	antalet personer som fyllt 75 år *	16 626	17 169	17 235	17 386	17 865
Efterfrågan / behov	antalet personer som fyllt 85 år *	5 333	5 473	5 595	5 530	5 548
Efterfrågan / behov	Handikappservicens kunders andel av befolkningen (De sex största städerna)	Åbo 1,98 % / De sex största städerna genomsnitt 2,02 %	Åbo 1,93 % / De sex största städerna genomsnitt 1,97 %	Åbo 2,1 % / De sex största städerna genomsnitt 1,8 %	Åbo 2,1 % / De sex största städerna genomsnitt 1,8 %	Åbo 2,1 % / De sex största städerna genomsnitt 1,8 %

Typ	Nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024
Efterfrågan / behov	antalet personer som fyllt 75 år *	18 595	19 108	20 201		
Efterfrågan / behov	antalet personer som fyllt 85 år *	5 571	5 673	5 581		
Efterfrågan / behov	Handikappservicens kunders andel av befolkningen (De sex största städerna)					

Nyckeltal som beskriver verksamheten

Efterfrågan / behov

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Handikappservicens kunders andel av befolkningen (De sex största städerna)	Handikappservicens kunders andel av befolkningen (De sex största städerna)	Åbo 1,98 % / De sex största städerna genomsnitt 2,02 %	Åbo 1,93 % / De sex största städerna genomsnitt 1,8%	Åbo 2,1 % / De sex största städerna genomsnitt 1,8%	Åbo 2,1 % / De sex största städerna genomsnitt 1,8%	Åbo 2,1 % / De sex största städerna genomsnitt 1,8 %
Handikappservicens kunders andel av befolkningen (De sex största städerna)	Handikappservicens kunders andel av befolkningen (De sex största städerna)	Åbo 0,46 % / De sex största städerna genomsnitt 0,39 %	Åbo 0,47 % / De sex största städerna genomsnitt 0,4%	Åbo 0,49 % / De sex största städerna genomsnitt 0,41 %	Åbo 0,49 % / De sex största städerna genomsnitt 0,41 %	Åbo 0,48 % / De sex största städerna genomsnitt 0,42 %
Hushåll som får utkomststöd (flyktingar och återinflyttare är inte inkluderade) hushåll inom kretsen för förebyggande och kompletterande utkomststöd från 2017	9 454	9 307	3 633	3 415	3 416	3489

Produktivitet / lönsamhet

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt betalningsandel (M€)	191,0 M€	193,1 M€	208,5 M€	217,4 M€	226,0 M€	241,8 M€	249,0 M€
Hälsovårdens ålderstandardiserade kostnader/invånare (primärvård och specialiserad sjukvård) € (jämförelse mellan de stora städerna)	2 321 €	2 345 €	2 327 €	2 451 €	2 514 € (2 644 €)	2 554 €	
Primärhälsovårdens kostnader / 0-6-åriga barn	376 €	427 €	450 €	370 €	412 €	405 €	

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för välfärd

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
De åldersstandardiserade kostnaderna för social- och hälsovårdstjänster för personer över 65 år som deflaterats på befolkningen per år (De sex största)	6 995 €	6 980 €	6 598 €	7 337 €	7 342 €		
Avgifter per kund / handikappservicens kunder	Åbo 3 996,5 € / De sex största städerna genom- snitt 5 296,6 €	Åbo 4 185,5 € / De sex största städerna genom- snitt 5 580,6 €	Åbo 4 320 € / De sex största städerna genom- snitt 5 684 €	Åbo 4 588 € / De sex största städerna genom- snitt 6 064 €	Åbo 4 769 € / De sex största städerna genom- snitt 6 523 €	Åbo 5 001 € / De sex största städerna genom- snitt 6 638 €	
Avgifter per kund / handikappservicens kunder	Åbo 35 908 € / De sex största städerna genom- snitt 34 418 €	Åbo 35 824 € / De sex största städerna genom- snitt 34 279 €	Åbo 34 032 € / De sex största städerna genom- snitt 31 056 €	Åbo 34 912 € / De sex största städerna genom- snitt 31 056 €	Åbo 35 925 € / De sex största städerna genom- snitt 32 650 €	Åbo 32 352 € / De sex största städerna genom- snitt 32 560 €	

Täckning / omfattning

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hälsostationernas täckning	40,9 %	41,9%	41,6%	40,7%	39,0%	41,51%
Munhälsovårdens tjänsters täckning	31,0 %	31,0%	32,0%	32,0%	32,4%	

Kvalitet / kundnöjdhet

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019
Nöjdhet per boendekommun (index) socialtjänster	3,08	2,84	3,11	2,99	3,03
Nöjdhet per boendekommun (index) hälsotjänster	3,67	3,62	3,80	3,70	3,74
Kundnöjdhet, (procentandel av de deltagare som ansåg att tjänsterna sköts väl): Läkarmottagning på hälsostationen (jämförelsekommuner genomsnitt 47%)	57 %	58%	62%	57 %	56%
Kundnöjdhet, (procentandel av de deltagare som ansåg att tjänsterna sköts väl): Hälsostationens bäddavdelning (jämförelsekommunernas genomsnitt 10 %)	12 %	15 %	16 %	13 %	15 %
Kundnöjdhet, (procentandel av de deltagare som ansåg att tjänsterna sköts väl): Sjukhus-tjänster (jämförelsekommuner genomsnitt 53%)	58 %	56%	60 %	56%	61 procent
Kundnöjdhet, (procentandel av de deltagare som ansåg att tjänsterna sköts väl): Tandläkar-tjänster (jämförelsekommuner genomsnitt 36 %)	34 %	33%	41 %	38 %	43 %
Kundnöjdhet, (procentandel av de deltagare som ansåg att tjänsterna sköts väl): Mödra- och barnrådgivning (jämförelsekommuner genom-snitt 31%)	27 %	29 %	28%	25 %	30 %
Kundnöjdhet, (procentandel av de deltagare som ansåg att tjänsterna sköts väl): Familjeråd-givningen (jämförelsekommuner genomsnitt 16 %)	13 %	14%	14%	13 %	15 %

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för välfärd

Kundnöjdhet, (procentandel av de deltagare som ansåg att tjänsterna sköts väl): Socialarbete (jämförelsekommuner genomsnitt 15 %)	16 %	16 %	15 %	12%	16 %
Kundnöjdhet, (procentandel av de deltagare som ansåg att tjänsterna sköts väl): Utkomstöd (jämförelsekommuner genomsnitt 12%)	11 %	12%	12%	12%	12%
Kundnöjdhet, (procentandel av de deltagare som ansåg att tjänsterna sköts väl): Hemvård av äldre (jämförelsekommuner genomsnitt 12 %)	17 %	17 %	14%	15 %	15 %
Kundnöjdhet, (procentandel av de svarare som ansåg att tjänsterna sköts väl): Boende- och anstaltsvårdtjänster inom äldreomsorgen (jämförelsekommuner genomsnitt 13 %)	13 %	12%	11%	14%	13 %
Kundnöjdhet, (procentandel av de svarare som ansåg att tjänsterna sköts väl): Tjänster för personer med funktionsnedsättning (jämförelsekommuner genomsnitt 10%)	10 %	11%	12%	9 %	10 %

Användningen av arbetskraft

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Årsverken (HTV)	4 587,90	4 568,30	4 319,20	4 307,80	4 271,70	4 228,20
Löner och arvoden	167 544 575	166 102 471	161 211 007	158 884 898	162 827 471	163 732 580

Mål för verksamheten

Budgetklausuler

Nämnden	Budgetklausuler
Social- och hälsovårdsnämnden	Stadsstyrelsen beslutade 5.10.2021 § 455 godkänna åtgärdsplanen för att förbättra mottagningen på hälsostationer. En del av åtgärdsprogrammet utgörs av utvecklingsåtgärderna. En del av utvecklingsåtgärderna utgörs av bl.a. stärkandet av husläkarpraxis som konstaterats i bl.a. borgmästarprogrammet samt identifieringen av användare som använder tjänsterna ofta och mycket, en individuell vårdplan och husläkarteam. Utvecklingsåtgärderna ingår i budgeten för 2022 men i budgetförslaget för 2022 läggs till 4M€ enligt åtgärdsplanen för tillgång till vård
Social- och hälsovårdsnämnden	Inom särskilt äldreomsorgen fäster man särskild uppmärksamhet vid kundstyrningen.
Social- och hälsovårdsnämnden	Effekten av en utvidgning av bröstcancerscreening att gälla också över 70-åriga utreds och man beslutar om en eventuell ibruktagning under 2022.
Social- och hälsovårdsnämnden	Genomförandet av tjänsternas kvalitetskontroll tryggas.
Social- och hälsovårdsnämnden	I Åbo genomförs den åtgärdshelhet som social- och hälsovårdsnämnden beslutat om gällande utvecklingen av hälsostationerna, så att den ackumulerade vårdskulden kan avverkas
Social- och hälsovårdsnämnden	Åbo stad fortsätter intensifierat en justering av lönerna för att granska att de är korrekta och för att svara på rekryteringsutmaningar med beaktande av olika yrkesgrupper och hållbarheten hos lönesystemet som helhet. Särskild uppmärksamhet fästs vid personalens arbetshälsa och arbetets belastning

Preliminära åtgärder enligt borgmästarprogrammet

Tema: Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
28	Tyngdpunkten för social- och hälsovårdstjänster ändras kraftigt så att den nu ligger på att erbjuda tjänster i rätt tid. Vi identifierar personer som använder mycket tjänster och förser dem med en individuell vårdplan och ett utsett husläkarteam.	Tilläggsanskaffningar görs för att avhjälpa den akuta överbelastningen av hälsostationerna. Dessa tilläggsanskaffningar riktas till kontakt via telefon och bedömningen av vårdbehov, besök på mottagningen under en viss tid och förnyandet av recept. I och med att köerna blir kortare kan man på hälsostationerna effektivisera ibruktagningen av teammodellen som grundar sig på modellen för hälsosnytt. Vid överföringen av ansvaret till välfärdsområdet, förbereder man sig på att ta i bruk en individuell kundstyrningstjänst för kunder som använder tjänsterna ofta. Denna kundstyrningstjänst provanvänds

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för välfärd

Nr	Mål	Budget 2022
		redan som en del av projektet Framtidens social- och hälsocentral i flera kommuner i Egentliga Finland.
29	Vi genomför terapigarantin i Åbo	En ny mentalvårds- och missbrukarenhet har grundats för att svara på servicebehovet. Personalen på mentalvårds- och missbrukarenheten kommer att utbildas så att de har kompetens att genomföra kortvariga interventioner. Resursbehovet gällande tillgången till tjänster och stärkandet av specialkompetens utvärderas som en del av beredningen av välfärdsområdets servicestrategi.
30	Den viktigaste målsättningen är en behärskad överföring av ansvaret för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna till välfärdsområdena från och med början av 2023.	Personalen uppmanas att aktivt delta i beredningen av det framtida välfärdsområdet. Staden förbinder sig till att bevilja tjänstledighet och ledighet från arbetet för att delta i beredningsarbetet. I utvecklingsarbetet beaktas att verksamheten kan överföras till välfärdsområdet och att eventuella kontaktytor till stadens funktioner efter överföringen av organiseringsansvaret ska fungera smidigt.
31	För läkarna fastställs ett rättsligt befolkningsansvar. Varje Åbobo får välja en egen primärläkare om hen vill. Vid uppbyggandet av modellen med husläkare prioriterar vi invånare som fyllt 60 år och invånare som faller utanför företagshälsovården inom ramen för tillgången till läkare. Vi bereder en genomförandemodell för mottagning under hösten 2021.	Tilläggsanskaffningar görs för att avhjälpa den akuta överbelastningen av hälsostationerna. Dessa tilläggsanskaffningar riktas till kontakt via telefon och bedömningen av vårdbehov, besök på mottagningen under en viss tid och förnyandet av recept. I och med att köerna blir kortare kan man på hälsostationerna effektivisera ibruktagningen av teammodellen som grundar sig på modellen för hälsosnytt. För att trygga mottagning, ökas digitaliseringen av tjänsterna och ibruktagnandet av de digitala verktyg som möjliggör egenvård.
32	Inom spetsprojektet för kompetens tillsätts mål för en höjning av utbildnings- och kompetensnivån samt ett genomförandeprogram för att genomföra denna höjning.	Ett åtgärdsprogram för att stöda genomförandet av målen för spetsprojektet har redan inletts. Bedömning av resultaten och effektiviteten.
33	Vi utreder möjligheterna att öka boendetjänsterna för äldre. Vi bedömer helhetssituationen för de äldres hem- och boendetjänster genom en extern bedömning.	Grundanalysen utgörs av en kartläggning av äldres nuvarande boendeformer och potentiella mellanformer för boende. Kartläggningen genomfördes under hösten 2021 inom projektet "AVARA". I projektet skapas en åtgärdsplan för boendets mellanformer hos äldre, familjevård inkluderad, och en tidsplan för genomförandet av den. Vid behov kompletteras bilden med en extern bedömning 2022 (antingen på uppdrag av staden eller välfärdsområdet).
34	Man stärker servicehandledningen, särskilt i äldreomsorgen och tjänsterna för barn och unga, och reder ut utvidgandet av familjecentralmodellen med beaktande av målen för vårdreformen.	Kundstyrningens processer utvecklas enligt riktlinjerna för stadens kundstyrningsenhet i organiseringsfunktionen. Man beslutar om kund- och servicestyrningen och fördelningen av de tekniska lösningarna i anknytning till dessa på den styrning och rådgivning som staden erbjuder och den styrning och rådgivning som genomförs av välfärdsområdet. Familjecentralens verksamhetsmodeller skapas som ett regionalt samarbete med finansiering av projektet Framtidens social- och hälsocentral. Målet är en modell som fungerar smidigt också då ansvaret för att ordna social- och hälsovård övergår till välfärdsområdena. Möjligheter till elektronisk ärendehantering ökas (t.ex. Pyydä apua –nappi (ung. knappen Be om hjälp), chat-tjänster). I åk 1–6 startas verksamheten med skolcoach (jfr psykiatriska sjukskötare i åk 7–9).
35	Den vård- och serviceskuld och de brister i lärande som uppstått under coronatiden reds ut och projekt och åtgärdsprogram för att avhjälpa dem grundas.	Utifrån genomförda utredningar under 2021 skapas åtgärdsplaner för att minska vård- och serviceskulden och bristerna i lärande. I verksamhetsplanerna beaktas samarbetet mellan servicehelheterna för välfärd, fostran och undervisning samt fritid. Samarbete inom social- och hälsovården görs med tjänsterna för elev- och studerandevården.

Övriga mål för verksamheten

1) Tyngdpunkten överförs till förebyggande arbete

Anknytning till målen för borgmästarprogrammet:

- Behärskad överföring av ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna till välfärdsområdena från och med början av 2023.

- Man stärker servicehandledningen och reder ut utvidgandet av familjecentralmodellen med beaktande av målen för vårdreformen.
- Tyngdpunkten för social- och hälsovårdstjänster ändras kraftigt så att den nu ligger på att erbjuda tjänster i rätt tid.

Utvärderingskriterier tai mätare:	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Antalet och andelen av åldersgruppen av barn i åldern 0–17 år som är kunder inom öppenvårdens barnskydd	1258/ 4,3 %	1200 / 4,2%	1190 / 4,1 %			

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för välfärd

Utvärderingskriterier tai mätare:	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
Ökning av e-tjänster för rådgivningen och skol- och studerandehälsovården						
- andelen avtal om att sköta ärenden för en annan person gällande barn i rådgivningsålder	8209 / 75,4%	50 %	70 %			
- andelen avtal om att sköta ärenden för en annan person gällande barn i grundläggande utbildning	5431 / 38,7%	20 %	40 %			
Andelen överviktiga barn och unga						
- 4-åringar			11%			
- årskurs 8			15 %			
Munhälsovård: Tandfyllning som görs av hälsocentralstandläkare inom bastandvården i förhållande till antalet som sökt tandvård						
- 1-6 år	0,13		0,13			
- 7-17 år	0,43		0,43			
Vaccinationsgrad (rådgivningsbyråerna)						
- Andelen 3-åringar av åldersklassen som inte vaccinerats		0 %	0 %			
Partnerskapet med den tredje sektorn ökar och blir tätare						
1. Antalet samarbetsavtal om överlåtandet av lokaler	45	40	40			
2. Avtal om bidragssamarbete som gjorts med permanenta samarbetspartners (för minst 2 år)	15	15	15			
3. Antalet funktionella partneravtal (inklusive utlåtanden och avsiktsförklaringar som getts till Social- och hälsoorganisationernas understödscentral och undervisnings- och kulturministeriet samt övriga externa finansiärer)	34	20	20			
Antalet och andelen av +75-åringar som bor hemma	17 181 / 91,5%	17 300 / 92%	17 400 / 92,5%			
Ändring i antalet personer som fyllt 75 år som omfattas av regelbundna tjänster/ändring i antalet Åbabor som fyllt 75 år.	-44 / 918	-50 / 1000	-50 / 1200			
- hemvård	-13	-50	-50			
- stöd för närståendevård	27	40	50			
Stöd för närståendevård, Antal personer som får närståendevård (tvärsnitt)						
- 0-17-åringar	221	230	245			
- 18-74-åringar	536	10	15			
- personer som fyllt 75 år	624	40	50			
Antalet vårdperioder för korttidsvård	2796	2800	3100			
Vårdperiodens längd i kretsen för vård dygnet runt, sammanlagt:						
- boendetjänster	1 156,5	1100	1050			
Beskrivning av målet: Bastjänster som tillhandahålls i tid och är väl inriktade är ett gott förebyggande arbete. Service i rätt tid och på rätt nivå minskar behovet av korrigerande tjänster och specialtjänster.						

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för välfärd

2) De korrigerande tjänsternas produktivitet, effektivitet och inverkan ökas

Anknytning till målen för borgmästarprogrammet:

- Behärskad överföring av ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna till välfärdsområdena från och med början av 2023.
- Vi utreder möjligheterna att öka boendetjänsterna för äldre. Vi bedömer helhetssituationen för de äldres hem- och boendetjänster genom en extern bedömning.
- Vi identifierar personer som använder mycket tjänster och förser dem med en individuell vårdplan och ett utsett husläkarteam.

- För läkarna fastställs ett rättskaligt befolkningsansvar. Varje Åbobo får välja en egen primärläkare om hen vill. Vid uppbyggnaden av modellen med husläkare prioriterar vi invånare som fyllt 60 år och invånare som faller utanför företagshälsovården inom ramen för tillgången till läkare. Vi bereder en genomförandemodell för mottagning under hösten 2021.
- Vi genomför terapigaranti i Åbo.

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Köerna till fortsatt vård blir kortare inom sjukvårdsdistriktet						
- antalet förflyttningsfördröjningsdagar /mån	285	0	0			
- den höjda avgiftens andel av förflyttningsfördröjningsdagar	51 %	0 %	0 %			
Antalet barn som har varit omhändertagna under året (kumulativt) och deras andel av befolkningen	430 / 1,5 %	1,5 %	1,3 %			
Andelen barn som placerats i familjevård av alla omhändertagna barn.	53,7 %	+1,0 procentenheter	+1,0 procentenheter			
Tillgång till mental- och missbruksvård förbättras och betoningen på öppenvård ökas:						
- Andelen kunder som under 0–3 dagar fått kontakt med servicehandledningen ansvarsområdet för mentalvårdstjänster			100 %			
- Antalet besök inom ansvarsområdet för mentalvårdstjänster per år						
- Antalet kunder inom ansvarsområdet för mentalvårdstjänster per år						
- andelen assisterat boende som ges mentalvårdens och missbruksvårdens rehabiliteringspatienter av boendetjänsterna	54,7 %	56,1 %	56,6 %			
Effektfullheten hos vårdperioderna på sjukhuset						
- antalet sjukhusvårdperioder 1 månad efter vårdperioden	stryks/ändras	13 %	12 %			
- antalet sjukhusvårdperioder 3 månader efter vårdperioden	stryks/ändras	23 %	21 %			
Väntetiderna till icke-akut läkarmottagning blir kortare på hälsocentralen	i genomsnitt 18,7 dagar	3–4 veckor	3–4 veckor			
Tjänsternas effekt: tjänsten har förbättrat klientens livssituation (svarens genomsnitt på skalan 1–5)						
• Handikappservice*	4,3	4,3	4,3			
• Öppenvårdstjänster för äldre*	4,3	4,0	4,0			
• Serviceboende för äldre*	4,1	4,2	4,3			
• Sjukhusstjänster		4,3	4,3			
• Polikliniska tjänster		4,3	4,3			
• Mental- och missbrukarvård			4,3			
• Socialarbete	4,2	4,2	4,3			
• Barnskydd inom öppenvården		4,2	4,3			

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för välfärd

Utvärderingskriterier eller mätare:	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
• Rådgivningstjänster			4,4			
• Skol- och studerandehälsövård			4,4			
• Psykosociala tjänster	4,5	4,5	4,6			
• Vård av barn utom hemmet (stadens barnhem och upptagningshem)	4,0	4,1	4,2			
Munhälsovården: Mottagning (T3) (tiden från att patienten kontaktat till det att undersökningen genomförs) områdenas median i genomsnitt		90	80			
Andel patienter i anstaltsvård av patienter som får vård dygnet runt						
- antal och %-andel av personer över 75 år	222 / 13,9 %	10,5%	9,5%			
- Procentandel utvecklingsstörda	6 %	5,8%	5,1 %			
Antalet ersätta patientskador (genomsnitt för skador som ersatts 2016 versus genomsnittet för de fem senaste åren 2011–2016)	2/9	< 1	< 1			
Beskrivning av målen: Korrigerande tjänster produceras effektivt och verkningsfullt. Klienten får tillgång till tjänster som motsvarar hens behov i rätt tid.						

Anslag och investeringar, 1 000 €

Social- och hälsovårdsnämnden

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter	69 564	74 061	76 780			
Tillverkning för eget bruk						
Verksamhetsutgifter	743 485	734 547	764 458			
Verksamhetsbidrag	-673 921	-660 486	-687 678			
Ändring-%			4,1 %			

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	380	500	500			
Statsandelar och övriga finansieringsandelar						
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	0	0	0			
NETTO	-380	-500	-500			
Ändring-%			0,0 %			

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för välfärd

De i borgmästarförfarandet godkända budgetändringarna i utgifter och inkomster

Nämnden	Klausul	Inverkan på driftsekonomin (euro)			
		Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Social- och hälsovårdsnämnden	De av social- och hälsovårdsreformen föranledda ändringarna under planperioden 2023-2025 (inkomster exkluderade)		-73 330 500	-73 330 500	-73 330 500
Social- och hälsovårdsnämnden	De av social- och hälsovårdsreformen föranledda ändringarna under planperioden 2023-2025 (utgifter exkluderade)		-735 330 500	-757 330 500	-780 330 500
Social- och hälsovårdsnämnden	De av social- och hälsovårdsreformen föranledda ändringarna under planperioden 2023-2025 (interna utgifter exkluderade)		-43 000 000	-43 000 000	-43 000 000
Social- och hälsovårdsnämnden	De av social- och hälsovårdsreformen föranledda ändringarna i avskrivningar under planperioden 2023-2025		-500 000	-500 000	-500 000
Social- och hälsovårdsnämnden	Förbättring av hälsostationernas mottagning (ökning av utgifterna)	4 000 000			

Nämnden	Klausul	Inverkan på investeringsdelen (euro)			
		Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Social- och hälsovårdsnämnden	De av social- och hälsovårdsreformen föranledda ändringarna i investeringar under planperioden 2023-2025		-500 000	-500 000	-500 000

Verksamhetsplan för servicehelheten för fostran och undervisning 2022

Beskrivning av verksamheten

Servicehelheten för fostran och undervisning har som mål att genomföra fostrings- och undervisningstjänster av hög nivå och god kvalitet i enlighet med strategin som godkänts av stadsfullmäktige. Till grund för högklassig fostran ligger personalen vars kompetens förstärks och det riktas resurser till utvecklingen av personalens kompetens.

Småbarnspedagogik ordnas i stadens egna daghem, i familjevård och som öppen småbarnspedagogisk verksamhet. Privat småbarnspedagogik som styrs och övervakas av staden skaffas i huvudsak med serviceedel. De privata serviceproducenterna producerar daghemsvård, gruppfamiljedagvård, familjedagvård samt lekverksamhet. Förskoleundervisning ordnas i daghem och skolor. Förskoleundervisning ordnas också genom köpta tjänster från privata serviceproducenter.

Grundläggande utbildning ordnas för läropliktiga i enlighet med lagen om grundläggande utbildning och läroplanen. I Åbo stads ordnas specialklassverksamhet bland annat i språk, matematik, idrott, musik och bildkonst.

Vid ordnandet av den grundläggande utbildningen har det varit viktigt att följa principen om närskola som kommer till uttryck bland annat i placeringen av nya skolbyggnader i bostadsområden. Detta minskar avsevärt antalet skolskjutsar och påverkar för sin del välbefinnandet hos barn och unga.

Gymnasieutbildning ordnas i enlighet med gymnasielagen och läroplanen. Åbo stad erbjuder gymnasieutbildning på finska i fem dagsgymnasier samt i Åbo kvällsgymnasium, gymnasieutbildning på svenska ges i Katedralskolan i Åbo och engelskspråkig utbildning i Internationella skolan i Åbo. De Åbogymnasier som har en särskild utbildningsuppgift är Kerttulin lukio (idrottslinjen och ICT-linjen), Puolalanmäen lukio (musiklinjen), Turun klassillinen lukio (linjen för framställningskonst) och Turun Suomalainen Yhteiskoulu (linjen för sjöfartsstudier och linjen för naturvetenskaper) samt Turun Normaalkoulu (IB-linjen).

Yrkesutbildningen erbjuder utbildning som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen och specialyrkesexamen samt delar av dem och övrig utbildning på finska. På svenska erbjuds två grundexamensutbildningar. Dessutom erbjuds utbildning som handleder för yrkesutbildning, förberedande undervisning, grundläggande utbildning för vuxna och fängelseundervisning. Serviceområdet ingår också flest läroavtal i regionen.

I enlighet med lagen om fritt bildningsarbete ges undervisning på finska och andra språk vid Åbo finska arbetarinstitut och undervisning på svenska ges vid Åbo svenska arbetarinstitut.

I Åbo finns även andra utbildningsanordnare som erbjuder grundläggande utbildning eller undervisning på andra stadiet och för sin del stöder stadens utbildningsuppgift. Samarbetet med Åbohögskolorna är tätt.

Förändringar i omvärlden

Verksamheten finansieras med stadens egna medel och statsandelar. Förutom tillräckligheten och allokeringen av resurser innebär också segregationen av stadsdelarna och förändringarna i befolkningsstrukturen utmaningar när det gäller att ordna fostrings- och undervisningstjänster. Dessutom ökar antalet invånare med ca 1 500 årligen. Detta ökar efterfrågan på fostrings- och undervisningstjänster i och med att antalet elever och studerande ökar såväl inom den grundläggande utbildningen som på andra stadiet. Efterfrågan på yrkesutbildningen påverkas av

sysselsättningsläget och Åbo stads deltagande i kommunförsöket med sysselsättning.

I Åbo har man utarbetat en Kompetensvision där man riktar blicken mot 2040: vilken kompetens behövs i framtiden? Åbo är den första staden i Finland som överväger utvecklingen av kompetensen i denna omfattning. Den framtidsorienterade visionen styr också utvecklingen av utbildningen på alla skolstadiet och de tillhörande åtgärderna har beaktats i serviceområdenas årliga planering.

Utifrån visionen utarbetas ett av stadens spetsprojekten - Spetsprojektet för kompetens - hösten 2021 och genomförandet av spetsprojektet ingår i borgmästarprogrammet. Dessutom har man utarbetat en egen verksamhetsplan för spetsprojektet. Åbo inleder Spetsprojektet för kompetens, eftersom staden vill stabilisera och stärka kompetensen i regionen, utnyttja den befintliga kompetenspotentialen fullt ut samt samtidigt förbättra stadens förmåga att reagera på arbetsmarknadens och näringslivets behov.

Den utvidgade läroplikten som trädde i kraft 1.8.2021 och den avgiftsfria utbildningen på andra stadiet ökar avsevärt servicehelhetens ansvar och skyldigheter och likaså behov av resurser.

Den försvagade sysselsättningen och det ökade distansarbetet har minskat eftersfrågan på småbarnspedagogik, men läget kommer att förbättras mot slutet av 2021 tack vare den förbättrade sysselsättningen och avvecklingen av coronarestriktionerna. Å andra sidan verkar det som att efterfrågan på svenskspråkiga tjänster inom småbarnspedagogiken ökar.

Inom social- och hälsovården har det uppstått vård- och serviceskuld under coronapandemin beroende på att vissa verksamheter har avvecklats tillfälligt och att personalen, t.ex. en del av vårdpersonalen vid hälsovårdscentraler och skolhälsovårdare har flyttats över till coronavirusarbetet (spårning, vaccinering, gränsövervakning). Därtill har en del av kunderna undvikit att på eget initiativ söka vård under pandemin. Inom fostran och undervisning har övergången till distansarbete och specialarrangemangen inom undervisningen på grund av pandemin lett till att behovet av stöd har ökat för en del av eleverna och/eller att motivationen för skolgången har minskat.

Inom servicehelheten för välfärd och servicehelheten för fostran och undervisning utreds omfattningen av vård- och serviceskulden samt inlärningsunderskottet under hösten 2021. Utifrån utredningarna utarbetas verksamhetsplaner under 2022 för att minska skulden och underskotten. I verksamhetsplanerna beaktas samarbetet mellan servicehelheterna för välfärd, fostran och undervisning samt fritid. För att trygga fungerande elev- och studerandevårdstjänster samt hälsovårdstjänster för elever och studerande har man redan inlett det s.k. SiSote-samarbetet som koordineras av en arbetsgrupp bestående av representanter för servicehelheten för välfärd och servicehelheten för fostran och undervisning.

Regeringens proposition om reformen av lagen om elev- och studerandevård kommer att påverka elev- och studerandevårdsarbetet inom småbarnspedagogiken och i skolorna. Detta påverkar särskilt kuratorsverksamheten. Staden har tryck på att öka antalet kuratorer till 13, vilket innebär att verksamheten ökar med ca en tredjedel. Med anknytning till detta sökte och fick servicehelheten statens specialunderstöd varmed man delvis kan täcka kuratorsbehovet. Eftersom kuratorsverksamheten i vilket fall som helst övergår till välfärdsområdena från och med början av 2023 har man redan preliminärt fastställt att kuratorstjänsterna redan från början av 2022 skulle kunna övergå till stadens välfärdstjänster där de övriga elev- och studerandevårdstjänsterna samt hälsovårds-

Servicehelheten för fostran och undervisning

tjänsterna för elever och studerade redan ingår. För att trygga tjänsterna, samarbetet och informationsgången har man inlett ett SiSote-samarbete tillsammans med servicehelheten för välfärd.

Läroanstalter och daghem renoveras i stor utsträckning. Renoveringar med eventuella lösningar för ersättande lokaler har en kostnadshöjande effekt på servicehelheten. Under läsåren 2021-2022 och 2022-2023 är det exceptionellt många skolor och daghem som är tvungna att verka i ersättande lokaler. Bristen på fungerande lokaler och det ständiga reparationsbehovet påverkar hela sektorn från småbarnspedagogiken till andra stadiet. Bristfälliga lokaler gör vardagen mindre smidig och försvårar delvis också tillhandahållandet av en framgångsrik undervisning.

Servicehelheten för fostran och undervisning samt särskilt yrkesutbildningen samarbetar tätt kring utbildnings- och lärmiljöer med regionens företag. De anslag som anvisats för utbildningen i fråga ska riktas till servicehelheten för fostran och undervisning.

Inom småbarnspedagogiken råder en stor brist på lärare som gör det svårt att fullgöra den grundläggande uppgiften. Detta är ett riksomfattande problem.

Internationalism beaktas inom hela sektorn: språkrikedomen inom småbarnspedagogiken ökas, utvidgningen av den internationella skolan inleds, Åbo har utarbetat ett nytt utvidgat språkprogram för den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen. Undervisningen i A1-språk (engelska, tyska, franska, ryska, svenska) inleds redan i årskurs 1 i den grundläggande utbildningen och inledandet av yrkesutbildningen på engelska planeras. Även antalet personer med något annat språk än finska eller svenska som modersmål ökar fortfarande.

Utvidgningen av den digitala undervisningen kräver fortfarande nya investeringar i nya typer av lokaler, utrustningar och utbildning för lärare. Likaså utvecklar man datasystemen för fostran och undervisning intensivt tillsammans med andra stora städer och Åbo deltar i DigiOne- och eVaka-projekten.

Utvecklingsplan för verksamheten och strategiska tyngdpunkter

Övergången av stadens ledningssystem till modellen "Borgmästarnas Åbo" år 2021 påverkar utvecklingsplanen och tyngdpunkterna inom servicehelheten för fostran och undervisning. De strategiska målen har nu anknutits till riktlinjerna i Borgmästarprogrammet. Eftersom stadsstrategin håller på att uppdateras först nu preciseras de tillhörande tyngdpunkterna senare. Även de utvecklingsplaner och -behov som härleds från organsieringsfunktionerna, särskilt funktionerna enligt åldersskeden kommer att preciseras under 2022 och dessa styr också för sin del utvecklingen av servicehelheten.

Tyngdpunkten i utvecklingen av servicehelheten för fostran och undervisning ligger fortfarande på välfärden och dess främjande hos såväl barn och unga som hos undervisnings- och handledningspersonalen inom alla serviceområden. Utvecklingsplanen inom servicehelheten styrs också av de mål som härleds ur Borgmästarprogrammet och de tyngdpunkter och teman som ingår i Spetsprojektet för kompetens. Också serviceområdena beaktar dessa teman i sina egna serviceplaner och verksamhetsplanering.

Det viktigaste målet med Spetsprojektet för kompetens är att skapa olika tyngdpunkter och campus för utveckling av kompetensen i Åbo: Vetenskaps- och teknikcampus, Kulturcampus samt Välfärdscampus. Inom dessa kluster utvecklas undervisningen tillsammans med högskolorna samt arbetslivet t.ex. via gemensamma lärmiljöer och undervisningshelheter. Målet är att utveckla Åbo som studie- och högskolestad med nationell och internationell dragningskraft och kvarhållningskraft.

Den egna personalens pedagogiska kunnande, beredskap för användning av informations- och kommunikationsteknik samt kontakter till arbetslivet stärks inom alla serviceområden. Därtill ges personalen stöd för att på eget initiativ utöka sitt kunnande. Samtidigt utvecklar man lärmiljöerna genom att ta i beaktande de förnyelser som digitaliseringen för med sig i undervisningen och småbarnspedagogiken samt de ändringar och utvecklingsbehov i verksamhetskulturen som lyfts fram i läroplanen. Dessutom bedriver man tätt utvecklingssamarbete med olika intressentgrupper på lokal, riksomfattande och internationell nivå.

Inom alla serviceområden är målet att erbjuda studerande med främmande språk tillräckligt med rätta möjligheter att studera finska och svenska, något som i sin tur stöder integrationen av invandrare i det finländska samhället. Som stöd för undervisningen utvecklas olika handlednings- och stödtjänster för att möjliggöra inläring och integration.

Servicehelheten för fostran och undervisning stärker internationalismen och den kulturella mångfalden både bland barnen, de unga och den egna personalen genom att tillhandahålla ett så brett språkurval som möjligt i sina läroanstalter, öka utbudet av språkbad och språkberikad undervisning och fostran och stöda skolornas globala fostran.

Alla serviceområden fokuserar på att minska ensamhet, förebygga mobbning och öka barnens och de ungas delaktighet. Eftersom småbarnspedagogiken och skolan inte ensamma klarar av att möta stödbehoven hos alla barn, ungdomar och deras familjer, görs samarbetet med välfärdsfunktionerna, servicehelheten för välfärd och den tredje sektorn ännu tätare än tidigare. Samtidigt utnyttjas information från olika databaser. Målet är att utveckla tjänsterna områdesvis så att det stöd som behövs finns lätt tillgängligt.

Samarbetet med hemmen är en del av basarbetet såväl inom småbarnspedagogiken som på alla skolnivåer och det främjas på alla möjliga sätt.

I regionen finns ett särskilt behov av experter inom tekniken och en av de strategiska tyngdpunkterna är att förankra och vidareutveckla STEAM Turku-åtgärderna. Konceptets syfte är att öka barnens och de ungas intresse för matematik och naturvetenskaper. STEAM Turku genomförs på alla skolstadier.

Åbo är en global föregångare inom klimatpolitiken. Verksamhetsplanen för hållbar energi och klimat (sfm 11.6.2018 § 142) styr stadskoncernens åtgärder för stävande av och förberedelse inför klimatförändringen. Servicehelheten för fostran och undervisning genomför klimatplanens mål i sin verksamhet och ger färdigheter till en hållbar livsstil och koldioxidneutral ekonomi. Dessa mål kommer att i allt större utsträckning beaktas i undervisningen och användningen av olika lärmiljöer samt i planeringen av nya byggnader och reparationer av gamla byggnader. Dessutom har servicehelheten för fostran och undervisning förbundit sig att genomföra Agenda 2030 och det samhälleliga åtagandet 2050.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fostran och undervisning

Nyckeltal som beskriver servicebehovet

Antal Åbabor i åldern 0–18 år

Nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024
sammanlagt	30 809	30 698	30 825	30 903	31 096

Antal Åbabor i åldern 0–6 år

Nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024
sammanlagt	11 464	11 251	11 039	11 001	11 059
Antal personer i åldern 0-6 år med finska som modersmål (31.12)*	8 349	8 099	7 899	7 860	7 861
Antal personer i åldern 0-6 år med svenska som modersmål (31.12)*	707	706	677	652	658
Antal personer i åldern 0-6 år med annat modersmål (31.12)*	2 416	2 448	2 463	2 490	2 541

*Källa: Åbo stads befolkningsprognoser 2020–2051 för hela befolkningen, den svenskspråkiga befolkningen och befolkningen med annat modersmål (15.5.20). Antalet personer med finska som modersmål fås genom att dra av antalet personer med svenska som modersmål och antalet personer med annat modersmål från den totala folkmängden.

Antal Åbabor i åldern 7–15 år

Nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024
sammanlagt	14 438	14 569	14 749	14 841	14 784
Antal personer i åldern 7-15 år med finska som modersmål (31.12)*	10 905	10 846	10 883	10 850	10 732
Antal personer i åldern 7-15 år med svenska som modersmål (31.12)*	954	982	1 001	1 016	991
Antal personer i åldern 7-15 år med annat modersmål (31.12)*	2 579	2 741	2 866	2 975	3 061

* Ibid.

Antal Åbabor i åldern 16–18 år

Nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024
sammanlagt	4 907	4 878	5 037	5 061	5 253
Antal personer i åldern 16-18 år med finska som modersmål (31.12)*	3 857	3 811	3 925	3 910	4 010
Antal personer i åldern 16-18 år med svenska som modersmål (31.12)*	279	276	283	283	313
Antal personer i åldern 16-18 år med annat modersmål (31.12)*	771	791	829	868	930

* Ibid.

Antal personer i åldern 16-18 år med annat modersmål i den ekonomiska regionen (31.12)*

Nyckeltal	2016	2017	2018	2019	2020
sammanlagt					965

**Källa: Förhandsuppgifterna om befolkningen i Åboregionens kommuner (Statistikcentralen) 2018–2019 och 2016–2017 har fåtts från Enheten för strategi och utveckling

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fostran och undervisning

Nyckeltal som beskriver verksamheten

Volym

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021
Antal kunder som anlitat småbarnspedagogiska tjänster och får hemvårdsstöd	10 369	10 248	10 090	
Antal elever inom den grundläggande utbildningen 20.9 (inkl. VALMO)	13 728	13 999	14 043	14 373
Antal elever inom gymnasieutbildningen 20.9	3 806	3 868	3 898	3629
Utbildningsplatser/studerandeår inom yrkesutbildningen	4 806	4 909	5 089	5116
Utbildning som genomförts av arbetarinstituten	26 535	25 058		

Kvalitet och effektivitet (kommunenkät)

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021
Nöjdhet med dagvården	3,95	3,95		
Nöjdhet med den grundläggande utbildningen	4,04	4,07		
Nöjdhet med gymnasieutbildningen	4,12	4,16		
Nöjdhet med yrkesutbildningen (ungdomar och vuxna sammanslagits)	3,80	3,81		
Nöjdhet med arbetarinstitutet (medborgarinstitut)	4,14	4,06		

Produktivitet och lönsamhet (volym)**

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokostnaden för småbarnspedagogiken per barn					10 225		
Nettokostnaden för den grundläggande utbildningen per elev (inkl. AP, IP, VALMO)*					9 257		
Nettokostnaden för gymnasieutbildningen per studerande					6 534		
Nettokostnaden för yrkesutbildningen per studerandeår					9 615		
Nettokostnaden för arbetarinstitutet per undervisningstimme					79		
Användningen av arbetskraft (Årsverke)	3 668,1	3 669,6	3 648,0	3 692,0	3 772,6	3 807,6	
Löner och arvoden (€)	137 332 677	136 576 265	135 637 840	140 931 143	146 447 157	149 766 761	

AP= förmiddagsverksamhet för elever i årskurserna 1 och 2, IP= eftermiddagsverksamhet för elever i årskurserna 1 och 2, VALMO= undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen

**Innehåller kostnaderna för bildningssektorns förvaltning

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fostran och undervisning

Användning av arbetskraft

nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Användningen av arbetskraft (Årsverke)	3 668,1	3 669,6	3 648,0	3 692,0	3 772,6	3 807,6	
Löner och arvoden (€)	137 332 677	136 576 265	135 637 840	140 931 143	146 447 157	149 766 761	

Mål för verksamheten

Budgetklausuler

Nämnden	Budgetklausuler
Nämnden för fostran och undervisning	Resurserna ska vara tillräckliga för att stödja inläringen och täcka inlärningsunderskottet. Under 2022 utarbetas en plan för att svara på de ändringar i personaldimensioneringarna och behörighetskraven som lagen om småbarnspedagogiken förutsätter. Nämnden för fostran och undervisning kan fördela resurserna på nytt mellan olika serviceområden beroende på förändringarna i servicebehovet.
Nämnden för fostran och undervisning	Nämnden beaktar förändringarna i servicebehovet när den beslutar om personalplanen och bedömer om personalresurserna är tillräckliga i samband med delårsöversikten för att upprätthålla servicenivån.
Nämnden för fostran och undervisning	Inlärnings- och välfärdsunderskotten som orsakats av coronapandemin utreds och korrigeras systematiskt.
Nämnden för fostran och undervisning	Nämnden föreläggs en utredning om helheten kring stödet för inläring och utifrån utredningen förstärker man stödet för inläring systematiskt.
Nämnden för fostran och undervisning	Tilläggspersonalresurser som beror på en eventuell ökning av efterfrågan på servicebehovet inom småbarnspedagogiken tryggas och nämnden föreläggs en utredning om grundandet av vikariebanken.
Nämnden för fostran och undervisning	Nämnden följer upp hur gruppstorlekarna inom den grundläggande utbildningen utvecklas och vidtar behövliga åtgärder om servicenivån för den här delen försvagas.
Nämnden för fostran och undervisning	Stödet till de elever som kommit till landet i det sena skedet för den grundläggande utbildningen fortsätter och verksamhetsmodellen utvidgas till att omfatta andra högstadieskolor.
Nämnden för fostran och undervisning	I samarbete med ungdomsväsendet erbjuds de aktörer som producerar hobbyverksamhet för ungdomar möjlighet att ordna tjänster i skolornas lokaler och därmed erbjuda lätt tillgängliga aktiviteter för skolelever.
Nämnden för fostran och undervisning	Resurserna för specialundervisningen riktas till gymnasieutbildningen.
Nämnden för fostran och undervisning	En eventuell strategipenning för yrkesutbildningen ska riktas till utvecklingen av yrkesutbildningen.
Nämnden för fostran och undervisning	Finansieringen av yrkesutbildningen tryggas genom att iaktta studerandeantalen i prestationsbesluten.
Nämnden för fostran och undervisning	Till det ställe i verksamhetsplanen som handlar om genomförandet av åtgärder som vidtas med finansiering av positiv särbehandling fogas "Effekterna av åtgärderna utreds och följs upp med en mätaruppsättning".

Preliminära åtgärder enligt borgmästarprogrammet

Tema: Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
23	Specialklassverksamheten inom den grundläggande utbildningen utvidgas Utbudet av språkinriktad småbarnspedagogik utökas.	Arbetet med att förbereda utvidgningen av specialklassverksamheten inleds.
24	Möjligheterna till kompletterande utbildning hos personalen inom småbarnspedagogiken utreds.	Möjligheterna till kompletterande utbildning hos personalen inom småbarnspedagogiken utreds.
25	Åbo är Finlands bästa utbildare på andra stadiet. Varje ung person avlägger examen åtminstone på andra stadiet. Det utreds möjligheten att utvidga gymnasieutbildningen för att så många Åbo-ungdomar som möjligt ska ha möjlighet till gymnasiestudier.	Projekplaneringen av Taitocampus pågår. Verksamhetsmodellen för att följa upp och övervaka förverkligandet av läroplikten är på gång. Antalet elever som väcker oro minskar, uppföljningen sker genom en enkät som genomförs under höstterminen. Arbetet med att förbereda ökningen av nybörjarplatser inom gymnasieutbildningen har inletts. Uppföljning av genomströmningen på andra stadiet.
26	Vi arbetar utan kompromisser för en trygg skolgång genom att bland annat förebygga mobbning och våld i skolan.	Varje skola har en uppdaterad plan för att skydda eleven mot våld, trakasserier och mobbning. Detta har skrivits in i läroplanerna inom

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fostran och undervisning

Nr	Mål	Budget 2022
		elevvården. Vi planerar och inleder nya och nödvändiga verksamhetsmodeller.
27	Vi förstärker stödet för elevernas inläring och elevvården. Vi sköter finansieringen av s.k. positiv diskriminering i syfte att eftersträva språkfärdigheter som ger alla elever möjlighet till fortsatta studier. Vi förstärker också föräldrarnas och elevernas delaktighet i utbildningsstigen.	Gränssnittsplanerna för elev- och studerandevården (inkl. förskoleundervisning) utvärderas och utvecklas vidare. Stödet för inläring och studerandevården förstärkst genom branschövergripande samarbete och utbildning. Vi fortsätter med att genomföra de åtgärder som finansieras med anslag för positiv särbehandling.

De i borgmästarförfarandet godkända budgetändringarna i utgifter och inkomster

Nämnden	Klausul	Inverkan på driftsekonomin (euro)			
		Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Nämnden för fostran och undervisning	De av social- och hälsovårdsreformen föranledda ändringarna för skolkuratorernas del under planperioden 2023-2025 (minskning av utgifterna)		-1 352 424	-1 365 948	-1 379 608

Anslag och investeringar, 1 000 €

Nämnden för fostran och undervisning

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter	24 004	23 190	23 323	23 556	23 791	24 027
Tillverkning för eget bruk	16					
Verksamhetsutgifter	334 192	343 130	347 261	349 381	352 875	356 369
Verksamhetsbidrag	-310 171	-319 939	-323 939	-325 825	-329 084	-332 342
Ändring-%			1,2 %	0,6%	1,0 %	1,0 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	3 640	6 018	2 230	3 500	3 940	10 195
Statsandelar och övriga finansieringsandelar						
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	0	0	0	0	0	0
NETTO	-3 640	-6 018	-2 230	-3 500	-3 940	-10 195
Ändring-%		65,3%	-62,9%	57,0%	12,6%	158,8%

Verksamhetsplan för servicehelheten för fritid 2022

Beskrivning av verksamheten

Enligt det som bestäms i lagar och förordningar, i stadens strategi och program och i förvaltningsstadgan, främjar servicehelheten för fritid och dess nämnder kommuninvånarnas och kundernas välbefinnande och aktivitet samt stadens konkurrenskraft och hållbar utveckling.

Det organ som ansvarar för kultur ska inom sitt uppgiftsområde svara för utvecklandet och organiseringen av kulturtjänsterna samt främja och stöda den kulturverksamhet som idkas i staden på det sätt som föreskrivs i lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019), lagen om allmänna bibliotek (1490/2016), museilagen (314/2020), lagen om främjande av performativ konst (1082/2020) och lagen om grundläggande konstundervisning (633/98). I all verksamhet som bedrivs av fritidssektorn ska kommuninvånarna höras i de centrala besluten som en del av den plikt att se till att kommuninvånarna har möjligheter att delta och påverka, som stadgas närmare i kommunallagens 22 § (410/2015).

Lagen om kommunernas kulturverksamhet trädde i kraft 2019. Lagens centrala mål är att främja verksamhetsförutsättningarna för kommunernas kulturverksamhet, genomförandet av bildningsmässiga grundläggande rättigheter och demokratiutveckling samt kommunernas livskraft i en verksamhetsmiljö som förändras. Utgångspunkten är likvärdig tillgång till kulturtjänster. Lagen ger inte kommunerna några nya uppgifter eller förpliktelser jämfört med den förra lagen. De mest centrala ändringarna och tilläggen i lagtexterna är; målen för kommunernas kulturverksamhet, statliga myndigheternas uppgifter, kommuninvånarnas deltagande, utvecklingsuppgift, samarbete, främjande av kulturvälbefinnande samt producering av information och verksamhet.

Lagen om allmänna bibliotek (1492/2016) trädde i kraft 2017 och definierar ett allmänt biblioteks uppgifter enligt följande: 1) erbjuda tillgång till material, information och kulturellt innehåll; 2) tillhandahålla en mångsidig och tidsenlig samling; 3) främja läsning och litteratur; 4) tillhandahålla informationstjänster, handledning och stöd vid inhämtning och användning av information och för att främja en mångsidig läskunighet; 5) erbjuda lokaler för lärande, fritidsintressen, arbete och medborgarverksamhet; 6) främja en samhällelig och kulturell dialog. Allmänna biblioteken tillhandahåller avgiftsfria bas- och närtjänster. Kommunen kan ordna allmänna biblioteks verksamhet själva eller i samarbete med andra kommuner eller andra sätt. Kommunen ska i all verksamhet som rör allmänna bibliotek höra kommuninvånarna i de centrala besluten som en del av den plikt att se till att kommuninvånarna har möjligheter att delta och påverka, som stadgas närmare i kommunallagens 22 § (410/2015).

- Bibliotekstjänsterna för servicehelheten för fritid koordinerar Vaski-samarbetet och fungerar som Egentliga Finlands regionala utvecklingsbibliotek med separat finansiering av undervisnings- och kulturministeriet.

I museilagen (314/2019) har museiverksamhetens mål beskrivits som upprätthållande och stärkande av befolkningens förståelse för sin kultur, historia och miljö. Museerna ska ta till vara och bevara kultur- och naturarvet samt konsten genom att ta till vara och bevara materiellt och visuellt kulturarv för de kommande generationerna, idka undersökning, undervisning och informationsförmedling i samband med det samt ordna utställnings- och publikationsverksamhet.

- Museitjänsterna inom servicehelheten för fritid genomför den i lagen bestämda uppgiften genom samlingsarbete, forskning, museipedagogik och samt genom utställnings- och publikationsverksamhet och fungerar som ett ansvarsområde med regionalt ansvar sedan 2020.

I lagen om främjande av scenkonst (1082/2020) menas med *scenkonst* teaterkonst, cirkuskonst, danskonst, musik och andra konstnärliga liveframträdanden vid en viss tidpunkt inför publik. Lagens mål är att främja: 1) högklassig och professionell scenkonst; 2) befolkningens jämlika möjligheter till bildning och 3) välbefinnande, samhörighet och delaktighet.

- Åbo filharmoniska orkesters huvuduppgift är att värna om och främja musikkulturen och ordna offentliga konserter.
- Åbo Stadsteater Abs uppgift är att producera, utveckla och främja scenkonst samt producera teaterföreställningar. Kultur nämnden har ingått ett tills vidare gällande avtal med Åbo Stadsteater Ab. I avtalet bestäms målen för bolagets teater-tjänster och storleken på det bidrag som staden anvisat, som bekräftas årligen.

I *Idrottslagen* (390/2015) bestäms att kommunens uppgift är att skapa allmänna förutsättningar för idrott på lokal nivå. Kommunen ska skapa förutsättningar för kommuninvånarnas motionering: 1) ordna motions- och idrotts-tjänster som främjar hälsa och välbefinnande för olika målgrupper; 2) stöda medborgarverksamhet inklusive föreningsverksamhet; samt 3) bygga upp och upprätthålla motionsställen. I lagen betonas samarbete mellan olika sektorer samt utveckling av det regionala samarbetet och det lokala samarbetet mellan kommuner. Därtill ska kommunen utvärdera motionsaktiviteten bland sina invånare

Statsrådet godkände i oktober 2018 den *idrottspolitiska redogörelsen* som överläts till riksdagen. Den omfattar bl.a. riktlinjer för ökande av motion i olika livsskederna, byggande av motionsplatser, medborgarverksamhet och toppidrott. Målet är att på ett betydligt sätt öka befolkningens fysiska aktivitet.

- Servicehelhetens idrotts-tjänster har till uppgift att aktivera Åboborna till att motionera och förbättra sin hälsa genom motion. Enheten för idrottsservice skapar förhållanden för idrott och producerar idrotts-tjänster för både stadsbor och föreningar som ordnar idrottsverksamhet. Serviceområdet följer utvecklingen av idrottsbranschen, upprätthåller en lägesbild om idrottskulturen i Åbo och utvecklar den.

Enligt *ungdomslagen* (1285/2016) hör ungdomsarbete och ungdomspolitik till kommunens uppgifter. Ungdomslagets mål är att främja ungas delaktighet och likvärdighet. Därtill stöder lagen ungas växande och självständighet och strävar efter att förbättra ungas levnadsförhållanden och växande samt genomförandet av ungas rättigheter. Utgångspunkterna är gemensamt ansvar, kulturell mångfald och internationalism, hållbar utveckling, sunda levnadsvanor, respekt för miljön och livet samt sektorövergripande samarbete. Kommunen ska med beaktande av de lokala omständigheterna skapa förutsättningar för ungdomsarbete och ungdomsverksamhet genom att ordna tjänster och lokaler för unga och stöda de ungas medborgarverksamhet. När kommunen sköter den ovannämnda uppgiften ska den vid behov samarbeta med andra myndigheter som producerar ungdomstjänster samt de unga, deras familjer, organisationer i ungdomsbranschen, församlingar och andra instanser som idkar ungdomsarbete. För planeringen och utvecklandet av verkställandet ska kommunen ha ett styr- och servicenätverk eller en annan motsvarande samarbetsgrupp, vars målgrupp är alla ungdomar som bor

Servicehelheten för fritid

i kommunen. Dessutom ska kultur- och ungdomsnämnden inom sitt uppgiftsområde tillhandahålla sådant stöd och särskilt stöd som avses i § 3 a i barnskyddslagen (417/2007).

Kommunen ska erbjuda och ordna möjligheter för barn och unga att delta och påverka behandlingen av ärenden som rör ungdomsarbete och ungdomspolitik och de ska höras i de ovan nämnda ärendena eller ärenden som rör dem.

- Serviceområdet för ungdomstjänster vid servicehelheten för fritid skapar förutsättningar för ungdomsarbete och ungdomsverksamhet genom att ordna tjänster och lokaler för unga och stöda de ungas medborgarverksamhet.

Turisttjänster

Turisttjänsterna verkar som samordnare och genomförare av främjande, marknadsföring, försäljning och samarbete inom turismen i Åbo och dess område.

Ansvarsområde för attraktionskraft och evenemang

Attraktionskraftens främjande grundar sig på den i kommunallagen bestämda uppgiften att främja livskraft och konkurrenskraft. Ingen speciallag styr kommunen i genomförandet av uppgiften. Främjandet av attraktionskraften anknyter till flera tjänste- och verksamhetsområden i staden. Detta arbete kräver koordination och nätverkssamarbete

Ansvarsområdet för attraktionskraft och evenemang koordinerar, styr och främjar stadens attraktionskraft och verksamhet som stöder den enligt de strategiska attraktionsteman (Turku <3Archipelago, Turku <3Sport, Turku <3Culture, Turku <3Food, Turku <3Events).

Förändringar i omvärlden

Bakgrund

De centrala målen för servicehelheten för fritid är förbättring av tillgången till tjänster, främjande av välfärd, minskande av segregation samt främjande av konst, kultur och evenemang som en attraktionsfaktor. Stadens konkurrenskraft stärks genom samarbete och att främja faktorerna för attraktionskraft. Innehåll, upplevelser, tjänster och stadskultur är centrala attraktionsfaktorer, som skapar en konkurrenskraftig och levande stad.

Städernas verksamhetsmiljö och således också fritidstjänsterna påverkas av faktorer som t.ex. klimatförändringen, ändring av befolkningsstrukturen (särskilt den åldrande befolkningen), polarisering, minoritetsbildning, ändringar i den offentliga ekonomin, etnologisk utveckling, ändring i arbetet, ändringar i livsstil, behovet av livslångt lärande och ökad ensamhet. Servicehelheten för fritid blir allt viktigare i och med vårdreformen.

COVID-19-pandemin har fört med sig och för fortfarande med sig ändringar i omvärlden för servicehelheten för fritid. Dessa ändringar är ännu svåra att förutse. Dessa ändringar är bl.a. ändringar i kundbeteende, effekten av total stängning och begränsad öppethållning på antalet besökare och ekonomin. Ett behov finns för utveckling av virtuella / digitala och hybridtjänster. I en utredning av coronapandemins effekter på användningen av fritidstjänster (2021) som gjordes av de sex största städerna, berättar 40 % av människorna att de ändrar sitt beteende permanent och att 40 % återgår till sitt tidigare sätt att använda fritidstjänsterna.

På riksnivå finns det rikligt med riktlinjer och styrdokument som påverkar servicehelheten för fritid. Med åtgärderna i dessa dokument strävar man efter att påverka de skadliga effekterna av ändringsfaktorer i den ovan nämnda verksamhetsmiljön.

I regeringsprogrammet betonas betydelsen av hobbyer för att förebygga utslagning bland unga och främja delaktighet i samhället. *För varje barn och ung vill man trygga möjligheterna till roliga hobbyer i samband med skoldagen.* I statsrådets redogörelse för kulturens framtid "Kulturen år 2035" och i lagen om kommunernas kulturverksamhet betonas som centrala möjligheter hållbar kultur, kulturell mångfald och kreativitet. Som viktiga verksamhetsområden beskrivs konst-, kulturarvs- och bibliotekspolitik. *I det riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik (Vanupo) är huvudtemat att förebygga utslagning bland unga och att stärka delaktighet.* Statsrådets idrottspolitiska redogörelse (2018) omfattar bl.a. riktlinjer för ökande av motion i olika livsskedet, byggande av motionsplatser, medborgarverksamhet och toppidrott, med målet att öka fysisk aktivitet.

Servicehelheten för fritid har tre gemensamma utvecklingsområden/satsningsområden inom verksamhetsmiljön och alla dessa är relevanta också i att klara av coronapandemin.

Segregation (boendeområden och befolkningsgrupper)

Tecken på ökad segregation och polarisation under coronatiden kan redan observeras. På utmaningen svarar man bl.a. genom att godkänna stadsfullmäktiges tväradministrativa program Förebyggande av utslagning bland unga och främjande av hållbar stadsstruktur (sfm 1/2019).

Otillräcklig rörlighet

På grund av för lite fysisk aktivitet och fysisk inaktivitet är de årliga kostnaderna för samhället ofta flera miljarder euro och de ökar varje år i och med att landets befolkning åldras.

Dessutom har äldres otillräckliga motion under coronatiden och behovet att stöda deras funktionsförmåga som helhet kommer att öka betydligt både då det gäller att klara sig ur coronapandemin och i och med befolkningens åldrande under de närmaste åren.

Klimatförändringen och hållbar utveckling

Åbo är en global föregångare inom klimatpolitiken. Verksamhetsplanen för hållbar energi och klimat (sfm 11.6.2018 § 142) styr stadens åtgärder för stävande av och förberedelse inför klimatförändringen. I servicehelheten för fritid ingår i fortsättningen allt starkare FN:s 17 mål för hållbar utveckling enligt Agenda 2030 samt principer för klimatplanen i deras planer och skapar förutsättningar för en hållbar livsstil och en koldioxidneutral ekonomi.

Utvecklingsplan för verksamheten och strategiska tyngdpunkter

Åbo är en europeisk kulturstad som också är känd som en stark idrotts- och evenemangsstad. Åbo utvecklas som en turism-, kongress- och evenemangsstad.

I stadens strategi 2014 fanns två strategiska tyngdpunkter och program: Välfärd och aktivitet samt Konkurrenskraft och hållbar utveckling. Servicehelheten för fritid genomförde särskilt temat "den aktiva Åbobon" och dess innehåll i anknytning till det första.

Övergången av stadens ledningssystem till modellen "Borgmästarnas Åbo" år 2021 påverkar utvecklingsplanen och tyngdpunkterna inom servicehelheten för fostran och undervisning. De strategiska målen har nu knutits till riktlinjerna i Borgmästarprogrammet. I samband med uppdateringen av stadsstrategin preciserar ännu de strategiska betoningarna för servicehelheten och i kultur-, ungdoms- och idrottsnämnden bestäms nämndernas specifika betoningsområden. den nya organiseringsfunktionens uppgifter och roller i utarbetandet och genomförandet av den nya utvecklingsplanen specificeras under 2022.

Servicehelheten för fritid

Det centrala målet för servicehelheten för fritid är fortfarande att främja stadsbornas välbefinnande och aktivitet samt främjandet av stadens dragningskraft på ett hållbart sätt. Vi ordnar servicen enligt en modern mångproducentmodell på ett kundcentrerat, högklassigt och kostnads-effektivt sätt i ett gott partnerskap med den tredje sektorn och företagen. En aktiv livsstil är viktig för välfärden, och detta uppmuntrar vi Åboborna till. Vi söker och prövar på nya verksamhetsmodeller för att minska välfärdsskillnaderna och förebygga utslagning.

Basuppgift för servicehelheten för fritid: Vi erbjuder Åboborna glädje, upplevelser, rörelse, kunskap och färdigheter i vardag och fest.

Målbild: Det goda livets Åbo.

Prioriteringar:

- Att främja jämlikhet och minska ojämlikhet,
- Att främja delaktighet, aktivitet och sektorsövergripande samarbete och
- Ett ökat partnerskap med tredje sektorn.

Fem strategiska mål har fastställts för servicehelheten. De grundar sig på den tidigare stadsstrategin och länkar sig ofta till riktlinjerna i Borgmästarprogrammet. Målen är:

- En aktiv livsstil för så många Åbobor som möjligt,
- Mångsidiga tjänster produceras kostnadseffektivt genom att utveckla och utvidga partnerskap,
- Flerkanaliga och interaktiva tjänster tillhandahålls genom digitalisering och
- Invånarnas medborgarfärdigheter och hållbar utveckling främjas
- Stadens attraktionskraft förstärks.

Som ett gemensamma mål för att klara av coronatiden betonas främjandet av aktivitet, i synnerhet funktionsförmågan hos äldre och utvecklande och systematisering av digitala tjänster. Attraktionskraften stärks genom att främja ordnandet av evenemang och händelser för stadsbor och turister

Servicehelhetens gemensamma utvecklingsprojekt

De ovannämnda strategiska tyngdpunkterna/målen främjas genom fem utvecklingsprojekt: främjande av aktivitet, användning av digitala medier, partnerskap, medborgarfärdigheter och hållbar utveckling samt stärkande av attraktionskraften.

Därtill har servicehelheten tre andra gemensamma utvecklingsprojekt:

1. Stöd för fritidssysselsättningar

En viktig punkt i regeringsprogrammet är att garantera att alla barn och unga har möjlighet till en hobby som de gillar i anslutning till skoldagen. De gemensamma interna utvecklingsobjekten för serviceområdena i servicehelheten för fritid är bl.a.

- att förstärka samarbetet för att främja hobbyverksamheten för barn och unga i samarbete med alla serviceområden inom servicehelheten
- att utveckla styrningen och ledningen av den mångformiga och mångsidiga barnkulturverksamheten

2. Främjande av kultur, konst och kulturvälfärd

År 2021 utarbetas en strategisk och futuristiska syn på kultur, konst och kulturvälbefinnande, kulturlöftet, under fullmäktigeperioden 2021–2025 till ett spetsprojekt samt en långtidsplan för år 2029. Kulturlöftet utarbetas i en omfattande, delaktiggörande process och den kan innehålla följande betoningsområden: målinriktat kulturvälbefinnande i flera åldersgrupper, kulturen möter alla, kulturen i stadsrummet och partnerskap som utvecklas.

3. Utveckling av kundorienterad informationsledning

I utvecklingen av tjänsterna och verksamheten har informationsledningen en central roll. Det är också ett centralt mål i den nya organiseringsfunktionen utöver det kundcentrerade arbetet. I servicehelheten har retts ut den nuvarande situationen för kundcentrerad informationsledning, som kommer att främjas i det gemensamma utvecklingsprojekt som börjar 2022

Serviceområdenas basverksamhet

Stadens egna kulturtjänster möjliggör basutbudet av kultur som kompletteras av det fria fältet. Förutom kulturtjänsterna med låg tröskel behövs det också attraktiva toppproduktioner som ökar stadens attraktivitet för turister och konkurrenskraft.

Motionstjänsterna genomförs genom ett lokalt och regionalt samarbete, genom att skapa motionsmöjligheter som främjar hälsan, stödja medborgarverksamhet, erbjuda motionsplatser samt ordna motion speciellt för passiva invånare och specialgrupper.

Dessutom ska barn och unga erbjudas likvärdiga möjligheter att delta i kultur-, motions- och fritidsverksamheten samt i ungdomstjänsterna och planeringen av tjänster. De förebyggande tjänsterna och den stimulerande verksamheten upprätthåller barns och ungas välbefinnande och hälsa.

Huvudtemana för turisttjänsterna (stadskultur i skärgårdens famn) är naturupplevelser, RETHINK LUXURY!, maritimt läge, en finländsk livsstil, mat, idrott och kultur och övriga evenemang.

Uppgiften för ansvarsområdet för evenemang- och attraktionskraft till tillämpliga delar anknyts till delområdena för servicehelheten för fritid för att främja attraktionskraft och livskraft.

Utvecklingshelheter på stadsnivå

Servicehelheten för fritid har förbundit sig till utvecklingshelheter på stadsnivå och gemensamma betoningar för alla servicehelheter. Dessa är bl.a. invånarbudgeteringen, barnvänlighet (Åbo är en barnvänlig kommun enligt UNICEF:s modell), integration, främjande av delaktighet och låga koldioxidutsläpp,

Servicehelheten och servicehelhetens områden samarbetar och deltar för sin del i genomförandet av spetsprojekt. Servicehelheten för fritid koordinerar spetsprojektet för främjande av kultur, konst och kulturvälfärd samt motionsdelen i spetsprojektet Gemenskap och välbefinnande.

Främjande av betoningarna för ansvarsområdet för välfärd och hälsa, såsom mentalt välmående, förebyggande av ensamhet, aktivering av arbetslösa och hälsosamma levnadsvanor syns i servicehelhetens verksamhet.

Som en del av utvecklingen av organiseringsfunktionen kommer man att beakta också planering och genomförande enligt livscykel (barn/unga, arbetsföra, äldre)

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fritid

Nyckeltal som beskriver verksamheten

Invånarantal

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Invånarantal	185 908	187 604	189 396	191 213	192 962	194 391	196 242	198 226	200 596	203 126	205 499	207 547	209 734
0–9-åringar	16 730	16 782	16 734	16 662	16 674	16 386	16 234	16 081	16 001	15 927	15 878	15 886	15 993
10–18-åringar	13 761	13 727	13 814	13 920	14 161	14 423	14 462	14 742	14 900	15 167	15 345	15 441	15 446
19–28-åringar	35 939	36 757	35 787	37 762	37 745	37 913	38 626	39 394	40 470	41 479	42 491	43 241	44 204
26–64-åringar	82 117	82 337	82 659	83 587	84 341	85 024	85 681	86 372	87 282	88 296	89 116	89 970	90 682
över 65-åringar	37 361	38 001	38 851	39 723	40 041	40 645	41 239	41 637	41 943	42 257	42 669	43 009	43 409

Segregation av olika områden

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Andel av invånare som talar ett annat språk minsta (småområden) (småområden med över 100 invånare)	Kräkkärret 43,9% / Maanpää 0%	Kräkkärret 46,2% / Maanpää 0%	Kräkkärret 48,4% / Maanpää 0%	Kräkkärret 50% / Maanpää 0%	Kräkkärret 51,5% / Ispois 1,2%	Kräkkärret 53% / Vatsela 0,5%
Arbetslösa högsta/minsta (småområden) (småområden där arbetskraftens mängd är över 100)	Slutliga uppgifter fås på hösten 2017	Östra Pansio 36,6%* / Toijais 4,0%*	Kräkkärret 29,0%* / Ispois 3,5%*	Kräkkärret 29,0% / Moisio-Kanervamäki 7,1% (31.12.2017)	Oriketo 37% / Prästholm 1,8%	

Användning av kulturtjänster, aktivitet bland 18–79-åriga

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Andelen aktiva %, FCG/Kapa	16,2%	17%	14%	22,2%	23,2%	17,80%

Motionering, aktivitet 18–79-åriga

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Andelen aktiva %, FCG/Kapa	44%	41%	49%	53%	48%	50%

Antalet arbetslösa under 25 år

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antalet arbetslösa under 25 år	2013 (1/2016)	1873 (1/2017)	1522 (1/2018)	1305 (1/2019)	1345 (12/2019)	1732 (1/2021)

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fritid

Nyckeltal som beskriver verksamheten

Kultur

Tjänsternas volym

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Andelen aktiva biblioteks-kortsanvändare av befolkningen (använt biblioteks-kortet i Åbobiblioteken / in-vånarantal)	39,4 %	39,3 %	37,9 %	37,1 %	36,7 %	31,90 %	32 %	33 %	33%	33%	33%
Kulturtjänster (teater, musik och konst) under de föregående 12 månaderna 18-79-åriga % (FCG/Kapa)	80 %	79,1 %	83 %	67,5 %	66,5 %	47 %	50 %	60 %	65 %	70 %	70 %
Andelen som använt bibliotekstjänster under de föregående 12 månaderna bland 18-79-åriga % (FCG/Kapa)	77 %	72 %	74 %	71 %	75 %	61 %	70 %	75 %	75 %	75 %	75 %
Andel som använt museitjänster under de föregående 12 månaderna 18-79-åriga % (FCG/Kapa)	66 %	57 %	69 %	69 %	72 %	48 %	60 %	70 %	70 %	70 %	70 %

Tjänsternas kvalitet och effektivitet

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
18-79-åriga invånares nöjdhet med bibliotekstjänster, skala 1-5, FCG/Kapa	4,38	4,39	4,48	4,41	4,49	4,48	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
18-79-åriga invånares nöjdhet med museitjänster, skala 1-5, FCG/Kapa	4,26	4,25	4,29	4,23	4,28	4,28	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
18-79-åriga invånares nöjdhet med kulturtjänster (teater, musik, konst) skala 1-5, FCG/Kapa	3,90	4,20	4,22	4,15	4,17	4,17	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Produktioner som stötts med bidrag av kultur-nämnden	254	302	330	346	1070	587					
TEA-mätaren (kultur som främjar hälsa och välfärd och förutsättningar för att skapa den, självbedömning) skala 0-100					69	Uppgifter för ojämnna år					

Tjänsternas produktivitet och lönsamhet

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antalet kulturbidrag/invånare	7,25	7,05	7,99	6,60	9,65	9,67	9,18	11,62	11,61	11,59	11,59
Bibliotekens nettoutgifter/invånare	57,00	58,33	57,21	56,40	56,25	53,9	56,57	56,29	56,24	56,15	56,11
Museernas nettoutgifter/invånare	40,16	43,54	41,38	42,35	45,27	44,22	43,11	42,91	42,87	42,8	42,77
Nettoutgifter för orkestern och konserthusset/invånare	28,64	27,44	26,97	24,51	24,85	24,89	25,95	24,75	24,72	24,68	24,67

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fritid

Motion

Tjänsternas volym

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal besökare per motionsplats: alla för allmänheten öppna lokaler totalt	1 235 538	1 022 035	1 193 983	1 240 670	1 663 000	1 072 400	1 100 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000

Tjänsternas kvalitet och effektivitet

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
TEA-mätaren (motion som främjar hälsa och välfärd och skapandet av förutsättningar för motion, självbedömning) skala 0–100	Uppgifterna för jämna år	86	Uppgifterna för jämna år	83	Uppgifterna för jämna år	77		85		85	
18–79-åriga invånares nöjdhet med motionsförhållanden (fält, simhallar och simstränder, gym, motions slingor och fri-luftsleder) skala 1–5, FCG/Kapa	3,94	3,90	3,97	3,91	3,90	3,96	3,95	3,95	3,95	3,95	3,95
18–79-åriga invånares nöjdhet med information om motionstjänster, skala 1–5, FCG/Kapa	3,71	3,67	3,63	3,59	3,57	3,51	3,6	3,65	3,7	3,7	3,7

Tjänsternas produktivitet och lönsamhet

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Motionstjänsternas nettoutgifter/invånare	95,64	98,29	99,35	106,41	105,81	109,48	107,92	104,43	104,19	103,88	103,65
Antalet motionsbidrag/invånare	7,59	7,80	7,59	7,31	7,44	7,58	7,31	7,24	7,22	7,2	7,18

Ungdom

Tjänsternas volym

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antalet besök till ungdomstjänsternas verksamhetsställen och till tjänsterna (egen verksamhet) beräkningssättet förnyades		248 500	222 196	199 901	209 589	95 528	100 000	190 000	190 000	190 000	190 000

Tjänsternas produktivitet och lönsamhet

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ungdomstjänsternas nettoutgifter / 0-28-åriga	125,13	120,54	115,03	114,44	118,94	110,58	119,63	119,63	118,96	118,23	117,62
Antalet bidrag till ungdomstjänsterna / 0-28-åriga	4,60	6,60	6,65	6,31	5,98	5,92	6,87	9,6	9,55	9,49	9,44

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fritid

Användningen av arbetskraft

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Årsverken (HTV)	603,1	593,4	597,2	603,7	610,0	595,8					
Löner och arvoden (€)	20 180 608	20 154 710	20 287 093	20 641 857	21 425 615	20 467 758					

Mål för verksamheten

Budgetklausuler

Nämnden	Budgetklausuler
Kultur- och ungdomsnämnden	De eventuella ersättande lokalerna för funktionerna för de ungas konst- och aktivitetshus Vimma som ligger på adressen Eriksgatan 34 eller i en annan lämplig lokal i kärncentrum, inkluderas i investeringsprogrammet.
Kultur- och ungdomsnämnden	Digitala delar ökas i tjänsterna och utvecklas i första hand för att utveckla närheten och öka tillgången, och digitala tjänster får inte försvaga servicenivån eller helt ersätta tjänster som grundar sig på möten på plats.
Kultur- och ungdomsnämnden	Ungdomarnas återvändo till tjänsterna och möten med varandra stärks efter coronan.

Preliminära åtgärder enligt borgmästarprogrammet

Tema: Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
16	Vi främjar samarbetet och dialogen mellan ungdomsarbetet och den tredje sektorn så att den tredje sektorn aktivt deltar i främjandet av de ungas välfärd vid återhämtningen från coronapandemin.	Sätten att producera tjänster i samarbete mellan staden och den tredje sektorn granskas och tjänster produceras i allt större utsträckning genom partnerskap. Skapandet av en ny modell för partnerskap inom ungdomsarbetet; starkare stöd för tredje sektorns verksamhet. Principerna för partnerskapsverksamhet skapas i verksamhetsmiljön bl.a. i Semesterskoj i knutarna -verksamheten, skejthallen Cube eller byhuset i S:t Marie.
17	I skolorna genomförs försök som uppmuntrar till naturlig motion i vars planering vi lyssnar på barnen och ungdomarna.	I samarbete med skolorna och idrotten samt andra fritidstjänster genomförs försök som stöder sig på Finlandsmodellen för hobbyverksamhet samt programmet Skolan i rörelse.
18	Målet är att varje Åbobo har möjlighet att delta samt utöva och uppleva kultur oberoende av ålder eller livssituation.	En aktiv fritid ger livet innehåll och är en väsentlig del av grunden för ett gott liv: en aktiv stadsbo mår bra. Alla serviceområden för kultur producerar dessa tjänster i all sin verksamhet (volymmätare). Med goda förhållanden tryggas produktionen av tjänsterna (t.ex. Samlingscentralen, tjänsten Finna). Tjänster som är öppna för alla (universala tjänster) såsom Upplevelsestigen samt därtill riktade tjänster såsom orkesterns publikarbete. Tjänsterna beskrivs närmare i serviceplanerna
19	Konceptet Konstens hus genomförs i Åbo.	Helhetskonceptet Konstens hus, samarbets- och förvaltningsmodellen reds ut och utvecklas enligt stadsstyrelsens och stadsfullmäktiges beslut.
20	Utredningen av motionsnätverket föreläggs fullmäktige för godkännande.	Riktlinjerna för utredningen av nätverket som beslutades under hösten 2021 genomförs
21	Kulturen är en del av en god livskvalitet och kontinuerligt lärande, och den spelar en särskild roll vid främjandet av välfärd och bekämpandet av ensamhet	För specialgrupper genomförs skräddarsydda tjänster genom att utvidga samarbetet (bl.a. Kimmoke, OmaKirjasto).
22	Åbobördiga konstnärer är en styrka i kulturstaden och de kreativa branschernas betydelse ökar också ekonomiskt sett hela tiden.	Som en del av spetsprojektet för främjande av kultur främjas utvecklingen av partnerskap med fältet för fri kultur och övriga intressentgrupper.
36	Konsten, kulturen och de kreativa branscherna förstärker välfärden och områdets livskraft.	Genomförs som en del av spetsprojektet för främjande av kultur.
37	Motion ska vara en del av barnens dag också i skolorna. Skolornas undervisningslokaler och gårdar samt skolresorna ska sporra till naturlig motion	Planeringen genomförs i samarbete med idrottstjänsterna, fostran och undervisning samt stadsmiljön.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fritid

Tema: Ett Åbo som kontinuerligt förbättras

Nr	Mål	Budget 2022
47	Under coronatiden har vi visat att vi är en snabb och smidig aktör	Digitalisering utnyttjas vid nya typer av deltagande i kultur, motion och ungdomsarbete. Produktionen av virtuella evenemang fortsätter. De virtuella innehållen för Digimuseo.fi utvecklas och marknadsförs. Helheterna för bibliotekets Upplevelsestig är tillgängliga nu också virtuellt. Digitala serviceformer etableras i ungdomsarbetet. Marknadsföringen av digitala servicebehov för unga ökas och de ungas medvetenhet ökas genom de tjänster som är tillgängliga. Digitala metoder och mötesställen som möjliggör växelverkan.

Tema: Den hållbara tillväxtens Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
55	Vi utarbetar en vision av utvecklingen av det Maritima Åbo med särskild fokus på området Västra Åbo. I generalplaneringen beaktar vi de nya målen för att förbättra boendetrivseln och öka boendet i de västra områdena samt det maritima.	I regionplaneringen tas i bruk områdets attraktionskraft och bedömning av effekterna av turism

Tema: Turism och tillgänglighet – Evenemangstaden Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
73	Vårt mål är att intressanta, starka evenemang inom kultur, sport och vetenskap ska erbjudas året runt.	En årsklocka för att främja ordnandet av lockande evenemang året runt och öka attraktionskraften tas i bruk. Ordndandet av lockande evenemang året runt stärks särskilt på hösten och vintern och man strävar efter att etablera flera evenemang som ordnas varje år. Man strävar efter att omfattande använda stadens område som en plats för evenemang. Genomförandet av upplevelsecentret stöds. En ny evenemangs- och hobbykalender tas i bruk. Enligt de strategiska temana för attraktionskraft främjas ordnandet av storevenemang med betydliga verkningar på turism, image och regionalekonomi.
74	Åbo satsar kraftigt på att utveckla turismen och sammanför aktörer i branschen. Flygplatsens och hamnfunktionernas konkurrenskraft vara en angelägenhet. Ökandet av den internationella turismen är ett av näringspolitikens centrala mål.	Samarbetet för att främja turism i Finlands skärgård (Finnish Archipelago) intensifieras. Vi deltar i Visit Finlands internationella uppdrag och skapar nya samarbetsmodeller. Museitjänster intensifierar samarbete med turisttjänsterna. Webbplatsen Museo Nyt! som ger information om museerna i området betjänar resenärer.
75	Stadens 800-års jubileumsår 2029 utgör grunden för ett evenemang som pågår året runt för vilket vi uppställer tydliga mål.	Jubileumsåret inleds med att definiera målen för planeringen av verksamhets- och kommunikationsstigar. Vi förbinder lokala aktörer och staten. Arkitektävlingen för Museet för historia och framtid som öppnar 2029 ordnas. Man säkerställer museets finansiering och tidsplan, detaljplanen bereds.
76	Kulturen är en väsentlig del av ett intressant och attraktivt Åbo.	Attraktionskraften stärks genom att främja innehåll, upplevelser, upplevelsetjänster, stadskulturen och ordnandet av evenemang och händelser som lockar stadsbor och turister samt främja kännedom, tillgänglighet och samarbetet mellan aktörer gällande dessa evenemang och innehåll.

Övriga mål för verksamheten

Mål 1: En aktiv livsstil för så många Åbabor som möjligt

Riktlinjerna i borgmästarprogrammet:

- Kulturen är en del av en god livskvalitet och kontinuerligt lärande, och den spelar en särskild roll vid främjandet av välfärd och bekämpandet av ensamhet. Vårt mål är att varje Åbobo har möjlighet att delta samt utöva och uppleva kultur oberoende av ålder eller livssituation.
- Konsten, kulturen och de kreativa branscherna förstärker välfärden och områdets livskraft.
- Lekplatser är till för att barn ska få röra på sig och i anslutning till dem planerar vi funktioner som stöder de vuxnas närmotion. På så sätt uppmuntrar vi invånare i alla åldrar att röra på

sig tillsammans. Äldres behov av motion beaktas i byggandet av motionsställen. Motion ska vara en del av barnets dag också i skolorna. Skolornas undervisningslokaler och gårdar samt skolresorna ska sporra till naturlig motion. Vi genomför försök i skolorna, och lyssnar på barn och unga i planeringen av dessa försök för att utforma olika nya vanor.

- Till stöd för byggandet av motionsplatser föreläggs fullmäktige en utredning av motionsnätverket. I utredningen optimerar vi knutpunkterna för motionsgrenarna och markanvändningsrelaterade krav.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fritid

Utvärderingskriterier	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
bibliotekslån	2 726 858	3 060 000	3 000 000	3 010 000	3 020 000	3 030 000
biblioteksbesök	1 326 928	2 020 000	1 800 000	2 000 000	2 020 000	2 020 000
konserterbesökare	26 021	43 000	68 000	68 000	68 000	68 000
museibesök	291 023	360 000	360 000	380 000	400 000	400 000
simhallsbesök	534 929	760 000	800 000	800 000	800 000	800 000
antalet barn som deltagit i verksamhet för skolan i rörelse (motionsklubben)	1 260	1 600	3 000	3 000	3 000	3 000
Unga som besökt ungdomstjänsternas handledda tjänster (besöksgångar, 0–28 år)	95 528	100 000	190 000	190 000	190 000	190 000

En aktiv fritid ger livet innehåll och är en väsentlig del av grunden för ett gott liv: en aktiv stadsbo mår bra.

Främjandet av aktivitet är viktigt också när det gäller att klara av coronapandemin. Vi skapar möjligheter och tjänster för roliga fritidsaktiviteter för alla barn och unga! En motionsinriktad livsstil. Spetsprojektet för främjande av kultur, konst och kulturvälfärd koordineras. Kultur gör gott

Mål 2: Mångsidiga tjänster produceras kostnadseffektivt genom att utveckla och utvidga partnerskap

Riktlinjerna i borgmästarprogrammet:

- Staden svarar för sina skyldigheter att tillhandahålla tjänster på ett kostnadseffektivt sätt och strävar efter att aktivt anlita också den tredje sektorns och den privata sektorns tjänster så att det ska vara möjligt att jämföra kostnadseffektiviteten, kvaliteten och tillgången mellan alla aktörer för Åbobornas bästa.
- Åbobördiga konstnärer är en styrka i kulturstaden och de kreativa branschernas betydelse ökar också ekonomiskt sett hela tiden.

- Vi grundar konceptet Konstens hus i Åbo. Konceptet för kreativa personer från olika branscher samman och upplivar staden också på en bredare front.
- Vi främjar samarbetet och dialogen mellan ungdomsarbetet och den tredje sektorn så att den tredje sektorn aktivt deltar i främjandet av de ungas välfärd vid återhämtningen från coronapandemin.
- Målen i åtgärdsprogrammet för motion uppställs tillsammans med föreningar och organisationer.

Utvärderingskriterier:	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Antal besökare hos avtalspartner (kulturbidrag)	157 198 (live) 99 339 (stream)	601 000	600 000	610 000	620 000	620 000
Antal deltagare i idrottsföreningar som fått bidrag	62 641	60 000	62 000	62 000	62 000	62 000
Antal ungdomsföreningar och verksamhetsgrupper för unga som fått bidrag	75	75	75	75	75	75

Sätten att producera tjänster i samarbete mellan staden och den tredje sektorn granskas och tjänster produceras i allt större utsträckning genom partnerskap.

Som en del av spetsprojektet för främjande av kultur, konst och kulturvälfärd främjas utvecklingen av partnerskap med fältet för fri kultur.

Under COVID-19-pandemin har nya tävlingar riktats, ansökan om finansiering och bidrag förnyats bl.a. genom prövningen Hobbysedeln.

Mål 3: Flerkanaliga och interaktiva tjänster tillhandahålls genom digitalisering

Riktlinjerna i borgmästarprogrammet:

- Med hjälp av digitaliseringen gör vi det lättare för stadsinvånarna att utträta ärenden, och vi gör saker för människorna.
- Under coronatiden har vi visat att vi är en snabb och smidig aktör. Vi använder digitala möjligheter och data.

- Vi grundar våra beslut på forskningsresultat och främjar en god informationsledningskultur.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fritid

Utvärderingskriterier:	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
Nätbiblioteksbesök	1,2 miljoner.	1,1 milj.	1,2 miljoner.	1,2 miljoner.	1,2 miljoner.	1,2 miljoner.
E-böckernas användningsgång	164 374	137 000	175 000	180 000	195 000	200 000
Ökning av antalet digitalt tillgängliga objekt på museet per år	7 046	3 800	4 500	4 500	4 500	4 500
Tittarsiffror för orkesterns innehåll på webben	60918	inget mål uppställt	35000	35000	40000	40000
Antalet unga som möts i sociala medier och på webben. År 2021 uppdateras startmätaren och målsiffrorna till de följande åren		Startmätare	7 000	7500	8000	9000
Digitalisering utnyttjas vid nya typer av deltagande i kultur, motion och ungdomsarbete.						
Digitala tjänster som under coronapandemin har konstaterats vara bra och populära förstärks och utvecklas som ett gemensamt projekt för hela servicehelheten. Användningen av de digitala tjänsterna stärks och uppföljningen och utvärderingen av effekterna bedöms i servicehelheten.						

Mål 4: Invånarnas medborgarfärdigheter och hållbar utveckling främjas

Riktlinjerna i borgmästarprogrammet:

- Vi allokerar resurser till verksamhetsmodeller med anknytning till invånarnas delaktighet, såsom medborgarpaneler, och etablerar dem. Vi ökar invånarbudgetens andel så att invånarna får större möjligheter att påverka utvecklingen av deras egna bostadsområden.
- Coronaåret har bidragit till att de unga mår allt sämre. Vi ser till att varje ungdom har en koppling till en trygg vuxen som bistår den unga med stöd och hjälp vid behov.

- Vi främjar övergången till cirkulär ekonomi tillsammans med andra aktörer och utarbetar ett program till stöd för dess verkställande.
- Vi håller fast vid målet om ett Kolneutralt Åbo och genomför beslut som fattats om Åbo stads program om kolneutralitet 2029.
- Vi främjar nya koncept för hållbar turism.

Utvärderingskriterier:	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
Totala antalet besökare i orkesterns barnevenemang, invandrarevenemang och evenemang för publikarbete	3 343	9 000	10 000	15 000	15 000	15 000
Antalet deltagare i bibliotekets användarutbildning	7 102	12 500	12 000	12 500	12 500	12 500
Från och med 2021 ändras mätaren enligt följande: Unga som deltagit i planeringen och genomförandet av verksamheten. År 2021 uppdateras startmätaren och målsiffrorna till de följande åren		450	500	700	800	1 000
Nyckeltal för hållbar utveckling. Definieras under år 2022			Startmätare			
Delaktigheten är också en viktig del av välbefinnandet som ska te sig för invånarna som en möjlighet att ägna sig åt något konkret särskilt i invånarnas egna bostadsområden. I stadens verksamhet och serviceproduktion betonar man kreativitet och innovativa lösningar.						

Mål 5: Stadens attraktionskraft förstärks

Riktlinjerna i borgmästarprogrammet:

- Kulturen är en väsentlig del av ett intressant och attraktivt Åbo.
- Åbo satsar kraftigt på att utveckla turismen och sammanför aktörer i branschen. Ökandet av den internationella turismen är ett av näringspolitikens centrala mål. Inom turismen eftersträvar vi ett mer omfattande regionalt samarbete och kopplar våra mål och vår struktur allt bättre till den riksomfattande Visit Finland-helheten.

- Evenemang utgör också en viktig del av turismutvecklingen. Attraktiva och mångsidiga evenemang lockar resenärer till Åbo såväl från andra delar av landet som från hela världen. Vårt mål är att intressanta, starka evenemang inom kultur, sport och vetenskap ska erbjudas året runt.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fritid

- Stadens 800-års jubileumsår 2029 utgör grunden för ett evenemang som pågår året runt och för vilket vi uppställer tydliga mål.
- Vi bygger ett nytt konserthus inom en sådan tidtabell som ger orkestern möjlighet att flytta direkt till nya lokaler, målet är 2025.

Utvärderingskriterier:	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
Statistikförda hotellövernattningar i Åbo (resenärer)	490 255		500 000			
Bedömningen av evenemangens effekt på regionens ekonomi			Startmätare			
Ett nytt nyckeltal definieras			Startmätare			
En plan uppgörs för 800-årsjubileet KOM IHÅG MUSEET FÖR HISTORIA OCH FRAMTID, KONSERTHUSET OCH T-HUSET, samlingscenter			Startmätare			

Anslag och investeringar, 1 000 €

Servicehelheten för fritid

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter	7 713	9 430	10 436	10 545	10 655	10 765
Tillverkning för eget bruk	0					
Verksamhetsutgifter	72 249	78 387	78 836	79 670	80 510	81 357
Verksamhetsbidrag	-64 536	-68 958	-68 400	-69 125	-69 855	-70 591
Ändring-%			-0,8%	1,1 %	1,1 %	1,1 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	905	740	840	840	840	840
Statsandelar och övriga finansieringsandelar	0					
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	13	0	0	0	0	0
NETTO	-892	-740	-840	-840	-840	-840
Ändring-%		-17,0%	13,5%	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Kultur- och ungdomsnämnden

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter	4 883	5 384	6 112	6 179	6 247	6 315
Tillverkning för eget bruk						
Verksamhetsutgifter	48 136	53 081	53 811	54 403	55 002	55 607
Verksamhetsbidrag	-43 253	-47 697	-47 700	-48 225	-48 755	-49 291
Ändring-%			0,0 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för fritid

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	767	540	640	640	640	640
Statsandelar och övriga finansieringsandelar						
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	11	0	0	0	0	0
NETTO	-756	-540	-640	-640	-640	-640
Ändring-%		-28,6%	18,5%	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Idrottsnämnden

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter	2 830	4 045	4 325	4 366	4 408	4 450
Tillverkning för eget bruk						
Verksamhetsutgifter	24 113	25 306	25 025	25 266	25 508	25 750
Verksamhetsbidrag	-21 283	-21 261	-20 700	-20 900	-21 100	-21 300
Ändring-%			-2,6%	1,0%	1,0%	0,9 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	138	200	200	200	200	200
Statsandelar och övriga finansieringsandelar						
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	2	0	0	0	0	0
NETTO	-136	-200	-200	-200	-200	-200
Ändring-%		47,1%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Verksamhetsplan för stadsmiljön 2022–2025

Beskrivning av verksamheten

Servicehelheten för stadsmiljön svarar för skapandet av verksamhetsförutsättningar för den attraktiva stadens tillväxt, utvecklingen av stadsmiljön, strukturell funktionalitet och trivsel. Målet är en omgivning som främjar välfärden och smidiga trafiklösningar.

Servicehelheten ansvarar också för stadens byggda infrastrukturegenom, byggande och underhåll av en högklassig stadsmiljö och byggande av sunda lokaler. Därtill svarar servicehelheten för myndighetstjänster som gäller miljö och byggande, miljöskydd, regionala myndighetstjänster inom avfallshanteringen och regionala kollektivtrafiktjänster samt andra mobilitetstjänster.

Servicehelheten för stadsmiljön omfattar fem serviceområden.

- **Serviceområdet för stadsplanering och markegendom** svarar för planeringen av markanvändningen och trafiken i staden, planläggningen, tomtproduktionen och förvaltningen av stadens markegendom.
- **Serviceområdet för stadsbyggande** svarar för genomförandeplaneringen av gator, parker och andra offentliga platser samt för att låta bygga dem och underhålla dem. Därtill svarar serviceområdet för att låta planera och bygga stadens lokaler.
- **Serviceområdet för stadsmätning och geodata** svarar för utarbetande av tomtindelningar, fastighetsbildningar och upprätthållande av fastighetsregistret, produktion och uppdatering av geodata, geodatasystem och serviceområdets kundserviceuppgifter.
- **Serviceområdet för tillstånd och tillsyn** svarar för myndighetsuppgifterna i anslutning till byggande och parkeringsövervakning, beredningen av myndighetsuppgifterna i anslutning till miljö- och naturskydd, miljöhälsa och regional avfallshantering samt rådgivning, styrning, tillsyn och experttjänster i anslutning till serviceområdets uppgifter.
- **Serviceområdet för mobilitetstjänster** svarar för produktionen av kollektivtrafiktjänster som är öppna för alla i Föli-kommunerna i Åbo stadsregion samt för produktionen och utvecklingen av andra mobilitetstjänster i Åbo och stadsregionen.

Fyra nämnder utvecklar, styr och övervakar verksamheten inom servicehelheten för stadsmiljön.

- **Stadsmiljönämnden** svarar för planeringen av stadens markanvändning, trafik och allmänna områden, produktionen av mobilitetstjänster, uppföljningen av den byggda miljön samt kultur- och naturmiljöns tillstånd, förvaltningen av stadens markegendom, för att låta bygga och underhållet av gator och andra allmänna områden samt för att låta bygga nya lokaler, om inte uppgifterna har delegerats till ett annat organ eller en annan tjänsteinnehavare.
- **Byggnads- och tillståndsnämnden** svarar för myndighetsuppgifterna inom servicehelheten för stadsmiljösektorn, om inte uppgifterna har delegerats till ett annat organ.
- **Kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion** ingår enligt 51 § i kommunallagen i Åbo stads organisation som regional behörig kollektivtrafikmyndighet i kommunerna Åbo, S:t Karins, Lundo, Nådendal, Reso och Rusko.

- **Avfallshanteringsnämnden i Sydvästra Finland** ingår enligt 51 § i kommunallagen i Åbo stads organisation som regional avfallshanteringsmyndighet enligt avfallslagen i 17 kommuner.

Förändringar i omvärlden

Fenomen som kraftigt påverkar omvärlden är klimatförändringen, urbaniseringen, befolkningsökningen, den positiva strukturen omvandlingen, befolkningsåldrandet, invandring, digitalisering och ändringar i lagstiftningen.

Den globala coronakrisen som utlöstes år 2020 har påverkat omvärlden. Distansarbete börjar småningom bli det nya normala. Inom Servicehelheten för stadsmiljö har effekterna av att rörligheten minskat mest syns i kollektivtrafiken. I och med coronakrisen har ojämlikhetsutvecklingen fördjupats och spridit sig, något som utmanar staden på flera fronter. Däremot har efterfrågan på bostäder varit fortsatt livlig, då distansarbete och distansstudier har framkallat behov av att byta bostad till en som bättre lämpar sig för den nya situationen.

Servicehelheten för stadsmiljö verkar aktivt i den förändring som pågår. Målet är att skapa möjligheter till ett gott liv och tillväxt för både företag och invånare.

Klimatförändringen innebär att klimatet värms upp i hela världen på grund av att mänskliga aktiviteter förorsakar en kraftig ökning av utsläppet av växthusgaser i atmosfären.

Åbo stads mål är att genom klimat- och miljöpolitiska åtgärder gå mot en kolneutral stadsregion före 2029. Efter det har Åbo för avsikt att vara en klimatpositiv region.

Urbaniseringen är ett starkt och koncentrerande fenomen. Städerna växer och utvecklas med en oerhörd fart. Beroende på statistikförings sättet bor 70–85 % av alla invånare i Finland i stadsregioner. Enligt regionforskare Timo Aro koncentreras tillväxten till allt färre stadsregioner, och Åboregionen räknas till dessa regioner.

Under coronakrisen har man kunnat se förändringar i urbaniseringsutvecklingen. Krisens inverkan på urbaniseringen beror dock i stor utsträckning på dess längd. Om krisen blir kortvarig, ändras helhetsbilden knappt.

Urbaniseringen förknippas med många möjligheter, men även med frågor som måste avgöras.

I och med att urbaniseringsprocesserna accelererar måste staden komma med nya trafiklösningar såväl inuti städerna som mellan städerna. Inom 90-minuters influensområdet som bildas av tillväxttriangeln mellan Helsingfors, Tammerfors och Åbo finns 3,25 miljoner invånare och cirka 1,3 miljoner arbetsplatser, dvs. cirka 60 % av hela landets invånare och arbetsplatser. Entimmeståget mellan Åbo och Helsingfors möjliggör kopplingen mellan pendlingsområdena. Målet är att den snabba tågförbindelsen tas i drift 2030.

I stadsregioner koncentreras tillväxten i sin tur nära centrum, vilket innebär att en tät stadsstruktur möjliggör att infrastrukturen och trafiknätverket ordnas på ett kostnadseffektivt sätt. I Åbo innebär detta bland annat utveckling av kollektivtrafiken. Genom att bygga spårvägen som ett övergripande stadsutvecklingsprojekt kan staden stöda och påskynda utvecklingen av Vetenskapsparken, centrum och Slottsstaden. Den nya kollektivtrafiklösningen främjar också stadens klimatmål.

Servicehelheten för stadsmiljö

Befolkningskoncentrationer erbjuder goda förutsättningar för den cirkulära ekonomin där konsumtionen grundar sig på användningen av tjänster i stället för ägande: delning, hyrning samt återvinning och bearbetning av material till nya produkter.

Urbaniseringen för också med sig många problem. Städerna förbrukar över 2/3 av världens energiproduktion och producerar 70 % av jordklotets koldioxidutsläpp. Därtill ökar befolkningskoncentrationen buller, trafikstockningar och mängden avfall på vissa områden. Olika sociala problem såsom utslagning och känslan av otrygghet hotar att öka. I och med att efterfrågan på bostäder ökar, stiger deras priser särskilt på de mest eftertraktade områdena, vilket riskerar att fördjupa segregationsutvecklingen mellan olika områden.

Områdesvis differentiering syns tydligt i Åbo bl.a. som skillnader i invånarnas välfärd och säkerhetskänsla och i stadens dragningskraft. För att främja en socialt hållbar stadsutveckling och förbättra jämlikheten mellan stadens bostadsområden behövs åtgärder på flera nivåer: direkta och långvariga åtgärder som är förebyggande, begränsar negativa effekter och stöder hantering och positiva effekter.

Befolkningsökningen i Åbo stad började öka i början av 2010-talet och har efter det som bäst ökat med cirka 2 000 invånare per år. Under coronapandemin har befolkningsökningen i Åbo dock avtagit och befolkningsökningen i kranskommunerna ökat.

I slutet av juli 2021 var den preliminära folkmängden i Åbo 194 108 personer, vilket innebär en minskning med 283 personer jämfört med det fastställda invånarantalet i slutet av 2020. Jämfört med de andra sex pack-städerna har den relativa befolkningsökningen varit minst i Åbo av utfallet i slutet av förra året.

Staden förbereder sig för att tillväxten fortsätter på lång sikt. Tillväxten påverkar planeringen av markanvändningen, servicenätet, rörligheten, infrastrukturen och byggandet, underhållet och övervakningen av lokaler. En byggd miljö har en betydlig inverkan på den ekonomiska och sociala välfärden. Den åldrande befolkningen och det ökande ensamboendet påverkar organiseringen av tjänster. Tillräckliga resurser måste reserveras för stadens tillväxt.

Befolkningsökningen och befolkningsåldrandet förorsakar utmaningar till hela ekonomiska regionen bl.a. när de gäller bostäder, utbildning, tjänster och trafik. Den positiva strukturomvandlingen och den kraftiga ökningen av antalet arbetsplatser förutsätter att bostadsproduktionen ökar snabbt. Det finns särskilt behov av rimligt prissatta bostäder. Under de senaste åren har byggandet av tillväxtcentrum kommit ikapp med befolkningsökningen. Enda sättet att stävja ökningen av bostadspriser, och därmed säkerställa tillgången till arbetskraft i tillväxtcentrum, är att bygga tillräckligt.

Coronakrisen har haft en försämrande inverkan på den globala **ekonomin**. EU har godkänt ett omfattande stödpaket för att återuppliva ekonomin, och dessutom har stora EU-länder tagit fram egna stödpaket. Också finska staten har vidtagit åtgärder för att trygga företagens verksamhetsförutsättningar. Finland är mycket beroende av export, och en global minskning av efterfrågan inverkar också på Åbo ekonomiområde. Varvsindustrin har under de senaste åren varit ett viktigt lokomotiv för den positiva strukturomvandlingen i Åboregionen. Leveranstiderna för varvets fartygsbeställningar har på begäran av beställarna flyttats framåt, eftersom efterfrågan på beställarnas kryssningstjänster har minskat. Den positiva strukturomvandlingen har på grund av coronapandemin drabbats ett litet bakslag, men Åboregionen har förutsättningar att uppleva en ny tillväxt då coronabekymren avtar.

När pandemin lättar kommer den ekonomiska tillväxten att öka i stor utsträckning. Finlands ekonomi börjar växa då den privata konsumt-

ionen kommer igång. Också investeringar och byggande stöder tillväxten. Byggnadsinvesteringar stöds av bostadsmarknadens kraftiga utveckling i tillväxtcentrumen.

Konjunkturläget i byggbranschen är utmärkt, enligt prognosen fortsätter konjunkturen för byggande att vara positiv också under 2022. Före slutet av juli 2022 har ett rekordartat antal bygglov beviljats mätt enligt volym och areal, något som förutspår ett stort antal nybyggnader också nästa år.

Coronapandemin förde med sig en stor ändring på arbetsmarknaden, **trenden med kontorsarbete på distans**, som påverkar kontorsmarknaden. Distansarbetet kommer sannolikt att vara ett permanent fenomen, men vi vet ännu inte i vilken utsträckning. Kontoret kommer att ha en allt viktigare roll som en lockande mötesplats.

Efterfrågan på bostäder är fortsatt hög, trots coronapandemin eller tack vare den. Det ökande distansarbetet och distansskolorna har framkallat behov av att byta bostad till en som bättre lämpar sig för den nya situationen. Pengar som sparats genom att inte konsumera i tjänster och resor har allokaterats till boendet, vilket har ökat efterfrågan på bostadsmarknaden. Centralbankernas stimulerande åtgärder har hållit räntenivån låg, något som i sin tur lett till att investeringsnivån hållits hög.

Viljan att öka boarealen är en trend som återspeglas också i utsikterna för radhus, större flervåningshus och egnahemshus.

Konjunkturläget inom byggandet och stadens tillväxtmål ökar efterfrågan i synnerhet på planläggning, tomtutbud och beviljandet av byggnadslov. Å andra sidan ökar konjunkturläget i byggbranschen priset på byggandet, gör varuleveranserna långsammare och försvårar tillgången till kompetent arbetskraft. Byggnadskostnaderna har ökat med 5,8 % under året och kostnaderna inom markbyggnadsbranschen med 8,3 %.

Under coronatiden har **antalet arbetsresor och utträttandet av arbetsrelaterade tjänster** minskat betydligt. Särskilt inom kollektivtrafiken har passagerarmängderna minskat. Man har undvikit kollektivtrafiken av rädsla för att bli smittad och föredragit trafiksätt som möjliggör socialt avstånd, såsom att åka cykel eller bil.

När coronapandemin avtar ökar rörligheten. En stor fråga är hurdana bestående ändringar coronapandemin lämnar efter sig i stadsbornas rörlighet, vilka arbetsresor och resor för att uträtta arbetsrelaterade tjänster avstår man att göra efter coronapandemin? Hurdan kommer det nya normala vi återvänder till att vara? Det ökade cykelintresset kan ta fart till följd av coronapandemin. En bestående minskning av efterfrågan kan försämra förutsättningarna för att organisera kollektivtrafiken. Samtidigt styr miljövänliga värden oss att allt mer använda kollektivtrafiken, cykla, promenera eller färdas på andra miljövänliga sätt. Distansarbete kan minska antalet arbetsresor, men samtidigt kan rörligheten under fritiden öka. Rusningstiderna på morgnar och eftermiddagar kan minska, vilket bidrar till att en jämnare efterfrågan medför besparingar i kollektivtrafikens kostnader, då extra trafikurer inte behövs under rusningstider.

Lagändringar påverkar stadsmiljöns verksamhet. I serviceplanen ges serviceområdesvisa uppskattningar om deras verkningar på ändringarna i omvärlden.

Utvecklingsplan för verksamheten och strategiska tyngdpunkter

Utvecklingsplanen och de strategiska tyngdpunkterna för servicehelheten för stadsmiljö har härletts ur borgmästarprogrammet för 2021–2025 som fullmäktige godkände 23.8.2021.

Servicehelheten för stadsmiljö

Utöver borgmästarmodellen tillämpar staden också i fortsättningen sin stadsstrategi som uppdateras under vintern 2021–2022. När uppdateringen av stadsstrategin bereds beaktas de riktlinjer som stakats ut i borgmästarprogrammet.

Den hållbara tillväxtens Åbo

Tillväxt innebär nya invånare, nya företag, nya arbetsplatser och investeringar. Stadsutveckling innebär att staden sprider ut sig och byggs på ett sätt som stöder tillväxten och så att det skapas trivsamma miljöer för boende och företagande samt etableras en hållbar, energieffektiv stadsmiljö. Avtalen som staden och de närliggande kommunerna förhandlat med staten (bl.a. MBT-avtalet) stakar ut riktlinjerna för stadsregionens utvecklingsmål. Förutsättningarna för tillväxt och en hållbar stadsstruktur främjas genom omfattande planer för samhällsstrukturen och trafiksystemet och genom att utveckla staden som stora områdeshelheter.

Stadsstrukturens funktion och livskraft stärks genom kompletterande byggande. Stadens tillväxt koncentreras till centrum och de omgivande stadsförnyelseområdena och på kollektivtrafikens utvecklingskorridorer. För att främja välbefinnandet stöds bevarandet av den i sin mångformighet unika naturmiljön och möjligheterna till att uppleva naturen främjas på hållbara sätt. På stadsområden där boendet blir allt tätare framhävs kvaliteten av den byggda stadsmiljön. I en allt mera tätbebyggd stad satsar man på mångsidiga offentliga stadsrum och grönanläggningar. Vi tar hand om boende- och livsmiljöernas renlighet och trygghet. Den historiskt unika kulturmiljön och den därtill hörande innovativa nyanvändningen av byggnader främjar Åbo stads utveckling i riktning mot en ledande förebild inom stadsbyggande.

I planeringen av områden ser vi till att vi har tillräckliga tomtreserver som grundar sig på granskningar av stadens servicenät för organiseringen av tjänster. Kostnadseffektiviteten för organiseringen av tjänster förbättras när man kan stöda sig på det existerande servicenätverket. Utnyttjandet av kommunalteknikens investeringar blir mer effektivt, trafikutsläppen minskar och stadsborna sparar tid i trafiken. Tack vare den enhetliga stadsstrukturen är det smidigt att röra sig i staden, något som utgör en attraktionsfaktor för Åbo. En planläggning som strävar efter att göra stadsstrukturen tätare – kompletteringsbyggande längs kollektivtrafikförbindelser genom att utnyttja den befintliga infrastrukturen – med beaktande av betydelsen av den närmiljön.

Mångsidiga och attraktiva boendialternativ är vid sidan av arbetsplatserna en central konkurrensfaktorer när det gäller att locka nya experter och invånare till staden. Genom detaljplanering och byggande av infrastruktur säkerställs en mångsidig och tillräcklig tomtreserv, genom vilket man tryggar ett tillräckligt bestånd av hyres-, bostadsrätts- och ägarbostäder till ett måttligt pris. Genom en mångsidig bostadsproduktion säkerställs att olika bostadstyper också finns i nya bostadsområden. I utvecklingen av stadsstrukturen utvidgas dess tyngdpunkt mot havet.

Fastighetsegendom som frigörs från stadens användning utvecklas aktivt för att förstärka stadens inkomstbas. Staden effektiviserar överlåtelseerna av fast egendom genom att med hjälp av planläggning och partnersamarbete utveckla egendomen så att den blir mer attraktiv.

I stadens trafikutveckling riktas fokus på gång- och cykeltrafiken, den regionala kollektivtrafiken och stödet till en bredare användning av miljö- och klimatvänliga teknologier. Mobilitet som tjänst och lösningar för smart trafik spelar en stor roll i utvecklingen av trafiken. Kollektivtrafiken utvecklas så att den motsvarar behoven för pendlingstrafik hos de växande företagen. Sunda levnadsvanor främjas genom att planlägga en stad med korta avstånd och genom att bygga gång- och cykelrutter för skol- och arbetsresor i innerstadsområdet. Vi ser till att det är smidigt att

röra sig i staden oberoende av invånarens livssituation och att centrum lätt kan nås med alla trafikformer även i fortsättningen.

Investeringarna genomförs på ett hållbart sätt. En effektiv tidsmässig och ekonomisk hantering och en kompetent och noggrann byggherreverksamhet. Med hjälp av investeringar kan tillväxten accelereras.

Investeringarna utgår från en granskning av servicenätet (ändringar i befolkningens åldersstruktur och befolkningsökningen) och en utredning av motionsnätverket som stöd för byggandet av motionsplatser. Stadens investeringar i servicebyggnader utgår från godkända planer för servicenätverk.

Planeringen av tidtabellen för investeringar görs utifrån helhetsbedömningar där effektivitet, lönsamhet, nödvändighet, driftsekonomi och tillväxtpotentialer beaktas. Kontrollen av byggprojektkostnader förbättras genom att utarbeta en behovsutredning och anvisning för projektplanering också för infrastrukturprojekt. Hållbara investeringsprinciper och kvalitetsnivån fastställs i projektplanerna.

Energieffektivitet och hållbara lösningar beaktas i allt byggande. Energieffektiviteten hos byggnadsbeståndet och byggnadernas smarta egenskaper förbättras och prioriteras inom ramen för investeringarna.

Daghem och skolor ska vara hälsosamma och trygga. Vi låter genomföra ombyggnader och bygga nybyggnader i skyndsam ordning på basis av en renoverings- och nybyggnadsplan. Förvaltningen av lokal- och infrastruktur egendom bygger på planmässighet där vi utnyttjar beräkningen av reparationskostnaden. Att ta hand om värdet på tillgångarna förutsätter tillräckligt anslag för investeringar.

Av de stora investeringsprojekten genomför vi projektet med en överbyggnad i Kuppis, bygger Taito-campus och det nya konserthus och främjar byggandet av Upplevelsecentret på Bangården. Vi bygger nya bostadsområden som en naturlig del av stadens tillväxt.

Vi genomför ändringar i fördelningen av färdväg genom att bygga cykelvägar, göra gångtrafiken mer lockande och inleda byggandet av ett stombussystem.

På basis av kostnads- och lönsamhetsberäkningen för spårvägen fattar vi beslut om en kollektivtrafiklösning som är viktig för stadsutvecklingen.

Kolneutrala och resurssmarta Åbo

Vi håller fast vid målet om ett Kolneutralt Åbo 2029 och genomför beslut som fattats. I Åbo stads klimatplan 2029 (sfm 11.6.2018 § 412) har fastställts mål och åtgärder genom vilka staden går mot ett kolneutralt stadsområde 2029 och förbereder sig för klimatförändringens verkningar. Vi beaktar stadens klimatmål särskilt vid fattandet av beslut gällande markanvändning, energi, byggande och trafik. För att uppnå stadens mål för kolneutralitet förutsätts att ett energieffektivt, resurssmart och utsläppsfritt verksamhetsätt utvidgas till all verksamhet. Förberedelserna inför klimatförändringen beaktas i all planering och byggande av stadsmiljön med särskild betoning på dagvatten samt förebyggande av ekologiska risker.

Vi genomför beslut som fattats för att stärka den biologiska mångfalden. Utifrån LUMO-programmet bereder vi ett naturmål som inbegriper förstärkande av naturens mångfald och närnaturen samt utökandet av grönområden i staden. Vi inrättar ett nytt naturskyddsområde i Mälikälä-Kuninkoja.

Vi utreder budgeteringen av utsläpp med målet att inkludera detta i budgetprocessen.

Servicehelheten för stadsmiljö

Vi främjar övergången till cirkulär ekonomi genom att delta i beredningen av genomförandeplanen.

Internationalitet, turism, tillgänglighet ja intressebevakning

Åbos logistiska ställning som en knypunkt i den norra tillväxtpassagen utvecklas bl.a. genom att främja en snabb tågförbindelse mellan Åbo och Helsingfors, Resecentrum, en ny hamnterminal samt projekten för Åbo ringväg. Vi sörjer för flygplatsens och hamnfunktionernas konkurrenskraft och Åbos externa tillgänglighet.

Vi ser till att den internationella skolan flyttar nära centrum (t.ex. Österås).

Staden tar initiativ till åtgärder som skyddar Östersjön enligt Östersjöutmaningen, vars mål är att förbättra vattendragens, småvattens och kustvattens tillstånd.

Spetsprojekt

Servicehelheten för stadsmiljö genomför särskilt tre av stadens spetsprojekt:

Spetsprojektet för Vetenskapsparken främjas genom markanvändningsprojekt, planlägningsprogrammet och investeringsprogram.

Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet främjas genom markanvändningsprojekt, planlägningsprogrammet och investeringsprogram.

Gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden. Segregation minskas bl.a. med en aktiv bostads- och markpolitik. Åbos förorter utvecklas till trivsamma områden som stöder ett gott liv. Genom kompletteringsbyggande i förorterna gör vi bostadsområdena livligare, tryggar en hållbar servicestruktur och minskar ojämlikheten mellan olika områden. Vi planerar och bygger en stadsmiljö som uppmuntrar till rörlighet.

Utöver stadens spetsprojekt främjas också andra viktiga projekt för utveckling av områden, bl.a. Slottsstaden, Skansen och Blue Industry Park.

Åbo – en stad som lyckas och ständigt förbättras

Inriktningen på invånare och kunder som bärande princip för all verksamhet. Verksamheten utvecklas på ett invånar- och kundorienterat sätt på basis av invånarenkäter. Målet är att representanter för företag och näringslivet tillhandahåller tjänster enligt principen med att få alla tjänster över en disk. Vi ger fler servicelöften för att påskynda processer och förbättra förutsägbarheten. Genom bättre kundservice eftersträvas en effektivare verksamhet.

Staden ökar produktiviteten och förnyelseförmågan genom att främja innovationer. Genom att planera verksamhetsutvecklingen och upphandlingarna med hjälp av ett omfattande samarbete skapar vi samtidigt marknader och en grogrund för nya lösningar.

Vi ser till att resurserna för markanvändningsprocesser räcker till och ökar partnerskapsarbetet för att påskynda processerna i skapandet av tillväxt. Verksamheten effektiveras genom att påskynda tomtproduktionsprocessen från planläggning till byggande av infrastrukturen i staden och tomtöverlåtelse. Vi ökar produktiviteten genom upphandlingsförfaranden, partnerskap och konkurrensutsättning. Köptjänster används för att effektivisera verksamheten. Genom att samarbeta med partner och pröva på nya saker förnyas verksamheten.

Vid upphandlingar säkerställer vi att små och medelstora företag har möjlighet att delta i anbudsförfaranden.

Vi etablerar verksamhetsmodeller för att delaktiggöra invånare. Vi främjar för vår del ökandet av invånarbudgetens andel.

Vi utnyttjar de möjligheter digitaliseringen tillhandahåller i utvecklingen av verksamheten. Digitaliseringen av tjänster och funktioner gör det möjligt att göra organisations- och kostnadsstrukturen lättare och rikta personalens tidsanvändning till mer krävande arbetsuppgifter. För invånare och kunder innebär detta bättre möjligheter än tidigare funnits att använda stadens tjänster oberoende av tid och plats. Vi utnyttjar digitalisering och data också som en del av planläggningen, tillståndsprocessen samt underhållet och skyltningen av gator och gatunät. Genom en digitalisering av tjänsterna effektiviseras funktionerna och förbättras möjligheterna till självbetjäning och delaktighet oberoende av tid och plats.

I samband med beredningen av beslutsfattandet gör vi allt fler bedömningar av företagsverkningsarna då ärendet gäller näringslivet.

Resultaten förbättras genom gott ledarskap, nya verksamhetssätt och verktyg som stöder dem. Genom transparent informationsledning säkerställs att vi gör rätt saker vid rätt tidpunkt på ett kostnadseffektivt sätt. Informationssystemen utvecklas så att uppgifterna om verksamheten kombineras med uppdaterade uppgifter om ekonomin. Vi följer stadens utvecklingsmodell (Ssn 29.9.2014 § 368) i allt utvecklingsarbete. Utvecklingsmodellen samordnar utvecklingsrelaterade arbetssätt.

Stadens centrala resurs utgörs av en kompetent och motiverad personal. En välmående personal orkar hjälpa och utveckla sitt eget arbete. Vi satsar på personalens arbetshälsa och utbildning och förutseendet av kompetens.

Högklassiga stödtjänster ska dimensioneras på rätt nivå så att det dagliga arbetet är smidigt.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för stadsmiljö

Nyckeltal som beskriver verksamheten

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bostäder sammanlagt, antal	111 600	113 769	115 209	117 836	120 171						
Ändring av antalet bostäder från föregående år, antal		2 169	1 440	2 627	2 335						
Personbilar som används i trafiken, antal		76 671	78 206	79 113	80 372						
Areal i stadsmiljön som ska underhållas, ha		3 878	3 916	3 955	3 926	3 929	3 968	4 008	4 048	4 089	4 150
Konserbolagens mål för bostadsproduktionen (TVT, Vaso och TYS), antal					540	540	600	600	600	600	
Område med detaljplan, ha		10 131,74	10 167,13	10 181,80	10 182,86						
Antal objekt som omfattas av planmässig tillsyn enligt livsmedels- och hälsoskyddslagen				2 866	2 866	3 000	3 100	3 200	3 300	3 400	

Nyckeltal för verksamheten

Volym

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ökning av ny våningsyta och våningsyta som omfattas av en ändring av användningsändamålet i godkända detaljplaner (sfm), sammanlagt v-m2	253 750	526 250	153 400	386 605	393 664	326 410
- småhus (AO, AP), v-m2	51 270	7 940	25 700	4 000	0	1 600
- flervåningshus (AK), v-m2	54 280	7 600	119 800	298 790	105 040	262 055
- näringar, tjänster, v-m2	148 200	510 710	7 900	83 815	288 624	62 755
Andelen bostadsvåningsyta i detaljplaner som godkänts (sfm/betydande och nämnden/mindre betydande) som ligger på stadens mark	14 %	18 %	81 %	62 %	15 %	43 %
Placeringen av bostadsvåningsytan i godkända detaljplaner på zonen för hållbar stadsstruktur som förtätas	93 %	54 %	51 %	96 %	100 %	95 %
Tomter som överlåtits till koncernbolag, våningsyta (v-m2)			8 100	10 724	28 580	7 500
Antalet resor inom den regionala kollektivtrafiken, Åbo, milj. resor (siffrorna för 2015–2018 har korrigerats inom hela Föli på grund av en ändring i beräkningen av skolkort)	20,8	22,0	23,0	22,7	22,3	14,2
Anmälan och ansökan som miljöhälsan behandlat, sammanlagt (st.)	384	290	293	392	344	383
Tillstånd som byggnadstillsynen beviljat (antal)	1 428	1 502	1 510	1 511	1 335	1 214
Beviljade bostäder, andra byggnader (antal)	1 003	2 308	2 463	1 895	1 635	3 027

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för stadsmiljö

Beviljade bostäder, småhus (antal)	93	121	126	111	89	152
Antal feedback som lämnats in i feedbacktjänsten (inkl. Föli från och med år 2016)	7 037	13 801	17 143	19 460	21 775	17 347

Kvalitet och effektivitet

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Befolkningsantal på centrums storområde 31.12.	53 443	54 490	55 503	56 371	57 084	
Andelen småhus av bostadsbeståndet, %	25,5	25,6	25,4	25,1	24,7	
Antalet skadade i trafikolyckor, pers.	192	209	183	149	177	161 prognos
Antalet skadade i trafikolyckor, pers.	192	209	183	149	177	161 prognos
Biltäthet (personbilar/1 000 invånare) i trafiken	409	409	412	413	417	419
Biltäthet (personbilar/1 000 invånare) i register	473	478	485	489	496	498
Utsläppen av växthusgaser (kt CO ₂ -ekv/år)	969,8	966,0	932,7	913,3	750 prognos	

Produktivitet och effektivitet

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tid för detaljplanering från inledande till godkännande (sfm), mån (median)	29,3	25,9	29,9	22,4	24,2	35,3		
Den genomsnittliga behandlingstiden för alla tillstånd som byggnadstillsynen beviljat (80 % av tillstånden), dygn *år 2019: 90 % av tillstånden	22	38*	34	36	60	84		80
Kostnader för underhåll av infrastrukturen (€) / areal som ska underhållas (ha)		6 036	6 427	6 114	5 673	4 695		
Kostnader för kollektivtrafiken per invånare, Åbo, euro (inkl. förvaltning)	94	92	86	91	92	90		
Svarstid på respons, dygn (median)	2	4	3	4	5	3		

Användningen av arbetskraft

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Årsverken (årsv.)								
- Miljösektorn (2015–2017)	163,6	165,0	164,4					
- Fastighetssektorn (2015–2017)	207,4	206,9	208,9					

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för stadsmiljö

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
- Stadsmiljösektorn(2018–)				301,0	312,2	314,1		
Löner och arvoden (€)								
- Miljösektorn (2015–2017)	7 035 652	7 084 096	7 125 792					
- Fastighetssektorn (2015–2017)	8 658 428	8 730 536	8 825 386					
- Stadsmiljösektorn (2018–)				13 243 905	14 082 652	14 757 851		

Mål för verksamheten

Budgetklausuler

Nämnden	Budgetklausuler
Stadsmiljönämnden	Planprogrammet granskas så att tillväxtprojekt prioriteras i stadens egen beredning av planläggningen.
Stadsmiljönämnden	Smidigheten i planläggningen av fastighetsutvecklingsobjekt som ger staden intäkter säkerställs via partnerskapsplanläggning.
Stadsmiljönämnden	Inleds en granskning av lägen för att möta behovet av tomter för offentliga tjänster med hänsyn till välfärdsområdets servicenät.
Stadsmiljönämnden	Ett avtal om partnerskapsplanläggning utarbetas med TVT, på basis av vilket TVT kan förnya sitt befintliga bostadsbestånd och bereda detaljplaner. Planläggningen kan riktas till områden som staden äger eller anvisar.
Stadsmiljönämnden	Under 2022 utarbetas en plan för att öka antalet småhusomtomter så att den möjliggör byggandet av betydligt fler nya småhus varje år. Planens utgångspunkt är målinriktad och det eftersträvas att antalet tomter som erbjuds ökar lineärt under fullmäktigeperioden enligt följande: 2023 200 tomter, 2024, 250 tomter, 2025 300 tomter. Det slutliga målet fastställs efter att planen utarbetats. I planen beaktas en hållbar stadsstruktur och en social och ekonomisk hållbarhet.
Stadsmiljönämnden	Bereds en ny verksamhetsmodell för att påskynda privata mindre planläggningsprojekt (t.ex. högst cirka 2 000 v-m2) så att den föreläggs för beslut i början av 2022. Hur modellen utföll granskas och bedöms i slutet av fullmäktigeperioden.
Stadsmiljönämnden	Behovet av tilläggsresurser för planläggning, markanvändning och bygglov beaktas för att främja en gynnsam stadsutveckling. Enligt nämndens bedömning uppnås de ambitiösa utvecklingsmålen inte utan tilläggsresurser.
Stadsmiljönämnden	Beredningar för att höja målsiffran för kolsänkor (ändringen av kollagret, CO2-ekv/) görs på basis av en separat beredning.
Stadsmiljönämnden	De årliga målen för handläggningstiden gällande bygglov minskas snabbare mot det allmänna målet 30 dygn. Till exempel minst 2022 60 dygn, 2023 45 dygn, 2024 30 dygn, 2025 30 dygn.
Stadsmiljönämnden	Det allmänna målet för detaljplaneringens längd före 2025 fastställs till 20 månader och under 2022 utarbetas en genomförandeplan för nå detta mål. Dessutom påskyndas särskild inledandet av planläggningen efter att initiativet lämnats in (förkortande av planläggningsköer).
Stadsmiljönämnden	Att tidigarelägga projektplanen för broinvesteringen som är avsedd för gång- och cykeltrafik i Färjstranden så att projektet tas med i listan över investeringar under denna fullmäktigeperiod. Utöver stadens mål gällande fördelningen mellan olika färdssätt motsvarar detta dessutom målen i borgmästarprogrammet.
Stadsmiljönämnden	Principerna för bostads- och markpolitiken uppdateras under år 2022, så att fullmäktige godkänner de nya principerna senast i december.
Stadsmiljönämnden	I samband med uppdateringen av principerna för bostads- och markpolitiken fastställs och bestäms en noggrann processbeskrivning av stadens olika viktiga markpolitiska åtgärder (principerna för bostads- och markpolitik kapitel 4), såsom innovationspartnerskap, brådskande mervärdesprojekt, fastighetsutveckling, överlåtelse av näringsstomt eller andra markpolitiska åtgärder. Samtidigt fastställs möjligheter och rättigheter att lämna initiativ, ansvar, processen med beredning och styrning, beslutsförfarande samt ges bindande servicelöften om längden på de olika processfaserna. I detta sammanhang granskas också förfarandena för concernbolagens mål och de andra strategiskt viktiga målen. I samma beredning genomförs följande anteckningar i borgmästarprogrammet:
Stadsmiljönämnden	Vi ger ett servicelöfte för partnerskapsprojekt och behandlingen av såväl planläggningsinitiativ som tillstånd, vilket säkerställer att längden på planläggnings- eller byggnadstillståndsprcesser inte överskrider det som vi lovat.
Stadsmiljönämnden	I all beredning och beslutsfattande beaktas inriktningen på kunden.
Stadsmiljönämnden	Vi förtydligar stadsorganisationens ansvar så att företagens och näringslivets representanter vet vem de ska kontakta i enlighet med principen att få alla tjänster över en disk.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för stadsmiljö

Preliminära åtgärder enligt borgmästarprogrammet

Tema: Intressebevakning

Nr	Mål	Budget 2022
2	Genomförande av skydd av Skärgårdshavet och tillräcklig finansiering för det så att världens sköraste, vackraste och mest förorenade skärgårds tillstånd förbättras och den fortsätter att glädja även kommande generationer. Dessutom förstärker vi naturens mångfald i vår region.	Vi genomför Åbos och Helsingfors åtgärdsprogram för Östersjöutmaningen 2019–2023. I Åbo har 99/105 åtgärder påbörjats, pågår eller är färdiga. Programmet genomförs av hela stadens aktörer i samarbete med medborgare, företag, den offentliga och tredje sektorn så att arbetet för den rena och gemensamma Östersjön (dvs. ur alla hållbarhetssynvinklar sett, ekologiskt, ekonomiskt samt socialt och kulturellt) i Åboregionen förstärks. Nya åtgärder tas fram kontinuerligt. Kommunikationen om genomförandet är aktivt och engagerande. År 2022 prioriteras utvidgandet av det nationella och internationella nätverket (8.10.2021: 317 partner deltar). För att säkerställa en tillräcklig finansiering deltog vi år 2021 i FN:s tävling Ocean Innovation Prize, där priset är en miljon dollar.

Tema: Kolneutralt Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
4	Vi beaktar stadens klimatmål särskilt vid fattandet av beslut gällande markanvändning, energi, byggande och trafik.	<p>I markanvändningen satsar vi på att uppnå ett kolneutralt stadsområde före 2029, vilket förutsätter utveckling av en energieffektiv samhällsstruktur som uppmuntrar till hållbara trafikformer. Byggnaderna styrs till zonen för hållbar stadsstruktur som bildas av centrumen, tätbebyggda områden, hållbar trafik och närtjänster. Målet är att minst 85 % av den planlagda bostadsbyggrätten placeras inom zonen för hållbart växande. Inom planläggningsprojekt införs utvärdering av detaljplanens klimatverkningskraft.</p> <p>Vi förbättrar förutsättningarna för hållbar mobilitet. Målet är att minska utsläppen av växthusgaser i väg- och stadstrafiken i Åbo med minst 50 procent från 2015 års nivå före 2029. Målet är att öka andelen hållbara färdmedel av alla färdmedel i Åbo stad till över 66 % innan 2030 från det nuvarande värdet som är ca 50 % (Generalplanen 2029, ssn 30.9.2013 § 399 och Klimatplanen 2029, sfm 11.6.2018 § 142). Det här innebär en ökning av gång- och cykeltrafiken med i genomsnitt 3,4 procent och en minskning av biltrafiken med i genomsnitt 3 procent årligen. Dessutom borde antalet kollektivtrafikresor öka med i genomsnitt 5,2 procent per år.</p> <p>Vi skapar aktivt en hållbar trafikkultur och förbättrar förutsättningarna för hållbar mobilitet. Vi ändrar fördelningen av färdmedel genom att låta bygga cykelvägar (vi genomför Utvecklingsprogram för cykling inom ramen för investeringsprogrammet), allmänna områden som uppmuntrar till promenader och investeringar som förutsätts av införandet av stomlinjen enligt investeringsprogrammet. Utöver normal vinterunderhåll genomförs effektiviserad vinterskötsel av gång- och cykelvägar. År 2022 ingår 12 km borstsaltade rutter och cirka 20 km borstsandade rutter i entreprenaden. Inom byggherrevksamheten beaktas energieffektivitet och andra hållbara lösningar, bl.a. Green Deal (utsläppsfria byggplatser) och återvinningsmaterial.</p> <p>Vi deltar i en uppdateringskartläggning av kollager- och -sänkor i Åbo stad. Vi ökar det gemensamma kollagret i stadens skogar och marker till 15 kt CO₂-ekv per år.</p> <p>Vi skapar aktivt en hållbar trafikkultur och förbättrar förutsättningarna för hållbar mobilitet. Målet är att passagerarmängderna inom kollektivtrafiken återgår till 2019 års nivå, varefter en ökning eftersträvas. I Fölis upphandlingar föredras elbussar i enlighet med EU:s och Finlands lagstiftning och stadens mål.</p>
9	Vi inrättar ett nytt naturskyddsområde i Mälikkälä-Kuninkojas område.	Vi bereder ett förslag till inrättande av ett naturskyddsområde i Mälikkälä-Kuninkoja inklusive fridlysningsbestämmelser.

Tema: Främjande av välfärd och utveckling av tjänster – Ett välmående Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
10	Skol- och daghemslokaler ska vara sunda och trygga. Vi uppdaterar skol- och daghemsnätverket så att det motsvarar bostadsområdenas behov och utarbetar en tydlig reparations- och nybyggnadsplan inklusive behov av ersättande lokaler. Dessutom förstärker vi användningen av lokaler utanför skolan för fritidsbruk.	Vi granskar och gör vid behov nya utvärderingar av skol- och daghemsnätverket och utarbetar utifrån detta åtgärdsförslag för en uppdatering av lokalnätverket. På basis av granskningen av servicenätverket inleds behovsutrednings- och projektplaneringsprocesser för lokalprojekten och de nya investeringsbehoven tas med i lokalinvesteringsprogrammet.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för stadsmiljö

Nr	Mål	Budget 2022
15	I anslutning till lekplatser planerar vi funktioner som stöder de vuxnas närmotion. De äldres behov av motion beaktas i byggandet av motionsställen.	Till lekplatsplanen anpassas tanken om närmotionsplatser för vuxna inom ramen för anslagen. I planeringen av motionsplatser, byggandet av dem och fördelningen av turer beaktas de äldre.

Tema: Ett Åbo som kontinuerligt förbättras

Nr	Mål	Budget 2022
39	Vi inför ett ärendehanteringssystem via vilket Åboborna lätt och smidigt kan sköta sina egna ärenden oberoende av tid och plats. Därtill utnyttjar vi digitalisering och data också som en del av planläggningen, tillståndsprocessen samt underhållet och skyltningen av gator och gatunät.	Fölis CRM (kundhanteringssystem) tas i bruk. Fölis CRM kopplas till stadens ärendehanteringssystem. Inom byggnadstillsynen införs en byggnadsprojektspecifik kundnöjdhetssenkät som utgår från CRM. Underhållet deltar i projektet Infraomaisuuden tietovirrat (ung. Informationsflöden inom infrastrukturendomen) som får understöd av finansministeriet. Vi följer aktivt upp utvecklingsprojekt gällande digitaliseringen av gatunätverk och skyltning i samband med KEHTO-forumet.

Tema: Internationalism och nätverk – Åbo, större än sin storlek i världen

Nr	Mål	Budget 2022
48	Vi ser till att den internationella skolan fortsätter sin verksamhet och flyttas närmare centrum (till exempel Österås).	Behovsutredningen för den internationella skolan uppdateras och som ett alternativ reds ut huruvida lokalerna kunde ordnas i samband med Österås och allaktivitetshuset. Vid behov inleds planläggning.

Tema: Den hållbara tillväxtens Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
51	Vi gör staden tätare genom kompletteringsbyggande längs goda kollektivtrafikförbindelser, beaktar betydelsen av naturen i närmiljön och grönområden och granskar servicenätet med beaktande av nya bostadsområden. Vi ökar utbudet av småhus- och flervåningshusomtomter särskilt i attraktiva områden och utarbetar en utredning av kompletteringsbyggande för hela staden.	Vi kopplar spårvägsprojektet till utvecklingen av markanvändningen och servicenätet. Målet är att minst 85 % av den planlagda bostadsbyggrätten placeras inom zonen för hållbart växande. På det viset skapas förutsättningar för utveckling av markanvändning, boende, trafik, tjänster och näringar på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Vid kompletteringsbyggande använder vi oss av partnerskap. Vid tätningen av den befintliga stadsstrukturen utnyttjar vi den befintliga gatuinfrastrukturen och den övriga infrastrukturen. Planreserven utökas så att den motsvarar efterfrågan. Målen för ökningen av våningsytan 2022 är 40.000 v-m2 för småhus, 134.900 v-m2 för flervåningshus och 64.000 v-m2 för arbetsplatstomter. En tillräcklig tomtreserv garanteras. Målet är att byggbara småhusomtomter kan överlätas för två års behov och flervåningshusomtomter och arbetsplatstomter för tre års behov. Genom att öka planläggningen av småhusomtomter eftersträvas en tre års reserv under de kommande åren. Utbudet av småhusomtomter förbättras aktivt genom planlägningsprojekt i Hirvensalo, Skansen och Övre S:t Marie. Dessutom främjas möjligheterna till kompletteringsbyggande i lättillgängliga småhusområden med hjälp av planläggning och eventuellt regionala undantagsprocesser. Beredningen av ett program för kompletteringsbyggande inleds genom konsultarbete och målet är att programmet godkänns 2023.
52	Vi ser till att det är smidigt att röra sig i staden och att centrum lätt kan nås med alla trafikformer även i fortsättningen.	Vi förstärker samordningen av trafik tjänster genom spetsprojektet. De tillfälliga trafikarrangemangen i centrum avslutas. Kollektivtrafiken återvänder till Auragatan och Eriksgatan då salu-torgsprojektet färdigställs 2022. Vi prövar på parkeringslösningar för olika färd-sätt i samarbete med företag. Vi strävar efter att göra bilpoolparkeringen smidigare. Resemängderna inom kollektivtrafiken utökas genom olika åtgärder (utbud, fordon, passagerarinformation, biljettsystem, marknadsföring och kommunikation, kundregister och företagssamarbete). Vi genomför det EU-finansierade Scale-Up-projektet som bl.a. inbegriper hållbara resekedjor och rörlighet som tjänst. En gemensam rörlighetsvy för olika färd-sätt (en dynamisk vy på kartbotten) gör det smidigare att ta sig fram i staden på alla färd-sätt. Trafikplanen i centrum bereds i samband med generalplanen 2029. Den allmänna planen för spårvägen inklusive utredningar blir klar. Centrum görs lättare nåbar genom att utarbeta en plan om skyltningar till parkeringsanläggningarna.
53	Vid byggandet av staden beaktar vi säkerheten som en viktig del av såväl den mänskliga hållbarheten som trivselen.	Vi genomför investeringar som förbättrar säkerheten i trafiken och minskar reparationsskuden i enlighet med investeringsprogrammet för infrastrukturen. Målet är att upprätthålla en god nivå (3,77) i kri-

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för stadsmiljö

Nr	Mål	Budget 2022
		teriet "tillfredsställelse med den byggda miljöns trivsel och vackerhet" i FCG:s enkät Stadens och kommunens tjänster. Vi genomför åtgärderna i Åbo stads säkerhetsplan 2017–2020 (ssn 6.3.2017 § 91). Målet är att antalet skadade i trafikolyckor minskar med i genomsnitt 5 % per år. Trafiksäkerheten förbättras genom att utarbeta en separat trafiksäkerhetsplan i samarbete med stadens olika serviceenheter och NTM-centralen som en del av målen i MBT-avtalet.
54	Vi ger ett servicelöfte för partnerskapsprojekt och behandlingen av såväl planlägningsinitiativ som tillstånd. Partnerskapsplanläggningen ska vara det primära alternativet i mindre, privata initiativ. Vi ser till att resurserna för planläggning och tillstånd är tillräckliga.	Vi ger ett servicelöfte om att behandla alla planlägningsinitiativ inom 3 månader. Målet är att mediaden för behandlingstiden av betydande detaljplaner är högst 24 mån. Av planlägningsprojekten som ingår i planlägningsprogrammet bereds 40 % som partnerskaps/konsultarbeten. Planläggningens ramavtalskonsulter konkurrensutsätts 2022. Anhopningen av tillstånd vid byggnadstillsynen avvecklas före 31.8.2022. Målet är att byggnadstillsynen behandlar alla tillståndansökan inom 60 dygn (80 % av tillstånden) år 2022.
57	Vi genomför ändringar i fördelningen av färdväg genom att bygga cykelvägar, göra gångtrafiken mer lockande och inleda byggandet av ett stombussystem.	Ändringar i fördelningen av färdväg följs upp.

Tema: Spetsprojekt

Nr	Mål	Budget 2022
65	Spetsprojektet Vetenskapsparken, Det befintliga spetsprojektet fortsätter, ett åtgärdsprogram uppdateras för fullmäktigeperioden.	Spetsprojektet Vetenskapsparken genomförs enligt en separat åtgärdsplan.
66	Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet, Det befintliga spetsprojektet fortsätter, ett åtgärdsprogram uppdateras för fullmäktigeperioden.	Spetsprojektet Utvecklandet av centrumområdet genomförs enligt en separat åtgärdsplan.
69	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden, Vi fastställer principen för att minska segregation till vårt primära mål när det gäller utvecklingen av förorterna. Vi förstärker invånarnas gemenskap och deltagande i stadsutvecklingen.	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden genomförs enligt en separat åtgärdsplan.

Tema: Turism och tillgänglighet – Evenemangstaden Åbo

Nr	Mål	Budget 2022
74	Åbo satsar kraftigt på att utveckla turismen och sammanför aktörer i branschen. Flygplatsens och hamnfunktionernas konkurrenskraft vara en angelägenhet. Ökandet av den internationella turismen är ett av näringspolitikens centrala mål.	Vi sörjer för hamnfunktionernas konkurrenskraft. Planläggning av den gemensamma terminalen i hamnen och gatu- och genomförandeplanering i anslutning till projektet med gemensam terminal. Säkerställs av den gemensamma terminalen lätt kan nås med alla färdmedel.

Tema: Åbo stads ekonomiska ram 2021–2025 – Med starka steg in i 2030-talet

Nr	Mål	Budget 2022
78	På basis av kostnads- och lönsamhetsberäkningen för spårvägen fattar vi beslut om en kollektivtrafiklösning som är viktig för stadsutvecklingen.	Utredningsplanen för Hamnen-Kräkkärret blir klar. Beslut om genomförandeplanering (ssn) även för avsnittet mellan Salutorget och Hamnen (beslut om genomförandeplaneringen gällande Kräkkärret-Salutorget fattades i ssn 20.4.2020). Projektbolaget är verksamt och har inlett upphandlingen av genomförandeplanering.
79	En effektiv tidsmässig och ekonomisk hantering av investeringarna och en kompetent och noggrann byggherreverksamhet spelar en central roll för att investeringar kan genomföras på ett hållbart sätt.	Vi utarbetar lönsamhetskalkyler av investeringshelheten enligt principerna i borgmästarprogrammet och fattar behövliga beslut om investeringarnas tidtabeller.
80	Vi bygger ett nytt konserthus inom en sådan tidtabell som ger orkestern möjlighet att flytta direkt till nya lokaler, målet är 2025.	Projektplanen för det nya konserthuset färdigställs enligt detaljplanen som fullmäktige godkänt och man övergår till genomförandeplaneringsfasen. En aktiv kommunikation säkerställs.
81	Vi genomför projektet med en överbyggnad i Kuppis för att möjliggöra spetsprojektet för vetenskapsparken och för att skapa en ny sammanslagen stadsdel Kuppis-Österås intill en stark knutpunkt för kollektivtrafiken och arbetsplatser. Vi bygger campuset TAITO.	Alliansen för byggandet av ett däck i Vetenskapsparken bereder en helhetsplan utifrån vilken en detaljplan utarbetas för området. Projektplaneringen av infrastrukturprojektet och Taitocampus pågår.
82	Åbo strävar efter en betydlig mängd ny bebyggelse för att förstärka inkomstbasen.	Med hjälp av fastighetsutvecklingsprojekt utvecklas olika byggnader och markområden som staden kommer att avstå ifrån i enlighet med ett separat fastighetsutvecklingsprogram. År 2022 eftersträvas inkomster från markförsäljning sammanlagt 23,7 milj. euro och försäljningsvinster 19,7 milj. euro. Privatägda marker utvecklas genom planläggning. Målet för intäkter av markanvändningsavtal är 8,2 miljoner euro år 2022.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för stadsmiljö

Anslag och investeringar, 1000 €

Stadsmiljö

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter	75 867	72 364	73 643	75 415	76 602	81 905
Tillverkning för eget bruk	1 396	1 610	1 610	1 610	1 610	1 610
Verksamhetsutgifter	102 160	107 356	114 139	117 265	119 013	129 280
Verksamhetsbidrag	-24 897	-33 382	-38 886	-40 240	-40 801	-45 765
Ändring-%			16,5 %	3,5 %	1,4 %	12,2 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	1 115	1 020	903	1 000	1 000	1 000
Statsandelar och övriga finansieringsandelar	82	176	175	175	175	175
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	0	0	0	0	0	0
NETTO	-1 033	-844	-728	-825	-825	-825
Ändring-%		-18,3 %	-13,8 %	13,3 %	0,0 %	0,0 %

Stadsmiljönämnden

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter	41 317	37 374	38 582	39 354	40 141	40 944
Tillverkning för eget bruk	1 396	1 610	1 610	1 610	1 610	1 610
Verksamhetsutgifter	49 991	50 985	56 279	57 404	58 352	59 619
Verksamhetsbidrag	-7 279	-12 001	-16 086	-16 440	-16 601	-17 065
Ändring-%			34,0 %	2,2 %	1,0 %	2,8 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	41 317	37 374	38 582	39 354	40 141	40 944
Statsandelar och övriga finansieringsandelar	1 396	1 610	1 610	1 610	1 610	1 610
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	49 991	50 985	56 279	57 404	58 352	59 619
NETTO	-7 279	-12 001	-16 086	-16 440	-16 601	-17 065
Ändring-%			34,0 %	2,2 %	1,0 %	2,8 %

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för stadsmiljö

Avfallshanteringsnämnden i Sydvästra Finland

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsektordelen						
Verksamhetsintäkter	262	383	383	383	383	383
Tillverkning för eget bruk						
Verksamhetsutgifter	264	387	383	383	383	383
Verksamhetsbidrag	-2	-4	0	0	0	0
Ändring-%			0 %	0 %	0 %	0 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

Byggnads- och tillståndsnämnden

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsektordelen						
Verksamhetsintäkter						
Tillverkning för eget bruk						
Verksamhetsutgifter	79	101	100	100	100	100
Verksamhetsbidrag	-79	-101	-100	-100	-100	-100
Ändring-%			-1,4%	0,0 %	0,0 %	0,0 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

Kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsektordelen						
Verksamhetsintäkter	34 288	34 606	34 677	35 678	36 078	40 578
Tillverkning för eget bruk						
Verksamhetsutgifter	51 825	55 882	57 377	59 378	60 178	69 178
Verksamhetsbidrag	-17 537	-21 276	-22 700	-23 700	-24 100	-28 600
Ändring-%			6,7 %	4,4 %	1,7 %	18,7 %

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	424	500	500	500	500	500
Statsandelar och övriga finansieringsandelar	82	176	175	175	175	175
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	0	0	0	0	0	0
NETTO	-343	-324	-325	-325	-325	-325
Ändring-%		-5,3 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för stadsmiljö

Servicebeställning Ssn/Markegendom

Nyckeltal	Budget med ändringar 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Realisationsvinster för överlåtelseintäkter från bestående aktiva	28 200	21 543	21 900	21 900	21 900
Utvecklingskostnadsersättningar	6 000	11 520	11 000	11 000	11 000
Kostnader för iståndsättning av förorenad mark (tomter)	1 600	2 400	2 000	2 000	2 000
Utveckling av rekreationsområden			500	1 000	

Infrastrukturinvesteringar (Servicebeställning Ssn/Infrastrukturegendom)

Nyckeltal	Budget med ändringar 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Strategiska spetsprojekt, ssn	23 850	30 205	42 050	68 480	59 830
Fastighetsutveckling, ssn	17 511	23 947	32 360	26 215	15 850
Åtgärder som stöder funktionerna, ssn	1 150	4 150	150	150	150
Åtgärder som sänker reparationsskulden, ssn	14 555	14 635	12 135	13 135	12 185
Åtgärder som förbättrar trafikens funktion och säkerhet, ssn	2 680	1 950	1 050	2 200	4 200
Åtgärder som förbättrar invånartrivseln, ssn	3 070	2 210	3 760	2 060	3 760
Tidigarelagd genomförandeplanering, ssn	500	500	500	500	500
Sammanlagt	63 317	77 597	92 005	112 740	96 475

Lokalinvesteringar (Servicebeställning Ssn/Lokalegendom)

Nyckeltal	Budget med ändringar 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Namnngivna investeringsprojekt > 1 M€, ssn	17 984	32 394	105 702	129 380	100 250
Investeringar i energieffektivitet, ssn	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Mindre projekt <1 M€, ssn	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Sammanlagt	27 984	42 394	115 702	139 380	110 250

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Servicehelheten för stadsmiljö

Anskaffningar av fast egendom (Servicebeställning Ssn/Markegendom)

Nyckeltal	Budget med ändringar 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Markegendom, ssn	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500

Överlåtelseinkomster av bestående aktiva (Servicebeställning Ssn/Markegendom)

Nyckeltal	Budget med ändringar 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Inkomster av markförsäljningen, ssn	32 700	26 043	27 000	27 000	27 000

Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd

Redovisningsskyldig tjänsteinnehavare: räddningsdirektör Jari Sainio

Kort beskrivning av verksamheten

Egentliga Finlands räddningsverks vision är att vara en nationell vägvisare på området och leverantör av högklassiga tjänster som inbegriper förebyggande av olyckor, räddning, civil beredskap och akutvård. Den viktigaste uppgiften är att rädda människoliv. Syftet är att professionellt, snabbt och jämlikt förbättra säkerheten under alla omständigheter för alla som bor och vistas i Egentliga Finland.

Det regionala räddningsverket producerar räddningsväsendets tjänster i alla 27 kommuner i Egentliga Finland enligt servicenivåbeslutet som godkänts av den regionala räddningsnämnden. Det regionala räddningsverket producerar också akutvårdstjänster enligt samarbetsavtalet som undertecknats tillsammans med Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt och servicenivåbeslutet för akutvård som fastställts av sjukvårdsdistriktet.

Förändringar i omvärlden

Räddningsväsendets nya servicenivåbeslut har trätt i kraft 1.1.2021. Det nya servicenivåbeslutets giltighetstid är budgetåret 2021, budgetåret 2022 och därpå följande två ekonomiplaneår 2023–2024.

Den nya fyraåriga servicenivåbeslutsperiodens siffror har utarbetats med antagandet att räddningsväsendets nuvarande servicenivå hålls på samma nivå. Också siffrorna för budget- och ekonomiplaneperioden för akutvårdstjänster 2022–2025 har utarbetats med antagandet att verksamhetens omfattning för akutvårdstjänsternas del håller sig år 2022 på nuvarande nivå.

De ekonomiska siffrorna i budgeten för 2022 grundar sig på det senaste bokslutet och utfallet av det aktuella budgetårets halvårsperiod. En indexhöjning av investeringsanslagen har ansetts vara nödvändig för den nya servicenivåbeslutsperioden och ekonomiplaneåren. Verksamhetsbidraget höjs från nuvarande 2,0 miljoner euro gradvis till 2,2 miljoner euro, vilket bidrar till att höjningen av investeringsanslagen täcker bl.a. materialkostnader och ökningen av arbetspriset.

I enlighet med regeringsprogrammet överförs ordnandet av räddningsväsendet från kommunerna till välfärdsområdena. Välfärdsområdena inleder sin verksamhet 1.1.2023.

I och med att räddningsväsendet överförs till välfärdsområdet ska man beakta två uppgiftshelheter: 1) Ordnanande av räddningsväsendet och 2) organisering och finansiering av räddningsväsendet.

Inrikesministeriet utgår i beredningen från att förvaltningsreformen genomförs så att nivån på räddningsväsendets tjänster förbättras jämfört med nuläget.

Ytterligare mål är att

- Räddningsväsendet ska vara en separat sektor som fungerar parallellt med social- och hälsovårdsväsendet i välfärdsområdet
- Sektorns parallella karaktär ska tydligt synas bland annat i beredningen av finansieringslagen.
- Räddningsväsendet ska ordnas så att räddningsväsendet vid behov (till exempel vid katastrofer och undantagsförhållanden) fungerar som ett riksomfattande system. Detta förutsätter ett effektivare styrnings- och ledningssystem än för närvarande.
- Synergifördelarna mellan välfärdsområdets räddningsväsende (räddningsverksamhet) och social- och hälsovårdsväsende (den prehospitalkakutsvården) ska säkerställas så att landskapets räddningsverk ska kunna producera prehospital akutsjukvård.
- Genomförandet av räddningsväsendets samtliga uppgifter (förebyggande av olyckor, räddningsverksamhet, befolkningsskydd) ska beaktas vid beredningen.
- Finansieringen ska beredas så att välfärdsområdena i regel har tillräckliga finansiella resurser för både social- och hälsovårdsväsendet och räddningsväsendet.
- Överföringen av räddningsväsendets personal från kommunerna till välfärdsområdena ska ske på ett kontrollerat sätt och enligt samma principer som överföringen av personalen inom social- och hälsovårdsväsendet.

Utvecklingsplan för verksamheten och strategiska tyngdpunkter

En utvecklingsplan för planperioden har fastställts i servicenivåbeslutet.

Strategiska tyngdpunktsområden:

- Förebyggande av olyckor
- Räddningsverksamheten
- Produktion av prehospital akutsjukvård
- Civil beredskap
- Personal
- Utvecklingsverksamhet

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd

Mål för verksamheten

Övriga mål för verksamheten

Mål 1: Utryckningstid (%)

Egentliga Finlands räddningsverk/ Servicenivåbeslut 2017–2020 och 2021–2024

Övriga riktlinjer som genomförs: -

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Utryckningstid (%)	87%	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Beskrivning av målet: Procenttal som beskriver aktionsberedskapstiden vid brådskande uppdrag. Tidsgränser som definieras enligt riskområden.						

Mål 2: Antalet inspektioner (%)

Egentliga Finlands räddningsverk/ Servicenivåbeslut 2017–2020 och 2021–2024

Övriga riktlinjer som genomförs: -

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Antalet inspektioner (%)	88 %	90 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Beskrivning av målet: Procentuellt utfall av målen för antal inspektioner.						

Mål 3: Kostnadsjämförelse (€/inv.)

Egentliga Finlands räddningsverk/ Servicenivåbeslut 2017–2020 och 2021–2024

Övriga riktlinjer som genomförs: -

	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Kostnadsjämförelse (€/inv.)	72,9 €	74 €	76 €	77 €	78 €	79 €
Beskrivning av målet: Sektorns årliga kostnader i landskapet per invånare (exkl. akuttvården).						

Anslag och investeringar, 1000 €

EGENTLIGA FINLANDS REGIONALA RÄDDNINGSVÄRK

	Bokslut 2020*	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Driftsekonomidelen						
Verksamhetsintäkter	46 295	46 691	48 062			
Tillverkning för eget bruk						
Verksamhetsutgifter	44 541	45 104	45 912			
Verksamhetsbidrag	1 754	1 587	2 150			
Ändring-%			35,5%			

*) bokslutet 2022 är inte jämförbart med budgetåren beroende på organisationsförändringar i samband med övergången till borgmästarmodellen

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd

	Bokslut 2020	Budget 2021 med änd- ringar	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
Investeringsdelen						
Investeringsutgifter	4 615	3 914	2 434			
Statsandelar och övriga finansieringsan- delar	2 858	1 643	113			
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	26	171	171			
NETTO	-1 731	-2 100	-2 150			
Ändring-%		21,3%	2,4 %			

De i borgmästarförandet godkända budgetändringarna i utgifter och inkomster

Nämnden	Klausul	Inverkan på driftsekonomin (euro)			
		Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd	Övriga inkomster		-48 610 000	-49 360 000	-50 000 000
Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd	Alpe (utgifter)		-46 410 000	-47 160 000	-47 800 000
Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd	De av social- och hälsovårds- reformen föranledda ändring- arna i avskrivningar under planperioden 2023-2025		-2 671 582	-2 428 154	-1 932 799

Nämnden	Klausul	Inverkan på investeringsdelen (euro)			
		Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd	Avdrag i statsandelar och andra finansieringsandelar un- der planperioden 2023-2025 (Social- och hälsovården) (minskning av inkomsterna)		-113 320	-113 320	-113 320
Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd	Avdrag i investeringsutgifterna under planperioden 2023-2025 (minskning av inkomsterna)		-2 434 300	-2 434 300	-2 434 300
Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd	Nollställning av överlåtelsein- komsterna bland bestående aktiva under planperioden 2023-2025		-170 980	-170 980	-170 980

KONCERNSAMMANSLUTNINGAR

Arkea Oy – Koncernen

Verkställande direktör Tuija Rompasaari-Salmi

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

I detta resultatkort kombineras alla nyckeltal för hela Arkeakoncernen. Till koncernen hör Arkea Oy och PASSAA palvelut Oy.

Bolagets verksamhetsområde är kostservice, städtjänster, fastighets-skötsel, anordnande av säkerhets- och underhållstjänster samt planering och konsultation i anknäytning till genomförandet av dessa tjänster; tillverkning, lagring, förmedling och transport av matprodukter; städning, skötsel, underhåll, övervakning av fastigheter samt säkerhetstjänster samt därtill installation, service och reparation av apparater och system

i anknäytning till fastigheterna. Bolaget kan även köpa, sälja och äga fastigheter samt aktier och övriga värdepapper.

Förändringar i omvärlden

Coronaepidemin kommer att påverka omvärlden. Därtill kommer grundandet av välfärdsområden att påverka utsikterna för bolagets nuvarande och potentiella kunder.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Målet är att utveckla bolagets affärsverksamhet så att konkurrenskraften stärks allt mer.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Den externa omsättningen för stadens tidsbundna ramavtal ökar och produktiviteten för den interna verksamheten i bolaget förbättras						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Nya kunder skapar ny omsättning (1.000 €)	48 765	46 869	44 956	42 693	42 629	42 415
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Konkurrensutsättningen av Åbo stad och andra kunder fortsätter under planeringsperioden. Bolagets mål är att förtydliga bolagets brand och produkter.						
Mätare eller indikator						
Vinsten är med hänsyn till verksamhetsområdets genomsnittliga nivå en verkning av dyrare priser i kollektivavtalet. Rörelsevinst (1.000 €)	429	412	133	127	127	126
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Sparavtalet som ingåtts med organisationerna är i kraft till slutet av kollektivavtalsperioden 2/22. År 2021 är det sista året då affärsvärde avskrivs. Man strävar efter att göra affärsverksamheten allt mer effektiv.						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Grunden för budgeten är anskaffningen av nya kunder, normal tillgång till personalen samt kontinuerlig utveckling av verksamheten. Förändringarna i omvärlden kan vara delvis omöjliga att förutse. Detta orsakar osäkerhet i utsikterna för affärsverksamheten. Konkurrensen fortsätter vara hård, oberoende av att flera konkurrenter gått med förlust 2020.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Stiftelsen Forum Marinum

Stiftelsen Forum Marinum

Verkställande direktör Tapio Maijala

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Sjöfartscentret Forum Marinum är ett nationellt specialmuseum för sjöfart, marinhistoria samt en besöks-, mötes- och sammanträdesplats i maritim anda. Som museum är Forum Marinum en utvecklare av verksamheten inom sitt specialområde. Forum Marinum gör nationellt och internationellt samarbete med högskolorna, museerna samt flera privata och offentliga aktörer. I verksamheten följer man de etiska reglerna för museiarbete.

Utvecklandet av det maritima Åbo. Planering av Slottsudden. Byggande av museet för historia och framtiden i området. Ökade digitala möjligheter. Ökad uppskattning av kulturen.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Projektet med sjöfartscentret fortsätter och utvecklas vidare. Beredning av bolagets nya strategi Aktivering, utvidgning och rolländring gällande delegationen (de privata stiftande medlemmarna). Tätt samarbete med "museitriangeln" i Slottsudden bl.a. i marknadsföring och kommunikation.

Förändringar i omvärlden

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Stiftelsens popularitet och attraktionskraft som ett lokalt och riksomfattande resmål						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Antalet besökare/år, personer	150 000	120 000	180 000	200 000	220 000	230 000
Antalet utställningar, st.	8		8	8	8	8
Antalet evenemang med havstema	4		8	8	8	8
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Den egna produktionens andel av hela avkastningen, %	20					
Inkomster från försäljningen av inträdesbiljetter (1.000 €)	258	260	320	330	340	350
Samarbetsavtal med Åbo stad (1.000 €) Ssn 17.12.2015 § 561 2016-2018	574	574	724	724	724	
Stadens bidrag (1.000 €)	160					

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

År 2022 och de följande åren har man som mål att återföra och konsolidera de egna intäkterna motsvarande nivån före pandemin. Vi är beredda att fortsätta med att utveckla Sjöfartscentret i stadens regi och tillsammans med staden genom att ta över de operativa uppgifter som anvisats av staden och som siktar på att uppnå målen för centrumvisionen.

Kaarea Oy

Verkställande direktör Tuija Rompasaari-Salmi

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolagets bransch är kostservice, städtjänster, fastighetsskötsel, anordnande av säkerhets- och underhållstjänster samt planering och konsultation i anknytning till genomförandet av dessa tjänster; tillverkning, lagring, förmedling och transport av matprodukter; städning, skötsel, underhåll, övervakning av fastigheter samt säkerhetstjänster samt därtill installering, service och reparation av apparater och system i anknytning till fastigheterna. Bolaget kan även köpa, sälja och äga fastigheter samt aktier och övriga värdepapper.

Förändringar i omvärlden

Vårdreformen kommer att påverka den omvärld bolaget fungerar i.

Kaarea Oy är ett beaktansvärt alternativ för kommuner, samkommuner samt kommande landskap när det gäller att effektivisera och utveckla verksamheten för stödtjänsterna.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Bolaget fortsätter etablera verksamhetssystemet. Syftet med verksamhetssystemet är att förenhetliga och förbättra organisationens funktioner. Som en del av verksamhetssystemet följs också mätarna för produktivitet och koldioxidavtrycket upp.

Bolagets verksamhet grundar sig på Åbo stads ägarpolitik och avtalet mellan delägarna.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Bolaget får nya ägarkunder samt förstärker orderstocken hos de nuvarande ägarkunderna och den interna verksamheten för bolagets interna verksamhet förbättras						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Nya kunder skapar ny omsättning (1000 €)	34 181	34 017	32 105	32 472	31 763	29 922
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Kaareas tjänster marknadsförs aktivt till bolagets nuvarande ägare samt de omgivande kommunerna och samkommunerna. Avtalet med Pargas stad har upphört 08/2024 och påverkar den uppskattade omsättningen 2024 och 2025.						
Mätare eller indikator						
Rörelsevinsten måttlig Affärsvinst (1 000 €)	937	547	485	490	474	447
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Bolaget betjänar sina ägarkunder kostnadseffektivt och producerar mervärde.						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Planeringsperiodens budget präglas av vissa osäkerhetsfaktorer som inte beaktats i siffrorna. För köket för sjukvårdsdistriktets stamsjukhus planeras en sanering som sannolikt kommer att orsaka ändringar och behov av ersättande lokaler för att trygga kökskapaciteten. För år 2022 har för VSSH budgeterats en diskmaskin till stamsjukhuset och dess avskrivningar. I budgettalen ingår inte en eventuell ersättande lösning

för köket i VSSH:s stamsjukhus, eftersom det inte finns någon information om tidsplanen. Coronaepidemin och den kommande vårdreformen och reformen med välfärdsområdena kommer att påverka bolagets verksamhet och ekonomins nyckeltal. I skrivande stund (24.8.2021 kl. 9) finns det ingen ny lagstiftning eller nya anvisningar av myndigheterna, så ifall de senare kommit har de inte kunnat beaktas i nyckeltalen.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Kuntec Oy-koncernen

Kuntec Oy-koncernen

Verkställande direktör Harri Kaunisto

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Underhåll av infrastrukturen och grönbyggande.

Bolagets verksamhetsområde är underhåll av gatu- och grönområden och grönbyggande. Bolagets verksamhetsområde är ytterligare att äga och förvalta aktier, andelar, värdepapper och annan egendom. Bolaget kan också köpa, sälja och äga fastigheter och aktier samt hyra ut fastigheter och utrymmen. Bolaget kan bedriva verksamheten i både Finland och utlandet.

Flör Kukka ja Puutarha Oy

Bolagets verksamhetsområde är primärproduktion inom trädgårdsbranschen samt import av produkter och artiklar inom branschen och

parti- och detaljförsäljning samt landskapsarbeten och anslutande arbeten. Bolaget kan för sin verksamhet äga och förvalta fastigheter samt aktier som ger besittningsrätt till lägenheter och andra aktier.

Förändringar i omvärlden

Vi koncentrerar oss endast på underhåll av infrastrukturen och grönbyggande i liten skala. Resten av affärsverksamheten har lagts ner.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Vi fokuserar på att utveckla den ekonomiska konkurrenskraften i vår verksamhet.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Den externa omsättningen för stadens tidsbundna ramavtal ökar och produktiviteten för den interna verksamheten i bolaget förbättras						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Omsättningen ökar jämfört med föregående bokslut, %	18.864 (-43,7%)	10.900 (-42,2%)	7.600 (-30,3%)	7.800 (+2,6%)	8.000 (+2,6%)	8.200 (+2,6%)
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Under perioden 2022 koncentrerar vi oss på den ekonomiska produktiviteten istället för en ökning av omsättningen. Som åtgärd kan nämnas att det fortfarande pågår saneringsåtgärder i bolaget.						
Mätare eller indikator						
Omsättningen ökar jämfört med föregående bokslut (1.000€)	-2.301	-961	+100	+100	+200	+200
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Genom produktivitetsutveckling och sanering eftersträvas en situation där bolaget uppnår en positiv resultatnivå. Under perioden 2022 koncentrerar vi oss på att förbättra kostnadseffektiviteten i vår grundläggande affärsverksamhet så att vi i fortsättningen kan göra vinst. År 2022 förutser vi att vi gör ett positivt resultat.						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Sanering pågår i bolaget fortfarande, genom vilket vi strävar efter att förbättra vår resultatförmåga. Vi tror att vår affärsverksamhet blir lönsam år 2022.

LOGOMO OY – stadens ägarandel 39%

Verkställande direktör Päivi Rytsä

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolaget tillhandahåller uthyrning av lokaler med anknytning till evenemangsverksamheten, restaurang- och cateringverksamhet samt experttjänster i lokaler som hyrts långvarigt av Logomon Tapahtumatilat Oy. Dessutom producerar Logomo managementtjänster till Logomon toimistot Oy.

Förändringar i omvärlden

Åboregionen ska vara en livskraftig och attraktiv omgivning för företag, evenemangsarrangörer, kongressarrangörer och turister. Med tanke på närheten är snabba och mångsidiga förbindelser till Åbo kritiska för Logomos affärsverksamhet. Utvecklandet av Logomos omgivning stöder ett livskraftigt Åbo och fungerar som en attraktionsfaktor. Vid utvecklandet av bangårdsområdet är det viktigt att beakta Logomos ställning som ett nationellt viktigt evenemangshus. Därtill är det viktigt att utnyttja det existerande välkända varumärket när området och de innehåll som det tillhandahåller utvecklas.

Coronaviruset förändrade omvärlden i en handvändning. Det är fortfarande svårt att bedöma coronapandemins ekonomiska konsekvenser och längd.

För tillfället tas det befintliga evenemangshusets verksamhetsförutsättningar inte i beaktande i utvecklingen av området, t.ex. inom planläggningen. Exempelvis närheten och förlusten av parkeringsplatser som används hotar Logomos kärnverksamhet. Staden ska möjliggöra att det nationellt viktiga husets lätt kan nås och se till att det har ändamålsenliga parkeringsplatser.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Logomo är ett nationellt känt center för evenemang, kongresser och kreativ ekonomi. Logomo har redan två gånger utsetts till Finlands bästa stora evenemangsplats. Logomo satsar fortsättningsvis på att utveckla nya typer av innovativa servicekoncept i samarbete med sina partner och sitt nätverk. Hållbar utveckling och ekologiska värden är en central del av Logomos affärsverksamhet. Målet är att öka antalet evenemang som ordnas av den tredje sektorn i Logomo. Detta ska göras i samarbete med olika aktörer och staden.

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Även om vi redan börjat återhämta oss för att återvända till normal verksamhet påverkas verksamheten av ändringarna som coronaviruset

medfört ännu under de kommande åren. Nu är det mycket svårt att bedöma hur framtiden ser ut särskilt för evenemangsbranschen. Vi tror dock på en tillväxt inom branschen på lång sikt.

Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab (koncernen) – stadens ägarandel 23 %

Verkställande direktör Jukka Heikkilä

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab (LSJH) är ett avfallsservicebolag som ägs av 17 kommuner.

LSJH sköter delägarkommunernas lagstadgade avfallshanteringsuppgifter i enlighet med delägaravtalet, avfallslagstiftningen samt andra bestämmelser och avtal. Grunden för LSJH:s verksamhet är det avfallshanteringspolitiska programmet som utarbetats för bolagets hela verksamhetsområde.

LSJH ordnar avfallsinsamlings- och mottagningstjänster samt utnyttjande av avfall och annan hantering för regionens invånare, offentliga aktörer och andra aktörer som ingår i kommunens avfallshanteringsansvar. LSJH erbjuder avfallsrådgivning för aktörer som faller under kommunens avfallshanteringsansvar. Avfallsrådgivningen ger invånarna och andra aktörer råd om hur man kan minska mängden avfall, konsumera på ett hållbart sätt och sortera avfall samt ordna en kostnadseffektiv avfallsservice. LSJH erbjuder också tjänster för näringslivet enligt kommunens lagstadgade andrahandsansvar.

Förändringar i omvärlden

Den viktigaste förändringsfaktorn som påverkar LSJH:s verksamhetsmiljö är för tillfället grundandet av Lounavoima Oy vars syfte är att åstadkomma en långvarig lösning för hantering av brännbart avfall i LSJH:s verksamhetsområde. Ekokraftverket inledde sin verksamhet i våras något senare än beräknat.

Projektet för att anlägga ekokraftverket höll kostnadskalkylen om 112 M€ och framskred som helhet bra och enligt planerna.

Riksdagen godkände den nya avfallslagen äntligen i juni. Lagen trädde i kraft i juli och orsakar stora ändringar i LSJH:s verksamhet. LSJH strävar efter att förutse kommande ändringar genom god planering och reservering av behövliga resurser.

Det viktigaste utvecklingsprojektet under året är pilotprojektet för byggande av en förädlingsanläggning för avlagda textilier som inleder sin

verksamhet i Pemar. Med hjälp av resultaten från pilotanläggningens verksamhet ska ett slutligt beslut om byggandet av en fullskalig förädlingsanläggning i Åboregionen fattas. Den verksamhetsmässiga utvecklingen under de kommande åren har planerats bl.a. genom en planläggning av Toppå område, där man planerat bl.a. omplaceringar av funktionerna i Toppå, t.ex. sorteringsstationen, samt andra byggprojekt som siktar på att främja den cirkulära ekonomin. Tillsammans med Lounavoima har LSJH dessutom utrett återvinning av koldioxid från kraftverkets rökgaser samt biometanproduktion.

Nystad blir delägare i Lounais-Suomen Jätehuolto Oy från och med början av 2022. Mycket planering krävs för organiseringen av avfallshanterings-tjänster i Nystads område. Arbetet har påbörjats i god tid i år för att säkerställa en kontrollerad ändring.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab:s strategiska mål och centrala mål grundar sig på bolagets verksamhetspolicy och strategi. LSJH:s styrelse godkände den uppdaterade strategin och verksamhetspolicyen 31.8.2021.

Grunden för vår verksamhet är:

Invånare och partner - god växelverkan och kundorienterad verksamhet

Miljö och trygghet - ett verksamhetssätt som är förenligt med hållbar utveckling och informationssäkerhet

Arbetsgemenskap - ömsesidig uppskattning, förtroende och yrkesskicklighet

De strategiska målen för LSJH är:

Vi ordnar mångsidiga avfallshanterings-tjänster nära kunderna

Vi främjar resurseffektivitet och regional cirkulär ekonomi för att stävja klimatförändringen

Vi bevarar den ekonomiska balansen i en omvärld i förändring.

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Ekonomiplanen för 2022–2025 bygger på LSJH:s strategi. LSJH:s styrelse godkände den uppdaterade strategin i augusti. Strategin utgör en grund för verksamhetsplaneringen och utarbetandet av budgeten under hösten. Utgångspunkten för planeringen av verksamheten är att erbjuda invånarna så högklassiga avfallstjänster som möjligt kostnadseffektivt och med beaktande av miljöverknningar. LSJH har under det gångna året dessutom övergått till planering på lång sikt, genom vilket vi strävar efter att kontrollerat genomföra bl.a. omfattande investeringar för att förbättra avfallshanterings-tjänsterna som planerats för kommande år.

Efter att verksamhetsplanerna blivit färdiga utarbetas en preliminär budget och förbereds ett förslag till avfallstaxa som föreläggs avfallshanteringsnämnden för behandling. LSJH:s styrelse godkänner den slutgiltiga budgeten enligt årsklockan i december 2021.

I budgeten beaktas förändringar i omvärlden, t.ex. ändringar i lagstiftningen. I investeringsplanen beaktas nödvändiga utvecklingsbehov med anknytning till byggandet och andra funktioner.

Investeringarna kommer i mån av möjlighet att finansieras med kassamedel och vid behov med ett externt penninginstitutslån.

De ändringar som den nya avfallslagen medför, utvecklingen av verksamheten i pilotanläggningen för avlagda textilier (textilavfall) samt genomförandet av Toppåparken med LSJH som dess operatör kräver ekonomiska och operativa satsningar.

Dessutom ska de gamla avstjälpningsplatserna läggas ned på ett kontrollerat sätt. Utvidgningen av bolaget kommer även att på ett betydande

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab

sätt inverka på bl.a. hur avfallsservice ordnas i Nystadsområdet från och med början av 2022.

Man strävar efter att kontinuerligt utveckla finansieringsstrukturen för verksamheten så att kostnaderna för basserviceverksamheten kan täckas med intäkterna från serviceproduktionen. Under tidigare år har de avgiftsbelagda inkomsterna inte täckt de kostnader som produktionen av de avgiftsbelagda tjänsterna medfört och därför har underskottet täckts med övriga inkomster från affärsverksamheten. I och med att

Lounavoima Oy:s ekokraftverk togs i bruk sjunker kostnaderna för hantering av brännbart avfall betydligt. Under de närmaste åren används besparingen systematiskt för att utveckla återvinningen och den övriga avfallsservicen samt överförs direkt till kundpriserna.

De ekonomiska tal som presenteras i den ovannämnda tabellen är preliminära. Utfallet kan avvika från prognosen.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Åbo 2029-säätiö sr.

Stiftelsen Åbo 2029 sr.

Stiftelsens ombud Tuomas Heikkinen

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Stiftelsens verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Syftet med stiftelsen är att främja verksamheten i enlighet med den av Åbo stadsfullmäktige godkända Åbostrategin samt evenemang och pro-

jekt som ökar invånarnas välbefinnande och stöder utbildningen, högskolesamarbetet och näringslivet i Egentliga Finland. Syftet med stiftelsen är att göra Åbo stad mer intressant och lockande som turiststad genom att utveckla attraktionsfaktorerna samt att skapa nya affärsmöjligheter för företag inom turismen och upplevelseindustrin. Stiftelsen har till syfte att främja utvecklingen av nya serviceinnovationer.

STIFTELSENS BINDANDE MÅL I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Att främja verksamheten enligt Åbostrategin samt evenemang och projekt som ökar invånarnas välbefinnande och stödder utbildningen, högskolesamarbetet och näringslivet i Egentliga Finland.						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Avkastning på placeringstillgångar enligt gängse värde (market to market), (1.000€)	578	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Utdelade bidrag och kostnader för projekt (1.000 €)	118	440	450	450	450	450
Marknadsvärde på stiftelsens placeringstillgångar per 31.12 (1.000€)	29 590	33 000	34 000	35 000	36 000	37 000
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Genom att följa de av styrelsen godkända och av placeringskommittén utarbetade principerna för placementsverksamheten. Avkastningen på placeringstillgångarna enligt gängse värde kan variera starkt årligen, eftersom en betydande del av stiftelsens placeringstillgångar har placerats på aktiemarknaden. Stiftelsen har som mål att uppnå en årlig bokföringsavkastning på ca 500 000 euro som kan delas ut som bidrag till de ändamål som fastställts i stiftelseurkunden.						
Mål: Syftet med stiftelsen är att göra Åbo stad mer intressant och lockande som turiststad genom att utveckla attraktionsfaktorerna samt att skapa nya affärsmöjligheter för företag inom turismen och upplevelseindustrin. Stiftelsen har till syfte att främja utvecklingen av nya serviceinnovationer.						

OMBUDETS/STYRELSENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN FÖR 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023 – 2025

Vid bedömning av målen i stiftelsens styrkort ska man beakta att stiftelsens bokföringsmässiga avkastning och avkastning enligt gängse värde skiljer sig från varandra: I stiftelsens bokföring och officiella resultat bokförs endast de realiserade intäkterna och kostnaderna såsom kupongräntor på ränteplaceringar eller utdelningsinkomster samt eventuella värdeminskningar på placeringstillgångar. Orealiserade värdeminskningar införs inte i stiftelsens bokföring, vilket gör att avkastningen på placeringstillgångar enligt gängse värde kan skilja sig från den bokföringsmässiga avkastningen avsevärt. Stiftelsen kan ändå bevilja bidrag

till de ändamål som fastställts i stiftelseurkunden endast ur de bokföringsmässiga dvs. de realiserade intäkterna som uppgick till 440.000 euro 2020. Vid grundandet av stiftelsen utgick man från en fem (5) procents årlig avkastning enligt gängse värde på kapitalet som också ligger till grund för budgeten. Det bokföringsmässiga avkastningsmålet är i regel 1 miljon euro, vilket skulle möjliggöra en bidragsnivå på ca 500.000 euro.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Åbo City Data Ab

Åbo City Data Ab

Verkställande direktör Jussi Vira

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolagets syfte är att producera utvecklings-, analys- och tekniktjänster i anslutning till dataförädling särskilt till städer och stadsägda bolag. Bolagets huvudprodukt är molntjänsten n-bridges som utnyttjar en nätverksbaserad modellering av data och i hög grad automatiserad AI-algoritm. Tjänstens syfte är att hjälpa städer och deras bolag att bättre utnyttja sin data vid effektiviseringen av sin verksamhet. En färdigt produktifierad molntjänst minskar behovet av investeringar och kompetens och gör det möjligt att snabbt ta i bruk lösningar som stöder verksamheten.

Bolagets inkomstkällor består för tillfället av projektarbeten och konsultering och produktionen av kontinuerlig service.

Förändringar i omvärlden

Vård- och landskapsreformen påverkar kommunernas verksamhet och ekonomi avsevärt. Genomförandet av reformen binder stora mängder resurser, vilket sannolikt kommer att avspeglas i kommunernas förmåga främja utvecklingen av den egna verksamheten. Med tanke på bolagets affärverksamhet är detta den största enskilda osäkerhetsfaktorn.

Den kommunala ekonomins utmaningar utgörs av att utgifterna överstiger inkomsterna och av de ökande investeringsbehoven. Balanseringen av ekonomin kräver samtidigt anpassningsåtgärder för att åstadkomma strukturella ändringar samt investeringar i automatiseringen av tjänster.

Digitaliseringen anses vara en viktig faktor vid effektiviseringen av verksamheten, men många kommuner saknar för tillfället resurser och kompetens som utnyttjandet av nya teknologier förutsätter. Detta bromsar för sin del upp försäljningen och införandet av nya lösningar.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Gartner, den ledande forsknings- och konsultbolaget inom ICT-branschen, publicerade i juni 2020 en undersökningsrapport om utnyttjandet av data och AI. I rapporten konstateras att Turku City Datas metoder representerar bästa praxis inom branschen. Därmed föreligger alla förutsättningar för en framgångsrik affärverksamhet.

Utnyttjandet av data och AI är en relativt ny sak i flera kommuner. En viktig förutsättning för uppkomsten av marknaden är ett tätt samarbete med Åbo stadskoncern. Syftet med det omfattande strategiska samarbetet är att ta fram nya produkter för försäljning och samtidigt möjliggöra Åbos utveckling mot den internationella toppen av städer som utnyttjar digitalisering.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål:						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Teknologi	Grundläggande funktionalitet för plattformen samt flera användningsfall har genomförts	Offentliga gränssnitt har skapats och publicerats som SaaS-tjänster	Utbudet av tillgängliga applikationer och gränssnitt ökar	Utbudet av tillgängliga applikationer och gränssnitt ökar	Utbudet av tillgängliga applikationer och gränssnitt ökar	Utbudet av tillgängliga applikationer och gränssnitt ökar
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: För tredje parter genomförs producerbara gränssnitt som ligger till grund för applikationer. Som exempel kan nämnas Åbo stads intelligenta feedbacktjänst.						
Mätare eller indikator						
Kundrelationer	Turku City Data deltar i genomförandet av Åbo stads digitala program	Att fördjupa kundrelationen med Åbo stad	Den första internationella kundrelationen	Ökning av kundrelationer	Ökning av kundrelationer	Ökning av kundrelationer
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Turku City Data blir en viktig aktör vid genomförandet av Åbo stads digitala strategi.						

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Åbo City Data Ab

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Lösningar	Reproducerbara datamodeller har utnyttjats i flera kundprojekt	AI-tjänsterna har integrerats med plattformen	Ökning av antalet lösningar som utnyttjar AI-tjänster	Ökning av antalet lösningar som utnyttjar AI-tjänster	Ökning av antalet lösningar som utnyttjar AI-tjänster	Ökning av antalet lösningar som utnyttjar AI-tjänster
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Särskilt genom samarbete med Åbo stad identifieras möjligast många nya användningsfall där man utnyttjar lösningar som bygger på AI.						
Mätare eller indikator						
Verksamhetsmodeller och processer	För konsulteringsprojekt har skapats en enhetlig genomförandemodell som med framgång har använts i kundprojekt	Utvidgande av kontinuerlig service och de första SaaS-tjänsterna	Produktifiering och utvidgande av SaaS-tjänsterna	Produktifiering och utvidgande av SaaS-tjänsterna	Produktifiering och utvidgande av SaaS-tjänsterna	Produktifiering och utvidgande av SaaS-tjänsterna
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Det identifieras gemensamma allmänt använda funktioner som kan utnyttjas i lösningar som erbjuds för flera kunder. Funktionerna paketeras i färdiga produkter som är lätta att ta i bruk.						
Mätare eller indikator						
Partnerskap	Upphandlingsavtalet med Tiera gör det möjligt att sälja bolagets tjänster till Tieras ägarkunder utan konkurrensutsättning	Att bygga upp samarbetsrelationer med Microsoft och utvecklingspartner	Försäljning av färdiga produkter via partner (Tiera och Microsoft)	Ökning av försäljningen som sker via partner	Ökning av försäljningen som sker via partner	Ökning av försäljningen som sker via partner
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: De första konkreta projekten genomförs tillsammans med partnerna. Projekten produktifieras så att partnerna kan sälja dem.						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Bolaget inledde sin verksamhet i oktober 2019. I början hade bolaget förutom startkapitalet som staden beviljade även två anställda, med vars hjälp bolaget inledde sin produktutveckling och försäljning.

Produkterna har i praktiken utvecklats i anslutning till utvecklingsarbetet som görs i kundprojekten. På så sätt kan bolaget säkerställa att det finns ett faktiskt behov av lösningarna som genomförs. Vid framtagningen av lösningar ska möjligheten till återanvändning och reproduktion eftersträvas så att samma lösning kan erbjudas så många potentiella kunder som möjligt.

Äffärsverksamheten har i huvudsak utvecklats såsom planerat. Den största utmaningen har varit kommunernas begränsade förmåga att utnyttja ny teknologi i sin verksamhet och dessutom har utvecklingsbehoven varit utspridda. Av dessa skäl kommer reproduktionen av projekten mellan kommunerna att innebära mer arbete än beräknat.

En intensiv satsning på produktifieringen i uppstartsfasen återspeglas i ekonomin så att försäljningen koncentreras till konsultering och projektarbete. När antalet färdiga tjänster så småningom ökar blir det möjligt att utnyttja de redan befintliga kanalpartnerskapen ännu effektivare i produkt- och tjänsteförsäljningen. De viktigaste av dessa partnerskapen är Kuntien Tiera och Microsoft.

Omvärlden blir allt mer utmanande på grund av vård- och landskapsreformen. Genomförandet av reformen som kräver flera anpassningsåtgärder kommer att vara en väldig kraftansträngning för kommunerna. Reformen binder lejonparten av de tillgängliga resurserna och det återstår att se hur mycket resurser kommunerna har för att utveckla sin egentliga verksamhet under de närmaste åren. Detta är en stor osäkerhetsfaktor som påverkar utvecklingen av affärsverksamheten.

Bolagets produkter och tjänster bygger på program med öppen källkod och molntjänster som faktureras enligt användning. Eftersom programvarorna i praktiken är gratis har man inte behövt några kapitalbindande teknologinvesteringar. Största delen av kostnaderna består av personalens löner och utvecklingsarbete som anskaffats utifrån.

Stadsstyrelsen beslutade 4.2.2019 § 46 att kapitalisera bolaget med 2,2 miljoner euro. Hittills har 852 000 euro av kapitaliseringen överförts till bolaget. Sedan början av bolagets verksamhet har ca 50 procent av kapitalet använts. Eftersom inledandet av affärsverksamheten har varit en aning snabbare än beräknat och ökningen av utgifterna har varit måttlig är kapitaliseringsbehovet enligt den aktuella prognosen mindre än i den ursprungliga planen under de närmaste åren.

Koncernen Åbo Energi

Verkställande direktör Timo Honkanen

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolaget verkar inom energibranschen och producerar, överför och säljer el och värme till hushåll och företag. Åbo Energis uppgift är att tillföra energi för levnad, boende och företagande.

Förändringar i omvärlden

Efterfrågan på energi förväntas förbli stabil både i fråga om fjärrvärme och el. De investeringar som redan gjorts och de pågående investeringarna gör det möjligt att Åbo Energi uppnår klimatneutralitet redan under de närmaste åren.

Partipriset på el har stigit snabbt under 2021 tillsammans med höga bränsle- och utsläppspriser samtidigt som den nordiska hydrobalansen har sjunkit. Enligt marknadsprognoserna torde prisnivån vara fortsatt högre än normalt i början av nästa år då den förväntas sjunka tillbaka (Kärnkraftverket i Olkiluoto tillför marknaden mer el då).

Elnätsregleringen kommer att sänka den tillåtna avkastningsnivån avsevärt i fråga om elöverföringen. Redan den nuvarande regleringen hade i alla fall slagit mot lönsamheten för bolagets elnätsverksamhet, men den nya strängare regleringen försämrar situationen ytterligare och sänker rörelsevinsten med ca 9 miljoner €/år från 2020 till 2022.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

I samband med uppdateringen av bolagets strategi identifierades en hel rad åtgärder som förbättrar effektiviteten, kvaliteten och kundupplevelsen. Under de senaste tre åren har vi genomfört nästan hälften av dem och vi har kunnat förbättra rörelsevinsten med över 10 miljoner €/år. På grund av elnätsregleringen förutsätter den försämrade lönsamheten för överföringsverksamheten ytterligare åtgärder på hela koncernens nivå så att räkenskapsperiodens resultat räcker till för utdelningar och genomförande av investeringsprogrammet under de kommande åren. Vi fortsätter med det redan påbörjade strategiarbetet och de lönsamma investeringar som vi identifierat för att stärka bolagets ekonomi och utdelningsförmåga.

Bolagets mål att till hundra procent uppnå en växthusgasneutral energiproduktion kommer att uppfyllas under de närmaste åren (2022-2023) när man räknar med den nytta som fås via olika kompensationsystem.

Vi utvecklar automatisering, artificiell intelligens och optimering kring energisystemen. Förutom de åtgärder som redan genomförts förbereder vi oss i ännu högre grad för sektorsintegrationen (el-värme-väte-ammoniak-metan osv.).

Lönsam tillväxt och dess tillvaratagande

Under de närmaste åren satsar vi på lönsam tillväxt framför allt i vårt eget verksamhetsområde och för elproduktionens del satsar vi på tillväxten via våra intressebolag (särskilt Suomen Hyötytuuli Oy:s kommande vindkraftsparker).

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mål: Andelen förnybara energikällor i produktionen, %						
Värme, kyla, ånga och el som används i Åbo produceras koldioxidneutralt senast 2029 (med beaktande av komensationer).						
- Energiutvinningen ur kol avskaffas redan 2025 om staten deltar i de investeringskostnader som detta förorsakar.						
- Den förnybara energins andel av fjärrvärmens uppgår till minst 80 procent år 2021.						
- Den förnybara energins andel av el och värme som Åbo Energi säljer uppgår till minst 90 procent år 2025.						
(Åbo stads klimatplan 2029, sfm 11.6.2018 § 142).						
Mätare eller indikator						
Andelen förnybara energikällor i fjärrvärmeproduktionen, %	79,6	80,0	85,0	90,0	95,0	95,0
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Andelen förnybara energikällor i elansskaffningen, %	75,0	80,0	85,0	90,0	95,0	95,0
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Förnybara energikällor: värme+el+mekanismer, %		80,0	85,0	100,0	100,0	100,0
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Turun Energi -KONCERNEN

Mål: Ökande inkomstföring till staden, 1.000 €						
Mätare eller indikator						
Utdelning, miljoner euro	20,0	20,0	20,0	20,0 *)	20,0 *)	20,0 *)
Ränta på utlåningar, miljoner euro	4,1	4,2	4,7	5,1	5,4	5,6
Mål: Serviceförmåga och funktionssäkerhet						
Mätare eller indikator						
Leveranssäkerhet vid elöverföringen, Genomsnittlig avbrottsid/kund (h:min:s) (genomsnittet i branschen 2:05:00)	0:11:27	<0:20:00	<0:20:00	<0:20:00	<0:20:00	<0:20:00
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Leveranssäkerhet av värme, Genomsnittlig avbrottsid/kund (h:min:s) (genomsnittet i branschen 2:01:12)	0:54	<2:00:00	<2:00:00	<2:00:00	<2:00:00	<2:00:00
Med vilka åtgärder kan man uppnå målet:						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

De följande åren kommer att vara utmanande för Åbo Energi beroende på att den tillåtna avkastningsgränsen för elnätsregleringen sjunker och den uppskattade låga prisnivån på elmarknaden. Bolaget måste vara ännu noggrannare med vilka investeringar som kan genomföras och bedöma deras risker. De åtgärder och investeringar

som genomförts enligt den uppdaterade strategin fortsätter för att bolaget ska kunna vända den nedåtgående rörelsevinstnivån. Om omvärlden inte förändras måste vi hitta fler åtgärder för att öka rörelsevinsten och/eller bolaget måste skjuta upp investeringarna och/eller sänka utdelningsnivån och/eller bolagets skuldsättning ökar.

Turku Science Park Oy

Verkställande direktör Tom Palenius

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Turku Science Park-koncernens uppgift är att koordinera och organisera den ekonomiska regionens företagstjänster på bred front på ett sätt som omfattar företagets livscykel. Därtill producerar koncernen fördjupade tjänster som stöder utvecklingen av affärsverksamheten inom valda högteknologiska spetsbranscher och stöder kommersialiseringen av högskoleinnovationer och entreprenörskap.

Spetsbranscherna som identifierats och fastställts som utvecklingsmål i innovationsklustret Turku Business Region är **CleanTurku** (bioekonomi och cirkulär ekonomi samt Cleantech), **HealthTurku** (hälsa och välbefinnande), **ExperienceTurku** (AV-industri och filmer, turism och upplevelseindustri, spelindustri och spelifiering), **MaritimeTurku** (marinindustri) och **TechTurku** (tillverknings- och teknologiindustri).

Vår verksamhet styrs av visionen av Åbo och Åbo ekonomiska region som den bästa platsen i Finland för företag att etableras, växa och utvecklas.

Förändringar i omvärlden

År 2022 präglas omvärlden av återhämtning från coronakrisen. Förutom återhämtning medför tiden efter krisen även nya affärsmöjligheter, men å andra sidan överskuggas tillväxtpotentialerna av ökningen av råvarupriser, bristen på komponenter och svårigheterna att nå kompetent arbetskraft.

Coronakrisen har också visat att våra egna styrkor utgör en bärande grund också i undantagssituationer, på vilken vi kan återuppbygga tillväxt efter krisen. Då näringsstrukturens styrkor fördelas över flera spetsbranscher satsar vi aldrig allt på ett enda kort.

Krisen har komplexa verkningar på företagets verksamhet. På det hela taget är stämningen på företagsfältet positiv och de företag som tagit sig ut ur krisen ser i den kommande högkonjunkturen en möjlighet att öka omsättningen och lönsamheten samt att rekrytera extra personal. I synnerhet bland företag som utövar hälso- och hälsosäkerhetsrelaterad verksamhet påträffas verkliga vinnare vars omsättning och personalmängd mångfaldigats. Den onaturliga tillväxt som undantagssituationen gett upphov till skapar dock också utmaningar då omgivningen återgår till det normala. Coronakrisen har emellertid drabbat flera företag. Vi såg dock inte den massiva konkursvåg som vi befarade, men antalet företag som lagt ner sin verksamhet är något större än normalt. Det här gäller främst yrkesutövare och restaurang- och evenemangsbranschen.

Hos företagen i HealthTurku-klustern har påträffats tvåsiffriga och t.o.m. tresiffriga tillväxtprocent, och bl.a. Bayer genomförde en jätteinvestering i Åbo mitt under krisen. Coronakrisen medförde dystura utsikter för företagen i MaritimeTurku-klustern och i synnerhet inom varvsindustrin, men också hos dessa företag har situationen förbättrats. Resorna i hemlandet har ökat under krisen, något som ger en ypperlig möjlighet att göra turisttjänsterna mer lockande ur internationell synvinkel. Vårt ExperienceTurku-team har beaktat detta i planen för 2022 bland annat genom att främja de digitala servicestigarna. Coronakrisen har också främjat verksamhetsmodeller som stöder resurskloshet och kolneutralitet, något som ytterligare ökar CleanTurku-klusterns omfattning och volym. I samband med TechTurku-klustern har dessutom uppstått dynamisk tek-

nologi- och servicekompetens som utnyttjar artificiell intelligens och virtuella miljöer, vilket på ett övergripande och heltäckande sätt främjar den digitala övergången från distansarbete till omfattande användning av olika typer av data. Helheten av teknisk utbildning och forskning vid högskolorna i Åbo har förstärkts betydligt. Detta ger företag nya tillväxtpotentialer, särskilt bör nämnas Fraunhofer-samarbetet som håller på att inledas.

Tiden efter coronakrisen präglas också av digitaliseringen och klimatförändringen. Åbo är en global föregångare till klimatpolitiken och en del av samarbetsnätverken som löser de utmaningar som klimatförändringen medför. Verksamhetsplanen för hållbar energi och klimat styr stadskoncernens åtgärder för stävande av och förberedelse inför klimatförändringen. Åbo har som mål att vara en klimatpositiv stad från 2029 framåt och tillämpa principerna om resurskloshet (avfallsfrihet, utsläppsfrihet och hållbar användning av naturresurser) före år 2040. Lösningar eller åtgärder som baserar sig på både den smarta stadens lösningar och kunskaper i kemi är en ny tillväxtbransch i regionen. Åbo är en föregångare i olika affärsverksamhetskoncept som kräver resurskloshet och mekanismer i den cirkulära ekonomin. Också näringsgränarna på landsbygden kan utnyttjas av detta i framtiden.

Mängden sparad information i världen ökar i rasande takt. Geodata, statistik, ekonomiuppgifter och invånaruppgifter kan användas i företagets affärsverksamhet då nya tjänster produceras för invånarna och andra konsumenter. Städerna har gett sig in på att öppna sina databaser via de offentliga publikationskanalerna, vilket möjliggör bättre tillgång till information. Motsvarande datalager som lämpar sig som plattformar för affärsverksamhet föds även i bl.a. hälsovården, detaljhandeln, finansmarknaden, vetenskaplig forskning samt i kretsen för konsumentbeteende. På marknaderna finns mycket utrymme för kompetenta aktörer och nya koncept. Kundförståelse och information ska kunna användas inom alla branscher.

Förmågan att växa och utveckla sin affärsverksamhet är en förutsättning också efter coronakrisen. Det krävs också förmåga att undersöka möjligheter också utanför den ekonomiska regionen, dvs. också i landskapet, i hela landet och i utlandet. Ett organiserat samarbete t.ex. längs hela sydvästra kusten kan främja företagets tillväxtmål, gemensamma marknadsföringsformer och invest-in-mål. Därmed är det viktigt att utvecklingsprojekt som möjliggör tillväxt i anslutning till infrastrukturen, såsom Entimmetåget, Blue Industry Park, spetsprojektet Vetenskaps-parken, förnyandet av Hamnen och utvecklingen av E18-vägen, främjas kraftigt.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Turku Science Park producerar för företag, företagare och alla som vill bli företagare i Åbo ekonomiska region Finlands bästa stödtjänster för att inleda och utveckla affärsverksamhet, nätverkande, tillväxt och internationalisering. Turku Science Park är också en motor i utvecklingen av innovationsklustret Turku Business Region. Inom ramen för vår verksamhet ligger Triple helix-modellen. Våra verktyg utgörs av våra högskoleförbindelser och utnyttjandet av campusstrukturen, ledningsgruppen för livskraft som är vår direkta länk till Åbo stads strukturer och spetsprojekt samt regelbundna förbindelser till regionens kommuner, deras ledning och näringsombud. Tåta nätverk och kontakten med intressenter främjar inriktningen och uppföljningen av vår verksamhet. Upprätthållandet av det regionala, landskapsmässiga och nationella samarbetet är viktigt för att få till stånd de bästa servicehelheterna.

Vår verksamhet ökar uppkomsten av nya livsdugliga företag i Åboregionen och gör regionen intressant med tanke på investeringar, placering, nätverkande och kompetens arbetskraft. Turku Science Park Oy erbjuder företagen i regionen nya nätverk och möjligheter till tillväxt, tjänster för nätverkande som främjar gott samarbete mellan företagen, och samtidigt stöder särskilt verksamheten som företagen inom högteknologi-branschen bedriver. Vi för samman företagens strategiska behov och forskningsbehov, särskilt tillsammans med högskolor i regionen, men också t.ex. med alla tekniska högskolor i Finland och toppexperter vid de lokala högskolorna. På så vis försnabbas utvecklingen av produkter, produktion, affärsverksamhet och kompetens och företagen kommer snabbare ut på marknaden. Turku Science Park möjliggör ett smidigt samarbete mellan forskarna vid läroverket och företagen, vilket leder till ett företagslett, sektorövergripande och resultatgivande innovations-samarbete.

Vår nya organisationsstruktur tillåter oss att specialisera oss i tjänster och servicestigar med fokus på spetsbranschen, samtidigt som vi beaktar alla faser i företagets livscykel inom alla sektorer. Vi agerar dock alltid som ett bolag och en helhet, som en stark del av Åboregionens innovationskluster. Kundorienteringen är en utgångspunkt för all verksamhet för att vi ska känna igen behoven och tillväxtpotentialen hos våra kunder och inrikta våra tjänster rätt så att de optimerar input/outputförhållandet. Vi vill också att våra kunder känner igen oss, våra tjänster och Åboregionens dragningskraft, därför måste vår verksamhet vara konkret och vår kommunikation tydlig. Utöver det konkreta ska vår verksamhet vara verkningsfull och högklassig så att mervärdet som vi producerar realiserar t.ex. i form av en ökning av influtna skattemedel och antalet arbetsplatser. Vår verksamhet är transparent såväl inom bolaget som för intressenter.

Bakom vår högklassiga och verkningsfulla verksamhet ligger en välmående och motiverad personal. Vi fortsätter att följa upp arbetsstämningen varje månad samt utvecklar vidare umgänget och delaktiggörandet. Tack vare våra nya datasystem kan vi införa en aktuell situationsövervakning nästa år, vilket bidrar till att vi allt bättre kan uppdatera våra anställda i hur bolagets mål framskrider (dashboard).

År 2022 beaktar vi kraftigt återgången till det nya normala och företagens resiliensperspektiv. Verksamhetens kärna grundar sig på identifierade utvecklingsmål och styrkor, men tjänsternas flexibilitet och en snabb reaktion i företagets ändrade omvärldar kommer att vara extremt viktigt nästa år. Vi har exempelvis ännu inte en tydlig bild på hur stort stöd de som nått framgång under coronakrisen kommer att behöva, antingen i upprätthållandet av volymen eller i anpassningen av den till följd av att behovet som coronapandemin framkallat sjunker. Enligt våra enkäter förhåller sig de företag som lyckats ta sig ut ur krisen mycket positivt till framtiden. Hos dessa företag framhävs bristen på kompetens arbetskraft och behov av finansiering för att förnya och utveckla verksamheten. Bägge två representerar ett viktigt delområde i vår verksamhet 2022.

Snabba insatser och anpassning förutsätter en fungerande kunduppföljning och närvaro. Vi utvecklar vår kundkännedom och förståelse av kundernas behov bl.a. genom en systematisk kartläggning av behoven vid

kundmöten, och skapar en mekanism för utnyttjandet av kundrespons såväl när det gäller korrigerande åtgärder som delningen av bästa praxis. Vi håller på att förnya vårt CRM-system och eftersträvar ett system som sammanför Åbo stad och eventuellt också de andra kommunerna i regionen till samma databasstruktur.

Mångfalden i tjänsterna för företag och företagare ökas och digitala servicemodeller läggs till i servicestigen som befriar våra experter till arbete som bättre utnyttjar deras kompetens. Målet är att vår serviceportfölj är logisk och lätt att uppfatta så att de produktifierade generiska och substansinriktade tjänsterna för varjespetsbransch, de separat finansierade projekten, evenemangen och de andra aktiviteterna bildar en enhetlig helhet. Vid sidan av befintliga grupphandlingsprodukter (Starttipaja, StartingUp), tillväxt- och accelerationsprogram (BusinessUp, LevelUp, ProHealth Growth och Maritime Growth) samt personlig rådgivning utvecklas digitala och interaktiva serviceplattformar. Stödet till Green Industry Park, som grundades efter att verksamheten vid Neste Oils raffinaderi i Nådendal lagts ner, är en viktig del av CleanTurku-teamets verksamhet också med tanke på invest-in. Den digitala plattformsekonomi är ett genomgående tema i alla utvecklingsåtgärder såsom även användningen av artificiell intelligens. Kompetensen hos universitet och högskolor har kopplats till företagets behov såväl inom tjänster som inom projektverksamhet. Vi skapar fortsättningsvis tydligare kundstig till de tjänster som BusinessFinland erbjuder. Vi stöder företagets export- och internationaliseringsmål genom att utveckla World Trade Center Turku-servicemodellen tillsammans med Åbo handelskammare och Egentliga Finlands företagare.

Ur kommunikationens synvinkel satsar vi fortsättningsvis på att göra Turku Business Region-varumärket internationellt känt inom fem valda spetsbranscher för att locka experter, investeringar och företag till regionen. För att stöda Invest-in-arbetet producerar vi allmänt material samt föregångarmaterial och särskiljande material som är specifikt för våra spetsbranscher. Under ledning av våra direktörer inom spetsbranscherna upprätthåller och uppbygger vi nätverkssamarbetet på både nationell och internationell nivå, något som gör invest-in mer lockande.

Bolaget har fortfarande god tillgång till extern finansiering (separat finansierade projekt), även om finansieringsinstrumenten har minskat då strukturfondperioden ändrades. Kännedomen om och uppföljningen av finansieringsinstrument spelar en viktig roll både när det gäller vår egen verksamhet och företagets utvecklingsbehov. Den nationella innovationspolitiken har påverkats kraftigt och sannolikt kommer det nya ekosystemavtalet med staten som inleds i början av 2022 att spela en viktig roll i vår verksamhet.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Turku Science Park Oy Ab

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Utvecklingen i omvärlden						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Internationella företag som etablerats i regionen, st.	3	2	10	10	10	10
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Större internationell kännedom om Turku Business Region-varumärket; närvaro och synlighet i internationella nätverk; ett systematiskt och horisontellt verksamhetssätt, för vilket vi tar fram nytt invest in-material om Åbo ekonomiska regions styrkor i allmänhet men med stark satsning på särskiljande faktorer och substansen som ofta utgör det primära kriteriet för etableringsbeslutet.						
Belopp av extern finansiering i regionens företag milj. € (ny mätare)	21	40,6	16	16	16	16
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Särskilt ansökande av utvecklingsmedel på EU-nivå; stöd från EEN-nätverket för särskilt EIC Accelerator (blended funding)-finansiering; Investor readiness-stöd, utveckling av företagens behörighet för kapitalinvestering; kontakter till investerarnätverk. Genom projekt för utveckling av digitalisering bistår vi företag att effektivisera sin verksamhet och vilja att växa.						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Ett överlåtande av rörelse genomfördes för funktionerna vid Åboregionens Utvecklingscentral till Turku Science Park Oy 1.7.2016. År 2019 förnyades verksamhetsmodellen, varefter starka insatser har gjorts för att produktifiera tjänsterna och stöda spetsbranscherna genom nätverk och tillväxttjänster.

Den egentliga förändringen av verksamhetsmodellen är färdigställt, men på operativ nivå fortsätter utvecklingsarbetet bl.a. för datasystemens del. År 2021 infördes nya system för projekthantering och ekonomiförvaltning, år 2022 förnyas CRM-systemet.

Verksamheten grundar sig på Åbo stads strategi och Åbohögskolornas strategier. För verkställandets del står Turku Science Park Oy. För att stöda det nätverksbaserade verksamhetssättet förs en kontinuerlig dialog med de viktigaste intressenterna om arbets- och rollfördelningen.

En del av de producerade tjänsterna och åtgärderna upprätthålls och kompletteras med hjälp av separat finansierade projekt, vars andel i

budgeten för 2022 är stor. Särskild uppmärksamhet har fästs vid gränssnittet mellan separat finansierade projekt och bolagets strategi och mål, och därmed vid genomslagskraften och effektiviteten i förhållandena mellan insats och avkastning.

Avtalet om ekosystem med staten har beaktats i budgeten för 2022. Vi vet inte ännu med säkerhet när avtalsperioden inleds, men antagligen träder avtalet i kraft i början av 2022. Ekosystemfinansieringen torde avtalas för två år i taget.

Dotterbolaget Teknologia- ja Tiedepuisto Oy:s verksamhet förstärks och stadens satsningar går igenom till bolaget till ett belopp om 400 000 euro. I planen för 2023–25 bereder vi oss för samma belopp. Långsiktplanen är måttlig utan större strukturella eller verksamhetsmässiga ändringar.

Turun Aikuiskoulutussäätiö

Verkställande direktör Tommi Fors

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Stiftelsens verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Turun Aikuiskoulutussäätiö utgör en betydande del av den regionala utbildnings-, arbetskrafts- och näringspolitiska servicestrukturen. Syftet med läroanstalterna som upprätthålls av stiftelsen är att främja regionens livskraft, välfärd, nationella och internationella konkurrenskraft samt fungerande arbetsmarknad genom att utveckla kompetensen. Turun Aikuiskoulutussäätiö är en del av företagsservicestrukturen som stöder näringslivets funktionalitet i Åbo ekonomiska region genom att för sin del ta hand om tillgången till kompetent arbetskraft.

För att uppfylla sitt ändamål upprätthåller stiftelsen Turun Aikuiskoulutuskeskus och Turun kesäyliopisto som självständiga läroanstalter. De har till uppgift att erbjuda och ordna yrkesinriktad och allmänbildande vuxenutbildning, öppen högskoleundervisning samt service-, forsknings- och arbetsverksamhet med nära anknytning till utbildningen samt verka så att de även i övrigt främjar stiftelsens syfte.

Stiftelsen är en allmännyttig sammanslutning och eftersträvar ingen vinst, men anser sig fortlöpande sträva efter att läroanstalterna som upprätthålls av stiftelsen är ekonomiskt självbärande.

Vuxenutbildningen spelar en regionalt stark näringspolitisk roll. Målet är att svara på de utmaningar som näringslivet ställt på utbildningen och sträva mot ett gemensamt mål med tanke på näringslivets framgång och konkurrenskraft i regionen.

Förändringar i omvärlden

Pandemin har påverkat stiftelsekoncernens verksamhet på ett betydande sätt. Utbildningsverksamheten har genomförts delvis helt som distansundervisning, men särskilt under det här året har undervisningen ordnats enligt den s.k. hybridmodellen. Mot slutet av 2021 övergår man

i allt högre grad till närundervisning. Pandemin minskade särskilt personalutbildningen och den gemensamt anskaffade utbildningen. Detta ledde till att stiftelsens lönsamhet försvagades tillfälligt en aning.

Stiftelsens verksamhet finansieras till största delen med den statsandel som beviljas av undervisnings- och kulturministeriet. Finansieringen grundar sig på volym, prestationer och effekter. Finansieringsmodellen för yrkesutbildningen gör att utbildningsanordnare hamnar i en konkurrenssituation sinsemellan, vilket gör det svårt att förutse den egna finansieringsandelen.

Vårt samarbete med regionens läroanstalter och särskilt Åbo yrkesinstitut är kontinuerligt och pragmatiskt i fråga om koordinering av utbildningsutbudet, utbildningsupphandlingar och sam användning av lokaler.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Stiftelsen strävar efter att utveckla sin verksamhet enligt näringslivets krav genom en dialog med företagen och arbetslivet i regionen. Utifrån framkomna behov och kartläggningar av utbildningsbehovet utvecklas nya utbildningsprodukter tillsammans med arbetslivet. Målet är att upprätthålla och öka kompetenskapitalet inom olika yrkesområden och på så sätt säkerställa regionens framgång även i framtiden.

Till följd av pandemin övergick stiftelsens båda läroanstalter genast till distansundervisning. Avsikten är att fortsätta verksamhetsmodellen efter pandemin och utveckla metoderna så att de kan utnyttjas även senare. Studerandenas studieframgång under pandemin har delvis varit utmanande. Vi fäster särskild uppmärksamhet vid denna helhet då pandemin har lättat och restriktionerna har avvecklats.

Att säkerställa personalens välbefinnande såväl i normalförhållanden som under pandemin har varit ett centralt fokus.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Antal vuxenutbildningsplatser och effekt						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Antal studerande:	11 330	12 500	12 500	12 600	12 700	12 800
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Studerandenöjdhet	4,3	4,3	4,2	4,2	4,2	4,2
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
- upprätthållande och ökning av arbetskraftsutbildningens stora volym - effektiv användning av finansiering med statsandelar - utveckling och uppföljning av undervisningen enligt kvalitetssystemet - nya undervisningsmetoder och digitalisering						
Mål: Effektivitet, lönsamhet och soliditet gällande stiftelsens verksamhet						

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Turun Aikuiskoulutussäätiö

Mätare eller indikator						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Annan än statsandelsfinansiering / Omsättning (1 000 €)	3 260	2 200	3 450	3 500	3 500	3 600
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Överskott av egen verksamhet (post motsvarande rörelsevinst)	-537	200	85	70	40	80
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
<ul style="list-style-type: none"> - säkerställande av kostnadseffektivitet och kostnadsmedvetenhet - förbättring av lokaleffektiviteten bl.a. genom fastighetsarrangemang - högklassig och effektiv användning av statsandelarna - framgång vid konkurrensutsättning av arbetskraftsutbildning 						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Budgeten för 2022 grundar sig huvudsakligen på de realiserade ekonomiska siffrorna för 2019 och 2020. Vid utarbetandet av budgeten har man antagit att pandemins effekter skulle förbli små under det här året och att man skulle återgå till den nästan normala verksamhetsmodellen och volymen. Vi tar lärdom av de ändringar i verksamheten som pandemin orsakat och utnyttjar de bästa verksamhetsmodellerna även i fortsättningen.

Den beräknade statsandelsnivån grundar sig i stor utsträckning på de realiserade siffrorna för 2019 och 2020 inklusive det lagstadgade indexet och en annan måttlig ökning. Undervisnings- och kulturministeriet fattar sitt finansieringsbeslut mycket sent det vill säga i mitten av december, vilket gör det svårt att upprätta budgeten. Statsandelen är den viktigaste faktorn i stiftelsens budget. Höstens budget som utarbetats innan finansieringsbeslutet innehåller alltid en osäkerhetsfaktor.

Ekonomiplanerna för 2023 – 2025 har utarbetats enligt försiktighetsprincipen. Enligt prognoserna ökar alla intäkter och kostnader måttligt under ekonomiplaneåren.

Campusprojektet i Artukais framskrider enligt planen och alla skeden förväntas bli färdiga 2024. I och med viktiga investeringar har stiftelsekoncernens avdragsunderlag ökat, vilket påverkar prognoserna för kommande år.

Fastigheten på Kårsämäkivägen genomgick en omfattande ombyggnad 2020 och 2021, vilket också påverkar stiftelsens avdragsunderlag. Åbo stad har före utgången av 2021 tagit lokalerna på Kårsämäkivägen till sitt förfogande nästan helt så att de kan användas som ersättande lokaler för olika verksamheter. Uthyrningsverksamheten har beaktats i prognoserna.

Turun Ammattikorkeakoulu Oy

Verkställande direktör Vesa Taatila

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolaget utövar yrkeshögskoleverksamhet med stöd av en koncession av statsrådet och på det sätt som fastställs i yrkeshögskolelagen. Enligt strategin som godkändes 2018 är bolagets syfte att förbättra arbetslivet, välfärden och konkurrenskraften i Egentliga Finland. Bolagets primära uppgift är att utexaminera kompetenta yrkespersoner för att utveckla arbetslivet i Egentliga Finland. Dessutom spelar bolaget en viktig roll vid uppbyggandet av områdets konkurrenskraft och livskraft – bolaget medverkar i arbetet med att utveckla Åbo till den mest intressanta högskole- och kulturstaden vid norra Östersjön som har mod att förnya sig och där det är bra att leva och lyckas tillsammans. Bolaget medverkar aktivt i utvecklandet av Egentliga Finland till ett landskap som präglas av samarbete och partnerskap och som erbjuder den bästa livskvaliteten. Bolagets framgång mäts genom Åbos och hela Egentliga Finlands välfärd, livskvalitet och framgång i den internationella konkurrensen.

Förändringar i omvärlden

COVID-19-pandemin som bröt ut 2020 kommer att ha betydande effekter på Åbo yrkeshögskolas verksamhet under de närmaste åren. Dess centrala konsekvenser riktar sig till forsknings-, utvecklings- och innovationsarbetet (FUI) samt affärsverksamheten vars tillväxt förutspås förbli på en lägre nivå än tidigare beräknat. Investeringarna i den gemensamma tekniska FUI-infrastrukturen antas ändå öka företagets intresse för forskningssamarbete med bolaget.

På grund av det kunskapsbetonade stimulansbehov som pandemin gett upphov till beräknas yrkeshögskolornas finansieringsram hålla sig på en rätt så stabil nivå under de närmaste åren. Det finns planer på att förändra den nuvarande tämligen förutsägbara finansieringsmodellen, vilket skulle öka volatiliteten. Bolaget förbereder sig för ändringarna genom att aktivt delta i diskussionen om utvecklingen av modellen och genom att förstärka finansieringen från externa källor.

Åbo är en global föregångare till klimatpolitiken och en del av internationella nätverk som löser de utmaningar som klimatförändringen medför. Verksamhetsplanen för hållbar energi och klimat (sfm 11.6.2018 § 142) styr stadskoncernens åtgärder för stävande av och förberedelse inför klimatförändringen. Yrkeshögskolan deltar aktivt i genomförandet av klimatplanen och i skapandet av lösningar i nätverk och projekt genom att producera ett ständigt växande klimathandavtryck samt genom att minska klimatavtrycket. Åbo yrkeshögskola har som mål att vara klimatneutral 2025.

En central internationell förändringsfaktor är övergångsperioden för EU:s finansieringsprogram 2020-2021. Bolaget har förberett sig på detta genom att förstärka sin kompetens i anslutning till sökningen av extern finansiering och genom ett större antal privatfinansierade projekt i sin projektportfölj. Övergångsfasen kommer att orsaka en sänkning i finansieringen av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten under 2021 och 2022. Bolaget strävar efter att kompensera minskningen genom att öka affärsverksamheten som bygger på arbetslivsbaserad finansiering.

Huvudmålen för bolagets verksamhet 2022–2025

Mål 1: Att bygga framtidens tekniska innovationshögskola i Åbo.

Mål 2: Att utveckla ett gott liv i ett smart samhälle

Mål 3: Att aktivt utveckla innovationspedagogiken i gemenskapen

Mål 4: En inspirerande gemenskap.

Mål 5: Att utveckla samarbetet mellan högskolor och koncernbolag.

Mål 6: Att öka andelen extern finansiering i samarbete med arbetslivsorganisationer.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Bolagets framgång i utdelningen av medel som grundar sig på finansieringsmodellen för yrkeshögskolor.						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Statlig finansiering (1000 €) *inkl. Nya nybörjarplatser som finansierats av UKM och strategifinansiering av UKM	55 125	59 900	60 225	62 184	62 875	63 860
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Yrkeshögskoleexamen som avlagts vid Åbo yrkeshögskola, st.	1 767	1 760	1 785	1 918	2 048	2 118
Yrkeshögskoleexamen som avlagts vid Åbo yrkeshögskola, st.	310	329	366	410	430	450

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Turun Ammattikorkeakoulu Oy

Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Den externa finansieringens andel av FUI-finansieringen, (1000 €)	11 251	9 500	10 000	12 000	14 000	16 000
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Studerandenöjdhet (Yh-examen och högre yh-examen vägt medelvärde)	5,15	5,20	5,25	5,25	5,30	5,35
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Höjning av studerandenöjdheten ställs upp som ett av huvudmålen som ingår i enheternas verksamhetsplaner och följs upp kvartalsvis från 2021						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Åbo yrkeshögskolas mål för planperioden är ett huvudsakligt positivt nettoresultat som rör sig jämnt kring ett nollresultat. Åren 2021-2024 belastas resultatet av avdragen på de investeringar som beror på ibruktage av nya lokaler. Att skära ned verksamheten med motsvarande summa skulle öka risken för att man inte skulle kunna uppnå det verksamhetsmässiga resultatet och därmed skulle inkomstflödet från statsandelsfinansieringen försvagas mer än sparmöjligheterna.

År 2021 kommer bolagets resultat att röra sig kring nollnivån. Förutom den operativa verksamheten kommer det slutgiltiga resultatet att påverkas av den tidsmässiga inriktningen av inkomster och utgifter från vissa projekt samt det anslag som staten beviljat för nya nybörjarplatser. Dessa ökar risken för att resultatet blir negativt.

År 2022 förutspås den statliga finansieringen öka, vilket täcker den förutsedda utgiftsökningen. Det beräknas att verksamheten ska kunna fortsätta på samma tillväxtnivå som i dagsläget. Antalet studerande kommer att utökas ytterligare med stöd av de strategiska tilläggsanslag som beviljats av UKM. FUI-finansieringen förutspås förbli på samma nivå som 2021. Affärsverksamheten beräknas öka måttligt efter pandemin. På grund av avdragen kommer resultatet för 2022 att ligga mycket nära ett nollresultat, men risken för att resultatet ska bli negativt är betydande. Bolaget har förberett sig inför situationen genom att samla ihop en stark vinstreserv under de föregående åren, och därför anser vi inte att det finns ett behov för mer drastiska sparåtgärder eftersom de skulle orsaka betydligt mera negativa effekter för finansieringens utvecklingsutsikter under de kommande åren.

Åbo Stadsteater Ab

Verkställande direktör Arto Valkama

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolagets uppgift är att på ett allmännyttigt sätt upprätthålla och utöva teaterverksamhet i Åbo stad. Bolaget utövar kafé-, restaurang-, catering-, mötes- och kongressverksamhet samt uthyrning av lokaler.

Förändringar i omvärlden

De mest betydande ändringsfaktorerna för de kommande åren är coronapandemins utveckling och dess långsiktiga verkningar på publikbeteendet och konsumtionsvanorna samt delvis det tryck som pandemin orsakat på att sänka den statliga finansieringen i och med minskningen av tipsvinstmedel.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Vi kommer att beakta ovannämnda ändringsfaktorer då vi utvecklar vår verksamhet. Genom att utveckla försäljningen och marknadsföringen strävar vi efter att positivt påverka publikens köpbägenhet och engagera dem allt bättre just till Åbo stadsteater. De viktigaste förnyelserna omfattar en ny webbplats och en ny kundservicelösning som bl.a. omfattar en chattjänst för snabb kommunikation med kunderna. Målet med åtgärderna är att ytterligare förstärka den digitala marknadsföringen och de digitala kanalerna som försäljnings- och marknadsföringsredskap.

Gällande en eventuell sänkning av det offentliga stödet förbereder sig teatern för att utveckla den egna finansieringen. Detta förknippas i synnerhet med utvecklingen av restaurangverksamheten i teaterhuset. Teatern införlivade den tidigare uthyrda matrestaurangen i den egna verksamheten. Genom detta eftersträvas synergieffekt med foajérestaurangens verksamhet (kostnadsbesparingar) och en ökning av den egna finansieringen. Verksamhetens ekonomiska lönsamhet förbättras väsentligt av middagspaket som skräddarsyts i anslutning till teaterföreställningen.

För teaterverksamhetens del är målet fortfarande att skapa intressanta och oförglömliga teaterföreställningar. Med det breda utbudet strävar vi efter att nå flera olika publiktyper. Utvecklingen av verksamhetsmodellen fortsätter. Målet är en behärskad och smidig produktionsprocess.

Arbetsgemenskapens välbefinnande har satts på prov på grund av den utdragna pandemin. I anslutning till arbetshälsan planeras flera åtgärdsåtgärder. Målet är en välmående arbetsgemenskap med en stark känsla av samhörighet och ett identifierat gemensamt mål. I utvecklingen utgår vi från grundläggande saker och går igenom uppgiftsbeskrivningar, uppgifternas kravnivå och kompetensutveckling samt säkerställer en enhetlig praxis i alla avdelningar.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Ekonomisk balans på lång sikt						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Räkenskapsperiodens resultat före bokslutsöverföringar (1.000 €)	-5	-275	4	0	0	0
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Mål: Ökad utomstående finansiering och ökad effektivitet						
Mätare eller indikator						
Utveckling av stadsteaterns egna intäkter, (1.000 €)	2 106	1 500	5 636	5 700	5 800	5 900
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Bakom budgeten för 2022 ligger antagandet att det kommande året kommer att vara normal så tillvida att coronapandemin inte längre orsakar direkta begränsningsåtgärder för verksamheten. Försäljningsmålen har satts högt och grundar sig på att vi lyckas i våra teaterproduktioner och att publiken igen vågar komma till teatern och ta del av upplevelser.

Under planåren är målet en jämn ökning av de egna intäkterna. Ökningen kan uppnås särskilt genom att utveckla restaurangverksamheten. Genom att utveckla de egna intäkterna förbereder vi oss på en eventuell minskning av undervisnings- och kulturministeriets understöd.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Åbo Stadstrafik Ab

Åbo Stadstrafik Ab

Verkställande direktör Juha Parkkonen

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolagets uppgift är att producera busstrafik och upphandlad trafik för Åbo stad. Bolaget producerar kollektivtrafiktjänster för kollektivtrafiknämnden enligt ett avtal mellan bolaget och staden. Bolaget har också till uppgift att delta i olika pilot- och utvecklingsprojekt för kollektivtrafiken.

Det nuvarande trafikeringssavtalet gäller fram till 2026.

Förändringar i omvärlden

Stadsstyrelsen har också stakat ut att bolagets marknadsandel ska vara ca 17 procent av stadens interna trafik.

Reformen av stomlinjerna som genomförs under de närmaste åren kommer att ändra rutterna och tidtabellerna på de linjer som bolaget trafikerar. Eftersom stomlinjereformen också ökar trafikmängden som beställts av Föli är det uppenbart att bolagets andel minskar jämfört med den nivå som fastställts av stadsstyrelsen även om produktionsmängden kvarstår på nuvarande nivå.

Byggandet av den underjordiska torgparkeringen i Åbo centrum försvårar trafiken vilket gör att trafikeringssättningarna ökar (ökad körtid), men utsätter för fel i produktionen och trafikskador.

Kollektivtrafiklösningen som eventuellt genomförs under nästa årtionde påverkar bolagets verksamhet så att den erbjuder bolaget möjligheter att utvidga affärsverksamheten och delta i utvecklingsarbetet. Även an-

vändningen av bussdepån vid Rieskalähdevägen är kopplad till genomförandet av kollektivtrafiklösningen.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

De i trafikeringssavtalet ingående medelålderskraven på fordonen förutsätter att investeringarna i nya fordon fortsätter.

Kvaliteten på verksamheten ska förbättras genom att utveckla bussförarnas kompetens, samt genom att samarbeta tätare med vår verkstads-samarbetspartner. Målet är att minska reparationskostnaderna samt att minska antalet avgångar som lämnas okörda och andra avvikelser i servicen.

Åbo är en global föregångare inom klimatpolitiken. Verksamhetsplanen för hållbar energi och klimat (sfm 11.6.2018 § 142) styr stadskoncernens åtgärder för stävande av och förberedelse inför klimatförändringen.

Kollektivtrafiken som produceras av Åbo Stadstrafik Ab uppnår klimatneutralitet senast 2025 (Åbo stads klimatplan 2029, sfm 11.6.2018 § 42). En förutsättning för att uppnå målet är att övergå till förnybara biobränslen när det gäller bussarnas drivkraft. Förändringen kan leda till ökade bränslekostnader så att beställaren av trafiken ska vara beredd att höja trafikeringssättningen.

Även ändringen av EU-direktivet om rena fordon som trädde i kraft i augusti 2021 kommer att påverka bolagets drivkraftsval i fråga om nya fordon. I praktiken kommer de nya bussarna som anskaffas att vara depåladdade elbussar under de närmaste åren.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Produktion av busstrafiken i överenskommen omfattning						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Andel av de producerade linjekilometrarna (hela Föli), %	13,4	14	13	12	12	12
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Mål: Den interna finansieringens tillräcklighet för investeringar och inkomstföring till staden						
Mätare eller indikator						
Rörelsevinst (1.000 €)	187	407	264	200	200	100
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Räntor på utlåningarna (1.000 €)	46	43	40	30	30	30
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Bolaget har ett trafikeringsavtal som gäller till år 2026 så att bolagets produktion och produktionsstruktur torde bevaras nästan på samma nivå som 2021. Trafiken håller på att återgå till en normal nivå efter coronaepidemin.

Trafikeringsersättningarna är kopplade till kostnadsindexet i bussbranschen som med fördröjning kompenserar största delen av de eventuella ändringarna. Verkställandet av stadens klimatplan innebär ökade bränslekostnader för bolaget. Att helt övergå till biodiesel skulle öka bränslekostnaderna med ca 200.000 euro om året med hänsyn till nuvarande produktion och fordonspark. Föli har inga planer på att stödja en miljövänligare trafik t.ex. med miljöbonusar.

I samband med stomlinjereformen kommer beställaren sannolikt att se över produktionen. Den vidare definitionen av bolagets marknadsandel och ökningen i kollektivtrafiken tas sannolikt i beaktande vid genomförandet av anpassningsåtgärderna så att bolagets omsättning inte förväntas minska nämnvärt.

Att produktionen eventuellt minskar ökar andelen fasta kostnader vilket torde försvaga rörelseresultatet och bolagets möjligheter att finansiera sina egna fordonsinvesteringar.

Att medelåldern för fordonen överskridit en gräns på 8 år som man kommit överens om i trafikeringsavtalet förutsätter investeringar i nya utsläppsnåla diesalbussar år 2022. Beställaren har också ökat användningen av boggibussar, vilket återspeglas i fordonsstrukturen.

Bolaget håller på att inleda beredningen av konkurrensutsättningen av följande elbussar. Det finns planer på att skaffa sammanlagt 8 depåladdade elbussar samt ett laddningssystem för dem under 2023 – 2025. Värdet på anskaffningen är ca 4,0 miljoner euro beroende på antalet fordon och deras egenskaper.

Syftet med förnyandet av fordonsparken är att skapa bättre förhållanden för de anställda och resenärerna, vilket förbättrar trivseln i arbetet och kundnöjdheten enligt vilken Föli betalar ut kundnöjdhetsbonus. Med förnyandet av fordonsparken strävar bolaget också efter att förbättra funktionssäkerheten och minska reparationskostnaderna.

För att kunna trygga fortsatt verksamhet vid depån på Rieskalähdevägen behöver bolaget uppdatera sin utrustning för dagligt underhåll, det behövs bl.a. en ny borstvättmaskin.

Kollektivtrafiklösningen som genomförs under nästa årtionde påverkar tydligen inte nämnvärt bolagets ekonomi under granskningsperioden.

Åbo Musikundervisning Ab

Rektor-verkställande direktör Juha Järvinen

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Undervisnings- och kulturministeriet har beviljat bolaget tillstånd att utfärda yrkesexamen i musik och ordna examensutbildningar samt att ordna fördjupad lärokurs i musik inom den grundläggande konstundervisningen.

Bolaget ordnar yrkesutbildning med finansiering av ministeriet. För grundläggande konstundervisning får bolaget statsandelsfinansiering (cirka 50 procent), avtalsfinansiering från studerandens hemkommun (cirka 30 procent) och terminsavgifter som tas ut av vårdnadshavaren (cirka 20 procent).

Enligt bolagsordningen kan bolaget utöva affärsverksamhet som stöder utbildningsuppgifterna, vilket ger bolaget möjlighet till utveckling av sin serviceprodukt och tillväxt. Bolagets verksamhet stöder livslångt lärande och förmedlar kulturens inverknings på välmåendet.

Förändringar i omvärlden

I och med att pandemin lättar tack vare coronavaccinationer återgår musikbranschen förhoppningsvis till den normala dagordningen så att evenemang och konserter kan ordnas utan begränsningar. Pandemin har fått människor att byta bransch och jobb. Evenemangsbranschen hotas av brist på arbetskraft. Bolaget förbereder sig för att ansöka om ökning av antalet studerandeår hos undervisnings- och kulturministeriet på grund av det ökade behovet av kompletterande utbildning. Bolaget deltar tillsammans med andra aktörer inom musikbranschen i diskussioner om behovet av kompletterande utbildning, nya verksamhetssätt och affärsmodeller.

Bolaget funderar på sätt att svara på den växande efterfrågan på musikutbildning, vilket beror på det ökade invånarantalet i Åboregionen och attraktiviteten hos bolagets utbildningar.

Bolaget utvecklar en ny digital lärmiljö och utbildningstjänster med hjälp av Its Learning-systemet och den egna mobilappen Konsa App.

Den kulturella mångfalden ser ut att öka i bolagets omvärld, vilket bolaget beaktar vid utvecklingen av sina utbildningstjänster.

Utveckling av verksamheten och ekonomin – åtgärder och mål

1. Bolaget utvecklar sina utbildningsuppgifter genom att ta fram innovativa lösningar och bära sitt samhällsansvar. Bolaget samarbetar både regionalt och internationellt och verkar aktivt inom nätverket Kulturcampus Åbo tillsammans med universiteten och högskolorna.
2. Bolaget placerar sig bland de tre största musikinstituterna i landet enligt antalet undervisningstimmar i statsandel inom grundläggande konstundervisning.
3. Bolaget hör till de tre attraktivaste yrkesutbildningsanordnarna inom musikbranschen i en riksomfattande jämförelse.
4. Bolaget utvidgar sin finansierings- och ägarbas via samarbete.
5. Bolaget deltar aktivt i planeringen av nya lokallösningar som stöder bolagets verksamhet och dess koncentring till stadsdelen Slottsältet.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål (förslag):						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Statlig finansiering för grundläggande konstundervisning 1000 €	2 626	2 710	2 760	2 760	2 760	2 760
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Det årliga antalet undervisningstimmar inom grundläggande konstundervisning är större än vad som bestämts i tillståndet att ordna utbildning. Bolaget förbereder sig för att ansöka om ökning av antalet undervisningstimmar hos undervisnings- och kulturministeriet.						
Mål (förslag):						
Mätare eller indikator						
Antalet studerandeår inom yrkesutbildningen enligt tillstånd att ordna utbildning.	87,5	90	79	79	79	79
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Utbildningens attraktions- och kvarhållningskraft säkerställs med en högklassig undervisning och handledning. Bolaget förbereder sig för att hos undervisnings- och kulturministeriet ansöka om ett större antal studerandeår för 2022 än vad som bestämts i tillståndet att ordna utbildning (79).						

REKTOR-VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Enligt bolagsordningen ordnar bolaget yrkesutbildning inom musikbranschen och grundläggande konstundervisning med tillstånd som beviljats av undervisnings- och kulturministeriet samt utbildningsuppgifter som stöder affärsverksamheten. I de tillståndspliktiga utbildningsuppgifterna får man inte eftersträva vinst enligt lagstiftningen. Enligt bolagsordningen är bolaget allmännyttigt och eftersträvar varken vinst eller ger utdelning.

Bolaget genomförde betydande användarinriktade förbättringar i fastigheten på Slottsgatan 60 enligt villkoren i underhyresavtalet. Bolaget betalade renoveringarna ur balansräkningen utan skuldsättning. På grund

av betydande avskrivningar är resultatet för budgetåret 2022 sannolikt negativt.

På basis av statens budgetberedning har bolaget inte kännedom om nedskärningar i finansieringen av utbildningsuppgifter i enlighet med undervisnings- och kulturministeriets tillstånd att ordna undervisning år 2022. Den statliga finansieringen av yrkesutbildningen kan ändå minska, eftersom finansieringen är prestationsbaserad.

Koncernen Åbo Hamn Ab

Verkställande direktör Erik Söderholm

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolagets uppgift är att upprätthålla hamnen och utöva och utveckla den allmänna hamnverksamheten samt därtill hörande övrig affärsverksamhet. Åbo Hamn Ab är ett koncernbolag som i sin helhet ägs av Åbo stad. Hamnens verksamhet är uppdelad i två affärsområden: Passagerartrafik och fraktrafik med mervärdetjänster.

I koncernen Åbo Hamn ingår moderbolaget Turun Satama Oy och dess dotterbolag Turun Vapaavarasto Oy.

Åbo Hamn betjänar effektivt frakt- och passagerartrafiken inom Östersjöområdet. Som en av aktörerna inom Åbo stads näringspolitik förstärker hamnen regionens konkurrenskraft och verksamhetsförutsättningar samt skapar möjligheter till tillväxt. Hamnen är en viktig arbetsgivare både direkt och indirekt. Inom Åbo Hamns egen organisation arbetar drygt 50 personer. Därtill sysselsätter de övriga aktörerna i hamnområdet drygt tusen personer.

Hamnen är ett centrum för Skandinavien sjötrafik i Finland. Till sin omfattning är Åbo Hamn den tredje största hamnen i Finland och den näst största passagerarhamnen i Finland till passagerarmängden. Även i fråga om enhetsgodstrafiken hör Åbo till de största hamnarna i landet.

Förändringar i omvärlden

Utsikterna för samhällsekonomi har förbättrats klart i och med att Covid 19-krisen lättar. Huvudproblemen i ekonomin är bristen på yrkeskunnig arbetskraft, råvaror och halvledare. Trots problemen förutspås den finländska ekonomin växa avsevärt under kommande år.

Cirka hälften av Finlands varuexport består av olika råvaror, cellulosa, produktionsvaror och mellanprodukter. Knappt 30 procent av varuexporten är styckegods och investeringsvaror. Hamnarna vid västkusten och i södra Finland har ägnat sig åt ett intensivt utvecklingsarbete och gjort förbättringsinvesteringar som ytterligare skärper konkurrensläget mellan hamnarna.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Hamnen fortsätter att utveckla tjänsterna inom passagerartrafiken tillsammans med Viking Line, Tallink-Silja och Åbo stad. Målet är att utveckla den starka passagerar- och kryssningsverksamheten i området så att förnyelserna har en positiv inverkan på hamnen och skapar betydande mervärde för turismen. Passagerar- och fraktrafiken är väldigt

viktiga för staden och både staden och hamnen vill erbjuda de bästa möjliga förhållandena för utveckling av affärsverksamheten. Målet är att genom nya lösningar nå kostnadsfördelar och effektivisera fartygstrafiken funktionellt. Dessa eftersträvar man genom att genomföra en gemensam terminal och därtill anslutande gemensamma trafik- och parkeringsarrangemang. Den nya terminalen som blir färdig i december 2025 ger en naturlig möjlighet att utveckla säkerheten på ett tidsenligt sätt.

Genom att utveckla hamnområdet eftersträvar man också ändringar i markanvändningen så att det när hamnverksamheten effektiviseras frigörs nya intressanta områden för stadsutveckling framför allt i området mellan Åbo slott och Aura å, men också i större utsträckning i Åbo slotts omgivning.

Den internationella kryssningstrafiken stannade av på grund av pandemin men redan hösten 2021 väntas de första kryssningsfartygen anlända till Åbo.

Åbo Hamn har goda förbindelser till hamnarna i Nordtyskland och vid Nordsjön. Via dessa hamnar erbjuds export- och importkunder utmärkta anslutningar till transoceaniska länder.

Lastbilstrafiken har en mycket stor betydelse för hamnen. Verksamhetsförutsättningarna för lastbilstrafiken utvecklas genom att förbättra trafikförbindelserna, parkeringsområdena för långtradare och tjänsterna i hamnområdet. I den omedelbara närheten av hamnområdet ska vägnätet utvecklas och byggas ut så att det bättre stöder personbils- och lastbilstrafiken.

Enligt strategin har hamnen som mål att vara föregångare i miljö- och säkerhetsfrågor. Hamnen utreder tillsammans med Åbo stad lämpliga alternativ för dumpning av muddringsmassorna.

Hamnen ska vara kostnadseffektiv och rätt dimensionerad i fråga om resurser, för endast de ekonomiskt starka hamnarna hävdar sig i konkurrensen. Ändringar i rederiernas verksamhet förutsätter att man kan reagera snabbt och har beredskap att göra investeringar. Den kostnadseffektiva verksamheten däremot förutsätter att man kontinuerligt effektiviserar utnyttjandet av resurserna.

Hamnen försöker se till att den har yrkeskunnig personal tillgänglig. För nyckeluppgifter utbildas eller rekryteras personer vid behov. För att säkerställa sin verksamhet har hamnen ett heltäckande kvalitets-, miljö- och säkerhetssystem till sitt förfogande.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Bolagets lönsamhet före finansiella poster						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Rörelsevinst (1.000 €)	4 906	4 350	4 801	9 407	8 528	3 401

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernen Åbo Hamn Ab

Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
Mål: Ökad inkomstföring till staden						
Mätare eller indikator						
Arrendeavkastning till staden (1.000 €)*	2 016	2 020	2 059	2 110	2 161	2 212
Avkastning på konvertibelt skuldebrevslån till staden (30 miljoner euro, 8 % p.a.)*	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	0
Avkastning på andra finansieringsposter(utlåningar, (ej konvertibelt skuldebrevslån), utdelningsinkomster eller återbetalning av kapital) sammanlagt till staden (1.000 €)*	1 043	1 003	968	1 303	2 513	2 973
*Utöver dessa inkomstföringskomponenter överfördes en del av arrendena som Hamnaffärsverket erhållit till Fastighetsaffärsverket (ca 1,4 m€) så att den sammanlagda inkomstföringen överskrider kravet på 6,0 miljoner euro om året.						
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Passagerartrafiken mellan Åbo och Stockholm tryggas. Den traditionella fraktrafiken utökas. I hamnområdet för Pansio utvecklas fartygstrafiken, lager- och logistikfunktionerna utvecklas. Personalresurser dimensioneras på rätt sätt och används effektivare. Fastigheternas energieffektivitet, effektivisering av fastighetsanvändningen och ökning av hyresintäkterna						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Den ekonomiska tillväxten är fortsatt stark under kommande år. Ökningen av exporten utjämnas med ökningen av världshandeln och effekten som stöder ökningen av nettoexport minskar. De positiva tillväxtutsikterna i Egentliga Finland stöder sig på marinindustrin, biltillverkningen och maskinteknologin.

Passagerartrafiken via Åbo hamn beräknas öka en aning jämfört med 2021 - fraktrafiken förväntas ligga på en nivå på 2,5 miljoner ton. Hamnkoncernens omsättning beräknas uppgå till 27,3 miljoner euro.

Viking Lines nya fartyg anses ha en positiv effekt på utvecklingen av trafikmängderna under planperioden.

Fraktrafiken i hamnen utvecklas så att reformerna har en positiv effekt på verksamhetsförutsättningarna för linjetrafiken i Åbo och ökningen av fraktrafiken. De logistiska mervärdetjänsterna som samarbetspartners erbjuder är en viktig del av hamnens helhetservice. Målet är att inleda ro-ro-trafiken till hamnen i Gdynien i Polen.

Turun seudun puhdistamo Oy

Verkställande direktör Mirva Levomäki

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Verksamhetsområdet för Turun seudun puhdistamo Oy är bortledning och rening av avloppsvatten samt utnyttjande av slam. Bolagets avsikt är att kostnadseffektivt producera samhällsrelaterade funktionella tjänster till ett självkostnadspris för sina ägare. Åbo stad äger 59,9 procent av Bolaget.

Bolaget producerar högklassig avloppsrening till sina ägare på ett kostnadseffektivt sätt. Bolagets tjänster är driftsäkra och de utvecklas kontinuerligt. Resurserna optimeras med beaktande av reningsresultatet och beredskapen. Personalens välbefinnande, förbindelse till arbetet och yrkesskicklighet säkerställer Bolagets framgångsrika verksamhet.

Bolaget driver verket. Avloppsreningsverket används så effektivt som möjligt. Reningsverkets och avloppsnätets förbättringar minimeras. Bolaget arbetar för Östersjöns bästa och beaktar bland annat målen i åtgärdsprogrammet för Östersjön i sin verksamhetsutveckling. Dessutom främjar Bolaget uppnåendet av FN:s mål för en hållbar utveckling i sin verksamhet.

De konkurrensutsatta köptjänsterna som Bolaget förvaltar effektiviserar verksamheten.

Förändringar i omvärlden

Turun seudun puhdistamo Oy känner till möjligheterna och riskerna i en digital verksamhetsmiljö. Dessutom satsar Bolaget på hantering och utveckling av datasäkerhet och förutsätter en tillräckligt hög datasäkerhetsnivå också av sina serviceproducenter.

Som de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna vid bolagets riskkartläggningar har lyfts fram risk för kontinuiteten i verksamheten på grund av otillräckliga personalresurser otillräcklig kapacitet för reningsverkets avloppsrör vid exceptionellt stora vattenmängder, arbets säkerhets- och hälsorisker, strängare krav på grund av ändringar i lagstiftningen och bestämmelserna med anknytning till avloppsreningsprocessen

sen samt skador som orsakas av en väldigt allvarlig maskinskada. Bolaget utvecklar riskhanteringen som en kontinuerligt pågående process. Resultaten av riskkartläggningen beaktas vid planeringen och genomförandet av Bolagets funktioner.

Bolaget beaktar i utvecklingen av sin verksamhet att vattenförsörjningen eventuellt kommer att genomföras regionalt under de kommande åren.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Bolaget producerar reningstjänster långsiktigt med beaktande av att reningsverkets helhet betjänar invånarna i Åboregionen långt in i framtiden. Bolaget utvecklar sin avloppsreningstjänst kontinuerligt, beaktar verksamhetens kolavtryck och livscykel och förbereder sig för klimatförändringen. Reningsprocessen effektiviseras genom att maximera reningskapaciteten på verkets alla delområden. Genom föregripande åtgärder säkerställs att verksamheten fortsätter.

Bolaget upprätthåller och utvecklar personalens välbefinnande, motivation, förbindelse till arbetet och yrkesskicklighet.

Bolaget tar inom ramen för sin maximala kapacitet emot samhällsavloppsvatten i ett så omfattande verksamhetsområde som möjligt. Att avloppsvattnet i regionens kommuner behandlas centraliserat vid reningsverket stöder den regionala reningslösningen.

Bolagets projekt undersöks ändamålsenligt på förhand för att säkerställa att helheten för ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter är förmånlig. I planeringen och byggandet beaktas en ändamålsenlig och tillräcklig dimensionering, energieffektivitet samt förberedelser inför klimatförändringen.

I samarbete med delägarkommunerna utvecklas hanteringen av industriavloppsvatten och dagvatten samt uppföljningen av avloppsnätet.

Bolaget utvecklar sin verksamhet i samarbete med intressentgrupperna och främjar för sin del utvecklingen av vattenförsörjningen i Åboregionen.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Centraliserad rening av avloppsvattnet fungerar effektivt. Reningsresultaten motsvarar de rekommendationer som skyddskommissionen för Östersjön utfärdat.						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Bestämmelser om miljötillstånd (Regionförvaltningsverket i Södra Finland 1.10.2014 nr. 167/2014/2)						
halt behandlat vatten*						
BOD7ATU ≤10 mg/l	2,2 mg/l	2,7 mg/l	≤3,5 mg/l	3,5 mg/l	3,5 mg/l	3,5 mg/l
CODCr ≤60 mg/l	24 mg/l	28 mg/l	≤35 mg/l	35 mg/l	35 mg/l	35 mg/l

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Turun seudun puhdistamo Oy

	0,094 mg/l	0,14 mg/l	≤0,15 mg/l	0,15 mg/l	0,15 mg/l	0,15 mg/l
fosfor ≤0,3 mg/l	0,094 mg/l	0,14 mg/l	≤0,15 mg/l	0,15 mg/l	0,15 mg/l	0,15 mg/l
fasta ämnen ≤15 mg/l	1,1 mg/l	2,3 mg/l	≤3,5 mg/l	3,5 mg/l	3,5 mg/l	3,5 mg/l
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
reningseffekt behandlat vatten*						
BOD7ATU ≥95%	99 %	99 %	≥99 %	99 %	99 %	99 %
CODCr ≥90%	96 %	96 %	≥95 %	95 %	95 %	95 %
fosfor ≥95%	99 %	98 %	≥98 %	98 %	98 %	98 %
kväve ≥75%	86 %	84 %	≥83 %	83 %	83 %	83 %
fasta ämnen ≥95%	100 %	99 %	≥99 %	99 %	99 %	99 %
* resultat utan förbiledningar i nätverket						
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Bolaget utvecklar sin avloppsreningstjänst kontinuerligt. Resurserna optimeras med beaktande av reningresultatet och beredskapen. Reningprocessen effektiviseras genom att maximera reningskapaciteten på verkets alla delområden. Genom föregripande åtgärder säkerställs att verksamheten fortsätter. Därtill upprätthåller och utvecklar Bolaget personalens välbefinnande, motivation, förbindelse till arbetet och yrkesskicklighet.						
Mål: Bevarandet av verkets värde och en kontinuerlig utveckling, så att ett effektivt reningresultat kan uppnås också då reningsverket blir äldre.						
Mätare eller indikator						
Investeringar i reparationer och ändringar av leasingmaskiner och leasingapparater (1.000 €)	423	460	450	450	460	470
Med vilka åtgärder kan man uppnå målet: Enligt leasingavtalet ska verkets anordningshelhet (31 M€) hållas funktionsduglig. Hyrestagaren (Tsp) har inte rätt till avskrivningar av de investeringar i korrigeringar och ändringar som gjorts i helheten, och kostnaderna ingår i omsättningskostnadsstruktur. Utöver investeringarna i korrigeringar och ändringar på leasingmaskiner och leasingapparater sköts leasingobjektets och hela verkets skick genom förutseende underhåll. (Avtalsperioden för leasing upphör 2024 + option 2 år, restvärdet är 50 %)						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Turun seudun puhdistamo Oy är ett regionalt grossistbolag för avloppsvatten som ägs av städerna Åbo, Reso, S:t Karins, Nådendal och Pemar samt kommunerna Lundo, Masko, Virmo, Nousis, Rusko, Aura, Pöytis, Oripää och S:t Märten.

Bolaget är en försörjningsberedskapskritisk aktör och tryggheten av kontinuiteten i reningsverkets verksamhet är kritiskt för samhället. Bolaget säkerställer både genom strategiska och operativa åtgärder att reningsverkets verksamhet fortsätter också i undantagsförhållanden, såsom under coronaepidemin.

Klimatpåverkan för hela reningsanläggningen inklusive utnyttjande av slam vid biogasverket och utnyttjande av värmeenergi vid värmepumpsanläggningen var negativ till sin CO2-nivå. Reningverket i sin helhet producerar energi över tio gånger mer än använder energi.

Mängden dagvatten som kommer till avloppsnätverket och reningsverket inverkar på kubikpriset för renat avloppsvatten och förbiledning. Nätverkssaneringarna i kommunerna inom reningsverkets verksamhetsområde minskar dagvattnets mängd och höjer samtidigt kubikpriset samt minskar förbiledningarna.

Den årliga variationen i vattnets mängd och kvalitet har beaktats i budgeten men de kostnadseffekter som orsakats av exceptionella situationer kan orsaka avvikelser i budgeten.

Bolagets omsättning utgörs i huvudsak av kostnaderna för avloppsrening som består av driftskostnaderna och investeringarnas anskaffningsutgifter. Därtill har Bolaget en del andra försäljningar som ökar bolagets omsättning. Andra försäljningar är försäljning av värmen som avfallsvattnet innehåller, hantering av rejektvatten från biogasverket, rening av slamavskiljare och samlingsbrunnar samt fakturering av kommunernas förbiledningar i nätverket.

Enligt bolagsavtalet betalar Delägarna investeringens anskaffningsutgift i förhållande till ägarandelen och driftskostnaderna i förhållande till användningen av reningstjänsten. Till delägarnas fördel räknas en minskning av kostnaderna i förhållande till ägarandelarna som en minskning av de inkomster Bolaget fått från övriga försäljningar, med undantag av avgifter för förbiledningar i nätverket.

I slutet av räkenskapsperioden nollställs Bolagets resultat med en utjämningsfakturerings i enlighet med Bolagsavtalet.

Bolagets största investering är effektiviseringen av kapaciteten hos reningsverkets utloppsrör och byggandet av en UV-anläggning. Dessa framskrider enligt planen. Genom utloppsrörprojektet möter Bolaget de utmaningar som klimatförändringen medför och utvecklar reningprocesser och sin beredskap för störningar. Därtill minskar den hygieniska miljöbelastningen på Åbo havsområde betydligt. Utloppsröret som ingår i projektet färdigställs i slutet av 2021. Byggandet av en UV-anläggning

som påbörjats våren 2021 fortsätter fram till 2023 då hela projektet färdigställs. Budgeten för utloppsrörsprojektet är 48 miljoner euro och projektet framskrider enligt kostnadskalkylen som godkändes av bolagsstämman 26.10.2018.

Ett annat större investeringsobjekt som kommer att pågå under en längre tid är beläggningen av eftersedimenteringsbassängerna på grund av koldioxidkorrosion. Det finns sammanlagt åtta bassänger och investeringen sträcker sig fram till slutet av 2020-talet.

Andra större investeringsobjekt som tryggar verksamhetens kontinuitet och verkets goda skick är förbättrandet av datasystemen, energieffektiviteten, reningsprocessen, kapaciteten och fjärrövervakningen.

Bolaget utvecklar sin vattenförsörjningskompetens i samarbete med sina intressentgrupper. För att minska nyckelpersonriskerna, trygga verksamhetens kontinuitet och utveckla kompetensen höjs antalet anställda med måtta.

Turun Seudun Vesi Oy

Verkställande direktör Aki Artimo

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolagets uppgift är att ombesörja delägarnas anskaffning av hushållsvatten. I detta syfte kan bolaget äga, planera och uppföra vattenförsörjnings-, vattenrenings- och vattendistributionsanläggningar och producera, överföra, distribuera och sälja tappvatten samt idka övrig verksamhet som hör till branschen. Bolaget kan äga och förvalta fastigheter för sin verksamhet.

Turun Seudun Vesi Oy upprätthåller och skapar konkurrenskraft inom sitt verksamhetsområde genom att kontinuerligt producera högklassigt hushållsvatten till ett så förmånligt pris som möjligt. Hushållsvattnet produceras enligt principen om en hållbar utveckling. Högklassigt hushållsvatten är en grundförutsättning för välfärden och livskvaliteten.

Förändringar i omvärlden

Turun Seudun Vesi Oy:s produktion av konstgjort grundvatten har bedrivits med en kapacitet som motsvarar delägarkommunernas vattenförbrukning.

Den slutliga reservanläggningen som förutsätts i bolagets miljö tillstånd verkställs i form av en ny reservanläggning i Hallis. Genomförandeplaneringen för reservanläggningen började på våren 2021.

Finansieringen och kostnadsfördelningen av genomförandeplaneringen för reservanläggningen bekräftades separat vid bolagsstämman 2020. Konkurrensutsättningen i anknytning till byggandet av reservanläggningen och finansieringen av genomförandet föredras separat för ägarkommunerna vid bolagsstämman innan byggnadsentreprenadstävlingen inleds vid slutet av nästa år.

Tyvär kommer överföringslinjeinvesteringen (Rusko-Masku-Mynämäki) inte att genomföras under det gångna året eftersom Turun Seudun Vesi inte har kunnat ta ansvar för genomförandet av överföringslinjen på grund av meningsskiljaktigheter mellan bolagets ägare. Genomförandet av investeringarna för överföringslinjerna som bolagets arbete och antagning av eventuella nya delägare skulle förutsätta att en ny bolagsordning godkänns, och att förverkligandet av mankalaprinzipen inte äventyras. Ändringen i bolagsordningen har behandlats av delägarkommunerna sedan slutet av förra året.

Å andra sidan kan det utkast för bolagsordning som bereds av delägarkommunerna eventuellt leda till en situation, där genomförandet av de nya överföringslinjerna som ett arbete som bolaget utför, inte nödvändigtvis är vettigt eller ens möjligt med tanke på Mankalaprinzipen. Bolagets ledning och styrelsen har inte möjligheter att påverka tidtabellen för behandling av ärenden, utan delägarna har klart meddelat att ägarkommunerna sinsemellan kommer överens om ifrågavarande ärenden.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

TSV har strävat efter att hålla kubikpriset för det konstgjorda grundvattenet på det föregående årets nivå, trots att den allmänna kostnadsnivån har stigit. Under det gångna året har Neste Oil Oyj:s raffinaderi avslutat sin verksamhet i Nådendal, då en enskild användare med stor användningsvolym blev borta från den reserverade vattentilldelningen. Detta betydde att volymen vatten som bolaget säljer minskade och det tidigare

kubikpriset för vatten (0,25 €/m³) inte längre räckte för att täcka de i budgeten fastställda produktionskostnaderna. Bolaget varnade sina delägare om trycket till en granskning av kubikpriset redan i december 2020, då meddelandet kom om att raffinaderiets verksamhet upphör. Kubikpriset höjdes med en cent i maj 2021.

Utöver produktionskostnaderna tar bolaget ut kapitalkostnader av sina ägarkommuner i enlighet med de utfallna finansieringskostnaderna och bolagets avskrivningsplan.

Reservanläggningens driftskostnader tas ut av ägarkommunerna skilt.

Tillsammans med Turun seudun puhdistamo Oy har bolaget utfört ett pilotprojekt för att konceptualisera sin vattenförsörjningskompetens. Bolaget genomför högklassig produktion av konstgjort grundvatten och strävar efter att produktifiera sin kompetens enligt de mål för hållbar utveckling som FN ställt upp. För att utveckla kompetensen och minska nyckelpersonriskerna planeras antalet anställda att höjas med måtta under de kommande åren. Detta förutsätter dock att verksamhet enligt konceptet fås igång efter att coronatidens restriktioner slopas.

Åtgärder som stöder kolneutralitet

I bolaget utnyttjas vattnets kinetiska energi med hjälp av turbinen som byggts i bergscisternen i Starrbacka, som justerar strömningen av vatten från Virttaankankaas anläggning för konstgjort grundvatten och samtidigt producerar utsläppsfri elenergi. Den kraft som turbinen producerar räcker till för att pumpa vatten till nätverket från Starrbackas bergscistern, genom detta produceras tryck i nätverket i Åbo, Nådendal och Reso.

Dessutom har ett nytt solenergisystem installerats i Huittinen i Turun Seudun Vesis förbehandlingsanläggning. Solenergisystemet producerar en del av den el som anläggningen förbrukar.

Värmeåtervinning av dricksvatten har också utretts och enligt förundersökningen som gjordes tillsammans med Turku Energia, kunde förutsättningarna för värmeåtervinning mötas i samband med aktiviteten hos den nya reservanläggningen i Hallis och saken beaktas i dess planering och genomförande.

Vi är dessutom med i ett samarbetsprojekt som startats av Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY. I projektet undersöks i första hand avloppsvattnets värme med tanke på samhällets värmeenergi. I projektet granskas dock hur värmeenergi också i rent vatten samt användningen av värme kan utnyttjas i behandlingen av avloppsvatten. Projektet genomförs 2021–2022 och det har beviljats statsbidrag av miljöministeriet.

Utöver de nämnda investeringarna och åtgärderna äger bolaget ca 400 hektar skog som sköts på ett hållbart sätt och vars funktion som en kolsänka optimeras med åtgärder för att vårda skogen.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Turun Seudun Vesi Oy

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Bolaget förser sina delägare planenligt med vatten och produktionsvolymen motsvarar planen						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
Mätare eller indikator						
Vattenproduktion/produktionsmål, %	100	100	100	100	100	100
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Genom att man fortsätter verksamheten i sin nuvarande form och säkerställer vattenproduktionens funktion och kvalitet under alla omständigheter. Genom att man utvecklar distributionsnätet och upprätthåller reservanläggningen inför undantagstillstånd.						
Mål: Vattendistributionen sker utan störningar och inga fel uppstår i vattenkvaliteten						
Mätare eller indikator						
Fel som upptäckts i kvaliteten hos det vatten som ska distribueras	0	0	0	0	0	0
Oförutsedda störningar i vattendistributionen	0	0	0	0	0	0

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Det ränteswapavtal som uppgjordes för bolaget år 2015 och som producerat positivt kassaflöde, förföll i år. Banken utnyttjade möjligheten att fortsätta avtalet med nya villkor, som ökar bolagets räntekostnader. Detta har beaktats i prognosen för kapitalkostnader 2022.

Personaländringar såsom pensioneringar har projicerats över hela den tidsperiod som ekonomiplanen beskriver. Också under de närmaste åren kommer det att ske pensioneringar. Det totala antalet anställda kommer inte att minska till följd av pensioneringarna, eftersom arbetsmängden som krävs för upprätthållande, användning och utvecklande av anläggningen för konstgjort grundvatten och reservanläggningen inte

kommer att minska. Bolagets behov av personal kommer att växa måttligt under de kommande åren.

Trots att bolaget kommer att göra betydande investeringar (reservanläggningen) under de kommande åren kan deras verkningar förutspås väl. Tack vare god förhandsplanering kan bolagets verksamhet vid behov också anpassas till ändringarna i omvärlden. Bolaget har under de senaste åren satsat väldigt mycket på att förbättra bolagets centralaste verksamhet, dvs. att förbättra kvalitetsfaktorererna för produktionen av högklassigt hushållsvatten, en oavbruten kontinuitet av verksamheten samt systemets funktionssäkerhet.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernen Åbo Teknologifastigheter Ab

Koncernen Åbo Teknologifastigheter Ab

Verkställande direktör Mikko Lehtinen

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Åbo Teknologifastigheter Ab är ett fastighetsinvesteringsbolag som verkar i Turku Science Parks område. Bolaget utvecklar områdets fastigheter och tjänster samt erbjuder förstklassiga kontors-, produktions- och laboratorielokaler till företag och sammanslutningar. Bolagets grundläggande affärsverksamhet är att äga, förvalta och hyra ut fastigheter och lokaler och i allt större utsträckning att producera lokaltjänster.

Förändringar i omvärlden

Den förändring som coronapandemin orsakat i arbetslivet med distansarbete och hybridkontor är en betydande förändring, men den gemenskaps- och virtualiseringsstrategi som bolaget tillägnat sig redan tidigare lämpar sig för "det nya normala". Ledningen tror att det även i framtiden behövs gemensamma mötesplatser. Bolaget har mycket flexibla lokaler som kan anpassas efter framtidens behov.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Bolaget har som mål att utveckla området för Åbo vetenskapspark till ett starkare kluster för vetenskapen och företagslivet.

För tillfället pågår flera nya investeringar. Bolaget låter bygga Åbo Energis nya huvudkontor Infracity som ska stå färdigt våren 2022. Intill Pohjola Sjukhus håller på att byggas Civilcity där 4 våningar upptas av Fpa:s funktioner och tre våningar upptas av Wärtsiläs lokaler. Husets användningsgrad är redan 91 procent och det ska stå färdigt sommaren 2022. På sommaren inledde bolaget också en ny parkusinvestering med namnet Parkcity som ska bli färdigt sommaren 2023. Industrycity genomgår en omfattande ombyggnad och i fastigheten renoveras en övningshall för Wärtsiläs bruk.

Alla nyinvesteringar som genomförs är Leed-certifierade och de stärker ytterligare bolagets ställning som en ansvarsfull aktör på marknaden.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Avkastning på sysselsatt kapital till staden						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Avkastningsmål till staden per år	1 506	1 502	1 620	2 250	2 604	2 950
Med vilka åtgärder kan man uppnå målet: Bolagets ägare har beslutat att bolaget delar ut 50 procent av det operativa kassaflödet till sina ägare. Det föreslagna målet grundar sig på bolagets förväntade resultat och innehåller kommande intäkter från de investeringar som bolaget redan fattat beslut om samt räntekostnader för nuvarande krediter.						
Mål: Ökning av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån						
Mätare eller indikator						
Omsättning (1.000€)	28 896	31 863	36 141	38 554	39 959	40 472
Med vilka åtgärder kan man uppnå målet: Målen grundar sig på befintliga avtal. I omsättningen för 2022 ingår intäkterna från Fpa och Wärtsilä. Dessa realiserar i sin helhet 2023.						
Verksamhetsbidrag (1.000 €)	17 178	18 312	21 308	23 121	24 129	24 436
Med vilka åtgärder kan man uppnå målet: Omsättningen grundar sig på existerande avtal. Indexhöjningar och en större höjning av elpriset har räknats med i kostnaderna. Målet eftersträvas genom att följa upp verksamhetsbidragsmålet varje månad och vid behov genom att vidta anpassningsåtgärder.						
Mål: Ökning av fastighetsegendomen och uthyrningsverksamheten						
Mätare eller indikator						
Uthyrda m ² (ekonomisk) Fastighetsegendomens marknadsvärde, (1 000 €)	149 955m ² 392 225	141 948m ² 442 225	158 200m ² 467 200	158 200m ² 467 200	158 200m ² 467 200	158 200m ² 467 200

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Koncernen Åbo Teknologifastigheter Ab

Med vilka åtgärder kan man uppnå målet: Ökningen av antalet uthyrda kvadratmeter grundar sig på tilläggskvadratmeter som byggandet av Infracity och Civilcity ger. Marknadsvärdet av fastighetsegendomen har beräknats på basis av värderingsinstrument från 2020, och kompletterats med byggnadskostnaderna.

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Infracity som till hundra procent hyrs av Åbo Energi samt Civilcity som hyrs av Fpa och Wärtsilä blir färdiga 2022 och ökar omsättningen samt ebitda. Bolaget förhandlade om sina finansieringsarrangemang på nytt våren 2021 och man kunde sänka räntemarginalerna. Det har också planerats att de nya investeringarna görs med kassamedel och bolaget har inte lyft nya lån.

Avsikten är att Parkcityinvesteringen ska bli färdig sommaren 2023 och inga nya godkända investeringar finns på listan.

Åbo Vattenförsörjning Ab

Verkställande direktör Irina Nordman

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolagets uppgift är att upprätthålla vattenförsörjningen och utöva och utveckla vattenförsörjningsverksamheten samt därtill hörande övrig affärsverksamhet. Bolaget kan äga och förvalta aktier, andelar, värdepapper och annan egendom. Bolaget kan också köpa, sälja och äga fastigheter och aktier samt hyra ut fastigheter och utrymmen.

Den huvudsakliga uppgiften är att tillhandahålla högklassigt hushållsvatten till kunderna och samla upp och leda vidare kundernas avloppsvatten för rengöring.

Bolagets verksamhetsidé är att enligt principerna för hållbar utveckling säkerställa kostnadseffektiva vattenförsörjningstjänster och en ren vattenmiljö för Åboborna. Utöver att vara en lokal aktör inom vattenförsörjning är bolaget även en internationellt erkänd aktör inom vattenförsörjning. Bolaget sköter om produktionen av tjänster på sitt verksamhetsområde enligt lagen om vattentjänster på ett tryggt, pålitligt och förnyande sätt.

Förändringar i omvärlden

Globalt ansvar och målen för FN:s hållbara utveckling syns även i de förväntningar som riktas till vattenförsörjningen.

Utvecklingen av digitaliseringen ställer dataskydd och informationssäkerhet allt mer i centrum. Den tekniska utvecklingen ökar kundernas förväntningar på servicen men skapar även möjligheter att utveckla och effektivisera verksamheten.

Klimatförändringen skapar utmaningar särskilt på grund av regnigheten, regnets intensitet och i och med havsnivåhöjningen. Dessa påverkar mängden dagvatten som leds till avloppsnätet eller annars hamnar där, som bolaget genom saneringsåtgärder kan hålla på den nuvarande nivån men inte längre minska.

Konjunkturer i byggbranschen påverkar ansamlingen av anslutningsavgifter och inställningsavgifter.

Ledningsgruppen för den nationella vattentjänstreformen som utarbetats under ledning av jord- och skogsbruksministeriet godkände programmet för den nationella vattentjänstreformen 20.4.2021. Genomförandet av programmet inleddes omedelbart. Ansvar för genomförandet av programmet har tilldelats flera olika aktörer - även kommuner och vattentjänstverk.

Som en del av reformen reviderar man lagen om vattentjänster bl.a. i fråga om dagvattenfrågor, bestämmelser om verksamhetsområden och anslutningsskyldighet. Det nationella genomförandet av EU:s nya dricksvattendirektiv har inletts. Syftet med reformen är bland annat att öka riskhanteringen och kommunikationen samt förbättra energieffektiviteten.

Utveckling av verksamheten och ekonomin – åtgärder och mål

Viktigt i fråga om bolagets serviceutbud är en störningsfri verksamhet, kvalitet och kundtillfredsställelse. En störningsfri verksamhet grundar sig på egendomsförvaltningen samt på en bra operationsförmåga. Egendomsområdenas nivå förbättras kontinuerligt med utvecklingsprojekt vilkas syfte är att öka pålitlig information i realtid samt genom att analysera data mångsidigt genom att använda t.ex. artificiell intelligens. Kvaliteten tryggas genom dokumentering, effektiv egenkontroll och riskhantering.

Kundnöjdheten bygger på klara spelregler, genomskinlighet och information.

Bolagets avgifter hålls på den nuvarande nivån, som tryggar en störningsfri och högklassig verksamhet men är kostnadseffektiva.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Målsättning (förslag): Bolaget levererar vatten till sina kunder pålitligt och kostnadseffektivt						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
längden på oförutsett avbrott i distribution min/invånare/år (i genomsnitt)	1,1	<5	<5	<5	<5	<5
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Med en god egendomsförvaltning, särskilt effektiviserad uppföljning i realtid och underhåll på förhand samt fördelning av saneringar i rätt tid.						
Mål (förslag): Vattendistributionen sker utan störningar och inga fel uppstår i vattenkvaliteten						
Mätare eller indikator						
Fel som upptäckts i kvaliteten hos det vatten som ska distribueras	0	0	0	0	0	0
Fel som upptäckts i kvaliteten hos det vatten som ska distribueras	1	0	0	0	0	0

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Åbo Vattenförsörjning Ab

Antalet rörbrott (st./100 kilometer vattenledning)	3,6	<5	<5	<5	<5	<4
--	-----	----	----	----	----	----

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

I budgeten har man förberett sig på en höjning av bruksavgiften för hushållsvatten under planperioden. Detta beror på Åbonejdens Vatten Ab:s kapitalkostnader och inflationen. Det finns planer på att höja bruksavgiften för avloppsvatten när Turun seudun puhdistamos utloppsrörsprojekt färdigställs. Även i denna avgiftshöjning har inflationens verkningar beaktats. Om det finns ett verkligt behov av att höja avgifterna och hur de riktas till avfallsvatten och hushållsvatten bedöms separat varje år utifrån preciserade kostnader och influtna inkomster.

I fråga om investeringar har man förberett sig på att genomföra de nybyggnads- och renoveringsobjekt som man tillsammans med staden har kommit överens om samt Vattenförsörjningens egna saneringsobjekt. Omhöljningar av de stora samlingsavloppen hör till de viktigaste saneringsobjekten. Det finns varken kostnadskalkyl eller investeringsbeslut i fråga om nya lokaler. Av den anledningen har lokalerna inte tagits med i investeringarna.

Budgeten har upprättats på basis av den nuvarande affärsverksamheten och personalmängden omfattande utvecklingen av den allmänna verksamheten. Revideringen av lagen om vattentjänster och programmet för den nationella vattentjänstreformen kan medföra förpliktelser som har ekonomiska effekter. De mätare som ska följas upp är des-

amma som under bolagets tidigare budgetår. Som en del av den nationella vattentjänstreformen har man föreslagit att det införs nationella kriterier för god vattenförvaltning. Kriterierna fastställdes för elva olika delområden. Ett av kriterierna är "hållbart och energieffektivt". Utifrån bedömningarna ges en allmän bedömning liknande Oiva-bedömningen. Sedan 2020 har bolaget gjort självvärdering utifrån preliminära kriterier.

Klimatneutralitet: Åbo Vattenförsörjning Ab lät göra en utredning om det egna kolavtrycket samt åtgärderna för att minska utsläppen. Utredningen blev färdig sommaren 2021. Vid beräkningen av koldioxidavtrycket har man beaktat förutom de direkta utsläppen från den egna verksamheten (scope 1) även de indirekta utsläppen från den köpta energin som används i bolagets egen produktion (scope 2). Av de andra indirekta utsläppen (scope 3) har tagits med de utsläppskällor som identifierats som viktiga med tanke på verksamheten. Åtgärderna för att minska utsläppen beaktas i verksamhetsplanen.

Bolaget deltar i stadens kampanj med namnet ett 1,5 graders liv samt Åbo och Helsingfors stads vatten- och energibolags gemensamma utredning där man ur den totala energieffektivitetens synvinkel utreder olika alternativ att utnyttja energiinnehållet i vatten och avloppsvatten. Kunderna informeras om energieffektivitet och hållbar utveckling bl.a. i kundtidningen.

Studentbystiftelsen i Åbo

Verkställande direktör Risto Siilos

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Stiftelsens huvudsakliga syfte är att sörja för tillgången till hyresbostäder i Åboregionen för studerande som studerar vid läroanstalter efter den grundläggande utbildningen och studerande som fortsätter sina studier. För att förverkliga sitt syfte bygger och upprätthåller stiftelsen studentbostäder samt sköter om reserveringen av markområden för kommande verksamhet som riktar sig till målgruppen.

Förändringar i omvärlden

Studentbystiftelsen i Åbo har observerat åtminstone följande förändringstrender beträffande studentboende: åldersklasserna blir mindre, studievanor och studiesätt förändras, identitetsfragmentering och minoritetsbildning, klimatförändringen och kolneutralitet och kolnegativitet, hållbar utveckling, cirkulär ekonomi, urbanisering, funktioner omvandlas till service, gemensam användning ökar, ekonomins tillväxt stannar av, osäkerhet och återhämtning, minskning av läroanstaltens lokaler, lokalsamarbete och eventuella invånares behov att delta i idéfas och planering. Betydelsen av partnerskap förväntas växa i och med att krav i anknytning till dessa förändringstrender kommer att öka. Innan coronapandemin kan som en allmän trend observeras att lägenhetsstorleken blir mindre då man ansåg att en stor del av dygnet spenderas utanför hemmet på arbetsplatsen, på läroanstalten, på hobbyverksamhet, på evenemang och med sociala kontakter. Också investering i lägenheter ledde i samma riktning, likaså ökade antalet ensamboende. Distansarbete och distansstudier har redan påverkat boendebehoven. Det verkar som att man vill ha mera utrymme, då man hamnar att tillbringa mer tid hemma. Redan innan coronapandemin kunde man inom studenboendet observera att de minsta och oftast billigaste bostäderna tappade popularitet i och med reformen av bostadsbidraget 2017: bostadstillägget

som hör till studiestödet slopades och de studerande överfördes till kretsen för allmänt bostadsbidrag, vilket resulterade i att de studerandes bostadsbidrag ökade i genomsnitt. Detta har för sin del negativt påverkat efterfrågan på studentbostäder med enskilda rum och gemensamt kök. Utbudet på hyresbostäder i Åbo har ökat kraftigt och exceptionellt många nya bostäder har färdigställts i Åbo. Fastighetsplaceringens ökning på marknaden har också påverkat konkurrensläget och Studentbystiftelsens ställning som hyresvärd, eftersom utbudet av bostäder till på hyresmarknaden har ökat.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

I Åbo stads principer för bostads- och markpolitik strävar man bl.a. efter att dra riktlinjer som tryggar en rimligt prissatt bostadsproduktion, och för Studentbystiftelsen innebär det ett produktionsmål på 100 bostäder. I Aitiopaikka som nu färdigställts finns drygt 250 bostäder och i Tyyssija som blev färdig 2019 på den västra sidan av Studentbyn finns lite under 200 bostäder. Det följande nybyggnadsobjektet är Kylänkulma som byggs på den östra sidan av Studentbyn. Detaljplanen för Kylänkulma trädde i kraft i augusti 2021. I objektet planeras dryga 350 bostäder byggas och byggandet förväntas börja 2022. Trots den hårdare konkurrensen på hyresmarknaden och kostnadernas ökningstryck har man strävat efter att hålla bostädernas hyror på en nivå som är 15–20 % under hyrespriset med beaktande av att också el, vatten och internetförbindelse är inkluderade i jämförelsen. En ökning av den ekonomiska användningsgraden till 97 % eftersträvas fortfarande trots bl.a. coronapandemin, situationen på hyresmarknaden och att populariteten för boende i enskilda rum med gemensamt kök har sjunkit. Dessa faktorer gör målet utmanande att uppnå. Studentbystiftelsens första ansvarsrapport gjordes 2020. Beräkningen av kolavtrycket inleds och uppdateras och riktlinjer för att uppnå kolneutralitet år 2029 dras.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Hög användningsgrad						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Användningsgrad, %	96,3	96	97	97	97	97
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Man strävar efter att justera hyrorna för de objekt och bostadstyper som mest står tomma för att så långt som möjligt minimera att lägenheter står tomma och oanvända. Man strävar efter att hålla intresset och efterfrågan på bostäderna högt genom att satsa på renovering av bostäderna. I strategin bestäms att stiftelsen kan förbereda sig inför att avstå från några av sina objekt. Man strävar att motverka den svacka i användningsgraden som coronavirusepidemin orsakat.						
Mål: Ökning av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån						
Mätare eller indikator						
Omsättning (1.000 €)	27 320	27 075	28 647	28 930	29 220	30 310
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Utgångspunkten för uppgörandet av budgeten 2022 är att hålla hyresnivån på samma nivå som 2021. Nybyggnaden Tyyssija byggs som bäst och målet är att hela helheten blir färdig till slutet av 2021. Byggandet av bostadsobjektet Kylänkulma uppskattas inledas år 2023.						

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Studentbystiftelsen i Åbo

Rörelsevinst (1.000 €)	3 330	1 814	1 518	2 250	2 700	3 960
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Stiftelsen har övergått till avskrivningar enligt plan under år 2017. Omfattande investeringar ökar betydligt antalet avskrivningar.						
Mål: Säkerställande av tillräckligt utbud av studerandebostäder						
Mätare eller indikator						
Antalet boendeplatser	6 980	6 957	7 180	7 180	7 180	7 360
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Byggandet av Tyyssija pågår och det är meningen att objektet i sin helhet kommer att bli färdigt före slutet av 2021. I objektet Tyyssija byggs sammanlagt 186 bostäder (210 boendeplatser). Byggandet av Kylänkulma, som planeras byggas i närheten av den östra delen av Studentbyn, uppskattas inledas under 2023. I objektet kommer att byggas ca 360 bostäder.						
Antalet boendeplatser i förhållande till antalet studerande i staden, %	20	19,9	21	21	21	21
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Under strategiperioden (2017–2022) färdigställdes Aitiopaikka (361 boendeplatser) och färdigställs Tyyssija (210 boendeplatser). Stiftelsen sålde bostadsobjektet för Aamurusko (ca 170 boendeplatser) i juni 2019. Siffrorna grundar sig på att stiftelsen inte gör sig av med något bostadsobjekt. Enligt de nuvarande planerna färdigställs Kylänkulma år 2025.						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023-2025

Den användningsgrad på 97 % som ställts upp som ett mål i strategin, förutses trots stiftelsens aktiva åtgärder att bli utom räckhåll år 2021 med ca en procentenhet. Den långvariga, exceptionellt låga räntenivån (genomsnittliga räntan för stiftelsens lån ca 0,5 % 6/2020) har möjliggjort att hyrorna under de tre senaste åren höjts endast år 2020. I budgetutkastet för 2022 skulle hyrorna hållas på samma nivå som 2021 d.v.s. hyrorna skulle inte höjas. Saneringskostnaderna i stiftelsens budget för 2022 är aningen högre än den summa som budgeterats det föregående året.

Stiftelsen deltar tillsammans med bl.a. Åbo stad i EU-projektet Smart Cities and Communities (SCC) Lighthouse / Response, där ett av målen är att skapa modellexempel för de klimatpositiva stadsdelarna. Studentbystiftelsen har fastigheter som är lämpade för detta som utvecklas vidare i projektet. Installeringar görs under det gångna året och år 2022.

Stiftelsen har betydande nybyggnadsprojekt, både aktiva pågående projekt och projekt som ännu i planeringsskedet. Byggandet av Tyyssija pågår och objektet förväntas i sin helhet att bli färdigt före slutet av 2021. Räntestödslånet för Tyyssija godkändes av Kommunfinans Abp för samhällelig finansiering. I Tyyssija kommer att finnas 186 studerandebostäder samt kontors- och affärslokaler och stiftelsens kontor. I affärslokaler kommer att placeras K-butiken Kyläkauppa, Arkeas studentrestau-

rang och CampusSports gym. Detaljplanen för Kylänkulma, som kommer att byggas på den östra sidan av Studentbyn, godkändes i augusti 2021. Byggandet uppskattas inledas år 2023. Den sammanlagda kostnadsberäkningen för byggprojekten Tyyssija och Kylänkulma uppgår till 75 M€.

Det inleds möjligen den grundläggande renoveringen av den östra sidan av Studentbyn och/eller planeringen av nybygget om lott med dessa projekt. Projektets preliminära kostnadsberäkning uppgår till 100 M€. Därtill finns preliminära planer på att genomföra andra nybyggnadsprojekt på den östra sidan av Studentbyn 2023–2024. Möjligheten att genomföra dessa samtidigt granskas. Saneringen av Kuunsilta som påbörjades 2019 fortsatte 2021 (kostnadsberäkning sammanlagt 5,3 M€) och den sista delen som saneras blir färdig under början av hösten 2021.

Summan för de lån som lyfts antas bli sammanlagt 20,3 M€ år 2021–2022 och sammanlagt 92,5 M€ under perioden 2023–2025. Låneamorteringarna för 2022 var ca 5,2 M€. Utöver detta ska man enligt strategin budgetera 2 M€ extra låneamorteringar för 2022. Summan innehåller amorteringarna för de 2014 konverterade lånen (24,5 M€) (årligen 2,02 M€). Det konverterade lånet har avbetalats år 2026. Åbo stad har gått i propärieten för lånet. Stiftelsens verksamhetsplan och budget bekräftas enligt årsklockan i oktober. Målen för verksamheten och ekonomin grundar sig på de i augusti utarbetade preliminära prognoserna.

TVT Asunnot Oy

Verkställande direktör Tommi Forss

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolaget är en ansvarsfull hyresvärd som erbjuder sina kunder tryggt boende till ett måttligt pris och mångsidiga alternativ för hyresboende. Bolaget är ett konkurrenskraftigt och högklassigt bolag som utgår från kundens behov.

Bolaget bär ansvar särskilt för stadens sociala hyresboende. Det följer i sin verksamhet den gällande aktiebolagslagen, lagstiftning gällande arava- och räntestöd samt lagstiftning som gäller annan verksamhet.

Bolaget äger och förvaltar cirka 11 000 olika bostäder runt om i Åbo. Detta motsvarar cirka 10 procent av alla bostäder och cirka 25 procent av hyresbostäderna vilket är en typisk bostadsstruktur för centralstäder. I bolagets lägenheter bor cirka 20 000 invånare. Bolaget bildar koncernen med dotter- och delägarbolag. De mest betydande dotterbolagen är Turun Palvelutilat Oy, Turun Osakehuoneistot Oy och Turun Päiväkodit Oy.

Bolaget följer självkostnadsprincipen för lagar och anvisningar. Hyrorna för bostäderna bestäms bostadsvis enligt läge, skick och utrustningsnivå. Hyrorna bildas av fastighetens underhållskostnader samt räntorna och amorteringarna på de lån som tecknats för byggande och grundläggande renovering av hela bolagets bostadsbestånd.

För det egna kapitalet har ägaren förutsatt måttlig avkastning som kan jämföras med avkastningsmålen som andra allmännyttiga bostadsaktörer ställt upp. Den årliga avkastningen realiserar i huvudsak genom det kapitallån som beviljats bolaget.

Förändringar i omvärlden

Hyresboende påverkas av inkomster, förmögenhet, behov, konjunkturner, befolkningsstruktur och deras utveckling. De mest betydande riskerna i anknytning till verksamhetsmiljön är variationerna i efterfrågan

på lägenheter och därmed användningsgraden samt variationer i priserna för finansiering och underhållskostnader.

En stor del av bolagets byggda bostadsbestånd ska genomgå grundläggande renovering under de närmaste åren. Bolaget har framför sig en period med omfattande grundläggande renoveringar i bl.a. de byggnader som byggts på 1970-talet.

Invånarnas önskemål och krav beträffande service och kvalitet ökar, vilket speglar sig i funktionerna och kostnaderna.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Bolaget blir en regional bostadsproducent.

Bolagets totala antal bostäder kan ökas kontrollerat så att den relativa andelen bostäder som bolaget äger av hela bostadsbeståndet i Åbo stad hålls på samma nivå och antalet bostäder som bolaget äger håller sig inom en variationsbredd på 5 % i förhållande till det sammanlagda bostadsbeståndet i Åbo.

Bolagets arava- och räntestödslån som förfaller till betalning återfinansieras genom ett koncerninternt lån i samarbete med koncernförvaltningens ekonomiavdelning, för den del som intern finansiering inte räcker till för att betala av lånen. Målet är att hela koncernen drar nytta av moderbolagets förmånliga medelanskaffningar som delvis kanaliseras också till bolaget. Genom detta strävar man efter att behärska den allmänna ökningen i invånarnas boendekostnader.

Återfinansieringen anknyter för sin del även till konverteringen av de aravalån, som staden gått i proprieborgen för.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Bolaget inkomstför årligen en ränteintäkt enligt låneavtalen till Åbo stad						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Ränta på kapitallånet som ska betalas till Åbo stad (1.000 €)	1 138	1 135	1 135	1 135	1 138	1 135
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Genom långsiktig planering av ekonomin och verksamheten						
Mätare eller indikator						
Ränta som ska betalas på Åbo stads övriga lån (1.000 €)	3 158	3 274	3 038	2 299	2 011	1 910
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Låneräntorna betalas enligt skuldavtalen						

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

TVT Asunnot Oy

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
Mål: Ökning av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån						
Mätare eller indikator						
Omsättning (1.000 €)	88 166	89 000	90 000	93 000	93 500	94 000
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Hyrorna utvecklas enligt konsumentprisindexet.						
Mätare eller indikator						
Rörelsevinst (1.000 €)	18 025	18 000	15 000	15 300	15 600	15 900
Med vilka åtgärder är det meningen att man ska uppnå målet: Genom långsiktig planering av ekonomin och verksamheten						
Mål: Användningsgraden av bostäderna anses vara god						
Mätare eller indikator						
Användningsgrad, % (moderbolag)	99,0	99	>98	>98	>98	>98
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Vi förstår kundernas behov beträffande bostäderna och tjänsterna. Bostadens pris hålls på en måttlig nivå. Samtidigt strävar vi efter både ett tillräckligt utbud på marknaden och en hög användningsgrad.						
Mål: Bolagets sociala mål uppnås						
Mätare eller indikator						
Antalet bostäder som förvaltas av bolaget / bostädernas antal i staden % (moderbolag)	9,7	9,7	10,5	10,5	10,5	10,5
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Andelen bostadsbestånd hålls på en fast nivå genom fastighetsutveckling inom variationsbredden 10,2–10,7 %. Det lönar sig att bygga bostäder genom att utnyttja konjunkturerna i byggbranschen och de finansieringsformer som finns tillgängliga. Därtill gör man sig av med det bostadsbestånd som inte passar TVT:s utbud och som är dyrt för kunderna.						
Mätare eller indikator						
Nyproduktion, st.	129	188	>300	>300	>400	>400
Objekt som man gör sig av med, stycken	97	92	>50	>50	>50	>50
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Fastighetsutveckling som ökar antalet bostäder i nettoantal till ca 300 bostäder per år. Det lönar sig att bygga bostäder genom att utnyttja konjunkturerna i byggbranschen och de finansieringsformer som finns tillgängliga. Därtill gör man sig av med det bostadsbestånd som inte passar TVT:s utbud och som är dyrt för kunderna. Det bostadsbestånd som rivits eller sålts ersätts med nybyggnader och nyanskaffningar.						
Mätare eller indikator						
Specialgruppers bostadsavtal / bostadsbestånd som bolaget har i sin ägo % (moderbolag)	5,1	4,9	4,5	4,5	4,5	4,5
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Samarbete med aktörer som hittar boende för specialgrupper.						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

TVT Asunnot Oy kan inte hålla sitt bostadsbestånds andel av hela Åbos bostadsbestånd på den nivå som fullmäktige ställt upp som mål. Nyproduktion kan inte genomföras enligt målen eftersom det inte finns några byggbara tomter tillgängliga för de nya bostadsobjekten.

På grund av den stora efterfrågan och det begränsade utbudet av nyproduktion har TVT Asunnot inte planenligt kunnat avstå från lägenheter som lämpar sig dåligt för hyresanvändning till ett måttligt pris eller där kostnaderna för upprätthållning och renovering är för höga. Något måste vi avstå från för att vi ska kunna undvika kostnadsmissigt betydande renoveringsinvesteringar i de objekt som inte under de kommande åren motsvarar efterfrågan i form av bostadsansökare.

Det av stadsfullmäktige uppställda bindande målet är att TVT:s relativa andel av hela bostadsbeståndet i Åbo uppgår till 10,5 % (inom variationsintervallet 10,25–10,75 %). I slutet av 2020 uppgick hela bostadsbeståndet i Åbo till 120 000 bostäder och bostadsbeståndet som TVT förvaltar uppgick till 11 600 bostäder, vilket är 9,7 % av hela bostadsbeståndet i Åbo. Differensen gentemot det genomsnittliga målet är över 900 bostäder.

TVT:s mål för bostadsproduktion har stigit stegvis från hundra till trehundra bostäder per år och under de kommande åren höjs målet till 400 bostäder per år. För att uppnå målet behövs tillräckligt med byggplatser och byggrätt. Från överlåtelsen av byggrätten tar det 2–3 år innan bostäderna står färdiga. Om det överläts en större mängd byggrätt i samma område sker bostadsproduktionen under flera år.

Utgångspunkten är att nya bostäder i huvudsak byggs på mark som produceras av staden och överläts till TVT eller på sådana platser som utvecklas tillsammans med TVT. Detta kompletteras så att TVT anskaffar mark och byggplatser på marknaden. Att producera 400 bostäder per år förutsätter ca 30 000 v-m² byggrätt ca 3 år innan målet uppnås.

I och med att hela bostadsbeståndet ökar i Åbo består nyproduktionen av produktion för att upprätthålla ett relativt antal bostäder samt av rivning och nybygge. De bostäder som inte passar TVT:s utbud av bostäder till ett skäligt pris säljs eller ersätts. Syftet med nyproduktionen är att uppnå målet som stadsfullmäktige ställt upp.

Produktionsmålet för bostäder är mycket högt. Byggrätten och byggplatserna är särskilt kritiska resurser.

Konjunkturen inom byggbranschen stöder inte investeringar men situationen kan snabbt ändras. Priset på byggarbetet har en stor inverkan på att hyresnivån blir måttlig för invånarna. Räntenivån som tills vidare hållits på en låg nivå stöder genomförandet av de nya bostadsobjekten. På grund av bostadsbeståndets ålder gör TVT Asunnot årligen grundläggande renoveringar som för sin del även förutsätter finansiering.

Kostnaderna för boende förväntas stiga mer än människornas betalningsförmåga. Detta rör särskilt en del av bolagets kunder.

En nettoökning på över 300 bostäder skulle öka TVT Asunnot Oy:s omsättning med över 2,5 Meur per år. Turun Palvelutilat Oy och Turun Päiväkodit Oy genomför byggnadsprojekt för staden, som efter att de blivit färdiga ökar koncernens omsättning med cirka 2,3 Meur per år.

Konverteringen av de lån som upphör under planeringsperioden fortsätts tillsammans med staden. Räntenivån förväntas hållas på en låg nivå.

Egentliga Finlands Bostadsrätter Ab

Verkställande direktör Maria Aspala

BESKRIVNING AV OMVÄRLDEN OCH VERKSAMHETEN

Bolagets verksamhetsområde och verksamhetens huvudsakliga syfte

Bolagets uppgift är att äga, upprätthålla och bygga bostadsrättsbostäder samt överlåta bostadsrätter till användare i enlighet med de gällande bestämmelserna i Åbo och närkommunerna. Bolaget är ett allmännyttigt bolag som inte eftersträvar företagsekonomisk vinst.

Förändringar i omvärlden

År 2021 har fortfarande präglats av coronapandemin och dess verkningar på livets olika delområden. Efterfrågan på Vaso-bostäder har dock hållits på hög nivå år 2021. Antalet ansökningar har ökat jämfört med 2020 och användningsgraden för bostäder var ca 98,4 % i början av året. Framtidsutsikterna för den globala ekonomin och det osäkra sysselsättningsläget styr efterfrågan på bostäder mot en trygg och flexibel bostadsrätt.

Inflyttningsöverskottet till Egentliga Finlands tillväxtcentrum förstärktes och kommer för sin del att öka behovet av Vaso-bostäder också under kommande år. Trots konjunkturvåxlingarna är det svårt att skaffa tomter till ARA-pris i stadens centrum och i närheten av tjänster. Överlåtelser av ARA-prissatta tomter för bostadsproduktion spelar en nyckelroll i byggandet av mångsidiga bostadsområden. Åboregionens dragningskraft och efterfrågan på bostadsrätter stöder nybyggnadsinvesteringar.

Riksdagen godkände den nya lagen om bostadsrättsbostäder i mars 2021. Grundprinciperna för bostadsrätt ändras inte, men ändringen av lagen om bostadsrättsbostäder gör invånardemokratien enhetligare, ökar transparensen och gör valet av invånare enklare och snabbare. Lagen träder i kraft 1.1.2022. Bestämmelserna om invånarförvaltningen träder i kraft efter övergångsbestämmelserna i september 2022 och bestämmelserna om valet av invånare först under 2023.

Utveckling av verksamheten – åtgärder och mål

Gällande investeringar kommer vi att fortsätta med den fastighetsutveckling och tomtanskaffning som nyproduktionen förutsätter också under 2022. Nybyggnadsinvesteringarna i budgeten för 2022 omfattar byggstart för uppskattningsvis tre flervåningshus och en radhusfastighet.

Investeringsplanen för ombyggnad har preciserats och uppdaterats.

Vaso har börjat uppdatera sina datasystem och kommer att fortsätta med det under nästa år.

Vaso fortsätter sitt arbete med att genomföra verksamhetsplanen för hållbar energi och klimat. Bolaget deltar aktivt i genomförandet av klimatplanen särskilt genom hållbara och energisparande boendelösningar.

KONCERNBOLAGETS MÅL SOM ÄR BINDANDE I FÖRHÅLLANDE TILL STADSFULLMÄKTIGE

Mål: Hög användningsgrad						
	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomiplan 2023	Ekonomiplan 2024	Ekonomiplan 2025
Mätare eller indikator						
Användningsgrad st. %	99,0	99,0	99,0	99,0	98,0	98,0
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Vasos varumärke görs starkare, bostädernas attraktivitet och bruksvärde upprätthålls med hjälp av fastighets- och bostadsrenoveringar.						
Mål: Ökning av omsättningen och rörelsevinsten till målnivån						
Mätare eller indikator						
Omsättning (1.000 €)	24 423	25 161	25 887	27 181	28 540	29 967
Med vilka åtgärder kan målet uppnås:						
Rörelsevinst (1.000 €)	4 295	4 500	4 000	4 100	4 200	4 300
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Omsättningen ökar i och med att driftsvederlagen höjs, antalet kvadratmeter ökar och användningsgraden ökar. Rörelsevinsten täcker bolagets finansieringskostnader, beredskapen för finansiering av periodvisa renoveringar och grundläggande renoveringar för fastigheterna dvs. bostadshus/reparationsreservation. Säkerställs att fastigheterna underhålls och repareras högklassigt och att nybyggandet ökar. Operativa underhållsprocesser görs effektivare.						

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Egentliga Finlands Bostadsrätter Ab

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
Mål: Tillräckligt med bostadsrättsbostäder						
Mätare eller indikator						
Antalet bostäder som bolaget förvaltar	2 766	2 766	2 826	2 946	3 066	3 186
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Ökat nybyggande på flervåningshustomter nära centrum och tjänster. På tomterna byggs högklassiga bostadsrättsbostäder för invånare som befinner sig i olika livsskedan och olika livssituationer. Det produceras en del par- och radhusbostäder med en våning för familjer.						
Antalet bostäder som bolaget förvaltar i förhållande till det totala antalet bostadsrättsbostäder i hela verksamhetsområdet (%)	67,0	67,0	67,0	67,5	68,0	68,0
Med vilka åtgärder kan målet uppnås: Satsningar görs på byggandet av nybyggnader genom att utveckla fastighetsanskaffningen för att få tillgång till byggbara tomter.						

DEN VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERBLICK AV BUDGETEN 2022 OCH EKONOMIPLANEN FÖR 2023–2025

Finlands ekonomi har snabbt återhämtat sig från svackan som coronaviruset förorsakat. Ökningen av fastighetsunderhållskostnader var enligt uppgifter som Statistikcentralen publicerade i juni 1,2 % jämfört med i fjol. Inflationen har under flera sommarmånader 2021 varit runt 2 %. Vi tror dock att inflationen blir jämnare år 2022 och att priserna i de nuvarande avtalen minskar en del av kostnadsökningen.

Vasos ekonomiska utveckling förutspås vara fortsatt stabil år 2022. Den stabila ekonomiska utvecklingen lutar mot ovannämnda ökande efterfrågan samt en systematisk och långsiktig fastighetsrening. Vi tror att den ekonomiska utvecklingen fortsätter att vara stabil också i slutet

av prognosperioden på grund av urbaniseringen och befolkningsåldrandet som upprätthåller efterfrågan.

Inledandet av nybyggande och ombyggnadsinvesteringar påverkas av hur kostnaderna för byggmaterial utvecklas och hur konjunkturen på bostadsmarknaden påverkar prissättningen av entreprenader. Dessutom förutsätter genomförandet av nybyggnadsinvesteringar tillgång till ARA-prissatta tomter.

Förutom den ekonomiska uppföljningen satsar Vaso under budgetperioden 2022–2023 på energieffektivitet och CO2-utsläppsminskningar.

KALKYLER

LÄSANVISNING:

RESULTATRÄKNING

VERKSAMHETS BIDRAGET visar hur mycket av driftsekonomin kostnader måste täckas med skatteinkomster och statsandelar.

ÅRS BIDRAGET visar de internt tillförda medel som kan användas till investeringar, placeringar och låneamorteringar. Årsbidraget är ett centralt tal vid bedömningen av huruvida internt tillförda medel räcker till. Det grundläggande antagandet är att om årsbidraget är lika stort som avskrivningarna enligt plan som dras av årsbidraget, är kommunens internt tillförda medel tillräckliga.

RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT är skillnaden mellan inkomster och utgifter som periodiserats för räkenskapsperioden, och den antingen ökar eller minskar kommunens frivilliga reserver eller eget kapital. Efter räkenskapsperiodens resultat presenteras ändringarna i avskrivningsdifferenser, frivilliga reserver och fonder.

Kalkylscheman för nyckeltalen som ingår i resultaträkningen

Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %

Definiering: $100 \times \text{verksamhetsintäkter} / (\text{verksamhetskostnader} - \text{tillverkning för eget bruk})$

Årsbidragets andel i procent av avskrivningarna:

Definiering: $100 \times \text{årsbidrag} / \text{avskrivningar}$

FINANSIERINGSKALKYL

KASSAFLÖDET I VERKSAMHETEN visar i vilken utsträckning kommunen med hjälp av verksamheten (driftsekonomin) har lyckats erhålla penningtillgångar under räkenskapsperioden för att bevara verksamhetsförutsättningarna, göra nya investeringar och betala tillbaka lån utan att använda sig av utomstående finansieringskällor.

Årsbidraget fås direkt ur resultaträkningen och justeringar av årsbidraget beskrivs på raden Korrektivposter till internt tillförda medel. Med korrektivposter avses försäljningsvinster för tillgångar bland bestående aktiva, om dessa har tagits upp bland övriga verksamhetsintäkter, samt försäljningsförluster för tillgångar bland bestående aktiva som inskrivits bland övriga verksamhetskostnader.

INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE visar den användning av medel som kommunen har använt för att ordna förutsättningar för serviceproduktion och för att ackumulera framtida kassaflöde på lång sikt.

Med investeringar menas de medel som använts för bestående aktiva i finansieringskalkylen under räkenskapsåret. Investeringskostnaderna och finansieringsandelar som erhållits för att täcka dem, presenteras i finansieringskalkylen till sina bruttosummor. Investeringskostnaderna är både köp av aktier och andelar och immateriella och materiella investeringar i bestående aktiva tillgångar. Under beteckningen Kassaflödet för investeringarna visas också finansieringsandelarna för investeringar och överlåtelseinkomsterna av tillgångar bland bestående aktiva.

KASSAFLÖDET FÖR FINANSIERINGEN visar förändringarna av utlåningen och andra fordringar, förvaltade medel och förvaltad kapital, omsättningstillgångar samt eget och främmande kapital under räkenskapsperioden.

Ur finansieringskalkylen ska finansieringens kassaflöde separat framgå. För det syftet presenteras först ändringarna i utlåningen och lånebeståndet i kassaflödeskalkylen för finansieringen. Ändringarna i likviditeten påverkas också av förändringarna av förvaltade medel och förvaltad kapital, omsättningstillgångar, lång- och kortfristiga fordringar och räntefria lång- och kortfristiga skulder.

Den sammanräknade ändringen i kassaflödet för verksamheten och investeringarna och kassaflödet för finansieringen, motsvarar den ändring i medel som beräknats i balansen.

Formel för beräkning av nyckeltalen i finansieringskalkylen

Intern finansiering av investeringar, %

Definiering: $100 \times \text{årsbidrag} / \text{egen anskaffningsutgift för investeringar}$ (=anskaffningsutgift för anläggningstillgångar - finansieringsandelar för investeringar)

Lånestock 31.12

Definiering: Främmande kapital – (erhållna förskott + skulder till leverantörer + resultatregleringar + övriga skulder)

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Resultaträkning, 1 000 €

	Bokslut 2020	Budget 2021 med änd- ringar	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
Försäljningsintäkter	138 838	148 553	152 720	127 970	130 323	136 817
Avgiftsintäkter	64 559	62 999	76 775	23 237	23 369	23 502
Understöd och bidrag	39 974	37 060	34 751	24 273	25 042	24 740
Hysesintäkter	165 204	165 146	168 529	141 643	145 018	148 474
Övriga verksamhetsintäkter	28 018	33 315	27 284	24 224	24 261	24 298
VERKSAMHETSINTÄKTER	436 593	447 073	460 058	341 347	348 013	357 831
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	1 601	1 610	1 610	1 610	1 610	1 610
Personalkostnader	522 299	560 695	576 905	306 547	311 166	314 798
Köp av tjänster	699 331	744 041	757 701	310 950	316 629	329 307
Köp av kundtjänster	364 506	392 361	406 682	38 533	38 939	39 347
Köp av övriga tjänster	334 825	351 680	351 019	272 417	277 689	289 961
Material, förnödenheter och varor	57 696	53 619	57 119	30 443	30 944	31 448
Understöd	102 678	66 699	72 012	52 650	53 586	54 540
Hyror		186 147	197 089	159 116	161 727	164 381
Övriga verksamhetskostnader	175 004	-21 638	-21 465	-27 404	-27 741	-28 082
VERKSAMHETSUTGIFTER	1 557 007	1 589 562	1 639 361	832 303	846 311	866 393
VERKSAMHETSBIDRAG	-1 118 814	-1 140 879	-1 177 693	-489 346	-496 688	-506 952
Skatteinkomster och statsandelar	1 153 131	1 143 877	1 187 334	487 362	488 271	492 971
Finansiella intäkter och kostnader	30 583	27 300	29 199	29 904	31 082	31 764
Årsbidrag	64 899	30 297	38 840	27 920	22 666	17 783
Avskrivningar och nedskrivningar	56 741	57 922	63 517	62 115	64 438	65 726
Extraordinära intäkter och kostnader				20 000	20 000	20 000
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	8 158	-27 625	-24 677	-14 195	-21 772	-27 943
Förändring av reserver och fonder	2 078	1 945	2 145	2 145	2 145	2 145
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	10 236	-25 680	-22 532	-12 050	-19 627	-25 798

Resultaträkningens nyckeltal	Bokslut 2020	Budget 2021 med änd- ringar	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
Verksamhetsintäkter - ändring-% från föreg. år	-2,5 %	2,4 %	2,9 %	-25,8%	2,0 %	2,8%
Verksamhetskostnader - ändring-% från föreg. år	2,4 %	2,1 %	3,1%	-49,1%	1,7 %	2,4 %
Verksamhetsbidrag - ändring-% från föreg. år	4,4 %	2,0 %	3,2 %	-58,6%	1,5 %	2,1 %
Verksamhetsintäkter / Verksamhetskostnader	28,0 %	28,1 %	27,8%	41,0 %	41,1 %	41,3 %
Årsbidrag / avskrivningar -%	114,4 %	52,3%	61,1 %	44,9%	35,2 %	27,1%
Årsbidrag / invånare	334	154	196	139	112	87
Invånarantal 31.12	194 391	196 239	198 224	200 593	203 124	205 498

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Skatteinkomster och statsandelar, 1 000 €

	Bokslut 2020	Budget 2021 med änd- ringar	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
VERKSAMHETSINTÄKTER	436 593	447 073	460 058	341 347	348 013	357 831
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	1 601	1 610	1 610	1 610	1 610	1 610
VERKSAMHETSUTGIFTER	1 557 007	1 589 562	1 639 361	832 303	846 311	866 393
VERKSAMHETSBRIDRAG	-1 118 814	-1 140 879	-1 177 693	-489 346	-496 688	-506 952
Ändring %	4,4 %	2,0 %	3,2 %	-58,4%	1,5 %	2,1 %
SKATTEINKOMSTER OCH STATSANDELAR	1 152 130	1 143 877	1 187 334	487 362	488 271	492 971
Skatteinkomster	815 676	847 259	870 487	462 594	454 224	450 792
Kommunens inkomstskatt	654 073	652 096	692 816	312 215	302 911	302 911
Fastighetsskatt	51 411	65 598	66 696	68 697	70 758	72 881
Andel av samfundsskatteintäkterna	110 192	129 564	110 975	81 682	80 555	75 000
Statsandelar	336 454	296 618	316 847	24 768	34 047	42 179
Statsandel för kommunal basservice (utan utjämning)	204 091	171 000	175 605			
Utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomster	-716	-2 196	-3 097			
Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet	46 162	43 500	46 048			
Kompensation för förlorade skatteinkomster	86 916	84 314	98 291			

Finansiella intäkter och kostnader, 1 000 €

	Bokslut 2020	Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Stad	Skadefonden
FINANSIELLA INTÄKTER	40 375	36 800	38 000	36 500	1 500
FINANSIERINGSUTGIFTER	9 837	9 500	8 801	8 401	400
NETTO	30 538	27 300	29 199	28 099	1 100
Ändring %			7,0%		
Ränteintäkter	15 788	16 000	16 500	16 000	500
Ränteintäkter från utlåningar	15 788	15 500	16 000	16 000	
Övriga ränteintäkter		500	500		500
Övriga finansiella intäkter	24 587	20 800	21 500	20 500	1 000
Utdelningsavkastning och ränteintäkter från andelskapital	21 766	20 800	21 000	20 500	500
Överlåtelsevinster från värdepapper	2 821		500		500
Räntekostnader	7 617	9 000	8 300	8 300	0
Räntekostnader för lån från utomstående	7 617	9 000	1 876	1 876	
Räntekostnader för lån och derivat från utomstående			6 424	6 424	
Övriga finansiella kostnader	2 220	500	501	101	400
Dröjsmålsräntor och förhöjningar, kostnader			1	1	
Nedskrivningar av placeringar bland bestående aktiva	2 220		400		400
Övriga finansiella kostnader		500	100	100	

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Finansieringsanalys, 1000 €

	Bokslut 2020	Budget 2021 med änd- ringar	Budget 2022	Eko- nomi- plan 2023	Eko- nomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
Årsbidrag	64 899	30 297	38 840	27 920	22 666	17 783
Extraordinära intäkter och kostnader	0	0	0	20 000	20 000	20 000
Korrektivposter till internt tillförda medel	16 822	27 899	22 008	21 900	21 900	21 900
Kassaflödet i verksamheten	48 077	2 398	16 832	26 020	20 766	15 883
Investeringsutgifter	80 404	170 268	158 161	237 925	278 550	278 510
Statsandelar och övriga finansieringsandelar	3 382	1 819	3 063	2 525	2 025	1 775
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	24 401	32 871	26 214	27 000	27 000	27 000
Investeringarnas kassaflöde	-52 621	-135 578	-128 883	-208 400	-249 525	-249 735
VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	-4 544	-133 179	-112 051	-182 380	-228 759	-233 853
Kassaflödet för finansierings del						
Förändringar i utlåningen	-25 035	-111 300	-37 709	-26 461	-25 618	-33 801
Ökning av utlåningen	-	29 500	115 500	63 000	55 000	50 000
Minskning av utlåningen	+	4 466	4 200	25 291	28 539	19 382
Förändringar i lånebeståndet	-28 757	150 000	125 760	205 760	255 760	263 367
Ökning av långfristiga lån	-	110 000	200 000	250 000	250 000	260 000
Minskning av långfristiga lån	+	104 240	50 000	124 240	54 240	46 633
Förändringar i kortfristiga lån		34 517	0	30 000	10 000	50 000
Övriga förändringar av likviditeten		-3 465				
KASSAFLÖDET FÖR FINANSIERINGENS DEL	-57 257	38 700	88 051	179 299	230 142	229 566
INVERKAN PÅ LIKVIDITETEN	-61 801	-94 479	-24 001	-3 081	1 382	-4 286

	Bokslut 2020	Budget 2021 med änd- ringar	Budget 2022	Ekonomi- plan 2023	Ekonomi- plan 2024	Ekonomi- plan 2025
Nyckeltal						
Invånarantal 31.12	194 391	196 239	198 224	200 593	203 124	205 498
Investeringarnas egenanskaffningsutgifter, M€	77	168	155	235	277	277
Intern finansiering av investeringar, %	84 %	18%	25 %	12%	8 %	6 %
Lånebestånd 31.12, M€	713	863	989	1 194	1 450	1 713
Lån € / invånare	3 667	4 397	4 987	5 954	7 139	8 338

BILAGOR

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025



Budget 2021 med ändringar	Budget 2022	Ekonomi-plan 2023	Ekonomi-plan 2024	Ekonomi-plan 2025
---------------------------	-------------	-------------------	-------------------	-------------------

Egentliga Finlands regionala räddningsverk

Anslag

Driftsekonomidelen

VERKSAMHETSINTÄKTER	46 691 321	48 062 219	48 610 000	49 360 000	50 000 000
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	0	0	0	0	0
VERKSAMHETSUTGIFTER	45 104 045	45 912 219	46 410 000	47 160 000	47 800 000
Verksamhetsbidrag	1 587 276	2 150 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000
Ändring-%	-24,4 %	35,5 %	2,3 %	0,0 %	0,0 %

Investeringsdelen

Statsandelar och övriga finansieringsandelar	1 643 320	113 320	113 320	113 320	113 320
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	171 000	171 000	171 000	171 000	171 000
Investeringsutgifter	3 914 300	2 434 300	2 434 300	2 484 000	2 484 000
Nettoinvesteringar	-2 099 980	-2 149 980	-2 149 980	-2 199 680	-2 199 680
Försäljningsintäkter	41 405 321	42 730 219	45 440 000	46 170 000	46 790 000
Avgiftsintäkter	2 067 000	2 045 000	880 000	890 000	900 000
Understöd och bidrag	2 762 000	2 840 000	2 290 000	2 300 000	2 310 000
Hysesintäkter	20 000	20 000	0	0	0
Övriga verksamhetsintäkter	437 000	427 000	0	0	0
VERKSAMHETSINTÄKTER	46 691 321	48 062 219	48 610 000	49 360 000	50 000 000

Tillverkning för eget bruk

Personalkostnader	30 394 017	30 673 972	8 498 762	8 698 762	8 898 762
Löner och arvoden	25 164 251	25 395 197	8 498 762	8 698 762	8 898 762
Övriga personalbikostnader	5 229 766	5 278 775	0	0	0
Pensionskostnader	4 251 100	4 253 819			
Övriga personalbikostnader					
Personalersättningar & korrektivposter till personalkostnader	978 666	1 024 956			
Köp av tjänster	6 056 398	6 113 298	37 142 000	37 692 000	38 132 000
Köp av kundtjänster			36 970 000	37 520 000	37 960 000
Köp av övriga tjänster	6 056 398	6 113 298	172 000	172 000	172 000
Material, förnödenheter och varor	2 263 000	2 257 000	222 000	222 000	222 000
Understöd	60 000	60 000	0	0	0
Hyror	6 078 052	6 285 691	512 981	512 981	512 981
Övriga verksamhetskostnader	252 578	522 258	34 257	34 257	34 257
VERKSAMHETSUTGIFTER	45 104 045	45 912 219	46 410 000	47 160 000	47 800 000

VERKSAMHETSBRIDRAG

	1 587 276	2 150 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000
--	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Skatteinkomster och statsandelar

Finansiella intäkter och kostnader

ÅRSBRIDRAG	1 587 276	2 150 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000
-------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Avskrivningar och nedskrivningar	1 600 000	2 707 836	2 671 582	2 428 154	1 932 799
----------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Extraordinära intäkter och kostnader

RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-12 724	-557 836	-471 582	-228 154	267 201
-------------------------------------	----------------	-----------------	-----------------	-----------------	----------------

Förändring av reserver och fonder

RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER-/UNDERSKOTT	-12 724	-557 836	-471 582	-228 154	267 201
---	----------------	-----------------	-----------------	-----------------	----------------

BESTÄMMELSERNA OM IAKTTAGANDE AV BUDGETEN

1 Budgetens bindande verkan

Enligt 110 § i kommunallagen ska budgeten innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Budgeten ska iakttas i kommunens verksamhet och ekonomi. Enligt 68 § i förvaltningsstadgan utfärdar stadsfullmäktige bestämmelser om hur budgeten ska iakttas och på vilket sätt budgeten och dess motiveringar är bindande för stadens myndigheter. Stadsstyrelsen utfärdar bestämmelser om hur de mål och åtgärder som skrivits in i verksamhetsplanerna är bindande för stadens myndigheter.

Målen som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige

Alla klausuler och verksamhetsmål för organen samt anslag, inkomstberäkningar samt användning av arbetskraften är bindande i förhållande till stadsfullmäktige om inte något annat bestämts nedan.

De mål för organen som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige ingår i verksamhetsplanerna mellan stadsstyrelsen och organen. De mål och punkter i verksamhetsplanerna som inte är bindande i förhållande till stadsfullmäktige är bindande mål i förhållande till stadsstyrelsen eller uppgifter som ska tillkännages.

De allmänna motiveringarna i budgeten som fastställts av stadsfullmäktige och organets helhetsbild av utvecklingsriktningen inom sektorn är inte bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige.

De verksamhetsmässiga och ekonomiska målen för stadsfullmäktige, centralvalnämnden och revisionsnämnden presenteras i en form som är snävare än den servicehelhetsspecifika verksamhetsplanen som en del av stadens verksamhetsplan. Dessa organs beskrivning av verksamheten och dess utvecklande samt förändringar i omvärlden är inte bindande mål.

Stadsfullmäktige har beslutat att fastställa anslagen i organens driftsekonomidel och de beräknade inkomsterna som bruttobindande (med undantag av den regionala räddningsnämnden). Till investeringar som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige hör de i budgeten införda investeringsutgifterna, finansieringsandelarna och överlåtelseinkomsterna av bestående aktiva samt de projektspecifika kostnadsberäkningar som stadsfullmäktige separat fattat beslut om.

Anslagen i organets driftsekonomidel och anslagen i investeringsdelen är separat bindande. Med anslagsbesparing i driftsekonomidelen kan inte täckas överskridning av anslaget i investeringsdelen och vice versa.

Den regionala räddningsnämnden som utgör en balansenhet binds av rörelseöverskott + avskrivningar samt bruttoutgifter för investeringar minus finansieringsandelar och överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva (kassaflödet för investeringarnas del).

I behovsutredningar och projektplaner gällande stadens lokalprojekt iakttas bestämmelserna i förvaltningsstadgan. I förvaltningsstadgan har också bestämts om beslutanderätt i investeringar och övriga utgifter med lång verkninggrad.

De bindande posterna i stadens resultaträkningsdel är finansieringsinkomster och -utgifter. Förändringen i lånebeståndet är en bindande post i finansieringskalkylen.

Dottersammanslutningarnas bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige är klausuler samt mål som antecknats under "Koncernbolagets bindande mål i förhållande till stadsfullmäktige".

2. Ändringar i budgeten utan beslut av stadsfullmäktige

Anslaget som godkänts av stadsfullmäktige får genom stadsstyrelsens beslut överskridas med ett belopp som motsvarar överskridningen av inkomsterna eller nya inkomster utan separat beslut av stadsfullmäktige om anslaget eller inkomstberäkningen inte har kunnat beaktas vid uppgörandet av budgeten och om följande villkor uppfylls samtidigt:

- inkomster och utgifter som överskrids har ett direkt och motiverat orsakssammanhang,
- som inkomst räknas statsandelar eller statsbidrag.
- utgiftsökningen täcks helt med ökning av externa inkomster och inkomstinfödet är säkert.

Anslaget som godkänts av stadsfullmäktige får genom nämndens beslut överskridas med ett belopp som motsvarar överskridningen av inkomsterna eller nya inkomster utan separat beslut av stadsfullmäktige om anslaget eller inkomstberäkningen inte har kunnat beaktas vid uppgörandet av budgeten och om följande villkor uppfylls samtidigt:

- inkomster och utgifter som överskrids har ett direkt och motiverat orsakssammanhang,
- som inkomst räknas EU-finansiering, sponsorinkomster, inkomster som baserar sig på extern beställning, inkomster från ett projekt som staden ansvarar för
- utgiftsökningen täcks helt med ökning av externa inkomster och inkomstinfödet är säkert.

Om utgiftsökningen inte helt kan täckas med ovan nämnda inkomster krävs alltid ett startillstånd av stadsstyrelsen. I ansökan ska inkluderas en finansieringsplan och en plan för användning av arbetskraft.

Dessutom förutsätts organet göra upp en förteckning över beslut som fattats på grundval av det ovanstående.

Den behöriga myndigheten kan besluta om överföring av anslag från en sektor till en annan. Då tilläggs det överförda anslaget i anslaget som fastställts av stadsfullmäktige.

Enligt förvaltningsstadgan kan stadsstyrelsen besluta om ändringar i nämndernas och direktionernas anslag och i de uppställda målen, i de fall då stadens organisation ändras under budgetåret.

Stadsstyrelsen kan i detta fall delegera sin beslutanderätt till nämnder och direktioner.

3 Åtgärder för iakttagande av budgeten

Organen ska utvärdera kontinuerligt utfallet av ekonomin och verksamheten och omedelbart eller i samband med delårsöversikter föreslå stadsstyrelsen åtgärder för iakttagandet av budgeten.

4. Uppföljning av verksamheten och ekonomin

4.1 Delårsöversikter och bokslut

Till stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och revisionsnämnden avges delårsöversikter över utvecklingen av verksamheten och ekonomin tre gånger under räkenskapsperioden. En fjärde rapport om utfallet av verksamheten och ekonomin som avges är ett bokslut.

I delårsöversikterna rapporteras bedömningar om utfallet av de bindande mål och budgetklausuler som fastställts av stadsfullmäktige under räkenskapsperioden.

Den första delårsöversikten utarbetas för rapporteringsperioden 1.1 - 31.3.

- Delårsöversikten som avges i juni innehåller en ekonomisk översikt samt en prognos för utfallet av de ekonomiska målen och personalmålen.

Den andra delårsöversikten utarbetas för rapporteringsperioden 1.1 - 30.6.

- Delårsöversikten som avges senast i september innehåller en översikt över verksamheten och ekonomin samt en prognos för utfallet av de verksamhetsmässiga och ekonomiska målen samt personalmålen.

Den tredje delårsöversikten utarbetas för rapporteringsperioden 1.1 - 30.9.

- Delårsöversikten som avges senast i november innehåller en ekonomisk översikt samt en prognos för utfallet av de ekonomiska målen och personalmålen.

Ett bokslut upprättas för en räkenskapsperiod som är ett kalenderår.

- Till bokslutet hör balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt en tabell över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse.

Kommunstyrelsen ska upprätta ett bokslut för räkenskapsperioden före utgången av mars månad året efter räkenskapsperioden.

4.2 Uppföljning av borgmästarprogrammet

Om genomförandet av målen i borgmästarprogrammet rapporteras som en del av årets andra delårsöversikt och bokslutet.

4.3. Månadsrapportering om utvecklingen av verksamheten och ekonomin

Direktörerna för servicehelheterna rapporterar månatligen om utvecklingen av verksamheten och ekonomin till sina respektive nämnder.

Direktören för servicehelheten ska rapportera till kanslichefen om verksamheten och ekonomin samt se till att kanslichefen har sådan information om verksamheten som är tillräcklig för tillsyn.

5 Projekt och planer

I fråga om budget och bokföring för projekten iakttas de bestämmelser och anvisningar som utfärdats av den behöriga myndigheten för staden.

Enligt ett beslut av direktören för servicehelheten förutsätter igångsättandet av projekt eller en ny verksamhet som finansieras med externa medel en plan som behandlas enligt principerna för stadens utvecklingsmodell och portföljhantering (stadsstyrelsen 29.9.2014 § 368). Av planen ska framgå följande:

- Andelen utomstående finansiering
- **Projektets alla resurser och anslagen för dem samt differensen mellan dem dvs. den självfinansieringsandel som staden ansvarar för och hur man ska täcka den i budgeten.**
- Direkt och indirekt behov av årsverken och inverkan på personalplanen.

Projekt och planer som ger upphov till förändringar i verksamhetsbidraget rapporteras i samband med delårsöversikter. Samtidigt föreslås budgetändringar i organets budget.

ÅBO STADS VERKSAMHETSPLAN 2022 - 2025

Länkbibliotek till servicehelheternas och organens budgetbeslut:

Revisionsnämnden	21.9.2021 § 17
Centralvalnämnden	27.9.2021 § 152
Stadsstyrelsen	5.10.2021 § 460
Servicehelheten för välfärd	
- social- och hälsovårdsnämnden	22.9.2021 § 342
Servicehelheten för fostran och undervisning	
- nämnden för fostran och undervisning	29.2.2021 § 135
Servicehelheten för fritid	
- kultur- och ungdomsnämnden	30.9.2021 § 24
- idrottsnämnden	28.9.2021 § 75
Servicehelheten för stadsmiljö	
- stadsmiljönämnden	28.9.2021 § 373
- byggnads- och tillståndsnämnden	29.9.2021 § 277
- Kollektivtrafiknämnden för Åbo stadsregion	22.9.2021 § 137
- Avfallshanteringsnämnden i Sydvästra Finland	23.9.2021 § 49
Egentliga Finlands regionala räddningsnämnd	30.9.2021 § 79